

iISCED 2

i 5. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín ŠtVP + ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5 + 1	6
	Prvý cudzí jazyk – ANJ	3 + 1	4
Človek a príroda	Biológia	2 + 0	2
Človek a spoločnosť	Dejepis	1 + 0	1
	Geografia	2 + 0	2
Človek a hodnoty	Náboženská výchova	1 + 0	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 1	5
	Informatika	1 + 0	1
Človek a svet práce	Technika	1 + 0	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1 + 0	1
	Hudobná výchova	1 + 0	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2 + 0	2
Spolu		24 + 3	27

i 6. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín ŠtVP + ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5 + 1	6
	Prvý cudzí jazyk – ANJ	3 + 0	3
Človek a príroda	Fyzika	2 + 0	2
	Biológia	1 + 0	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1 + 1	2
	Geografia	1 + 1	2
	Občianska náuka	1 + 0	1
Človek a hodnoty	Náboženská výchova	1 + 0	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 0	4
	Informatika	1 + 0	1
Človek a svet práce	Pestovateľské práce	0 + 1	1
	Technika	1 + 0	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1 + 0	1
	Hudobná výchova	1 + 0	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2 + 0	2
Spolu		25 + 4	29

i 7. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín ŠtVP + ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	4 + 1	5
	Prvý cudzí jazyk - ANJ	3 + 0	3
	Druhý cudzí jazyk - RUJ	0 + 2	2
Človek a príroda	Fyzika	1 + 0	1
	Chémia	2 + 0	2
	Biológia	2 + 0	2
Človek a spoločnosť	Dejepis	1 + 0	1
	Geografia	1 + 0	1
	Občianska náuka	1 + 0	1
Človek a hodnoty	Náboženská výchova	1 + 0	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 0	4
	Informatika	1 + 0	1
Človek a svet práce	Technika	1 + 0	1
	Pestovateľské práce	0 + 1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1 + 0	1
	Hudobná výchova	1 + 0	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2 + 0	2
Spolu		26 + 4	30

i 8. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín ŠtVP + ŠkVP	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5 + 1	6
	Prvý cudzí jazyk - ANJ	3 + 0	3
	Druhý cudzí jazyk - RUJ	2 + 0	2
Človek a príroda	Fyzika	2 + 0	2
	Chémia	2 + 0	2
	Biológia	1 + 0	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1 + 0	1
	Geografia	1 + 0	1
	Občianska náuka	1 + 0	1
Človek a hodnoty	Náboženská výchova	1 + 0	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 + 0	1
	Informatika	1 + 0	1
Človek a svet práce	Technika	1 + 0	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1 + 0	1
	Výtvarná výchova	1 + 0	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2 + 0	2
Spolu		27 + 3	30

Poznámky :

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán (podľa štátneho vzdelávacieho programu). Taktiež celkový počet hodín je presne daný (podľa školského vzdelávacieho programu).
- Vyučovacia hodina má 45-minút.
- Predmet náboženská výchova (evanjelická) sa vyučuje v skupine (druhý stupeň).
- Predmet anglický jazyk sa vyučuje v 6. a 7. ročníku.
- Predmet ruský jazyk sa vyučuje v skupinách v 7. ročníku.
- Predmet telesná a športová výchova sa vyučuje v skupinách (chlapci 5. a 6. ročníka/dievčatá 5. a 6. ročníka, chlapci 7. ročníka a dievčatá 7. ročníka, chlapci 8. a 9. ročníka/dievčatá 8. a 9. ročníka).
- Predmet informatika sa vyučuje v skupinách v 6. a 7. ročníku.
- Predmet pestovateľské práce 6. a 7. ročníku.

Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

Charakteristika

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnevzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra.

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – jazyková zložka – si zachoval tabuľkovú formu, ktorá sa delí podľa komunikačných jazykových kompetencií – čítanie s porozumením, písanie a hovorenie (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia).

Komunikačné jazykové kompetencie členia obsah učiva a výkon do uzavretých celkov na základe predmetových kompetencií.

Kompetencie – čítanie s porozumením, písanie, hovorenie – je možné rozvíjať samostatne alebo ich vzájomne kombinovať. Postupnosť rozvíjania uvedených kompetencií je v právomoci učiteľa.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie (kognitívne) kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) Kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne operácie	Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

Inštrukcia

¹⁾ Jednotlivé tabuľky jazykových komunikačných kompetencií (čítanie s porozumením, písanie, hovorenie) sú v dokumente zaradené pod sebou, čo však neznamená, že učiteľ je povinný preberať ich v tej postupnosti, ako ich udáva pedagogický dokument. V právomoci učiteľa je rozhodnúť o postupe preberania jednotlivých komunikačných jazykových kompetencií a ich možnej kombinácii.

Tabuľka 1 Komunikačné jazykové kompetencie ¹		
Čítanie s porozumením	Písanie	Hovorenie
Predmetové kompetencie		
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.
II. Pochopiť obsah textu.		II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.
III. Pochopiť kompozíciu textu.	II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	IV. Štylizovať text.
	IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.
	V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	
	VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	
	VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	

Tabuľka 2 Čítanie s porozumením	
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.	Vybrať text na základe znalosti informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.
II. Pochopiť obsah textu.	Vyvodíť explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch. Overiť si význam slova. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam. Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.
III. Pochopiť kompozíciu textu.	Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu. Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.
IV. Pochopiť gramatickú formu textu.	Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí. Určiť syntaktické zloženie viet. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.

Tabuľka 3 Písanie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania. Zostaviť osnovu, koncept.
II. Organizovať text z hľadiska kompozície.	Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu. Prispôsobiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.
III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.	Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.	Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka. Utvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.
V. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek. Vytvoriť graf a tabuľku.
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.	Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov. Vytvoriť modifikovaný text.
VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis.	Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. Vytvoriť čistopis. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.

Tabuľka 4 Hovorenie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.	Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. Rešpektovať jazykové pravidlá.
II. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov.	Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku.	Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov. Rešpektovať jazykové pravidlá.
IV. Štylizovať text.	Utvoriť jednoduché vety a súvetia. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. Rešpektovať jazykové pravidlá.
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky.	Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. Využívať gestikuláciu a mimiku.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata		
KĽUČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalosti informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>2.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.2 dokáže reprodukovat' definície slohových útvarov/žánrov.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.</p> <p>2.2 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov.</p>	<p>5. ročník¹</p> <ul style="list-style-type: none"> • splyvavá/viazaná výslovnosť • znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk • rozprávanie s prvkami opisu • opis pracovného postupu • interview

¹ Piaty ročník základnej školy má v predmete slovenský jazyk a literatúra zabezpečiť plynulý prechod medzi prvým a druhým stupňom základnej školy. Obsahový štandard je z tohto dôvodu v 5. ročníku minimalizovaný. Dôraz sa kladie na skvalitňovanie a upevňovanie získaných vedomostí a nadobudnutých kompetencií z primárneho vzdelávania.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata		
KĽUČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>II. Pochopiť obsah textu.</p> <p>1. Vyvodit' explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.</p> <p>2. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>3. Overiť si význam slova.</p> <p>4. Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodit' pointu.</p> <p>1.3 dokáže vybrať zaujímavú myšlienku z textu a odôvodniť svoj výber.</p> <p>1.4 dokáže obhájiť svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a stylistickej analýze textu odhadnúť významy lexikálnych jednotiek.</p> <p>3.1 si dokáže vybrať jazykovú príručku a overiť v nej význam neznámych lexikálnych jednotiek.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, jasne sformulovať svoj čitateľský zážitok.</p> <p>Minimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych lexikálnych jednotiek v texte.</p> <p>3.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať význam neznámych lexikálnych jednotiek v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovná zásoba • spisovný jazyk – nárečia • jednovýznamové a viacvýznamové slová • príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie • hlavná myšlienka • téma • poznámky/konспект

ČITANIE S POROZUMENIEM		
APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata		
KĽUCOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
III. Pochopiť kompozíciu textu. 1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu. 2. Rozoznať časti vnútornej kompozície textu.	Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a vyjadriť ich pri hlasnom čítaní. 1.2 dokáže identifikovať znaky vonkajšej kompozície jednotlivých slohových útvarov/žanrov. 2.1 dokáže posúdiť časovú a logickú nadväznosť udalostí v príbehu, resp. informácii v texte. Minimálny III. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa pri čítaní rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> • splyvavá/viazaná výslovnosť • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk
IV. Pochopiť gramatickú formu textu. 1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedi. 2. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.	Optimálny IV. Žiak 1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: prestávka, dôraz, interpunkčné znamienka a typ písma (napr. kurzíva, tučné). 2.1 dokáže určiť vzory podstatných a prídavných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť. 2.2 dokáže samostatne roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu. 2.3 dokáže vysvetliť úlohu slovík v rozprávaní, prídavných a podstatných mien v opise. 2.4 dokáže vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu. 2.5 dokáže vysvetliť význam jednotlivých stupňov prídavných mien v texte. Minimálny IV. Žiak 1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní niektoré prostriedky nadväznosti. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vymenovať jednotlivé vzory podstatných a prídavných mien. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu. 2.3 dokáže s pomocou učiteľa v známom texte vysvetliť vysokú frekvenciu slovík v rozprávaní. 2.4 dokáže s pomocou učiteľa stupňovať akostné prídavné mená.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk podstatné mená – ohybný slovný druh • vzor: chlap, hrdina, dub, stroj • životné – neživotné • vzor: žena, ulica, dľaň, kost' • vzor: mesto, srdce, vysvedčenie, dievča • prídavné mená • akostné, vzťahové • stupňovanie • vzor: pekný, cudzí

PISANIE		
APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview		
KĽUCOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť, tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; všíť sa do pocitov a konaní inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. 1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu. 2. Vybrať vhodný slohový útvár/žáner v súlade s cieľmi písania.	Optimálny I. Žiak 1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania. 2.1 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvár/žáner, ktorý zosúladí s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť. Minimálny I. Žiak 1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tú, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania. 2.1 dokáže z navrhnutého súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať ten, ktorý zodpovedá téme.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> • rozprávanie s prvkami opisu • opis pracovného postupu • interview
II. Organizovať text z hľadiska kompozície. 1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.	Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže urobiť poznámky/konpekt v súlade s logikou východiskového textu. 2.1 dokáže vytvoriť na zadani alebo voľnú tému rozprávanie s prvkami opisu a dodržaním časovej postupnosti. 2.2 dokáže vytvoriť na zadani alebo voľnú tému opis pracovného postupu s dodržaním časovej a logickej postupnosti. 2.3 dokáže rozlíšiť interview od bežného rozhovoru. 2.4 dokáže vytvoriť, uskutočniť a zaznamenať interview na zadani alebo voľnú tému. 2.5 dokáže samostatne vytvoriť otázky v súlade s témou interview a logicky ich zoradiť. 3.1 dokáže charakterizovať formálnu úpravu jednotlivých slohových útvarov/žanrov a uplatňuje ju pri písaní vlastných textov. Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa urobiť poznámky zo zadaného textu. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduché rozprávanie s prvkami opisu 2.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu. 2.3 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť text interview na zadani témy, pokiaľ má dostatočný čas na prípravu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vo vlastných textoch uplatniť formálnu úpravu jednotlivých slohových útvarov/žanrov.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> • poznámky /konpekt

APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.</p> <p>2. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p>Optimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii a pri tvorbe vlastného textu využíva čo najširšiu slovnú zásobu s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.</p> <p>2.1 dokáže rozlíšiť príslovie, porekadlo, pranostiku, priróvanie a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.2 dokáže rozlíšiť spisovné a nárečové slová a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.3 dokáže rozlíšiť jednovýznamové a viacvýznamové slová a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>3.1 pozná funkciu jednotlivých jazykových príručiek a vie si vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p> <p>Minimálny výkon III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často nevhodne opakuje slová v rámci textu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat definície pojmov príslovie, pranostika, priróvanie.</p> <p>2.2 dokáže reprodukovat definície pojmov spisovný jazyk a nárečie.</p> <p>2.3 dokáže reprodukovat definície jednovýznamových a viacvýznamových slov.</p> <p>3.1 dokáže na základe odporúčania učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba spisovný jazyk – nárečie jednovýznamové, viacvýznamové slová príslovie, porekadlo, pranostika, priróvanie
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety, pričom dodržiava správny slovosled a interpunkciu.</p> <p>Minimálny IV</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a jednoduché rozvité vety.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> slovosled

APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania.</p> <p>1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky.</p> <p>2. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka.</p> <p>3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.</p>	<p>Optimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii a pri tvorbe vlastného textu využíva čo najširšiu slovnú zásobu s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.</p> <p>2.1 dokáže rozlíšiť príslovie, porekadlo, pranostiku, priróvanie a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.2 dokáže rozlíšiť spisovné a nárečové slová a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>2.3 dokáže rozlíšiť jednovýznamové a viacvýznamové slová a použiť ich vo vlastnom texte.</p> <p>3.1 pozná funkciu jednotlivých jazykových príručiek a vie si vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p> <p>Minimálny výkon III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často nevhodne opakuje slová v rámci textu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat definície pojmov príslovie, pranostika, priróvanie.</p> <p>2.2 dokáže reprodukovat definície pojmov spisovný jazyk a nárečie.</p> <p>2.3 dokáže reprodukovat definície jednovýznamových a viacvýznamových slov.</p> <p>3.1 dokáže na základe odporúčania učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba spisovný jazyk – nárečie jednovýznamové, viacvýznamové slová príslovie, porekadlo, pranostika, priróvanie
<p>IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia.</p> <p>1. Utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.</p>	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety, pričom dodržiava správny slovosled a interpunkciu.</p> <p>Minimálny IV</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a jednoduché rozvité vety.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> slovosled

APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<p>V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov.</p> <p>1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov.</p>	<p>Optimálny V.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať vhodné informácie, zapísať si ich a využiť vo vlastnom texte.</p> <p>1.2 dokáže zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z iných zdrojov vo svojom texte.</p> <p>Minimálny V.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže využiť zadanú informáciu alebo časť textu vo vlastnom texte.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> poznámky /konspekt
<p>VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého.</p> <p>1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov.</p> <p>2. Vytvoriť modifikovaný text.</p>	<p>Optimálny VI.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže odlišiť a porovnať slohové útvary/žánre.</p> <p>2.1 dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvoroch pri transformácii z jedného žánru do druhého.</p> <p>Minimálny VI</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchý opis.</p>	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> poznámky /konspekt

PISANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	
VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis. 1. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. 2. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. 3. Vytvoriť čistopis.	Optimálny VII. Žiak 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom pri oprave aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. 2.1 dokáže nahlas plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôbuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), opraviť obsahové a formálne chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok v texte. 3.1 dokáže napísať čistopis.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> • splyvavá/viazaná výslovnosť • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk • znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • prestávka, sila hlasu • dôraz • slovná zásoba • spisovný jazyk – nárečie • jednovýznamové, viacvýznamové slová • príslovie, porekadlo, pranostika, priróvanie • podstatné mená – ohybný slovný druh • vzory: chlap, hrdina, dub, stroj • životné – neživotné • vzory: žena, ulica, dľaň, kosť • vzory: mesto, srdce, vysvedčenie, dievča • prídavné mená: akostné, vzťahové • stupňovanie • vzory: pekný, cudzí • predložková väzba • slovosled
	Minimálny VII. Žiak 1.1 dokáže na podnet a s pomocou učiteľa identifikovať chyby vo svojom texte. 2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.	
HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview, diskusia, debata KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. 1. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť . 2. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 3. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie. 4. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. 5. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. 6. Rešpektovať jazykové pravidlá.	Optimálny I. Žiak 1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty. 2.1 dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. 2.2 dokáže samostatne a pohlavne sformulovať základné myšlienky na tému komunikácie a zrozumiteľne ich vysloviť. 2.3 dokáže samostatne sformulovať súvislý text na určenú tému. 2.4 dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. 3.1 dokáže použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. 4.2 v komunikácii vhodne využíva zvukovú stránku prejavu. 5.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> • splyvavá/viazaná výslovnosť • znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky • prestávka, sila hlasu, dôraz • hlavný slovný prízvuk • slovná zásoba • spisovný jazyk – nárečie • jednovýznamové, viacvýznamové slová • príslovie, porekadlo, pranostika, priróvanie • argument, dokazovanie
	Minimálny I. Žiak 1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a predovšetkým použiť subjektívne argumenty. 2.1 si dokáže vybrať jednu z ponúknutých komunikačných tém. 2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. 2.3 dokáže vytvoriť krátky prejav na určenú tému. 2.4 dokáže s pomocou učiteľa opraviť chyby v logickom usporiadaní svojej výpovede. 3.1 dokáže vo vlastnom prejave použiť obmedzenú lexiku a často opakuje slová. 4.1 po vyzvaní učiteľom dokáže zmeniť silu hlasu. 5.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli jeho prejavu.	

APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.		
II. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov. 1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.	Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> poznámky/konspekt
	Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.	
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku. 1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov. 2. Rešpektovať jazykové pravidlá.	Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii využívať vhodné jazykové prostriedky s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> splývavá/viazaná výslovnosť znelé, neznelé a znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky prestávka, sila hlasu, dôraz hlavný slovný prízvuk slovná zásoba spisovný jazyk – nárečie jednovýznamové, viacvýznamové slová príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie slovosled
	Minimálny III. Žiak 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.	
IV. Štylizovať text. 1. Utvoriť jednoduché vety. 2. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. 3. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. 4. Rešpektovať jazykové pravidlá.	Optimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. 2.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 2.2 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 3.1 dokáže samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text.	
	Minimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť krátky text.	

HOVORENIE		
APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozprávanie s prvkami opisu; opis pracovného postupu; interview; diskusia; debata		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.		
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky. 1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. 2. Využívať gestikuláciu a mimiku.	Optimálny V. Žiak 1.1 sa dokáže v danej komunikačnej situácii plynule a zrozumiteľne vyjadrovať. 2.1 dokáže v komunikačnej situácii primerane gestikulovať a používať vhodnú mimiku.	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> splývavá/viazaná výslovnosť znelé a neznelé, znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky prestávka, sila hlasu, dôraz hlavný slovný prízvuk
	Minimálny V. Žiak 1.1 dokáže po upozornení zmeniť silu hlasu. 2.1 dokáže po upozornení vo svojom prejave upraviť gestikuláciu a mimiku.	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (privet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.		
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby. 1. Vybrať text na základe znalosti informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie. 2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.	Optimálny I. Žiak 1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. 1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. 2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. 2.2 dokáže správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> priama reč, uvádzacia veta statický opis dynamický opis charakteristika rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné projekt 7. ročník: <ul style="list-style-type: none"> spisovná výslovnosť v slovách cudzieho pôvodu umelecký opis slávnostný príhovor (privet)
	Minimálny I. Žiak 1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov. 1.2 dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. 2.2 dokáže po príprave a s pomocou učiteľa správne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li domácich a cudzích slovách a dodržiavať správnu dĺžku slabík.	

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>II. Pochopiť obsah textu.</p> <p>1. <u>Vyvodíť</u> explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.</p> <p>2. <u>Porozumieť</u> významu slov v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>3. <u>Overiť</u> si význam slova.</p> <p>4. <u>Porozumieť</u> štruktúre slova a jeho častiam.</p> <p>5. <u>Prerozprávať</u> obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojí jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodíť pointu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určíť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich stylistický význam.</p> <p>2.3 dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná.</p> <p>3.1 dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a stylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overíť si ich v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov.</p> <p>4.2 dokáže určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetlíť ich využitie na zmenu lexikálneho významu.</p> <p>4.3 dokáže v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak.</p> <p>4.4 dokáže určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo.</p> <p>5.1 dokáže prerazprávať obsah textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>5.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiarumenty použijí niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>Minimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa vyvodíť jednoduchý záver príbehu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich určiť v texte.</p> <p>2.2 dokáže vysvetliť stylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte.</p> <p>2.3 dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná.</p> <p>3.1 dokáže identifikovať neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov.</p> <p>4.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo.</p> <p>5.1 dokáže prerazprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>5.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov • tvorenie slov odvodením: prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo • tvorenie slov skladaním, zložené slová • argument, protiarument • dokazovanie, dôkaz <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovné slová – nespisovné slová • domáce slová – slová cudzieho pôvodu • nové slová • zastarané slová, historizmy, archaizmy • slangové slová • nárečové slová • skratky • pointa

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>III. Pochopiť kompozíciu textu.</p> <p>1. <u>Rozoznať a pomenovať</u> časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>2. <u>Rozoznať a pomenovať</u> časti vnútornej kompozície umeleckého textu.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní.</p> <p>1.2 dokáže vysvetliť pojmy: tabuľka, názov, hlavička, riadok, stĺpec.</p> <p>1.3 dokáže určiť jednotlivé časti tabuľky, pomenovať ich a objasniť vzťahy medzi nimi.</p> <p>2.1 dokáže určiť všetky časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie).</p> <p>Minimálny III.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa rozlíšiť niektoré časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>1.2 dokáže označiť v tabuľke riadok a stĺpec.</p> <p>2.1 dokáže určiť úvod v príbehu.</p>	<p>6. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie <p>7. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec • graf • spisovná výslovnosť v slovách cudzieho pôvodu

ČITANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; vyhľadať, prijať a spracovať informácie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>IV. Pochopiť gramatickú formu textu.</p> <p>1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedi.</p> <p>2. Určiť syntaktické zloženie viet.</p> <p>3. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.</p>	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu.</p> <p>2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet.</p> <p>3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>3.2 dokáže určiť prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pávi, matkin, otcov a svoje tvrdenie zdôvodniť.</p> <p>3.3 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prísloviek v texte.</p> <p>Minimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť holú a rozvitú vetu.</p> <p>3.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená: konkrétne, abstraktné • vokatív • prídavné mená: prívlastňovacie, druhové • vzory: pávi, matkin, otcov • zámenná: skloňovanie • slovesá: zvrtné, nezvrtné; plnovýznamové, neplnovýznamové • slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací • príslovky – neohybný slovný druh • druhy prísloviek: miesta, času, spôsobu, príčiny • stupňovanie prísloviek • predložky: vokalizácia • citoslovca – neohybný slovný druh • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prísudzovací sklad; zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomnožné podstatné mená: rod • číslovky – ohybný slovný druh • delenie čísloviek: určité, neurčité; násobné • skloňovanie čísloviek; rod, číslo, pád • slovesá: ohybný slovný druh • slovesá: jednoduchý – zložený tvar • vid: dokonavý, nedokonavý • spojky – neohybný slovný druh • holá veta, rozvitá veta, rozvitá s viacnásobným vetným členom • vetný základ • vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny) • jednočlenná veta: slovesná, neslovesná

PISANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor/prívet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum.</p> <p>1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu.</p> <p>2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.</p> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definíciu daných pojmov.</p> <p>2.2 dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, • projekt <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umelecký opis • slávnostný príhovor (prívet) • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec • graf

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný prihovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
II. Organizovať text z hľadiska kompozície. 1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu. 4. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy. Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánu. 2.2 dokáže z východiskového textu vybrať potrebné údaje a usporiadať ich do tabuľky. 3.1 dokáže pri tvorbe textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy. 4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov. Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý má niektoré znaky stanoveného žánru, ale obsahuje chyby, sťažujúce jeho porozumeniu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť jednoduché rozprávanie. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie • projekt 7. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • umelecký opis • slávnostný prihovor (prívet) • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec • graf

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný prihovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania. 1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky. 2. Využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka. 3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy. Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. 1.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 1.3 dokáže vysvetliť pojem skratka, vytvoriť ju a použiť v texte. 2.1 pri tvorbe textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. 3.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. Minimálny výkon III. Žiak 1.1 dokáže reprodukovať definície pojmov. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť skratku. 2.1 dokáže pri tvorbe textu využívať obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • neutrálne slová – citovo zafarbené (expressívne) slová • slovník: výkladový, cudzích slov 7. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • spisovné slová – nespisovné slová • domáce slová – slová cudzieho pôvodu • nové slová • zastarané slová, historizmy, archaizmy • slangové slová • nárečové slová • skratky
	IV. Stylizovať jednoduché vety. 1. Útvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.	Optimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvítené vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 1.2 dokáže samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 1.3 dokáže pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať hlavné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ. Minimálny IV. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť dvojčlenné holé a rozvítené vety.

PISANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĹUČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijíť a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov. 1. <u>Vybrať</u> a <u>použiť</u> slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov. 2. <u>Vybrať</u> a <u>použiť</u> údaje z grafov a tabuliek. 3. <u>Vytvoriť</u> graf a tabuľku.	<u>Optimálny V.</u> Žiak 1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich. 1.2 si dokáže systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a uplatniť ich vo vlastnom texte. 2.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich v rámci svojho textu. 2.2 dokáže zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte. 3.1 dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf a tabuľku a použiť ich v texte. <u>Minimálny V.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich vo svojom texte. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať informácie v tabuľkách a niektoré z nich využiť vo svojom texte.	6. ročník: 7. ročník: • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec • graf
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého. 1. <u>Určiť</u> rozdielne jednotlivých útvarov/žánrov. 2. <u>Vytvoriť</u> modifikovaný text.	<u>Optimálny VI.</u> Žiak 1.1 dokáže porovnať a odlišiť jednotlivé slohové útvary/žánre. 2.1 dokáže samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvoroch pri transformácii z jedného žánru do druhého. <u>Minimálny VI.</u> Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchú charakteristiku postavy.	6. ročník: • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • projekt 7. ročník: • umelecký opis • slávnostný príhovor (prívet) • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec • graf

PISANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĹUČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijíť a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis. 1. <u>Skontrolovať</u> a <u>upraviť</u> text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. 2. <u>Upraviť</u> text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. 3. <u>Vytvoriť</u> čistopis. 4. <u>Skontrolovať</u> a <u>zhodnotiť</u> spolužiakov text.	<u>Optimálny VII.</u> Žiak 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. 1.2 dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným. 2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôbuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. 2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. 3.1 dokáže vytvoriť čistopis. 4.1 dokáže zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. <u>Minimálny VII.</u> Žiak 1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte. 2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.	6. ročník: • statický opis • dynamický opis • charakteristika • rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) • projekt 7. ročník: • spisovná výslovnosť v slovách cudzieho pôvodu • umelecký opis • slávnostný príhovor (prívet) • tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec • graf

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽUČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. 1. Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť . 2. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 3. Zosúladiť jazykové a mimojazykové prostriedky s cieľom komunikácie. 4. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. 5. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. 6. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. 7. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. 8. Rešpektovať jazykové pravidlá.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy. Optimálny I. Žiak 1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. 2.1 si dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. 2.2 dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a zrozumiteľne ich vysloviť. 2.3 dokáže samostatne sformulovať text na určenú tému. 2.4 dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. 3.1 dokáže použiť vhodné jazykové i mimojazykové (mimika, gestikulácia, postoj) prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. 5.1 dokáže vhodne začať a ukončiť svoj prejav a použiť pritom vhodné výrazové prostriedky. 6.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli vytvorenému prejavu. 7.1 dokáže posúdiť z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu vyjadrenie partnerov v danej komunikácii. 8.1 dokáže zhodnotiť obsah a kvalitu ústnych prejavov spolužiakov a reagovať na ne spoločensky vhodným spôsobom.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová slovník: výkladový, cudzích slov gestikulácia, mimika, postoj dialóg argument, protiargument dokazovanie, dôkaz 7. ročník: <ul style="list-style-type: none"> spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu spisovné slová – nespisovné slová domáce slová – slová cudzieho pôvodu nové slová zastarané slová, historizmy, archaizmy slangové slová nárečové slová skratky komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ efektívna komunikácia asertívna komunikácia
		Minimálny I. Žiak 1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty. 2.1 si dokáže z ponúknutých komunikačných tém jednu vybrať. 2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. 2.3 dokáže vytvoriť krátky prejav na určenú tému. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa identifikovať vo vlastnom prejave slangové slová a nahradiť ich spisovnými slovami. 6.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu.

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia		
KĽUČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
II. Používať informácie a textové pasáže z rôznych zdrojov. 1. Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy. Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> dialóg argument, protiargument dokazovanie, dôkaz gestikulácia, mimika, postoj
		Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku. 1. Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov. 2. Rešpektovať jazykové pravidlá.	Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.	6. ročník: <ul style="list-style-type: none"> neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová
		Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); prihovor (privet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
IV. Štylizovať text. 1. Utvoriť jednoduché vety a súvetia. 2. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. 3. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. 4. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. 5. Rešpektovať jazykové pravidlá.	<p>Optimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu.</p> <p>2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov.</p> <p>3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi.</p> <p>3.2 dokáže samostatne vytvoriť logicky usporiadaný súvislý text.</p> <p>4.1 dokáže na základe analýzy zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvoru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera.</p> <p>Minimálny IV.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety a jednoduché rozvité vety.</p> <p>2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená: konkrétne, abstraktné • vokatív • prídavné mená: prívlastňovacie, druhové • vzory: pávi, matka, otcov • zámena: skloňovanie • slovesá: zvrátne, nezvrátne; plnovýznamové, neplnovýznamové • slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmienovací • príslovky – neohybný slovný druh • druhy prísloviek: miesta, času, spôsobu, príčiny, stupňovanie prísloviek • predložky: vokalizácia • citoslovčia – neohybný slovný druh • hlavné vetné členy • podmet: vyjadrený, nevyjadrený • prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný • vetné sklady: prísudzovací sklad; zhoda • dvojčlenná veta: úplná, neúplná <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu • pomnožné podstatné mená: rod • číslovky – ohybný slovný druh • delenie čísloviek: určité, neurčité; násobné; • skloňovanie čísloviek; rod, číslo, pád • slovesá – ohybný slovný druh • slovesá: jednoduchý – zložený tvar
		<ul style="list-style-type: none"> • vid: dokonavý, nedokonavý • spojky – neohybný slovný druh • holá veta • rozvitá veta, rozvitá s viacnásobným vetným členom • vetný základ • vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny) • jednočlenná veta: slovesná, neslovesná

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): diskusia; statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); prihovor (privet); projekt; diskusia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Pojmy
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky. 1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. 2. Využívať gestikuláciu a mimiku.	<p>Optimálny V.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu.</p> <p>1.2 dokáže správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk.</p> <p>1.3 dokáže správne vyslovovať domáce a zdômené cudzie slová so slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li.</p> <p>2.1 dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim.</p> <p>Minimálny V.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže po usmernení učiteľom opraviť chybnú artikuláciu vo svojom prehovore.</p> <p>2.1 dokáže po upoznení učiteľom opraviť gestikuláciu a mimiku.</p>	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialóg • gestikulácia, mimika, postoj <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnosť slov cudzieho pôvodu • sila hlasu • artikulácia • komunikačná situácia: odosielateľ, prijímateľ • efektívna komunikácia • asertívna komunikácia

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby.</p> <p>1. Vybrať text na základe znalosti informačných prameňov, podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.</p> <p>2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov daného ročníka a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>Minimálny I.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže podľa zadanych kritérií vybrať text a odôvodniť výber na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>1.2 dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvár zodpovedajúci téme.</p> <p>1.3 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov daného ročníka.</p>	<p>8. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> výťah prihláška úradný/štruktúrovaný životopis slávnostný prejav <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> odborný opis úradný list jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: rozprávací, opisný, informačný, výkladový výklad úvaha zvuková rovina jazyka jazykoveda

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
<p>II. Pochopiť obsah textu.</p> <p>1. Vyvodíť explicitné a implicitné informácie z vecného aj umeleckého textu.</p> <p>2. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.</p> <p>3. Overiť si význam slova.</p> <p>4. Prerozprávať obsah umeleckého a vecného textu na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.</p>	<p>Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.</p> <p>Optimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže v akomkoľvek texte, ktorý je primeraný úrovni daného ročníka, vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodíť hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov, určiť ich v texte a posúdiť ich stylistický význam.</p> <p>2.2 dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť stylistický význam jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>3.1 dokáže vybrať vhodný jazykový slovník a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>Minimálny II.</p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodíť hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>3.1 dokáže určiť neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p>	<p>8. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> nepriame pomenovania: metafora jednoslovné pomenovania viacslovné pomenovania (združené pomenovania) frazeologizmus <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba – systematizácia odborné slová náuka o významovej rovine jazyka

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; príhľáška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávaci, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie, prijať a spracovať informácie, formulovať svoj názor a argumentovať, regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
III. Pochopiť kompozíciu textu. 1. Rozoznať a pomenovať časti vonkajšej kompozície textu. 2. Rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny III. Žiak 1.1 rozlišuje jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní. 1.2 rozlišuje jednotlivé časti tabuľky, dokáže ich pomenovať a chápe vzťahy medzi nimi. 1.3 dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov. 2.1 dokáže identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu. 2.2 dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov. Minimálny III. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa rozlíšiť pri čítaní jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu. 1.2 dokáže pomenovať niektoré časti tabuľky. 1.3 dokáže s pomocou učiteľa na základe porovnania textov určiť spoločné a odlišné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných žánrov/útvarov. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa identifikovať úvod a rozuzlenie vo vnútornej kompozícii umeleckého textu. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa na základe porovnania textov určiť spoločné a odlišné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných žánrov/útvarov.	8. ročník 9. ročník <ul style="list-style-type: none"> jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: informačný, rozprávaci, opisný, výkladový

ČÍTANIE S POROZUMENÍM		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; príhľáška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávaci, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie, prijať a spracovať informácie, formulovať svoj názor a argumentovať, regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
IV. Pochopiť gramatickú formu textu. 1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré vyjadrujú významovú a gramatickú súvislosť medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí. 2. Určiť syntaktické zloženie viet. 3. Pochopiť a vysvetliť funkciu slovných druhov a ich gramatických kategórií v umeleckom a vecnom texte.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny IV. Žiak 1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu. 2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. 2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôvodniť ich funkciu. 2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta, jednoduché súvetie). 3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. 3.2 dokáže určiť podstatné mená, zámená, častice v rozsahu obsahového štandardu a svoje tvrdenie zdôvodniť. 3.3 dokáže vysvetliť stylistickú funkciu zámen a častíc v texte. Minimálny IV. Žiak 1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkcia. 2.1 dokáže reprodukovat definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte. 3.1 dokáže reprodukovat definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.	8. ročník <ul style="list-style-type: none"> vstúvka, prístavok, oslovenie podstatné mená mužského rodu zvieracie podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l cudzie nesklonné podstatné mená skloňovanie podstatného mena pani zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie častice: neohybný slovný druh vedľajšie vetné členy: prívlastok (zhodný, nezhdodný), prístavok jednoduché súvetie interpunkcia 9. ročník <ul style="list-style-type: none"> zápor v slovenčine súdržnosť textu jazykové štýly: náučný, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: informačný, rozprávaci, opisný, výkladový morfológia/tvaroslovie syntax/skladobná rovina jazyka

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; príhľáška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávaci, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. 1. Sformulovať cieľ a tému písomného prejavu. 2. Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny I. Žiak 1.1 dokáže navrhnuť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania. 2.1 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner. Minimálny I. Žiak 1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania. 2.1 dokáže z navrhovaného súboru žánrov a s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.	8. ročník: <ul style="list-style-type: none"> výťah príhľáška úradný/štruktúrovaný životopis slávnostný prejav 9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> odborný opis úradný list jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: rozprávaci, opisný, informačný, výkladový výklad úvaha

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
II. Organizovať text z hľadiska kompozície. 1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Zoradiť motívy podľa fáz vnútornej kompozície umeleckého a vecného textu. 4. Prispôsobiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu. 2.2 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánu a vhodného jazykového štýlu. 2.3 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 3.1 dokáže pri tvorbe umeleckého a vecného textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii. 4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov.	8. ročník 9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> jazykové štýly: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	Mínimálny II. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového postupu. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového útvaru/žánu a vhodného jazykového štýlu. 2.3 dokáže reprodukovat definície daných pojmov. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.	

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
III. Zosúladiť štýl textu s cieľom písania. 1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané stylistické prostriedky. 2. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie. 2.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.	8. ročník: <ul style="list-style-type: none"> spôsoby obohacovania slovné zásoby: tvorenie slov, preberanie slov nepriame pomenovanie: metafora jednoslovné pomenovania viacslovné pomenovania (združené pomenovania) frazologizmus 9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba – systematizácia odborné slová nauka o významovej rovine jazyka národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
	Mínimálny III. Žiak 1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu a nevhodne používa nespisovné slová. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.	

PÍSANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia. 1. Utvoríť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka. 2. Utvoríť jednoduché súvetia s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny IV. Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 1.2 dokáže v jednoduchých vetách správne používať hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich funkciu. 1.3 dokáže správne tvoriť vety so záporom. 2.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 2.2 dokáže pri tvorbe jednoduchých súvetí správne používať hlavné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť funkciu. 2.3 dokáže v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu interpunkciu.	8. ročník: <ul style="list-style-type: none"> vsuvka, prístavok, oslovenie jednoduché súvetie vedľajšie vetné členy predmet príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu, príčiny prívlastok: zhodný, nezhdný prístavok interpunkcia 9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> súdržnosť textu zápor v slovenčine syntax/skladobná rovina
	Mínimálny IV. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa v jednoduchých vetách určiť významovú funkciu niektorých hlavných a vedľajších vetných členov. 1.3 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť vety so záporom. 2.1 dokáže tvoriť jednoduché súvetia, ktoré však obsahujú logické a pravopisné chyby.	

PISANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť, verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
V. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov. 1. Vybrať a použiť slová, vety, textové pasáže z rozličných informačných zdrojov. 2. Vybrať a použiť údaje z grafov a tabuliek. 3. Vytvoriť graf a tabuľku.	Optimálny V. Žiak 1.1 dokáže v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať a zaznamenať si informácie (fakty, slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a použiť ich vo vlastnom texte. 2.1 dokáže vyhľadať informácie v grafoch a tabuľkách a použiť ich vo vlastnom texte. 3.1 dokáže z dostupných údajov a informácií vytvoriť graf a tabuľku a použiť ich v texte. Minimálny V. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (fakty, slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu a využiť ich vo vlastnom texte. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať informácie v tabuľkách a niektoré z nich využiť vo vlastnom texte. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa z dostupných údajov a informácií vytvoriť tabuľku a použiť ju v texte.	8. ročník 9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový
VI. Transformovať texty z jedného žánru do druhého. 1. Určiť rozdielnosti jednotlivých útvarov/žánrov. 2. Vytvoriť modifikovaný text.	Optimálny VI. Žiak 1.1 dokáže porovnať a odlišiť texty z hľadiska slohových útvarov/žánrov. 2.1 dokáže aplikovať vedomosti o jednotlivých žánroch/útvoroch pri transformácii z jedného žánru do druhého. Minimálny VI. Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa stanovených kritérií porovnať texty z hľadiska slohových útvarov/žánrov.	8. ročník 9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový

PISANIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Pojmy
VII. Opakovane čítať a opravovať text so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis. 1. Skontrolovať a upraviť text s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu. 2. Upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov. 3. Vytvoriť čistopis. 4. Skontrolovať a zhodnotiť spolužiakov text.	Optimálny VII. Žiak 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. 2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôbuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálne nedostatky textu. 2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. 3.1 dokáže vytvoriť čistopis. 4.1 dokáže skontrolovať texty vytvorené niekým iným. 4.2 dokáže spoločensky vhodným spôsobom zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. Minimálny VII. Žiak 1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte. 2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.	8. ročník: <ul style="list-style-type: none"> • vsuvka, prístavok, oslovenie • spôsoby obohacovania slovej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov • nepriame pomenovania: metafora • jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) • frazeologizmus • podstatné mená mužského rodu zvieracie • podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l • cudzie nesklonné podstatné mená • skloňovanie podstatného mena pani • zámená: ohybný slovný druh; skloňovanie zámen; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie • neohybné slovné druhy – častice • jednoduché súvetie • vedľajšie vetné členy: prívlastok(zhodný, nezhodný), prístavok • interpunkcia 9. ročník <ul style="list-style-type: none"> • pravopis • spojovník, pomlčka • interpunkčné znamienka • zápor v slovenčine • stúdrnosť textu • jazykové štýly: náučný, administratívny,
		publicistický, rečnícky, umelecký <ul style="list-style-type: none"> • slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový • morfológia/tvaroslovie • syntax/skladba

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konaní inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon – Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka ZŠ.	Pojmy
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. <ol style="list-style-type: none"> Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. Zosúladiť jazykové prostriedky s cieľom komunikácie. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. Zistiť pomocou kontrolných otázok, či ostatní porozumeli prejavu. Analyzovať a zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	Optimálny I. Žiak 1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. 2.1 si dokáže samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. 2.2 dokáže samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne. 2.3 dokáže samostatne sformulovať súvislý a logicky usporiadaný text na danú tému. 3.1 dokáže samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. 5.1 dokáže pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a dokáže použiť správne prostriedky. 6.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu. 7.1 dokáže zhodnotiť prejav spolužiakov z hľadiska obsahu, jazykovej správnosti a spoločenského tónu a reagovať naň spoločensky vhodným spôsobom. Minimálny I. Žiak 1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty. 2.1 si dokáže vybrať jednu z ponúknutých tém. 2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému. 2.3 dokáže podľa pokynov a s pomocou učiteľa sformulovať krátky text na danú tému. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa určiť vo vlastnom prejave nespisovné prostriedky a nahradiť ich spisovnými. 5.1 dokáže začať a ukončiť komunikáciu v súlade s témou a rečníckym žánrom. 6.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu. 7.1 dokáže spoločensky vhodne vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie.	8. ročník <ul style="list-style-type: none"> vsuvka, oslovenie, pristavok nepriame pomenovanie: metafora jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) frazologizmus slávnostný prejav 9. ročník <ul style="list-style-type: none"> rétorika jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: rozprávací, výkladový, informačný, opisný výklad úvaha národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konaní inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
II. Používať informácie a textové pasáže z rozličných zdrojov. <ol style="list-style-type: none"> Vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom prejave. 	Optimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. Minimálny II. Žiak 1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.	8. ročník: <ul style="list-style-type: none"> spôsoby obohacovania slovné zásoby: tvorenie slov, preberanie slov nepriame pomenovania: metafora jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) frazologizmus 9. ročník: <ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba – systematizácia odborné slová nauka o významovej rovine jazyka jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, umelecký slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia
III. Používať slovnú zásobu priradenú určitému cieľu komunikácie a publiku. <ol style="list-style-type: none"> Využívať v jazykovom prejave diferencovanú slovnú zásobu s ohľadom na komunikačnú situáciu a komunikačných partnerov. Rešpektovať jazykové pravidlá. 	Optimálny III. Žiak 1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie. Minimálny III. Žiak 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.	

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; príhľadka; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prihovor; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad; komunikačná situácia		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konaní inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
IV. Štylizovať text. 1. Utvoriť jednoduché vety a súvetia. 2. Využívať vo vetách správne gramatické tvary slov. 3. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. 4. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových žánrov/útvarov. 5. Rešpektovať jazykové pravidlá.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny IV. Žiak 1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. 2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 2.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 4.1 dokáže vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu. 4.2 dokáže vytvoriť s ohľadom na komunikačnú situáciu ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánu a vhodného jazykového štýlu. 4.3 dokáže zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie logickej postupnosti v ústnom prehovore komunikačného partnera. Minimálny IV. Žiak 1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia. 2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu syntaktickú a konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi. 2.2 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového postupu. 4.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového útvaru/žánu a vhodného jazykového štýlu.	8. ročník <ul style="list-style-type: none"> vsuvka, prístavok, oslovenie podstatné mená mužského rodu zvieracie podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l cudzie nesklonné podstatné mená skloňovanie podstatného mena pani zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie častice: neohybný slovný druh jednoduché súvetie 9. ročník <ul style="list-style-type: none"> zápor v slovenčine súdržnosť textu jazykové štýly: náučný, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový morfológia/tvaroslovie syntax/skladobná rovina jazyka

Slovenský jazyk a literatúra – mzsie stredne vzdelavanie

HOVORENIE		
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): výťah; odborný opis; príhľadka; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konaní inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
V. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky. 1. Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. 2. Využívať gestikuláciu a mimiku.	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy. Optimálny V. Žiak 1.1 dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať. 1.2 dokáže funkčne využívať tempo reči vo výpovedi. 2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 2.2 dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim. Minimálny V. Žiak 1.1 dokáže opraviť artikuláčny chyby vo svojom prehovore. 1.2 po usmernení učiteľom dokáže upraviť tempo reči. 2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov. 2.2 dokáže po upozornení učiteľom upraviť gestikuláciu a mimiku.	8. ročník 9. ročník <ul style="list-style-type: none"> rétorika

Literárna zložka

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu;
- hodnotenie textu.

Kľúčové kompetencie

Poznávacie (kognitívne) Kompetencie	Komunikačné kompetencie	Interpersonálne (sociálne) kompetencie	Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie
Kompetencia: používať kognitívne Operácie	Kompetencia: tvoriť, prijať a spracovať informácie	Kompetencia: akceptovať skupinové Hodnoty	Kompetencia: vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
Kompetencia: učiť sa sám aj v skupine	Kompetencia: vyhľadávať a sprostredkovať informácie	Kompetencia: tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín	Kompetencia: vytvárať vlastný hodnotový systém
Kompetencia: kriticky myslieť	Kompetencia: formulovať svoj názor a argumentovať	Kompetencia: spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami	
Kompetencia: formulovať a riešiť Problémy	Kompetencia: verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city	Kompetencia: vžiť sa do pocitov a konania inej osoby	Kompetencia: regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život
Kompetencia: tvorivo myslieť			

POZNÁVACIE A ČITATEĽSKÉ KOMPETENCIE

- Recitovať spamäti prozaické a básnické diela.
- Nahlas a plynule čítať umelecký alebo náučný text.
- Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu.
- Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní.
- Modulovať hlas podľa zmyslu textu.
- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Usporiadať známe javy do tried.
- Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.
- Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela.
- Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.
- Transformovať literárny text.
- Vytvoriť krátky umelecký alebo náučný text.
- Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
- Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov.

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): básneň, pieseň		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
<ol style="list-style-type: none"> Recitovať spamäti prozaické a básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže recitovať básneň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže vysvetliť pojem rytmus v básni. dokáže vysvetliť pojem personifikácia, epiteton a vyhľadať ich v neznámom texte. dokáže vysvetliť pojem refrén a vyhľadať ho v neznámom texte. dokáže vytvoriť personifikáciu, epiteton. dokáže analyzovať básneň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metricky. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže po predchádzajúcej príprave plynulo prečítať text známej básneň. dokáže reprodukovať definíciu pojmu rytmus. dokáže reprodukovať definíciu pojmu personifikácia, epiteton. dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť refrén. dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť personifikáciu, epiteton. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> pieseň rytmus personifikácia/zosobnenie epiteton refrén téma

APLIKÁČNY KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): báseň, prozaický text		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvorivo myslieť		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. 3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela.	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže predniesť básne tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu. dokáže vysvetliť pojem nonsens. dokáže na konkrétnej ukážke vysvetliť podstatu nonsensu. dokáže vytvoriť krátky text s prvkami nonsensu. dokáže analyzovať úryvok alebo celé dielo z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metricky. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať definíciu nonsensu. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> nonsens

APLIKÁČNY KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): filmová/televízna rozprávka		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konaní inej osoby; vytvárať a reflektovať vlastnú identitu; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
1. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní. 2. Modulovať hlas podľa zmyslu textu. 3. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 4. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 5. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. 8. Transformovať literárny text.	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. dokáže vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom a filmovou/televíznou rozprávkou. dokáže vysvetliť pojem scenár a úlohu scenáristu. dokáže vysvetliť funkciu herca a režiséra pri realizácii dramatického diela. dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže na základe analýzy určiť hlavné a vedľajšie postavy diela. dokáže na základe analýzy sformulovať hlavnú myšlienku literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský/divácky zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. dokáže zdramatizovať literárny text do podoby jednoduchého scenára. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. dokáže reprodukovať definíciu filmovej/televíznej rozprávky. dokáže reprodukovať definície pojmov scenár a scenárista. dokáže zreprodukovať definície pojmov herec a režisér. dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah literárneho/audiovizuálneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský/divácky zážitok. 	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> filmová/televízna rozprávka téma scenár scenárista režisér herec dramaturg diálogo

APLIKÁČNY KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): ľudová povesť; autorská povesť; legenda		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vytvárať a reflektovať vlastnú identitu; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	Pojmy
1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. 4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 5. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. 6. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. 7. Vytvoriť krátky umelecký text.	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže vysvetliť pojmy ľudová povesť, autorská povesť a legenda. dokáže vysvetliť rozdiely medzi ľudovou povestou a autorskou povestou. dokáže vysvetliť rozdiely medzi povestou a legendou. dokáže vyhľadať reálne a fantastické prvky v legende. dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárneho diela. dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela. dokáže na základe analýzy určiť hlavné a vedľajšie postavy diela. dokáže na základe analýzy sformulovať hlavnú myšlienku literárneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. dokáže vymyslieť povesť viažucu sa na konkrétne miesto v regióne, historickú udalosť alebo postavu. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať umelecký text. dokáže reprodukovať definície pojmov ľudová povesť, autorská povesť a legenda. dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah literárneho diela. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	5. ročník <ul style="list-style-type: none"> ľudová povesť autorská povesť legenda téma rozprávač

APLIKÁČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): náučná literatúra; encyklopédia		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; formulovať a riešiť problémy; tvorivo myslieť; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; vytvárať vlastný hodnotový systém.		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 5. ročníka základnej školy.	
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať náučný text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Vytvoriť krátky náučný text. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici. Vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý náučný text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže vysvetliť pojmy náučná literatúra a encyklopédia. dokáže na základe analýzy odlišiť náučný text od umeleckého textu a svoj názor odôvodniť. dokáže vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii. dokáže vytvoriť encyklopedické heslo. dokáže v encyklopédii vyhľadať informácie podľa hesiel. dokáže získať potrebné informácie v príslušnej encyklopédii a použiť ich. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať náučný text. dokáže reprodukovať definície pojmov náučná literatúra a encyklopédia. dokáže v encyklopédii vyhľadať požadované heslo. 	<p>5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> náučná literatúra encyklopédia

APLIKÁČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): báseň; prozaický text		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinovú hodnotu; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať umelecký text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Usporiadať známe javy do tried. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štýlisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Transformovať literárny text. Vytvoriť krátky umelecký text. 	<p>Optimálny výkon:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže vysvetliť a rozlíšiť pojmy prislovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad. dokáže vysvetliť význam konkrétneho prislovia, porekadla a pranostiky. dokáže vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu. dokáže funkčne využiť prislovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte. dokáže vytvoriť krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikuje svoje znalosti o anekdote. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny výkon:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať definície pojmov prislovie, porekadlo, pranostika, anekdota. dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych prisloví. dokáže reprodukovať obsah anekdoty. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> prislovie porekadlo pranostika anekdota <p>7. ročník</p>

APLIKÁČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): bájka		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinovú hodnotu; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do počtov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie		
Predmetové kompetencie	Výkon	Pojmy
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať umelecký text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štýlisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže vysvetliť pojem bájka. dokáže vyvodiť z bájky mravné ponaučenie. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať pojem bájka. dokáže reprodukovať obsah bájky. dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> bájka <p>7. ročník</p>

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): báj; poviedka; balada		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konaní inej osoby		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať umelecký text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Zdramatizovať prozaický text. Napísať kratší prozaický útvár. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov. dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného literárneho diela. dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať ho v dramatizovanom čítaní. dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície. dokáže rozpoznať jednotlivé spôsoby rozprávania. dokáže transformovať spôsoby rozprávania – z ja-rozprávania do on-rozprávania a naopak. dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať definície jednotlivých pojmov. dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy. dokáže s pomocou učiteľa v známom literárnom texte určiť časť vnútornej kompozície – zápletku. dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> báj poviedka balada kompozícia literárneho diela vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie spôsob rozprávania: ja-rozprávania, on-rozprávania anekdota humor <p>7. ročník</p>

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): dobrodružná literatúra		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor a argumentovať		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať umelecký text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže vysvetliť pojmy dobrodružná literatúra, umelecká literatúra. dokáže nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať definície pojmov dobrodružná literatúra, umelecká literatúra. dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> dobrodružná literatúra <p>7. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> umelecká literatúra

APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozhlasová rozprávka		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city, spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
<ol style="list-style-type: none"> Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatisovanom čítaní. Modulovať hlas podľa zmyslu textu. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. dokáže vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom a rozhlasovou rozprávkou. dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárnej/rozhlasovej rozprávky. dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárnej/rozhlasovej rozprávky. dokáže určiť na základe analýzy rozhlasovej rozprávky hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický. dokáže vytvoriť jednoduchý scenár pre rozhlasovú podobu rozprávky. dokáže vyjadriť svoj zážitok z rozhlasovej hry a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. dokáže reprodukovať definíciu rozhlasovej rozprávky. dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah rozhlasovej rozprávky. dokáže určiť hlavnú postavu. dokáže vyjadriť svoj zážitok z rozhlasovej hry. 	<p>6. ročník:</p> <p>7. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozhlasová hra monológ

APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): básen; populárna pieseň		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vziť sa do pocitov a konania inej osoby		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 7. ročníka základnej školy.	
<ol style="list-style-type: none"> Recitovať spamäti básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže recitovať básen tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. dokáže vysvetliť rozdiel medzi striedavým a združeným rýmom. dokáže vyhľadať striedavý, združený, obkročný a prerývaný rým v neznámom texte. dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom uplatní striedavý alebo združený rým. dokáže analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky. dokáže vyjadriť svoj zážitok z textu piesne a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže spamäti zarecitovať známu básen. dokáže v známej básni s pomocou učiteľa určiť striedavý a združený rým. dokáže vyjadriť svoj zážitok z textu piesne. 	<p>6. ročník:</p> <ul style="list-style-type: none"> populárna pieseň verš rým: striedavý, združený, <p>7. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> rým: prerývaný, obkročný voľný verš

APLIKACNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): básen, lyrika: lyrické dielo, ľubostná lyrika, prírodná lyrika, spoločenská lyrika, reflexívna lyrika; modlitba		
KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vziť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon	Obsah
	Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať umelecký text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Usporiadať známe javy do tried. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vytvoriť krátky umelecký text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže analyzovať básen z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. dokáže určiť v texte básnickú otázku, metaforu a vytvoriť vlastné príklady. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akokoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže reprodukovať definície daných pojmov. dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť básnickú otázku. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>8. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> lyrika: ľubostná lyrika, prírodná lyrika modlitba básnická otázka metafora <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> spoločenská lyrika reflexívna lyrika

APLIKÁČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): epika: epické dielo; detektívny román; biografický román; dievčenský román; historický román; dobrodružný román, román vo forme denníka; vedecko-fantastická literatúra; literatúra faktu; populárno-vedecká literatúra		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> Nahlas a plynulo čítať umelecký text. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Usporiadať známe javy do tried. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vytvoriť krátky umelecký text. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. dokáže určiť text ako aforizmus a svoje tvrdenie odôvodniť. dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi. dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať v dramatisovanom čítaní. dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície a uplatnené znaky vonkajšej kompozície. dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy. dokáže v známom literárnom texte určiť tému, zápletku, rozuzlenie a s pomocou učiteľa určiť v ňom stylistické prostriedky. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>8.ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> epika: román: detektívny román, biografický román, dievčenský román, historický román, dobrodružný román, román vo forme denníka diel vedecko-fantastická literatúra literatúra faktu vedecko-populárna literatúra <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> epika: aforizmus vonkajšia kompozícia literárneho diela

APLIKÁČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): dráma: dramatické dielo; tragédia, komédia, činohra		
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín; reflektovať vlastnú identitu		
Predmetové kompetencie	Výkon Žiak dosiahne požadovaný výkon po absolvovaní 9. ročníka základnej školy.	Obsah
<ol style="list-style-type: none"> Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatisovanom čítaní. Modulovať hlas podľa zmyslu textu. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. Analyzovať umelecký text po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Transformovať literárny text. 	<p>Optimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom. dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie dokáže podložiť argumentmi. dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický. dokáže vytvoriť krátky dramatický text. dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť. dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p>Minimálny:</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy a charakterizovať ich. dokáže s pomocou učiteľa transformovať dramatický literárny text na prozaický. dokáže v známom literárnom texte určiť tému, zápletku, rozuzlenie a s pomocou učiteľa určiť v ňom stylistické prostriedky. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>8. ročník</p> <p>9. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> dráma: tragédia, komédia, činohra dejstvo

DIKTÁTY				PÍŠOMNÉ PRÁCE	
Ročník	Počet	Zameranie	Rozsah	Počet	Zameranie
5. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie zo 4. ročníka ✓ podstatné mená ✓ prídavné mená ✓ slovesá 	50 – 60 plnovýznamových slov	1	✓ rozprávanie s prvkami opisu
6. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 5. ročníka ✓ prídavné mená ✓ slovesné spôsoby ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka 	61 – 70 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ statický opis ✓ rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
7. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 6. ročníka ✓ cudzie slová ✓ číslovky ✓ záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka 	71 – 80 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ umelecký opis ✓ charakteristika osoby
8. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva zo 7. ročníka ✓ podstatné mená mužského rodu: zvieracie ✓ neživotné zakončené na -r, -l ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka 	81 – 90 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ slávnostný prejav ✓ životopis
9. ročník	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakovanie učiva z 8. ročníka ✓ interpunkcia ✓ jednoduché súvetie ✓ záverečné opakovanie 5. – 9. ročníka 	91 – 100 plnovýznamových slov	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ výklad ✓ úvaha

Slohové práce hodnotiť podľa týchto kritérií:

1. Vonkajšia forma (max.4 body)

Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.
Čistota textu	Bez škrtnutia. V čistopise žiaci nemajú škrtať; v nevyhnutnom prípade majú dať chybné napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.
Dodržanie okrajov	Dodržanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.
Dodržanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viacej ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

2. Vnútorňá forma (max. 20 bodov)

Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy.
Vnútorňá stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápleтка, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.
Nadväznosť a logickosť textu	Úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.

Jazyk (max. 4 body)	
Správne využitie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby slovies, správne pádové koncovky a pod.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.
Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citosloviec. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.

Pravopis (max. 4 body)	
4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb
Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Napri.: <u>Ríchlý</u> chlapec mal <u>ríchlý</u> krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.	

Štýl (max. 4 body)	
Správna štylizácia viet	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika.
Pútaivosť	Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Celkový dojem (max. 4 body)	
Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní.	
Práca by nemala obsahovať	Nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Hodnotiaca stupnica			
DIKÁTY		PÍŠOMNÉ PRÁCE	
Známka	Chyby v diktáte	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov
Poznámka:			
<ul style="list-style-type: none"> Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za 1 chybu. Napri.: <u>Ríchlý</u> chlapec mal <u>ríchlý</u> krok. = 1 chyba Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb. 			

Stratégia vyučovania predmetu SJL

Vyučovanie SJL v ZŠ stavia na tvorivosti, detskej hre a tvorení vlastného textu. Orientuje sa na najčastejšie a veku primerané komunikačné situácie.

Jednotlivé jazykové javy sa nepreberajú izolovane, ale vždy v súvislosti s inými jazykovými javmi. Rozlišuje sa centrum a periféria jazykových javov. Dôraz sa kladie na tie jazykové roviny, ktoré majú vyústenie v texte – to znamená na lexikálnu a syntaktickú rovinu. Posilňuje sa vyučovanie rečových prejavov, od reprodukcie textov sa postupne prechádza k tvorbe vlastných textov.

Vo vyučovaní SJL sa prechádza na spojenie jazykovej a slohovej zložky do jedného celku. Od holého osvojovania si vedomostí o jazykových javoch sa prechádza k nácviku uplatnenie preberaného javu v praktickej komunikácii. Žiaci postupne prechádzajú od osvojovania zvukovej a pravopisnej normy k základom lexikálnej, morfolologickej, syntactickej normy a v deviatom ročníku aj k poznatkom z dejín jazyka a jazykovedy.

Pri práci s textom sa žiaci dopracúvajú k poznatkom o jazykovom systéme a jazykových javov metódou potupných krokov. Sú vedení k tomu, aby sami vyčlenili z textu skúmaná jav, odhalili jeho podstatné znaky, našli súvislosti s inými jazykovými javmi, zaradili jav do jazykového systému. Ďalším

krokom je tvorenie vlastného textu s analyzovaným javom. Až potom nasledujú cvičenia na zmechanizovanie používania preberaného javu.

Pri poučkách a definíciách nejde o memorovanie, ale o pochopenie podstaty, vysvetlenie a aplikáciu.

Vyučovanie SJL je založené na *princípe špirálovitosti a postupnosti* – o preberaných javoch sa postupne pridávajú ďalšie poznatky, ktoré sa rozširujú do hĺbky a *komunikatívno-poznávacom princípe*, ktorý spočíva vo vyhľadávaní jazykových javov v rôznych typoch textov, v ich triedení, systematizovaní a zovšeobecnení. Využívajú sa rozličné vyučovacie metódy a formy práce. Významné miesto má samostatná práca žiakov i práca vo dvojiciach či skupinách, diferencované úlohy a individuálny prístup učiteľa.

Pri písaní diktátov sa dodržiavajú didaktické zásady diktovania. Dôležitá je ústna analýza nedostatkov v diktáte. Je v právomoci učiteľa, koľko nácvichných diktátov predchádza kontrolnému.

Javy v slohovej výchove sa preberajú v súlade s jazykovými javmi s dôrazom na rozvoj komunikačných zručností žiakov. Klasifikované slohové písomné práce sa píše v škole a predchádza im písomná príprava a práca s konceptom. Rovnako dôležitá je analýza nedostatkov v písomnej práci. Pri ústnych prejavoch učiteľ upozorňuje na správnu výslovnosť, správne tvary slov, slovesné väzby, na štylistickú primeranosť výberu jazykových prostriedkov.

Kritéria hodnotenia

Na II. stupni ZŠ sa hodnotí ovládanie ortoepickej, ortografickej, pravopisnej, lexikálnej, morfolologickej a syntaktickej normy, úroveň poznatkov z jednotlivých jazykových rovín, pohotovosť pri práci s jazykovými príručkami, praktické používanie získaných poznatkov o jazyku pri tvorbe vlastných textov a celková jazyková úroveň a kultivovanosť jazykového prejavu žiaka v písomnej i ústnej podobe.

Pri žiakoch s poruchami písania, čítania, výslovnosti a s telesným postihnutím sa dodržiava špecifický prístup pri zadávaní domácich úloh, pri písaní diktátov a slohových prác, pri ich hodnotení a klasifikácii.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry využívať metódy a formy práce, ktoré budú rozvíjať:

- komunikačné spôsobilosti žiakov – rozhovor, diskusia na danú tému, interview, komunikačné situácie, rolové hry, metódy zážitkového vyučovania;
- tvorivé písanie – reagovanie na podnety, vytvárané situácie, riešenie problémov;
- testy, ústne skúšanie, pravopisné cvičenia, diktáty, slohové práce, projekty, besedy, exkurzie, programy v televízii i rozhlase, zvukové nahrávky, obrázky, mapy, pracovné listy, kvízy, tajničky, dotazníky, ankety, čitateľský denník;
- motivačné metódy – motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, heuristické metódy, projektová metódy, praktické aktivity, situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, metódy opakovania a precvičovania.

Učebné zdroje

učebnice, pracovné listy, jazykové príručky, encyklopédie, náučné slovníky, mapy slovných druhov, literárne ukážky a diela, vecné texty, internetové stránky.

Časová dotácia predmetu v 5. - 8. ročníku

Časová dotácia predmetu je v 5. 6. a 8. ročníku stanovená na týždenný počet 5 + 1 hodina, v 7. ročníku na 4 + 1 hodina. Literatúre sú v každom ročníku venované 2 hodiny týždenne. Jazyková komunikácia a sloh je v 5., 6. a 8. ročníku štyrikrát týždenne, v 7. ročníku trikrát týždenne.

Stručný prehľad nových pojmov a zručností, ktoré si majú osvojiť žiaci 5. ročníka:

Zvuková rovina: splývavá/viazaná výslovnosť, znelé – neznelé; znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky, prestávka, sila hlasu, tempo, hlavný slovný prízvuk, dôraz.

Lexikálna rovina: slovná zásoba, spisovný jazyk – nárečia, jednovýznamové a viacvýznamové slová, príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie.

Morfologická rovina: podstatné mená: životné – neživotné, vzor chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica, dľaň, kosť, mesto, srdce, vysvedčenie, dievča; prídavné mená – ohybný slovný druh, akostné, stupňovanie, vzťahové, vzor pekný, cudzí; predložky – väzba s pádom.

Syntaktická rovina: slovosled.

Sloh: rozprávanie s prvkami opisu – ústne/písomne, opis pracovného postupu, cielený rozhovor (interview), hlavná myšlienka, téma, diskusia, debata.

Literatúra: herec, režisér, scenárista, dramaturg, scenár, náučná literatúra, encyklopédia, pieseň, televízna rozprávka, filmová rozprávka, legenda, ľudová povesť, autorská povesť, téma, rozprávač, dialóg, personifikácia/ zosobnenie, epiteton, nonsens, rytmus, refrén.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 5. ročníku: štyri – opakovanie zo 4. ročníka, podstatné mená, prídavné mená, slovesá.

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 5. ročníku: jedna – rozprávanie s prvkami opisu.

Stručný prehľad nových pojmov a zručností, ktoré si majú osvojiť žiaci 6. ročníka:

Zvuková rovina: priama reč, uvádzacia veta.

Lexikálna rovina: výkladový slovník, slovník cudzích slov, neutrálne a citovo zafarbené (expresívne) slová, tvorenie slov odvodením slovotvorný základ, slovotvorná prípona, odvodené slovo, základové slovo, tvorenie slov skladaním, zložené slová.

Morfologická rovina: podstatné mená – ohybný slovný druh, konkrétne a abstraktné podstatné mená, vokatív, prídavné mená privlastňovacie, privlastňovacie: druhové, vzor otcov, matkin, páví, zámená – skloňovanie, slovesá – zvrätané a nezvrätané, plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá, slovesný spôsob – oznamovací, rozkazovací a podmieňovací, príslovky – neohybný slovný druh, druhy prísloviek – miesta, času, spôsobu a príčiny, stupňovanie prísloviek, predložky – neohybný slovný druh, vokalizácia predložiek, citoslovcia – neohybný slovný druh.

Syntaktická rovina: hlavné vetné členy – vyjadrený a nevyjadrený podmet, slovesný a neslovesný/slovesno-menný prísudok, vetné sklady – prisudzovací, zhoda, dvojčlenná veta úplná a neúplná.

Sloh: rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3. osoba) ústne a písomné, vnútorná kompozícia – úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, statický opis, dynamický opis, charakteristika osoby, gestikulácia, mimika, postoj, argument, dokazovanie, protiargument, dôkaz, dialóg, projekt.

Literatúra: dobrodružná literatúra, humor, bájka, báseň, populárna pieseň, príslovie, porekadlo, pranostika, báj, poviedka, balada, anekdota, rozprávač – spôsob rozprávania ja-rozprávanie, on-rozprávanie, vnútorná kompozícia literárneho diela – úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, rým – združený, striedavý, verš.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 6. ročníku: štyri – opakovanie učiva z 5. ročníka, prídavné mená, slovesné spôsoby, opakovanie učiva zo 6. ročníka.

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 6. ročníku: dve – statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba).

Stručný prehľad nových pojmov a zručností, ktoré si majú osvojiť žiaci 7. ročníka:

Zvuková rovina: výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách.

Lexikálna rovina: spisovné slová – nespisovné slová, slangové slová, nárečové slová, domáce slová – slová cudzieho pôvodu, nové slová, zastarané slová, historizmy, archaizmy, skratky.

Morfologická rovina: pomnožné podstatné mená, rod pomnožných podstatných mien, číslovky – ohybný slovný druh, skloňovanie, rod, číslo, pád, delenie čísloviek: určité a neurčité číslovky, násobné číslovky, slovesá – ohybný slovný druh, jednoduchý a zložený slovesný tvar, vid – dokonavý, nedokonavý, spojky – neohybný slovný druh.

Syntaktická rovina: jednoduchá veta holá, rozvitá, rozvitá s viacnásobným vetným členom, vetný základ, vedľajšie vetné členy –predmet, príslovkové určenie miesta, času, spôsobu, príčiny, jednočlenná veta slovesná a neslovesná.

Sloh: umelecký opis, charakteristika, artikulácia, sila hlasu, pointa, slávnostný príhovor (prívet), odosielateľ/vysielateľ, prijímateľ, komunikačná situácia, efektívna komunikácia, asertívna komunikácia, tabuľka – názov, hlavička, riadok, stĺpec, graf.

Literatúra: umelecká literatúra, rozhlasová hra, monológ, obkročný a prerývaný rým, voľný verš.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 7. ročníku: štyri – opakovanie učiva zo 6. ročníka, cudzie slová, číslovky, záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka.

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 7. ročníku: dve – umelecký opis, charakteristika osoby.

Stručný prehľad nových pojmov a zručností, ktoré si majú osvojiť žiaci 8. ročníka:

Zvuková rovina: vsuvka, oslovenie, prístavok.

Lexikálna rovina: spôsoby obohacovania slovej zásoby – tvorenie slov, preberanie slov, nepriame pomenovania (metafora), jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania), ustálené slovné spojenie/frazeologizmus.

Morfologická rovina: podstatné mená mužského rodu – zvieracie a neživotné zakončené na -r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie podstatného mena pani; zámená – ohybný slovný druh, skloňovanie, základný tvar, rod, číslo, pád, delenie zámen, opytovacie, ukazovacie zámená; častice – neohybný slovný druh.

Syntaktická rovina: vedľajšie vetné členy – prívlastok zhodný, nezuhodný; prístavok; jednoduché súvetie, interpunkcia.

Sloh: výťah, prihláška, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný prejav.

Literatúra: literatúra faktu, vedecko-fantastická literatúra, vedecko-populárna literatúra, epika, lyrika – ľúbostná, prírodná lyrika; modlitba, román – detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský, román vo forme denníka; vonkajšia kompozícia diela – diel, metafora, básnická otázka.

Počet a zameranie kontrolných diktátov vo 8. ročníku: štyri – opakovanie učiva zo 7. ročníka; podstatné mená mužského rodu: zvieracie, neživotné zakončené na -r, -l; opakovanie učiva z 8. ročníka.

Počet a zameranie kontrolných slohových prác vo 8. ročníku: dve – slávnostný prejav, životopis

Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy

Slovenský jazyk a literatúra – časť: slovenský jazyk

Poznámka:

⊗ označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch.

✓ označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom ročníku.

⊕ označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje.

Tučné písmo – pojmy už boli zavedené na 1. stupni.

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje súbor *jazykovedných termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmto vzdelávacím štandardom musia byť **povinne zaradené** do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike.

Súbor jazykovedných termínov obsahuje aj všetky jazykovedné pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Tieto pojmy sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa základnej školy.

Zvuková rovina jazyka a pravopis	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Abeceda	☺	☺	☺	☺	☺
písmená: malé, veľké, písané, tlačené	☺	☺	☺	☺	☺
hlásky, slabiky, slová	☺	☺	☺	☺	☺
delenie hlások: samohlásky – spoluhlásky – dvojhásky	☺	☺	☺	☺	☺
samohlásky: krátke – dlhé	☺	☺	☺	☺	☺
spoluhlásky: tvrdé – mäkké	☺	☺	☺	☺	☺
dlžeň, mäkčeň, vokáň	☺	☺	☺	☺	☺
bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka	☺	☺	☺	☺	☺
spojovník, pomlčka	∅	∅	∅	∅	✓
melódia vety (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia, želacia)	☺	☺	☺	☺	☺
Pravopis	∅	∅	∅	∅	✓
Bodkočiarka	☺	☺	☺	☺	☺
Uvodzovky	☺	☺	☺	☺	☺
priama reč, uvádzacia veta	☺	✓	☺	☺	☺
slabikotvorné hlásky -l, -l, -r, -r'	☺	☺	☺	☺	☺
Výslovnosť	☺	☺	☺	☺	☺
splývavá/viazaná výslovnosť	✓	☺	☺	☺	☺
výslovnosť a výskyt ä	☺	☺	☺	☺	☺
výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách	☺	☺	✓	☺	☺
Spodobovanie	☺	☺	☺	☺	☺
znelé – neznelé; znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky	✓	☺	☺	☺	☺
obojaké spoluhlásky	☺	☺	☺	☺	☺
vybrané slová	☺	☺	☺	☺	☺
rozdeľovanie slov na slabiky	☺	☺	☺	☺	☺
rozdeľovanie predponových slov	☺	☺	☺	☺	☺
slabičné a neslabičné predpony	☺	☺	☺	☺	☺
prestávka, sila hlasu, tempo	✓	☺	☺	☺	☺
hlavný slovný prízvuk	✓	☺	☺	☺	☺
Dôraz	✓	☺	☺	☺	☺
vsuvka, oslovenie	∅	∅	∅	✓	☺
Prístavok	∅	∅	∅	✓	☺
pravidlo o rytmickej krátení	☺	☺	☺	☺	☺
interpunkčné znamienka	∅	∅	∅	∅	✓

Významová/lexikálna rovina		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Slovo		☺	☺	☺	☺	☺
slovná zásoba		✓	☺	☺	☺	☺
spisovný jazyk – nárečia		✓	☺	☺	☺	☺
spisovné slová – nespisovné slová		∅	∅	✓	☺	☺
slangové slová		∅	∅	✓	☺	☺
nárečové slová		∅	∅	✓	☺	☺
neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová		∅	✓	☺	☺	☺
domáce slová – slová cudzieho pôvodu		∅	∅	✓	☺	☺
nové slová		∅	∅	✓	☺	☺
zastarané slová, historizmy, archaizmy		∅	∅	✓	☺	☺
odborné slová		∅	∅	∅	∅	✓
jednovýznamové a viacvýznamové slová		✓	☺	☺	☺	☺
synonymá		☺	☺	☺	☺	☺
antonymá		☺	☺	☺	☺	☺
slovníky		☺	☺	☺	☺	☺
	pravopisný, synonymický	☺	☺	☺	☺	☺
	výkladový, cudzích slov	∅	✓	☺	☺	☺
	Frazeologický	☺	☺	☺	☺	☺
tvorenie slov odvodzovaním		∅	✓	☺	☺	☺
	Predpona	☺	☺	☺	☺	☺
	Prípona	∅	✓	☺	☺	☺
	slovotvorný základ	∅	✓	☺	☺	☺
	základové slovo	∅	✓	☺	☺	☺
	odvodené slovo	☺	✓	☺	☺	☺
tvorenie slov		∅	✓	☺	☺	☺
	Skladaním	∅	✓	☺	☺	☺
	zložené slová	∅	✓	☺	☺	☺
spôsoby obohacovania slovej zásoby		∅	∅	∅	✓	☺
	tvorenie slov	∅	∅	∅	✓	☺
	preberanie slov	∅	∅	∅	✓	☺
skratky		∅	∅	✓	☺	☺
nepriame pomenovania (metafora)		∅	∅	∅	✓	☺
jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)		∅	∅	∅	✓	☺
ustálené slovné spojenie/frazeologizmus		☺	☺	☺	✓	☺
príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie		✓	☺	☺	☺	☺
slovná zásoba – systematizácia		∅	∅	∅	∅	✓

Tvarová/morfologická rovina jazyka	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Skloňovanie	☹	☹	☹	☹	☹
pád – pádové otázky	☹	☹	☹	☹	☹
podstatné mená	☹	✓	☹	☹	☹
ohybný slovný druh	∅	✓	☹	☹	☹
všeobecné – vlastné	☹	☹	☹	☹	☹
konkrétne – abstraktné	∅	✓	☹	☹	☹
životné – neživotné	✓	☹	☹	☹	☹
Rod	☹	☹	☹	☹	☹
mužský, ženský, stredný	☹	☹	☹	☹	☹
Číslo	☹	☹	☹	☹	☹
jednotné, množné	☹	☹	☹	☹	☹
Pád	☹	☹	☹	☹	☹
nominatív, genitív, datív, akuzatív, lokál, inštrumentál	☹	☹	☹	☹	☹
Vokatív	∅	✓	☹	☹	☹
Vzor	✓	☹	☹	☹	☹
chlap, hrdina dub, stroj	✓	☹	☹	☹	☹
žena, ulica, dlaň, kosť	✓	☹	☹	☹	☹
mesto, srdce, vysvedčenie, Dievča	✓	☹	☹	☹	☹
Pomnožné	∅	∅	✓	☹	☹
rod pomnožných podstatných mien	∅	∅	✓	☹	☹
podstatné mená mužského rodu	∅	∅	∅	✓	☹
Zvieracie	∅	∅	∅	✓	☹
neživotné zakončené na -r, -l	∅	∅	∅	✓	☹
cudzie nesklonné podstatné mená	∅	∅	∅	✓	☹
skloňovanie podstatného mena pani	∅	∅	∅	✓	☹
prídavné mená	✓	☹	☹	☹	☹
ohybný slovný druh	✓	☹	☹	☹	☹
Akostné	✓	☹	☹	☹	☹
Stupňovanie	✓	☹	☹	☹	☹
Vzťahové	✓	☹	☹	☹	☹
Privlastňovacie	∅	✓	☹	☹	☹
privlastňovacie: druhové	∅	✓	☹	☹	☹
rod, číslo, pád	☹	☹	☹	☹	☹
Vzor	✓	☹	☹	☹	☹
pekný, cudzí	✓	☹	☹	☹	☹
Pávi	∅	✓	☹	☹	☹
matkin, otcov	∅	✓	☹	☹	☹

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Zámená		☹	☹	☹	✓	☹
	ohybný slovný druh	∅	∅	∅	✓	☹
	Skloňovanie	∅	✓	∅	✓	☹
	základný tvar	∅	∅	∅	✓	☹
	rod, číslo, pád	∅	∅	∅	✓	☹
	delenie zámen	☹	☹	☹	✓	☹
	osobné – základné, privlastňovacie					
Opytovacie	∅	∅	∅	✓	☹	
Ukazovacie	∅	∅	∅	✓	☹	
Číslovky		☹	☹	✓	☹	☹
	ohybný slovný druh	∅	∅	✓	☹	☹
	Skloňovanie	∅	∅	✓	☹	☹
	rod, číslo, pád	∅	∅	✓	☹	☹
	delenie čísloviek	∅	∅	✓	☹	☹
	Určité	∅	∅	✓	☹	☹
	Neurčité	∅	∅	✓	☹	☹
	Základné	☹	☹	☹	☹	☹
Radové	☹	☹	☹	☹	☹	
Násobné	∅	∅	✓	☹	☹	
Slovesá		☹	✓	☹		☹
	ohybný slovný druh	∅	∅	✓	☹	☹
	tykanie/vykanie	☹	☹	☹	☹	☹
	Casovanie	☹	☹	☹	☹	☹
	osoba 1., 2., 3.	☹	☹	☹	☹	☹
	Císlo	☹	☹	☹	☹	☹
	Cas	☹	☹	☹	☹	☹
	minulý, prítomný, Budúci	☹	☹	☹	☹	☹
	zvrätne, nezvrätne	∅	✓	☹	☹	☹
	Neurčitok	☹	☹	☹	☹	☹
	sloveso byť	☹	☹	☹	☹	☹
	jednoduchý a zložený tvar	∅	☹	✓	☹	☹
	plnovýznamové – Nepplnovýznamové	∅	✓	☹	☹	☹
	Spôsob oznamovací, rozkazovací, podmieňovací	∅	✓	☹	☹	☹
	Vid	∅	∅	✓	☹	☹
dokonavý, nedokonavý	∅	∅	✓	☹	☹	

Tvarová/morfologická rovina jazyka		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
príslovky	neohybný slovný druh	∅	✓	☹	☹	☹
	druhy prísloviiek	∅	✓	☹	☹	☹
	miesta, času, spôsobu, príčiny	∅	✓	☹	☹	☹
	stupňovanie prísloviiek	∅	✓	☹	☹	☹
predložky	neohybný slovný druh	∅	✓	☹	☹	☹
	väzba s pádom	✓	☹	☹	☹	☹
	Vokalizácia	∅	✓	☹	☹	☹
spojky	neohybný slovný druh	∅	∅	✓	☹	☹
	neohybný slovný druh	∅	∅	∅	✓	☹
častice	neohybný slovný druh	∅	✓	☹	☹	☹
citoslovčia	neohybný slovný druh	∅	✓	☹	☹	☹
	neohybný slovný druh	∅	✓	☹	☹	☹

Syntaktická/skladobná rovina		5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Veta		☹	☹	☹	☹	☹
jednoduchá veta	Holá	∅	∅	✓	☹	☹
	Rozvitá	∅	∅	✓	☹	☹
	rozvitá s viacnásobným vetným členom	∅	∅	✓	☹	☹
vety podľa obsahu		☹	☹	☹	☹	☹
	Oznamovacia	☹	☹	☹	☹	☹
	Opytovacia	☹	☹	☹	☹	☹
	Rozkazovacia	☹	☹	☹	☹	☹
	Zelacia	☹	☹	☹	☹	☹
	Zvolacia	☹	☹	☹	☹	☹
Slovosled		✓	☹	☹	☹	☹
hlavné vetné členy		∅	✓	☹	☹	☹
Podmet	Vyjadrený	∅	✓	☹	☹	☹
	Nevyjadrený	∅	✓	☹	☹	☹
Prísudok	Slovesný	∅	✓	☹	☹	☹
	neslovesný; slovesno-Menný	∅	✓	☹	☹	☹
	vetný základ	∅	∅	✓	☹	☹
vedľajšie vetné členy		∅	∅	✓	☹	☹
Predmet	príslovkové určenie	∅	∅	✓	☹	☹
	Miesta	∅	∅	✓	☹	☹
	Času	∅	∅	✓	☹	☹

	Spôsobu	∅	∅	✓	☹	☹
	Príčiny	∅	∅	✓	☹	☹
	Prívlastok	∅	∅	∅	✓	☹
	Zhodný	∅	∅	∅	✓	☹
	Nezhodný	∅	∅	∅	✓	☹
	Prístavok	∅	∅	∅	✓	☹
Zhoda		∅	✓	☹	☹	☹
vetné sklady		∅	✓	☹	☹	☹
	Prisudzovací	∅	✓	☹	☹	☹
jednočlenná veta		∅	∅	✓	☹	☹
	Slovesná	∅	∅	✓	☹	☹
	Neslovesná	∅	∅	✓	☹	☹
Dvojčlenná		∅	✓	☹	☹	☹
	Úplná	∅	✓	☹	☹	☹
	Neúplná	∅	✓	☹	☹	☹
jednoduché súvetie		∅	∅	∅	✓	☹
zápor v slovenčine		∅	∅	∅	∅	✓
súdržnosť textu		∅	∅	∅	∅	✓
Interpunkcia		∅	∅	∅	✓	☹

Sloh	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Pozdrav	☹	☹	☹	☹	☹
Oslovenie	☹	☹	☹	☹	☹
predstavenie sa	☹	☹	☹	☹	☹
Privítanie	☹	☹	☹	☹	☹
Rozlúčenie	☹	☹	☹	☹	☹
prosba/želanie	☹	☹	☹	☹	☹
Pod'akovanie	☹	☹	☹	☹	☹
ospravedlnenie – ústne	☹	☹	☹	☹	☹
ospravedlnenie s vysvetlením	☹	☹	☹	☹	☹
vyjadriť súhlas/nesúhlas	☹	☹	☹	☹	☹
blahoželanie – ústne/písomne	☹	☹	☹	☹	☹
Adresa	☹	☹	☹	☹	☹
adresa odosielaťa	☹	☹	☹	☹	☹
Adresát	☹	☹	☹	☹	☹
Pohl'adnica	☹	☹	☹	☹	☹
súkromný list – ústne/písomne	☹	☹	☹	☹	☹
tvorba otázok (žiadosť o informáciu)	☹	☹	☹	☹	☹
Rozhovor	☹	☹	☹	☹	☹
začiatok a koniec telefonického rozhovoru	☹	☹	☹	☹	☹
Osnova	☹	☹	☹	☹	☹
Nápis	☹	☹	☹	☹	☹
Nadpis	☹	☹	☹	☹	☹
odsek	☹	☹	☹	☹	☹
rozprávanie – ústne	☹	☹	☹	☹	☹

jednoduché rozprávanie – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
úvod, jadro, záver	☺	☺	☺	☺	☺
časová postupnosť v rozprávaní	☺	☺	☺	☺	☺
rozprávanie s prvkami opisu – ústne/písomne	✓	☺	☺	☺	☺
rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomne	∅	✓	☺	☺	☺
vnútorná kompozícia	∅	✓	☺	☺	☺
úvod	∅	✓	☺	☺	☺
zápletka	∅	✓	☺	☺	☺
vyvrcholenie	∅	✓	☺	☺	☺
obrat	∅	✓	☺	☺	☺
rozuzlenie	∅	✓	☺	☺	☺
opis – ústne/písomne	☺	☺	☺	☺	☺
predmetu	☺	☺	☺	☺	☺
obrázka/ilustrácie	☺	☺	☺	☺	☺
osoby	☺	☺	☺	☺	☺
pracovného postupu	✓	☺	☺	☺	☺
statický opis	∅	✓	☺	☺	☺
dynamický opis	∅	✓	☺	☺	☺
umelecký opis	∅	∅	✓	☺	☺
odborný opis	∅	∅	∅	∅	✓
charakteristika	∅	✓	✓	☺	☺

Sloh	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
umelecký a vecný text	☺	☺	☺	☺	☺
krátke správy	☺	☺	☺	☺	☺
SMS, e-mail	☺	☺	☺	☺	☺
oznámenie	☺	☺	☺	☺	☺
správa	☺	☺	☺	☺	☺
pozdvanie	☺	☺	☺	☺	☺
plagát	☺	☺	☺	☺	☺
vizitka	☺	☺	☺	☺	☺
klúčové slová	☺	☺	☺	☺	☺
poznámky/konspekt	☺	☺	☺	☺	☺
výtah	∅	∅	∅	✓	☺
koncept	☺	☺	☺	☺	☺
reprodukcia ústna	☺	☺	☺	☺	☺
inzerát	☺	☺	☺	☺	☺
reklama	☺	☺	☺	☺	☺
rétorika	∅	∅	∅	∅	✓
artikulácia	∅	∅	✓	☺	☺
sila hlasu	∅	∅	✓	☺	☺
gestikulácia	∅	✓	☺	☺	☺
mimika	∅	✓	☺	☺	☺

	postoj	∅	✓	☹	☹	☹
cieľný rozhovor (interview)		✓	☹	☹	☹	☹
hlavná myšlienka		✓	☹	☹	☹	☹
téma		✓	☹	☹	☹	☹
pointa		∅	∅	✓	☹	☹
prihláška		∅	∅	∅	✓	☹
úradný list		∅	∅	∅	∅	✓
úradný/štruktúrovaný životopis		∅	∅	∅	✓	☹
slávnostný príhovor (prívet)		∅	∅	✓	☹	☹
slávnostný prejav		∅	∅	∅	✓	☹
jazykové štýly		∅	∅	∅	∅	✓
	náučný štýl	∅	∅	∅	∅	✓
	administratívny štýl	∅	∅	∅	∅	✓
	publicistický štýl	∅	∅	∅	∅	✓
	rečnícky štýl	∅	∅	∅	∅	✓
	hovorový štýl	∅	∅	∅	∅	✓
	umelecký štýl	∅	∅	∅	∅	✓

Sloh		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
slohové postupy		∅	∅	∅	∅	✓
	informačný	∅	∅	∅	∅	✓
	rozprávací	∅	∅	∅	∅	✓
	opisný	∅	∅	∅	∅	✓
	výkladový	∅	∅	∅	∅	✓
úvaha		∅	∅	∅	∅	✓
výklad		∅	∅	∅	∅	✓
diskusia		✓	☹	☹	☹	☹
	argument, dokazovanie	∅	✓	☹	☹	☹
	protiargument	∅	✓	☹	☹	☹
dôkaz		∅	✓	☹	☹	☹
debata		✓	☹	☹	☹	☹
názor		☹	☹	☹	☹	☹
odosielateľ/vysielateľ		∅	∅	✓	☹	☹
prijímateľ		∅	∅	✓	☹	☹
komunikačná situácia		∅	∅	✓	☹	☹
efektívna komunikácia		∅	∅	✓	☹	☹
asertívna komunikácia		∅	∅	✓	☹	☹
dialóg		∅	✓	☹	☹	☹
projekt		∅	✓	☹	☹	☹
tabuľka		∅	∅	✓	☹	☹
	názov, hlavička, riadok, stĺpec	∅	∅	✓	☹	☹
Graf		∅	∅	✓	☹	☹

Jazykoveda a národný jazyk		5.	6.	7.	8.	9.
		ročník	ročník	ročník	ročník	ročník
národný jazyk		∅	∅	∅	∅	✓
	spisovný jazyk	∅	∅	∅	∅	✓
	nárečia	∅	∅	∅	∅	✓
jazykoveda		∅	∅	∅	∅	✓
	náuka o zvukovej rovine jazyka	∅	∅	∅	∅	✓
	náuka o významovej/lexikálnej rovine jazyka	∅	∅	∅	∅	✓
	náuka o tvarovej/morfologickej rovine jazyka	∅	∅	∅	∅	✓
	náuka o skladobnej/syntactickej rovine jazyka	∅	∅	∅	∅	✓

Obsahový vzdelávací štandard pre 2. stupeň základnej školy 1.– 4. ročník gymnázií s osemročným vzdelávacím štúdiom

Slovenský jazyk a literatúra Časť: literárna výchova

Poznámka:

- ∅
- ✓ označuje pojem, ktorý bude zavedený až v nasledujúcich ročníkoch.
- ☞ označuje pojem, ktorý sa zavádza v danom ročníku.
- ☞ označuje pojem, ktorý bol už zavedený a ďalej sa s ním pracuje.

Tučné písmo – pojmy už boli zavedené na 1. stupni.

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje sústavu *poznávacích a čitateľských kompetencií* a súbor *literárnovedných termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmito vzdelávacími štandardmi musia byť *povinne zaradené* do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike.

Súbor literárnovedných termínov obsahuje aj všetky literárnoteoretické pojmy, ktoré boli štandardizované pre 1. stupeň základnej školy (sú zvýraznené osobitným typom písma). Sú už trvalou zložkou obsahu vzdelávania, a preto sa pri nich neuvádza nijaká časová hranica, na zaradenie do obsahu vyučovania na 2. stupni. Sú len informáciou pre učiteľov tohto stupňa základnej školy.

Všeobecné pojmy	5.	6.	7.	8.	9.
	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník
autor – spisovateľ – poslucháč	☞	☞	☞	☞	☞
čitateľ – divák	☞	☞	☞	☞	☞
herec	✓	☞	☞	☞	☞
režisér	✓	☞	☞	☞	☞
scenárista	✓	☞	☞	☞	☞
dramaturg	✓	☞	☞	☞	☞

kniha		☺	☺	☺	☺	☺
knižnica		☺	☺	☺	☺	☺
časopis		☺	☺	☺	☺	☺
noviny		☺	☺	☺	☺	☺
rozhlas		☺	☺	☺	☺	☺
televízia		☺	☺	☺	☺	☺
Film		☺	☺	☺	☺	☺
text		☺	☺	☺	☺	☺
ilustrácia		☺	☺	☺	☺	☺
scenár		✓	☺	☺	☺	☺
poézia		☺	☺	☺	☺	☺
próza		☺	☺	☺	☺	☺
divadelná hra		☺	☺	☺	☺	☺
bábkové divadlo		☺	☺	☺	☺	☺
	Bábka	☺	☺	☺	☺	☺
literatúra pre deti		☺	☺	☺	☺	☺
náučná literatúra		✓	☺	☺	☺	☺
encyklopédia		✓	☺	☺	☺	☺
umelecká literatúra		∅	∅	✓	☺	☺
dobrodružná literatúra		∅	✓	☺	☺	☺
literatúra faktu		∅	∅	∅	✓	☺
vedecko-fantastická literatúra		∅	∅	∅	✓	☺
vedecko-populárna literatúra		∅	∅	∅	✓	☺
humor		∅	✓	☺	☺	☺

Literárne druhy	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Epika	∅	∅	∅	✓	☺
Dráma	∅	∅	∅	∅	✓
Lyrika	∅	∅	∅	✓	☺
	prírodná lyrika	∅	∅	✓	☺
	ľúbostná lyrika	∅	∅	✓	☺
	spoločenská lyrika	∅	∅	∅	✓
	reflexívna lyrika	∅	∅	∅	✓

Literárne žánre	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Komiks	☺	☺	☺	☺	☺
Bájka	☺	✓	☺	☺	☺
Báseň	☺	✓	☺	☺	☺
Pieseň	✓	☺	☺	☺	☺
	ľudová pieseň	☺	☺	☺	☺
	populárna pieseň	∅	✓	☺	☺
Hádanka	☺	☺	☺	☺	☺
Vyčítanka	☺	☺	☺	☺	☺
Príslovie	☺	✓	☺	☺	☺

Porekadlo		☹	✓	☹	☹	☹
Pranostika		☹	✓	☹	☹	☹
Rozprávka	ľudová rozprávka	☹	☹	☹	☹	☹
	autorská rozprávka	☹	☹	☹	☹	☹
	televízna rozprávka	✓	☹	☹	☹	☹
	filmová rozprávka	✓	☹	☹	☹	☹
rozhlasová hra	∅	∅	✓	☹	☹	
Báj	∅	✓	☹	☹	☹	
Legenda	✓	☹	☹	☹	☹	
Poviedka	∅	✓	☹	☹	☹	
Modlitba	∅	∅	∅	✓	☹	
Román	detektívny román	∅	∅	∅	✓	☹
	dobrodružný román	∅	∅	∅	✓	☹
	biografický román	∅	∅	∅	✓	☹
	historický román	∅	∅	∅	✓	☹
	dievčenský román	∅	∅	∅	✓	☹
	román vo forme denníka	∅	∅	∅	✓	☹
Poveš'	ľudová poveš'	✓	☹	☹	☹	☹
	autorská poveš'	✓	☹	☹	☹	☹
Balada	∅	✓	☹	☹	☹	
Anekdota	∅	✓	☹	☹	☹	
Aforizmus	∅	∅	∅	∅	✓	
Tragédia	∅	∅	∅	∅	✓	
Komédia	∅	∅	∅	∅	✓	
Činohra	∅	∅	∅	∅	✓	

Štruktúra diela	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Dej	☹	☹	☹	☹	☹
hlavná myšlienka	☹	☹	☹	☹	☹
téma	✓	☹	☹	☹	☹
literárna postava	☹	☹	☹	☹	☹
	☹	☹	☹	☹	☹
Rozprávač	✓	☹	☹	☹	☹
	∅	✓	☹	☹	☹
kompozícia literárneho diela	∅	✓	☹	☹	☹
	∅	∅	∅	∅	✓
	☹	☹	☹	☹	☹
	☹	☹	☹	☹	☹
	☹	☹	☹	☹	☹
	∅	∅	∅	✓	☹
verš	☹	☹	☹	☹	☹

	vnútorná kompozícia literárneho diela	strofa	☺	☺	☺	☺	☺
		dejstvo	∅	∅	∅	∅	✓
		úvod	∅	✓	☺	☺	☺
		zápletka	∅	✓	☺	☺	☺
		vyvrcholenie	∅	✓	☺	☺	☺
		obrat	∅	✓	☺	☺	☺
		rozuzlenie	∅	✓	☺	☺	☺

Štylizácia textu	5. ročník	6. Ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Dialóg	✓	☺	☺	☺	☺
Monológ	∅	∅	✓	☺	☺
Prírovnanie	☺	☺	☺	☺	☺
Zdrobnenina	☺	☺	☺	☺	☺
personifikácia/zosobnenie	✓	☺	☺	☺	☺
Metafora	∅	∅	☺	✓	☺
Epiteton	✓	☺	☺	☺	☺
básnická otázka	∅	∅	∅	✓	☺
Nonsens	✓	☺	☺	☺	☺

Metrika	5 ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rým	☺	☺	☺	☺	☺
zdužený	∅	✓	☺	☺	☺
striedavý	∅	✓	☺	☺	☺
obkročný	∅	∅	✓	☺	☺
prerývaný	∅	∅	✓	☺	☺
rytmus	✓	☺	☺	☺	☺
Verš	∅	✓	☺	☺	☺
voľný verš	∅	∅	✓	☺	☺
refrén	✓	☺	☺	☺	☺

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry využívať metódy a formy práce, ktoré budú rozvíjať:

- komunikačné spôsobilosti žiakov – rozhovor, diskusia na danú tému, interview, komunikačné situácie, rolové hry, metódy zážitkového vyučovania;
- tvorivé písanie – reagovanie na podnety, vytvárané situácie, riešenie problémov;
- testy, ústne skúšanie, pravopisné cvičenia, diktáty, slohové práce, projekty, besedy, exkurzie, programy v televízii i rozhlase, zvukové nahrávky, obrázky, mapy, pracovné listy, kvízy, tajničky, dotazníky, ankety, čitateľský denník;
- motivačné metódy – motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, heuristické metódy, projektové metódy, praktické aktivity, situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, metódy opakovania a precvičovania.

Učebné zdroje: učebnice, pracovné listy, jazykové príručky, encyklopédie, náučné slovníky, mapy slovných druhov, literárne ukážky a diela, vecné texty, internetové stránky.

Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.

Hodnotenie v predmete Slovenský jazyk a literatúra sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou

Anglický jazyk

Charakteristika

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším vetám, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a vety dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ jazyková učebňa
- ▶ prírodná záhrada v areáli našej školy

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný

rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

VZDELÁVACIE CIELE vyučovania anglického jazyka :

- v nadväznosti na získané jazykové vedomosti z prvého stupňa základnej školy rozvíjať schopnosti žiaka v komunikácii v anglickom jazyku v základných troch oblastiach jazykovej prípravy :
 - schopnosť **POROZUMIEŤ** : počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením,
 - schopnosť **HOVORIŤ** : dorozumieť sa v jednoduchých rozhovoroch, samostatné rozprávanie alebo krátka súvislá reč,
 - schopnosť **PÍSAŤ** : napísať jednoduchý list, vyplniť dotazník,
- osvojiť si základné gramatické javy, ktoré sú nevyhnutné na komunikáciu,
- naučiť žiakov používať rozličné doplňujúce materiály na štúdium, pracovať so slovníkmi a s internetom, tak aby ich mohli využívať aj v domácej príprave,
- posilniť u žiakov schopnosť samostatne pracovať s učebnicou, samostatne riešiť úlohy v pracovnom zošite a využívať CD ROM k pracovnému zošitu.

VÝCHOVNÉ CIELE vyučovania anglického jazyka :

- rozvíjať u žiakov tvorivosť – vo vytváraní dialógov, situácií, textov a pri jazykových hrách , pri tvorbe projektov,
- rozvíjať schopnosti spolupráce v triede, schopnosť pracovať vo dvojici a v skupine,
- motivovať žiakov k učeniu sa cudzieho jazyka, vytvárať pozitívnu atmosféru,
- snažiť sa dosiahnuť u žiakov radosť z práce a kladný vzťah k jazyku.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SEERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,

- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

❖ Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

❖ Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

❖ Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

❖ Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

❖ Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci 5. ročníka ZŠ.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi (SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení,
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci 5. ročníka ZŠ dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- opísať seba, čo robí, kde žije (SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci 5. ročníka sa v anglickom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A1. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokrešľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2

Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2. Kompetencie a funkcie relevantné pre komunikačnú úroveň A1 sú zvýraznené.

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor

	Protestovať Vyjadriť stupne istoty
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postťažovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať

	Blahoželat'
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie/ Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/ argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR:

Kompetencie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočúť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť názor				
5. Vyjadriť vôľu				
6. Vyjadriť schopnosť				
7. Vyjadriť pocity				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť záľuby a vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				

11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Dať ponuku a reagovať na ňu				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Komunikovať				
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu				
23. Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať				
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
25. Porozprávať príbeh				

Obsahový štandard pre 5. ročník

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa začali učiť anglický jazyk v rámci primárneho vzdelávania. Obsahový štandard je vymedzený pre 5. ročník, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

OSNOVA PRE 6. ROČNÍK ZŠ – A1.2/ŠVP, 6 lekcí z učebnice PROJECT 3E/2				
KOMPETENCIE		GRAMATIKA		TÉMY
<ul style="list-style-type: none"> Nadviazať kontakt Vypočuť si a podať info Vyjadriť svoju schopnosť Prejaviť svoje city Porozprávať niečo (použiť frekvenčné príslovky) 		<ul style="list-style-type: none"> Prítomný čas jednoduchý, otázky, odpovede áno/nie Frekvenčné príslovky Radové číslovky 		<ul style="list-style-type: none"> Rodina a spoločnosť Vzdelávanie a práca Domov a bývanie Multikultúrna spoločnosť
<ul style="list-style-type: none"> Vyjadriť pravidlá, povinnosti Podat' a začleniť informáciu Vyjadriť svoj názor Reagovať na príbeh 		<ul style="list-style-type: none"> Prítomný čas priebehový Prítomný čas obyčajný porovnaný s priebeh.č. Zámeno - predmet vety 		<ul style="list-style-type: none"> Človek a príroda Voľný čas a záľuby Multikultúrna Spoločnosť
<ul style="list-style-type: none"> Vypočuť, podať, začleniť info Vyjadriť svoj názor Vyjadriť pravidlá, povinnosti Porozprávať príbeh 		<ul style="list-style-type: none"> Mínulý čas slovesa "to be" Mínulý čas pravidelných a nepravidelných slovies 		<ul style="list-style-type: none"> Doprava a cestovanie Voľný čas a záľuby Multikultúrna spoločnosť
<ul style="list-style-type: none"> Vypočuť, podať, začleniť info Vybrať z ponúknutých možností Vyjadriť svoju vôľu Vyjadriť svoj názor Rozprávať príbeh 		<ul style="list-style-type: none"> Počítateľné a nepočítateľné podstatná mena Neurčité zámena Otázka na množstvo Určitý/neurčitý člen little, few 		<ul style="list-style-type: none"> Stravovanie Voľný čas a záľuby Multikultúrna spoločnosť
<ul style="list-style-type: none"> Vypočuť a podať informáciu Vyjadriť svoj názor 		<ul style="list-style-type: none"> Otázky pomocou - How..? 2. stupeň príd. m. /"than" 		<ul style="list-style-type: none"> Človek a príroda Multikult. Spoločnosť

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť očakávania, reagovať 		<ul style="list-style-type: none"> • 3. stupeň príd. mien 		
<ul style="list-style-type: none"> • Vypočúť a podať informáciu • Vybrať z ponúk. možností • Ponúknuť, reagovať na ponuku • Predstaviť záľuby a vkus 		<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadrenie budúcnosti pomocou “going to” • Prídavné mená a príslovky • Návčik “have to” 		<ul style="list-style-type: none"> • Vzdelávanie a práca • Voľný čas a záľuby • Multikultúrna spoločnosť

OSNOVA PRE 7. ROČNÍK ZŠ, úroveň A2.1 SERR-ŠVP, PROJECT 3E/3				
KOMPETENCIE		GRAMATIKA		TÉMY
-Reagovať pri prvom stretnutí -Vypočúť a podať informáciu		-Jednoduchý prítomný čas -Priebehový prítomný čas		-Človek a spoločnosť
-Predstaviť záľuby a svoj vkus -Nadviazať kontakt v súlade s komunikač. situáciou -Vyjadriť svoj názor		-Jednoduchý minulé čas “to be” -Pravidelné a neprav. slovesá -Tvorenie otázky		-Domov a bývanie -Rodina a spoločnosť -Voľný čas a záľuby -Šport
-Reagovať na príbeh alebo udalosť -Reagovať na príbeh alebo udalosť -Reagovať na dianie v budúcnosti -Vyjadriť svoj názor		-Vyjadrenie budúcnosti pomocou “will” -Použitie “will” na vyjadrenie rozhodnutia		-Veda a technika v službách človeka -Mládež a ich svet -Doprava a cestovanie
-Reagovať na príbeh alebo udalosť -Reagovať na príbeh alebo udalosť -Reagovať na dianie v budúcnosti -Vyjadriť svoj názor		-Priebehový minulé čas tvorenie otázky a záporu a krátke odpovede -Rozdiel medzi priebehovým a obyčajným minulým časom		-Krajiny mestá a miesta -Človek a príroda -Voľný čas a záľuby -Multikultúrna spoločnosť
-Vypočúť si a podať informáciu -Reagovať na príbeh alebo udalosť -Vybrať z ponúknutých možností		-Používanie členov - “the” s miestami - “the” a “a/an”		-Cestovanie a doprava -Vzdelávanie a práca -Kultúra a umenie
-Vyjadriť svoje schopnosti -Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou -Vyjadriť svoju vôľu		-Predprítomný čas -Tvorenie otázky -Použitie “ever” a “never”		-Voľný čas a záľuby, Šport -Človek a príroda -Kultúra a umenie -Vzory a ideály
-Vnímať a prejavovať svoje city -Stanoviť a oznámiť pravidlá -Reagovať na nespĺnenie pravidiel -Reagovať na príbeh alebo udalosť		-Použitie “should” a “shouldn’t” “must”“mustn’t” “don’t have to”		-Mládež a jej svet -Človek a spoločnosť -Starostl. o zdravie -Cestovanie -Multikultúr. Spoločnosť

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Nezvyčajný deň	Zbierka pre charitu Študenti na praxi Gramatika : Prítomné časy Budúce časy	Žiak si zopakuje učivo prítomnom jednoduchom a priebehovom čase Žiak si zopakuje učivo o budúcich časoch : Blízkej budúcnosti going to Budúcom čase will Žiak si upevní použitie prítomných časov Žiak si upevní použitie budúcich časov
Minulosť a prítomnosť	Materiály Príbeh : Ľadový muž Odevy Odevný obchod Oznamujeme správu Gramatika : Minulý čas priebehový Minulý čas jednoduchý	Žiak vie pomenovať 20 materiálov, vie opísať príbeh v minulom čase, pozná 20 druhov rôznych odevov a obuvi, pozná konverzačné frázy – vie si kúpiť odev a obuv, pýtať sa na veľkosť farbu a materiál, vie oznámiť novinku alebo správu zo svojho života. Žiak v príbehu rozoznáva , prečo je potrebné použiť priebehový minulý čas a jednoduchý minulý čas
Sláva a bohatstvo	Svet filmu – kaskadéri Slávni ľudia Svet počítačov	Žiak vie nájsť predprítomný čas v texte, vie vyjadriť výhody a nevýhody slávy, ovláda pojmy zo sveta počítačových technológií,

	<p>Gramatika : Nepravidelné slovesá Predprítomný čas Trpné prídavné Predložky predprítomného času Otázka typu však</p>	<p>hardware a software.</p> <p>Žiak si zopakuje 60 nepravidelných sloviess, pozná trpné prídavné, vie vytvoriť predprítomný čas pravidelných a nepravidelných sloviess, pozná rozdiel medzi trpným prídavným sloviess : bol a išiel, pozná predložky počas a od – for a since, vie vytvoriť otázku s uisťovaním tzv. otázku typu však ?</p>
Zdravie a bezpečnosť	<p>Ty a tvoje telo Časti tela Zdravá strava U lekára Vitamíny a minerály</p> <p>Gramatika : Vzťažné vety Súhlas a nesúhlas Modálne slovesá</p>	<p>Žiak ovláda pojmy v oblasti zdravotvedy a bezpečnosti, pozná názvy približne 30 – tých častí ľudského tela, vie vymenovať zložky zdravej a nezdravej výživy, vie vysvetliť lekárovi svoj zdravotný problém, rozumie jeho otázkam, zoznámia sa v odbornom texte s pôsobením minerálov a vitamínov na ľudské telo, v čom sú prospešné pre ľudské telo. Pozná pojem vzťažná veta, pozná vzťažné zámená, vie vytvoriť krátku súhlasnú a nesúhlasnú vetu, pozná modálne slovesá : mohol by a mal by</p>
Hrdinovia	<p>Čarovný meč Predstavivosť Zvuky V reštaurácii</p> <p>Gramatika : Slovesné väzby Neurčitkové väzby Zmyslové slovesá Prídavné mená</p>	<p>Žiak sa oboznámi s postavami Britskej histórie, s anglickým kráľom Artušom a príbehom o magickom meči Excalibur, rozvíja si predstavivosť pomocou kvízu Nájdi sám seba a dozvedá sa, aká je jeho povaha podľa výsledkov kvízu, žiak ovláda 20 výrazov pre slovesá so zvukmi, vie si objednať jedlo a zaplatiť za jedlo.</p> <p>Pozná slovesné väzby pomocou koncovky – ing, pozná neurčitkové slovesné väzby, ovláda 4 slovesá zmyslového vnímania, rozlišuje význam prídavných mien s koncovkou – ED a – ING.</p>
Životné prostredie	<p>Zmeny klímy Ochrana zvierat Kvíz o životnom prostredí Obavy Austrália</p> <p>Gramatika : Trpný rod prítomný Trpný rod minulý Trpný rod budúci Trpný rod predprítomný</p>	<p>Žiak vie, z čoho vznikajú zmeny klímy v súčasnom období, vie vyhľadať trpný rod v štyroch formách, pomocou kvízu zistí svoj vzťah ku životnému prostrediu, oboznámi sa s výrazmi nervozity a obáv, ovláda zemepis, faunu, flóru, Austrálie, v stručnosti aj jej osobitosti a históriu,</p> <p>Žiak vie vytvoriť trpný rod v štyroch formách.</p>
Vzťahy medzi ľuďmi	<p>Priatelia Mám problém Generačné problémy Európska únia</p> <p>Gramatika : Prvá podmienková veta Časové výrazy Slovesá a podstatné mená – premeny druhov Účelové vety</p>	<p>Žiak sa oboznámi s bajkou o priateľoch : opici a antilope, oboznámi sa so slovnou zásobou v oblasti medziľudských vzťahov.</p> <p>Vie vyjadriť, svoje problémy a požiadať o pomoc, vie vyjadriť problematiku generačných rozdielov, definovať svoj problém s rodičmi,</p> <p>žiak vie, ako a prečo vznikla Európska únia, aké sú jej symboly a inštitúcie.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a používať podmienkovú vetu prvého typu : AK, ovláda časové výrazy, ktoré spájajú vety, vie premeniť slovné druhy pomocou prípon, vie vytvoriť účelové vety pomocou neurčitku.</p>

COMPETENCE 1: « RELATING WITH OTHERS IN A COMMUNICATIVE SITUATION » LEVEL A1

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Relating with others in a communicative situation <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Getting someone's attention <i>Upútať pozornosť</i>	Excuse me, please. Sorry.	Slovosled vo vetách v prítomnom jednoduchom a prítomnom časovom tvorbou otázok, odpovede, záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.
	Greeting sb <i>Pozdraviť</i>	Hello. Hi, how are you today? Good morning, how are you doing?			
	Responding to a greeting <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Fine, thanks. I am well, and you?			
	Expressing thanks and appreciation <i>Podakovať sa a vyjadriť uznanie</i>	That's very kind of you. You are welcome. Not at all. No problem.			
	Parting <i>Rozlúčiť sa</i>	See you. Have a nice day/weekend.			

COMPETENCE 2: « LISTENING TO AND GIVING INFORMATION » LEVEL A1

Kompetencia č. 2: „Vypočuť si a podať informácie“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Listening to and giving information <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Asking for information <i>Informovať sa</i>	Are you a student? Is there a bank near here? How many brothers have you got? How can I get to the bank, please? Where is the bank? How much does it cost? Were you at the cinema yesterday? What's the time?	Časovanie pomocného slovesa <i>to be, have got</i> a základných plnovýznamových slovíčok v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázok, odpovede a záporu. Opytovacie zámená <i>who, where, why, what, when, which, how, how much/how many</i> . Privlastňovacie prídavné mená a zámená.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby; pošta, miestne úrady, polícia atď.
	Confirming and insisting on sth <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Yes, I do. No, I don't. Yes, I am. No, I am not. Yes, there is/there are. No, there are not/there is not. I want/I don't want.			
	Classifying information <i>Začleniť informáciu</i>	Martin is my brother. It is not mine. I live in Bratislava. She lives in that street. My sister's name is Audrey.			
	Replying to requests <i>Odpovedať na požiadavky</i>	Yes, of course. No, I am sorry. Yes, I do. No, I don't. The bus leaves at ten o'clock.			

COMPETENCE 3: « CHOOSING FROM GIVEN OPTIONS » LEVEL A1

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Choosing from given options <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Identifying <i>Identifikovať</i>	John's working in France now. It's raining again. The train ticket is 30 pounds. The school is on the left.	Neurčitý a určitý člen. Základné číslovky 30 - 100.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklamy a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Describing <i>Opísať</i>	She's tall. She's very friendly. She's got long hair. She's wearing a blue dress. Edwin is a really good friend. It's got a long tail.	Intenzifikátory <i>really, very</i> . Prítomný prítomný čas základných plnovýznamových slovíčok, tvorba otázok, odpovede, záporu a rozkazu.		

COMPETENCE 4: « EXPRESSING AN OPINION » LEVEL A1
Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing an opinion <i>Vyjadriť názor</i>	Expressing an opinion <i>Vyjadriť názor</i>	This house is bigger than our house. That dress is nice.	Pravidelné stupňovanie krátkych prídavných mien.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, styku.
	Expressing agreement <i>Vyjadriť súhlas</i>	Yes. That's a good idea.			
	Expressing disagreement <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	No, I don't. No, I don't like it.			

COMPETENCE 5: « EXPRESSING WILLINGNESS » LEVEL A1
Kompetencia č. 5 „Vyjadriť vôľu“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing willingness <i>Vyjadriť vôľu</i>	Expressing wishes <i>Vyjadriť želania</i>	I want to live with my parents. I need a large room.	Sloveso <i>want</i> + <i>neurčitok</i> .	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Expressing plans <i>Vyjadriť plány</i>	What are your plans? Are you going out tonight? We are meeting on Sunday. We are going to sing.	Sloveso <i>need</i> + <i>podstatné meno</i> . Vyjadrenie budúceho deja pomocou <i>to be going to</i> .		

COMPETENCE 6: « EXPRESSING ABILITY » LEVEL A1
Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing ability <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Expressing knowledge <i>Vyjadriť vedomosti</i>	I can speak French.	Časovanie modálneho slovesa <i>can, could</i> , tvorba otázky, odpovede a záporu. Spojky <i>and, but, because</i> .	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché telefonické rozhovory, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Záujmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Expressing lack of knowledge <i>Vyjadriť neznalosť</i>	I can't speak German.			
	Expressing ability to do sth <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	He can swim very well. I can swim, but not very well. He plays football and his sister goes dancing.			

COMPETENCE 7: « EXPRESSING FEELINGS » LEVEL A1
Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing feelings <i>Vyjadriť pocity</i>	Expressing joy, happiness, satisfaction <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	I'm really happy. I'm glad. It's wonderful! Great! Fantastic! She likes her new red bike. You're lucky.	Prídavné mená miery, farby a kvality v základnom tvare.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželanania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, záľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Expressing sadness, dejection <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	It is very sad. What a pity!			

COMPETENCE 8: « EXPRESSING AND RESPONDING TO EXPECTATIONS » LEVEL A1
Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing and responding to expectations <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Ascertaining satisfaction/dissatisfaction <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</i>	What's the matter? What happened? Do you like the food? Did you like the party?	Jednoduchý minulý čas pravidelných slovies, tvorba otázky, odpovede a záporu. <i>Wh-</i> otázky.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánka, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.

COMPETENCE 9: « EXPRESSING INTERESTS AND TASTES » LEVEL A1
Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a vkus“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing interests and tastes <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Expressing likes and respects <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	What do you like (doing)? I love/like English. I like reading because it's interesting. My brother plays computer games. I always go shopping on Saturdays. I'd like a cake.	<i>Like/love/hate + sloveso + ing.</i> Príslovky <i>sometimes, never, always, yeasterday.</i>	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činnosti voľného času v rámci Slovenska a krajín cieľového jazyka.
	Expressing dislikes about sb/sth <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	I don't like it (very much).	Väzba <i>I'd like.</i>		

COMPETENCE 11: « SETTING, STATING, TAKING A STANCE TOWARDS RULES AND OBLIGATIONS » LEVEL A1

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“ Úroveň 1

Kompetencia	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Setting, stating, taking a stance towards rules and obligations <i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i>	Expressing commands/prohibitions <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Go home. Go away! Don't talk to the driver.	Modálne slovesá <i>can, could</i> , tvorba otázky a záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.
	Asking for permission <i>Žiadať o povolenie a súhlas</i>	Could/Can I go now? Could I use your phone.			
	Granting permission <i>Dať súhlas</i>	Yes, OK. Sure, no problem.			

COMPETENCE 12: « RESPONDING TO BROKEN RULES OR OBLIGATIONS » LEVEL A1

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nespĺnenie povinností“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Responding to broken rules or obligations <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nespĺnenie povinností</i>	Apologizing <i>Ospravedlniť (sa)</i>	I'm sorry. I was ill yesterday. I couldn't come to school. Sorry for/about that. Excuse me.	Minulý jednoduchý čas sloviess <i>to be, to have</i> .	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosť, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.

COMPETENCE 14: « MAKING AND RESPONDING TO AN OFFER » LEVEL A1

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Making and responding to an offer <i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i>	Asking sb for sth <i>Žiadať niekoho o niečo</i>	Give me some coins, please. Speak slowly, please. Can you repeat that?	Vyjadrenie množstva pomocou <i>any, some, a lot of</i> . Zdvornilé ponuky s pomocou <i>can/could</i> .	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Rozdiely a zvláštnosti pri zdvornilom ponúkaní pomoci.
Responding to a request <i>Odpoveď na žiadosť</i>	Oh, yes. Of course. No, I'm sorry. I'm afraid can't because...				
Offering help <i>Ponúknuť pomoc</i>	Can I help you with your bag?				
Responding to a suggestion <i>Odpovedať na návrh</i>	OK. Oh, thank you. Yes, please. That's very kind of you. No, thanks very much.				

COMPETENCE 17: « REACTING AT THE FIRST MEETING » LEVEL A1

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reacting at the first meeting <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Introducing sb <i>Predstaviť niekoho</i>	This is my very good friend Jane. She's English. Can I introduce you to my mother?	Prítomný jednoduchý čas plnovýznamových sloviess, tvorba otázky, odpovede, rozkazu a záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvornilostné frázy pri oznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce atď.
Introducing oneself <i>Predstaviť sa</i>	My name's Tina Jones. I'm from the USA. I'm American.				
Responding to introductions <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	How do you do? Nice to meet you. How are you? Fine, thanks. And you?				
Expressing welcome <i>Privítať</i>	Come in.				

COMPETENCE 18: « CORRESPONDENCE » LEVEL A1

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Correspondence <i>Korešpondovať</i>	Beginning a letter <i>Začať list</i>	Dear Mary. Hello/Hi, Mary. How are you? Thank you for your letter. Did you like your holiday?	Minulý jednoduchý čas nepravidených plnovýznamových sloviess, tvorba otázky, odpovede, záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - písomná forma s uplatnením neformálneho štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, pohľadnice.	Dodržiavanie zdvornilosti v písomnom prejave. Príklady jednoduchej korešpondencie.
Closing a letter <i>Ukončiť list</i>	Bye, Love, See you soon, All the best,				

COMPETENCE 19: « MAKING A PHONE CALL » LEVEL A1
Kompetencia č. 19: „Telefonovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Making a phone call <i>Telefonovať</i>	Beginning a phone call <i>Začať rozhovor</i>	Hello. Hi, Mr. King, it's Mary. Hold on... Is that Liz? Can I speak to Jo, please?	Nepravdivé stupňovanie prídavných mien <i>good, bad.</i>	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.	Základné pravidlá pri používaní tiesňových línií (polícia, požiar, služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).
	Keeping a phone call going <i>Udržiavať rozhovor</i>	Just a minute/a moment. It's better to call tomorrow.			
	Ending a phone call <i>Ukončiť rozhovor</i>	See you on Sunday. Bye. All right. Goodbye.			

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navštevovanie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina – vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
sietí
Náboženstvo

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Nemocnica a klinika, lekárň a lieky, poistenie
prostredia

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného

Voľný čas a záľuby

Krajiny, mestá a miesta

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa
Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenie a rozvoj osobnosti
Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže
Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie
Zamestnania
Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície

Vybraná odporúčaná lexika

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie
1. Rodina a spoločnosť Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo	name, address, age, birthday, street, country, boy, girl, family, daughter, son, mother, father, brother, sister, parents, grandmother, grandfather, baby, child, family tree, student, date
2. Naš domov Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl	town, village, farm, garden, floor, door, window, wall, room, living room, dining room, bathroom, bedroom, kitchen, toilet, live, paint, table, desk, chair, bed, lamp, sofa, bath, picture, shower, cup, fruit tree, plant, tired
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekárne a lieky, poistenie	head, face, nose, eye, ear, mouth, tooth, teeth, body, back, arm, hand, leg, foot, feet, tired, cold, doctor, tall, short, young, old, hair, long, beautiful, slim, fat, beard
4. Človek na cestách Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí	car, bus, boat, plane, taxi, train, go by car, take a taxi, leave, fly, drive, ride, catch, ticket, driver, come, get home/to school, here, there, get a bus/train, road, street, station, travel, visit
5. Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky	teacher, school, classroom, board, chair, desk, schoolbag, pencil, pen, book, homework, popular, important, favourite, learn, write, read, start, finish lesson, subject, English, Slovak, Maths, Geography, History, Science, Music, Art, P.E., R.E., student, holiday, good, teach, study, waiter, driver, clever, take
6. Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	animal, bird, pet, cow, pig, dog, mouse, horse, chick, summer, winter, hot, cold, weather, sun, rain, fog, cloud, wind, snow, snow, flower, tree, grass, farm, zoo, sun, fruit, beach, factory, water, river, sea, plant
7. Voľný čas a záľuby Záľuby Literatúra, divadlo, film Rozhlas, televízia a internet Výstavy a veľtrhy	free time, hobby, photo, drawing, reading, plastic/paper model, poster, playing, computer game, show, do sport, page, e-mail, newspaper
8. Výživa a zdravie Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Mliečne výrobky	food, meat, egg, chicken, fish, hot dog, hamburger, fruit, apple, orange, lemon, banana, vegetable, tomato, potato, drink, milk, tea, coffee, fruit juice, meals, breakfast, lunch, dinner, restaurant, be hungry, have a drink, eat,

Cestoviny a múčne výrobky Stravovacie návyky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa	drink, cook, cold, hot, school, box, sandwich, pizza, bread, wash, put
9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti Cudzie jazyky Rodinné sviatky Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	language, food, Easter, Christmas, carol, stocking, tree, family, birthday, meet, visit, buy/give/get a present, party, picnic, invite, music, phone
10. Odievanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných Materiálov Móda a jej trendy	clothes, T-shirt, shirt, jeans, trousers, skirt, cap, sock, dress, jacket, coat, costume, hat, shoe, put on, wear, watch, blouse
11. Šport nám, my športu Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové smerovania v športe Čestnosť športového zápolenia	sport, game, football, basketball, play football, ball, summer/winter sports, kick, run, player, tennis, horse-riding, team, summer, winter, expensive
12. Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Pošta a telekomunikácie Nakupovanie a platby Hotelové a reštauračné služby Centrá krásy a zdravia Kultúra nakupovania a služieb	cinema, hotel, shop, supermarket, letter, bank, pay, card, buy, close, bag, cheap, expensive, get, shop, go shopping, open, closed, send
13. Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Geografický opis krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	world, country, town, village, city, flat, family house, in the country, street, park, live, like, river, sea, beach, nice, old, new, big, small, sea, road
14. Kultúra a umenie Druhy umenia Kultúra a jej formy Spoločnosť – kultúra – umenie	cinema, dance, sing, read, book, film, band, group, play an instrument, recorder, guitar, music, song, picture, paint watch, ticket, learn, CD player, draw
15. Človek a spoločnosť; Komunikácia Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie	language, speak, talk, listen, read, write, phone call, e-mail, SMS, internet, telephone number, well, friend, party, present, understand, little, question, visit, ask, love, letter, say, tell, word
16. Mládež a jej svet Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete Konflikty predstáv a reality	play, study, computer, film, music, past, school, happy, sad, good, well, like, favourite, fine, birthday, birthday party, class, lesson, meet friends
17. Profesia a pracovný život Výber profesie	hospital, factory, school, shop, farm, driver, teacher, farmer, cook, footballer, computer, teacher, doctor,

Zamestnania Pracovné pomery a kariéra Platové ohodnotenie Nezamestnanosť	holiday, work as, job, teach, buy, money
18. Veda a technika v službách ľudstva Technické vynálezy Vedecký pokrok	internet, mobile, tablet, CD, DVD, game, machine, modern, phone, use, make, photo, CD player
19. Vzory a ideály Človek, jeho vzory a ideály Pozitívne a negatívne vzory Individuálne priority a hodnoty	friend, favourite, famous, happy, important, difficult, boring, interesting, kind, nice, good, example, fun, clever
20. Slovensko Geografické údaje História Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície	Slovakia, Slovak, town, city, village, go on holiday, river, zoo, near, to be from, beautiful, bus, train
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím	England, Great Britain, the USA, English, American, London, Washington, New York, English, visit, holiday, beach, travel, travelling, carry, end, cross, wall, interesting, river, sea

Učebné zdroje

- BEACCO, J.-C.: *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris : Hachette éducation 2000.
- BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R.: *Niveau B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris: Didier 2004.
- BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOTE, G.: *Niveau A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dîlf) pour les premiers acquis en français*. Paris: Didier 2005.
- BELZ, H., SIEGRIST, M.: *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha: Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.
- BÉRARD, É.: *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (Niveaux A1/A2 du Cadre européen)*. Paris: Didier 2005.
- BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehĺbenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*
- BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.
- BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.
- BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.
- Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer*. Paris: Didier 2001.
- COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.
- CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.
- English Profile. Introducing the CEFR for English*. Cambridge, 2011. ISBN 978-1-907870-45-3.
- Európsky Referenčný Rámec*. Európske spoločenstvá, 2007. [cit. 2012.11.05] Dostupné na internete: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/ll-learning/keycomp_sk.pdf.
- English Vocabulary Profile*. English Profile Programme, registered with the Council of Europe. [cit. 2013.06.04] Dostupné na internete: <http://vocabulary.englishprofile.org/>.
- GADUŠOVÁ, Z. a kol.: *Pedagogická dokumentácia z anglického jazyka. Úroveň A1*. Bratislava: Štátny pedagogický ústav 2009. ISBN:978-80-89225-67-5.
- GOULLIER, F.: *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris: Didier 2005.

NORTH, B. - ORTEGA, A. – SHEEHAN, S.: *Core Inventory for General English*. British Council/EAQUALS, 2010. [cit. 2012.10.04] Dostupné na internete: http://clients.squareeye.net/uploads/eaquals2011/documents/EAQUALS_British_Council_Core_Curriculum_April2011.pdf. ISBN 978-086355-653-1.

Slovensko-anglicko-francúzsko-nemecký slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky. Vydanie 2. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN 978-80-89225-71-2.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie a hodnotenie (Franko, Š: slovenský preklad). Bratislava: ŠPÚ 2006. Revidované vydanie 2013.

Tom Hutchinson : Project 1, 2, 3, 4, 5 - učebnica, 4. vydanie

Vydavateľstvo Oxford

Tom Hutchinson : Project 1, 2, 3, 4, 5 - cvičebnica, 4. vydanie s posluchovými cvičeniami

Vydavateľstvo Oxford

Slovníky - monolingválne Oxford Basic

Slovníky - výkladové - z vydavateľstva Oxford

Slovníky - bilingválne Anglicko – slovenské, Slovensko – anglické

Jazykové časopisy Hello

Internet – napr. webové stránky English exercises, výučbové videá na Youtube,

Detské a populárne piesne na Youtube, webové stránky British Council,

Wikipédia

Anglické čítanky v piatich úrovniach slovné zásoby z vydavateľstva Macmillan a Oxford

Jazykové programy : TS Angličtina 1 až 5 pre rozvoj slovné zásoby a upevnenie gramatiky

Programy : Angličtina pre najmenších, Angličtina pre deti

Programy : Oscarova slovná banka 1 a 2

Multimediálne CD – ROMy : Project 1 - 4 i Tools

Gramatické príručky v knižnej podobe

Metodické príručky v knižnej podobe

Náučné DVD : Toto je Británia 1 a 2, Rozprávka : Wallace and Gromit

Anglické čítanky

Didaktická technika a materiálne prostriedky

Počítače s pripojením na internet, interaktívna tabuľa, dataprojektor, internet.

Hodnotenie

Žiaci vo všetkých triedach sú hodnotení ústne a písomne.

Ústne hodnotenie :

pri ústnej kontrole sa zisťuje rozsah naučenej slovné zásoby, výslovnosť, plynulosť hovoreného prejavu , presnosť vyjadrovania, plynulosť čítania, porozumenie čítania, schopnosť zreprodukovať text . Žiaci sú skúšaní individuálne alebo vo dvojiciach pri prezentácii dialógov. Môžu byť ohodnotení známku aj v skupine pri dramatizácii textu, prípadne pri projektovej alebo pri skupinovej práci.

Písomné hodnotenie :

žiaci sú hodnotení pravidelne rôznou formou testu, počas lekcie môžu byť zadané čiastkové testy v rozsahu 10-20 minút, v závere lekcie sú obvykle zadané opakovacie testy v rozsahu 30- 40 minút. Testy môžu byť určené iba na kontrolu slovné zásoby, prípadne kombinované na kontrolu slovné zásoby, pochopenia gramatických javov a porozumenia textu. Optimálne hodnotenie je stanovené na základe percentuálnej úspešnosti . Stupnica je stanovená na začiatku školského roka a je vopred oznámená žiakom :

100 – 90 % = 1

89 - 80 % = 2

79 - 55 % = 3

54 - 35 % = 4

34 - 0 % = 5

Kombinácia slovných, písomných a grafických prejavov žiakov a ich komunikatívnych zručností sa bude hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

Aktivita na hodine, pravidelná domáca príprava a dôsledné vypracovávanie domácich úloh môžu byť dôvodom na hodnotenie žiaka výbornou známou aj v čase mimo skúšania na hodine alebo testovania písomnou formou.

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. mája 2011.

Hodnotenie predmet anglický jazyk sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Ruský jazyk

Charakteristika

Vyučovací predmet ruský jazyk ako druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesionálnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s.5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

- Rozumie známymi každodenným výrazom a najzákladnejším vetám, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a vety dokáže používať.
- Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napr. kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, o veciach, ktoré vlastní.
- Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s.26).

Časová dotácia

- ▶ 7. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ jazyková učebňa
- ▶ prírodná záhrada v areáli našej školy

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne

zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie. Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný záver realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Komunikačné kompetencie

- sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.
- sa skladajú zo zložiek:

a) jazykové kompetencie, žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- opísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

b) Sociolingválne kompetencie, žiak dokáže:

- Nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď.

c) Pragmatické kompetencie, žiak dokáže:

- Spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- Zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Výkonový štandard – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadávať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať krátke známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi.

Písomný prejav – výkonový štandard

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a pod.
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav – výkonový štandard

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a sprasnení,
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie.

Ústny prejav – monológ

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- opísať seba, čo robí, kde žije.

Kompetencie a funkcie jazyka

V prvej časti osnov boli pre všetky jazyky rovnako zadefinované jednotlivé všeobecné kompetencie podľa referenčných úrovní. Samotná koncepcia je vytvorená za účelom konštruovania obsahu podľa presne stanovených kritérií. Jednotlivé časti osnov sú uvedené v komunikačnom kontexte a v nadväznosti na ostatné časti komunikačných kompetencií, čím vytvárajú komunikačný kontext. Napríklad Spôsobilosti súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie.

Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré musí žiak ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa žiak stretne až na vyšších úrovniach v logickej nadväznosti po zvládnutí základných jazykových funkcií.

Časť Aplikácia funkcie je zoznamom vyjadrujúcim pragmatické zručnosti, ktorý nie je uzavretý a charakterizuje jednotlivé úrovne. Jeho cieľom je poskytnúť učiteľovi základný rámec pre rozvoj jazykových zručností v súlade s príslušnou úrovňou. Jednotlivé formulácie musia zodpovedať príslušnej úrovni, čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Vyššie úrovne jazykového prejavu sú charakteristické úzkou prepojenosťou na všeobecné a sociolingvistické

kompetencie. Jazykové prostriedky charakterizujú uvedené funkcie a ich ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne použitie, resp. vyjadrenie jednotlivých funkcií komunikácie.

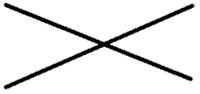
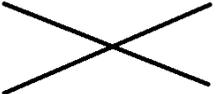
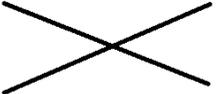
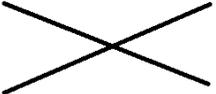
Časť Jazykový register má za úlohu dať do pozornosti základné sledované ciele. V súlade s jednotlivými úrovňami SERR rekapituluje požiadavky kladené na žiaka. Priamo prepája jazykovú a všeobecnú časť osnov a umožňuje tiež tvorcom spresniť svoj prístup a naznačiť cestu na dosiahnutie sledovaných cieľov. Ovládanie Jazykovej a interkultúrnej dimenzie umožní žiakovi, aby sa prispôbil od najnižšej úrovne ovládania jazyka zásadám sociálnej kohézie v cieľovej/vých krajine/ách. Patria sem aj interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách žijúcich v európskej spoločnosti a akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami. Jazyková a interkultúrna dimenzia vo vyučovaní cudzích jazykov sa dá budovať nielen v škole, ale aj v rámci samovzdelávania na základe využitia autentických materiálov (hudba, literatúra, video, internet, DVD). V školskom prostredí budovanie interkultúrnej kompetencie zahŕňa: – rozvoj interkultúrnych postojov (otvorenosť, zvedavosť,...), – vedomosti o sociálnych skupinách a procesoch v spoločnosti, – schopnosť interpretovať udalosti, dokumenty z vlastnej kultúry a iných kultúr, – schopnosť kriticky hodnotiť produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Najdôležitejšie a pravdepodobne rozhodujúce kompetencie „učiach sa“ a „učiteľov“ pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu; prijímanie informovaných rozhodnutí založených na dôkazoch a zmena pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom;
- kreatívne myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov, ktoré minimalizujú nežiadúce zovšeobecnenia, predsudky a stereotypy;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy a vyberať si v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku, boj proti sebecktu a etnocentrizmu; otvorenosť pri komunikácii s inými a schopnosť poučiť sa zo skúseností iných;
- myslenie orientované na budúcnosť, t. j. schopnosť vnímať problémy a hodnotiť rozhodnutia s ohľadom na skúsenosti s cieľom vybudovať spravodlivejšiu budúcnosť.

Kompetencie	Funkcie	Úroveň A1
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa a vyjadriť svoje uznanie	
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky	
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť	
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas/nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty	
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány	
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť	

	Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť	
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu	
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť, postávať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť	
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem	
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného	
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrázať sa Sľúbiť	
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať	
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem/nezáujem Vyjadriť prekvapenie	
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc Odpovedať na návrh	
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečim Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie	
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť Kondolovať Blahoželať	
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok	
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu	

	Ukončiť list	
19. Telefonovať	Začať/udržiavať/ukončiť rozhovor	
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore	
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad	
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať	
23. Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie	
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru	
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť	

Obsahový štandard

Pre komunikačnú úroveň A1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu, ktorý je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktorými žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzívna a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie jazyka.

СПОСОБНОСТЬ 1: «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i>	Скажите, пожалуйста, Извините, Простите Разрешите ... Вы не скажете, Познакомьтесь, пожалуйста, Познакомьтесь	Rozkazovací spôsob slovíes	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.
	Приветствовать <i>Pozdraviť</i>	Доброе утро! Добрый день! Добрый вечер! Здравствуй (-те)! Привет!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		
	Ответить на приветствие <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Здравствуй (-те). Добрый день. Доброе утро. Добрый вечер. Привет.	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.	Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	
	Поблагодарить и выразить свою признательность <i>Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie</i>	Спасибо. Спасибо за ... Большое спасибо. Я благодарю за ... Мы благодарим за ...	Citoslovce vo význame prísudku. Časovanie slovíes v prítomnom čase Krátke tvary prídavných mien		
	Попрощаться <i>Rozlúčiť sa</i>	До свидания. Пока. Спокойной ночи! Счастливого пути!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		

СПОСОБНОСТЬ 2: «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 2: „Vypočúť si a podať informácie“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выслушать и информировать <i>Vypočúť si a podať informácie</i>	Получить информацию <i>Informovať sa</i>	Как Тебя зовут? Откуда Ты? Скажите, пожалуйста, это..? Как поживаешь? Что у Тебя (у Вас) нового? Разрешите узнать Ваше имя и отчество? Вы можете мне дать Ваш адрес? Когда это было? Не могли бы Вы мне сказать ...	Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom aj bez neho.	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia, atď.
	Подтвердить (настаивать на чём-либо) <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Да, это так. Это Красная площадь. Да, конечно. Хорошо. Очень хорошо. Я уверен, что ... Я настаиваю на ...			
	Включить информацию <i>Začleniť informáciu</i>				
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na prosbu, žiadosť</i>	Пожалуйста. С удовольствием.			

СПОСОБНОСТЬ 3: «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interакčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выбрать из предлагаемых возможностей <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Определить <i>Identifikovať</i>	Пример: Это город Братислава.	Sklonovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Описать <i>Opísať</i>	Пример: Город Братислава – столица Словакии. Он лежит на берегу Дуная.			
	Подтвердить. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť</i>	Да, это так. Нет, это не так, а .			

СПОСОБНОСТЬ 4 : «ВЫСКАЗАТЬ СВОЁ МНЕНИЕ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Я думаю, что ... Я хочу сказать, что ... Мне кажется, что ...	Prítomný čas slovies. I.a II. časovanie slovies. Časovanie modálnych slovies v prítomnom čase.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, styku.
	Выразить своё согласие <i>Vyjadriť súhlas</i>	Да, это так. Да, конечно. Я согласен (согласна). Ты прав (-а).			
	Выразить своё несогласие <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	Нет, это не так. Я не согласен (не согласна). Нет, я (мы) против. Я должен (должна) сказать ...			
	Выразить убеждение <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Я знаю. Я верю, что ... Я убеждён, что ...			
	Выразить упрямство, сопротивление <i>Vyjadriť vzdor</i>	Нет. Я не буду ... Я не хочу ... Я не могу ...			
	Протестовать <i>Protestovať</i>	Это неправда! Это несправедливо! Это нечестно!			
Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Я знаю точно. Это верно. Я уверен.				

СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 5: „Vyjadriť vôľu“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interакčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить своё желание <i>Vyjadriť vôľu</i>	Выразить свои желания /мечты <i>Vyjadriť želania</i>	Я хочу ... Я мечтаю ... Я мечтаю о ...	Slovné spojenie быть, стать кем?+instru-mental	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť plány</i>	На следующей неделе я ... Мы будем ...	Budúci čas slovies. Slovné spojenia: на этой, будущей (следующей), прошлой неделе; в этом, в будущем в (следующем), прошлом году.		

СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interакčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить свои способности и умения <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti</i>	Я знаю ... Я узнал, что ...	Časovanie slovesa знать, уметь, мочь а их správne používanie pri komunikácii.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché telefonické rozhovory, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Zájmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Я не знаю, как (что, где, кто, когда ...)			
	Высказать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Я умею (могу) + инфинитив			

СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Восприни-мать и проявлять свои чувства <i>Vyjadriť pocity</i>	Проявить свою радость, удовлетворение <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	Какой хороший день! Ах, как хорошо! Как здорово! Как красиво! Прекрасно!	Časovanie slovesa <i>bojať sa</i> a správne používanie slovesa <i>boleť</i> v rôznych významoch: a) болеть (чем?) гриппом б) У меня болит глаз, (болеят глаза). в) Мы болеем за «Слован» Братислава.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Выразить печаль, удручённость <i>Vyjadriť smútok, skláčenosť</i>	Жалко, что ... Мне неприятно. Мне грустно.			
	Проявить симпатию <i>Vyjadriť súcit</i>	Ты мне нравишься. Давай дружить!			
	Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Мне больно. У меня болит (-я) ...			
	Успокоить, подбодрить, помочь набраться смелости <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Всё нормально. Не беспокойся! Всё будет в порядке. Не бойся! Не бойтесь! Всё хорошо.			

СПОСОБНОСТЬ 8: «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить ожидания и реагировать на них <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	У тебя будет всё хорошо. У тебя всё получится.	Krátky tvar prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánky, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	А я тебе (вам) верил! Мы тебе (вам) верили!			
	Выразить страх, беспокойство <i>Vyjadriť strach, znerokojenie, úzkosť</i>	Я боюсь, что ... Мне страшно!			
	Заверить в чём либо <i>Ubezpečiť</i>	Не бойся! Не бойтесь! Всё будет хорошо.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Ух! Наконец-то! Как хорошо, что всё прошло (закончилось).			
	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Я рад (-а) ... Я доволен (довольна). Мне нравится.			
	Выразить неудовольствие, пожаловаться	Я недоволен (недовольна). Мне (нам) не нравится.			

	<i>Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať sa</i>				
	Узнать, кто доволен (не- доволен) кем-либо, чём-либо <i>Zistiť spokojnosť/ nespokojnosť</i>	Ты (не)доволен ...? Тебе (не) нравится ...?			

СПОСОБНОСТЬ 9: «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a svoj vkus“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Представить свои увлечения и свой вкус <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Выразить, что мне нравится <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Мне нравится ... Я люблю ...	Slovné spojenie: prítomný čas sloviess + infinitív Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
	Выразить своё отрицательное отношение к кому-либо/чему либо <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	Я не люблю ... Мне не нравится ...			
	Выбрать из предлагаемого то, что нравится больше всего <i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i>	Больше всего я люблю ... Больше всего мне нравится ...	Používanie 3. stupňa prisloviek		

СПОСОБНОСТЬ 11: «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ» УРОВЕНЬ

A1

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“ Úroveň 1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Определить, сообщить и принять правила или обязанности <i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i>	Выразить приказ <i>Vyjadriť prikaz/zakaz</i>	Открой (-те) окно! Слушай (-те)! Повесь (-те)!	Používanie výrazov možno, nemožno. Budúci čas sloviess	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.
	Выразить моральную или социальную норму <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	Поздоровайся! Поздоровайтесь! Уступил (-те) место старшим!			
	Получить разрешение <i>Získať povolenie, súhlas</i>	Можно открыть окно?			
	Дать разрешение, разрешить что-либо <i>Dať súhlas, potvrdiť niečo</i>	Пожалуйста. Да, можно. Вы можете смотреть телевизор.			
	Отказать <i>Odmietnuť</i>	Нет, нельзя.			
	Запретить	Не делай это!			
	<i>Zakázať</i> Воспротивиться запрету <i>Vzoprieť sa proti zakazu/Spochybníť zakaz</i>	Почему нельзя? Им можно, а нам нельзя?!			
	Угрожать <i>Vyhrožovať sa</i>	Ну, подожди! Ты у меня получишь!			
	Обещать <i>Sľúbiť</i>	Извини, я больше не буду. Я буду слушаться. Я обещаю выполнить...			

СПОСОБНОСТЬ 12: «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ ОБЯЗАННОСТЕЙ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на несоблюдение правил или обязанностей <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti</i>	Обвинить. Признать свою вину <i>Obviniť (sa), priznať (sa)</i>	Это твоя вина. Я виноват.	Rozkazovací spôsob slovíes Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje - stručný dialóg - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravednenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.
	Извиниться <i>Ospravedlniť (sa)</i>	Извини (-те)! Прости (-те)!			
	Отрицать обвинение <i>Odmietnuť/Poprieť obvinenie</i>	Я не виноват! Я это не сделал.			
	Упрекать <i>Vyčítať/Kritizovať</i>	Как тебе не стыдно!			

СПОСОБНОСТЬ 13: «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Выразить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Я тоже хочу стать космонавтом. Я тоже пойду с вами в кино.	Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - jednoduché rozprávanie s uplatnením hovorového štýlu Typy textov: jednoduché osobné listy, úryvky z rozprávok,	Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine.
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Это очень интересно. Это меня особенно интересует			
	Выразить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Не может быть!			
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo/-lo</i>	Ничего нового. Ты нас не удивил.			
	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Меня это не интересует.		poznámky a odkazy, príbehy.	

СПОСОБНОСТЬ 14: «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение <i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i>	Выразить просьбу <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Дай мне, пожалуйста, ... Покажи ...	Rozkazovacie a zvolacie vety	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované	Zdvorilo ponúknuť pomoc, prijať ju alebo odmietnuť.
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Пожалуйста. Конечно.			
	Предложить сделать что-либо <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	Ты придёшь ко мне сегодня? Спроси у бабушки.	Skloňovanie podstatných mien		
	Предложить сделать что-либо сообща	Давай посмотрим телевизор! Давайте играть в футбол!			

	<i>Navrhnuť niekomu, aby ste spoločne niečo urobili</i>			rozprávky.	
	Предложить помощь (сделать что-нибудь вместо кого-либо другого) <i>Ponúknuť pomoc</i>	Я вам помогу.			
	Предложить что-либо одолжить/подарить <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Возьми. Бери. Дарю.			
	Ответить на предложение кого-либо. <i>Odpovedať na návrh</i>	Спасибо. С удовольствием.			

СПОСОБНОСТЬ 15: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЕТ В БУДУЩЕМ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произойдет в будущем <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti</i>	Предупредить кого-либо о чём-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Осторожно! Внимание! Двери закрываются! (v metre)	Genitív podstatných mien pri vyjadrení želania	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované	Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.
	Посоветовать <i>Poradiť</i>	Купи ... это очень красиво. Подумай об этом предложении			
	Придать смелости/поддержать <i>Povzbudiť</i>	Быстрее! Смелее! Ты победишь!			

	Выразить желание <i>Vyjadriť želanie</i>	Я хочу ... У меня к тебе просьба... Желаю успеха в учебе и личной жизни		opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.	
--	---	---	--	--	--

СПОСОБНОСТЬ 17: «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-нибудь <i>Predstaviť niekoho</i>	Папа, познакомься, это ...	Rozkazovací spôsob slovíes	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	Разреши (-те) представиться. Меня зовут ...			
	Реагировать на чье-то представление	Очень приятно. Рад (рада) с тобой (с вами) познакомиться.			
	<i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>			Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	vymenia bozk na líce, Poliaci bozkávajú ruky dámam, ak sa Rusi pozdravia bozkom na líce, tak je to trikrát, atď.
	Приветствовать <i>Privítať</i>	С приездом! Добро пожаловать!			
	Произнести тост <i>Predniesť pripitok</i>	За здоровье!			

СПОСОБНОСТЬ 19: «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Звонить по телефону <i>Telefonovať</i>	Начать, поддержать и закончить телефонный разговор <i>Začať, udržiavať, ukončiť telefonický rozhovor</i>	Алло! Да. Позовите, пожалуйста, ... Я могу говорить с ...? До свидания. До встречи.	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.	Základné pravidlá pri používaní tiesňových línií (polícia, požiarňa služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).

СПОСОБНОСТЬ 20: «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 20: „Komunikovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Обменивать-ся мнениями, разговари-вать с кем-либо <i>Komunikovať</i>	Завести разговор <i>Začať rozhovor</i>	Знаете, что ...	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozhovory, úryvky, jazykovo vhodných umeleckých diel, jednoduché listy, e-mail, sms.	Základné pravidlá slušnosti pri rozhovoroch s prihliadnutím na špecifika komunikačného kontextu a komunikačných partnerov Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.
	Взять инициативу <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Можно, я скажу...			
	Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i>	Можно мне сказать?			
	Вернуться к рассказанному, когда меня прервали в разговоре Вротиť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili	Я хотел ещё добавить, что...			
	Запретить кому-либо в разговоре Zabrániť niekomu v rozhovore	Перестань! Не говори, это невозможно слушать...			

СПОСОБНОСТЬ 24: «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 24: „Uistiť sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты</p> <p><i>Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené</i></p>	<p>Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i></p>	<p>Вам понятно, что я сказал? Вам всё понятно?</p>	<p>Intonácia opytovacej vety bez opytovacieho zámena</p>	<p>Комунікаційний контекст са реалізує: -діалог с уплатненім говорového štýlu.</p> <p>Типу текстів: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy.</p>	<p>Snaha o nadviazanie rozhovoru s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, musí odbúrať strach a začať rozhovor s cudzincom.</p>
	<p>Убедиться в том, что я правильно понял высказанное <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i></p>	<p>Вы всё правильно и точно поняли?</p>			
	<p>Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní slova/slovné spojenia</i></p>	<p>Скажите, пожалуйста, как это правильно сказать по-русски? Скажите, пожалуйста, как это будет по-русски?</p>			
	<p>Заменить трудное, непонятное слово <i>Nahradiť neznáme nepochopené slovo</i></p>	<p>Попробуйте заменить это, непонятное мне слово, другим</p>			
	<p>Искать слово, предложение <i>Hľadať slovo/slovné spojenie</i></p>	<p>Я не могу вспомнить, как это называется /как это сказать по-русски.</p>			
	<p>Исправить высказанное, Вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i></p>	<p>Давайте, вернемся еще раз к началу нашего разговора</p>			

Odporúčané kompetencie

СПОСОБНОСТЬ 10: «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 10: „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
<p>Реагировать в обострённой ситуации</p> <p><i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i></p>	<p>Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť hnev, svoju náladu</i></p>	<p>Замолчи (-те)! Я не хочу тебя (вас) слушать! Оставь (-те) меня в покое!</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovíes</p>
	<p>Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i></p>	<p>Не кричи (-те)! Успокойся (-тесь)!</p>	
	<p>Реагировать на обиду <i>Reakcia na urážku</i></p>	<p>Не позволяйте себе этого! Не смейте так говорить!</p>	
	<p>Ругать <i>Nadávať</i></p>	<p>Дурак! Дураки! Тупец! Тупцы! Тупица! Тупицы!</p>	

СПОСОБНОСТЬ 16: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 16: „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti” Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Реагировать на то, что произошло <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить что-либо / кого-либо <i>Spomeniť si na niečo/nieoho</i>	Это был, (-а, -о, -и) ...	Minulý čas slovies
	Высказать, что я что-то / кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Я забыл, ... Не помню ...	
	Напомнить <i>Prípomeniť</i>	Не забывай, что.... Помнишь ...?	
	Соболезновать <i>Kondolovať</i>	Мои соболезнования. Примите мои соболезнования.	
	Поздравлять <i>Blahoželat'</i>	Дорогая мама! Поздравляю тебя с Днём Рождения!	

СПОСОБНОСТЬ 18: «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať” Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Начать писать письмо <i>Začať list</i>	Здравствуй (-те)! Дорогой (-ая) ... Глубокоуважаемый Александр Петрович!	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	До свидания. С искренним приветом... С уважением...	
	Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Наша переписка с русскими друзьями началась...	

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina – vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra

Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Nemocnica a klinika, lekárň a lieky, poistenie

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa
Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky

Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenie a rozvoj osobnosti
Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže
Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie
Zamestnanie
Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície

Zvyky a tradície
 O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Vybraná odporúčaná lexika

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie
<p>1. Rodina a spoločnosť</p> <p>Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo</p>	<p>имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, учитель, учительница, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, программист служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, компьютерщик, звать, меня зовут, представить, познакомиться, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, углублять и расширять отношения</p>
<p>2. Naš domov</p> <p>Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl</p>	<p>город, деревня, жить, дом, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, уют, видеомаягнитофон, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё (постельное), мусорный ящик, среда</p>
<p>3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie</p> <p>Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekárň a lieky, poistenie</p>	<p>человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а), голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий</p>

<p>4. Ľovek na cestách</p> <p>Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí</p>	<p>транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать, перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон</p>
---	---

<p>5. Vzdelávanie a práca</p> <p>Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky</p>	<p>школа, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, класный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, французский, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, продолжать, повторять, спрашивать, предлагать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый</p>
---	--

<p>6. Človek a príroda</p> <p>Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia</p>	<p>домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы, орел, сокол, воробей, ворона, синица, летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветренный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, снег тает, дует ветер, слабый, сильный, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна, лето, осень, зима</p>
<p>Вýstavы a veľtrhy</p>	<p>с открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть в компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка</p>
<p>7. Voľný čas a záľuby</p> <p>Záľuby Literatúra, divadlo a film Rozhlas, televízia a internet</p>	<p>свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, галерея, музей, театр, спектакль, собирать, коллекционировать, коллекция,</p>
<p>8. Výživa a zdravie</p> <p>Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Mliečne výrobky Cestoviny a múčne výrobky Stravovacie návyky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr</p>	<p>меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говяжье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковь, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, салфетка, чайник, есть, пить</p>

<p>9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti</p> <p>Cudzie jazyky Rodinné sviatky Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p>	<p>язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, французский, испанский, итальянский, поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяйева, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать, тост, рожденственские святки, пасха, уважение к традиции и истории народа, сувениры</p>
<p>10. Obliekanie a móda</p> <p>Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy</p>	<p>одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт), шляпа, шапка, платок, одеваться по последней моде, без вкуса, со вкусом</p>

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Výchovné a vzdelávacie stratégie sú využívané v nasledujúcich oblastiach:

V oblasti motivácie

- Každá hodina má jasne stanovený komunikatívny alebo konkrétny cieľ umožňujúci žiakovi zoznámiť sa s úlohou a aktívne prijať požiadavku.
- Obsah učiva je dávkovaný v malých krokoch.
- Spätnoväzobné informácie sú podávané priebežne po každom kroku.

V oblasti rozvoja kompetencií k učeniu

- Žiak je motivovaný ku komunikácii v ruskom jazyku, k záujmu o kultúru a tradície rusky hovoriacich krajín.
- Učíme žiakov poznávať a používať rôzne textové zdroje
- Vedeeme žiakov ku komunikácii v každodenných situáciách
- Individuálnym prístupom k žiakom zvyšujeme ich šancu prežiť úspech
- Použitím zábavných metód učenia (krížovky, rébusy) vytvárame pozitívny vzťah žiaka k učeniu

V oblasti riešenia problémov

- Učíme žiakov vnímať, rozpoznať a pochopiť rôzne problémové situácie v škole a mimo nej a s využitím vlastného úsudku získaného na základe rôznych príkladov a skúseností nájsť spôsob riešenia problému
- U žiakov uvedomelo rozvíjame a podporujeme snahu samostatne riešiť problémy a používať pri riešení logické postupy
- Učíme žiakov vysloviť svoj názor a vyjadriť svoje pocity

V oblasti kompetencií sociálnych a personálnych

- Vedeeme žiakov ku kooperatívnej činnosti

- Vedíme žiakov ku posudzovaniu seba samých i druhých, podporujeme ich sebadôveru kladným hodnotením ich dielčích úspechov tak, aby žiaci dosiahli pocit sebauspokojenia a sebaúcty
- Vedíme ich k pochopeniu kultivovaného prejavu ako prostriedku k presadeniu samého seba
- Učíme žiakov mať radosť zo svojho úspechu aj z úspechov ostatných

V oblasti občianskych kompetencií

- Vedíme žiakov k rešpektovaniu druhých ľudí, k váženiu si ich vnútorných hodnôt, k odmietaniu útlaku a násilia
- Učíme žiakov chápať základné kultúrne rozdiely svojej krajiny a anglicky hovoriacich krajín

V oblasti kompetencií pracovných

- Vedíme žiakov k bezpečnému a efektívnemu používaniu rôznych pomôcok, k dodržiavaniu vymedzených pravidiel a plneniu povinností a záväzkov
- Vedíme žiakov k usilovnej systematickej práci

Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem budeme prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód bude závisieť od obsahu učiva, cieľa vyučovacej hodiny a od osobitostí žiakov.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využijeme motivačno-stimulačné metódy: motivačný rozhovor, rozprávanie, čítanie úryvku, ilustrácia, uvedenie príkladov možností využitia poznatkov, didaktické hry.

Expozičné metódy využijeme pri vytváraní nových poznatkov a zručností: rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor a iné. Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania anglického jazyka je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to hlavne skupinovú prácu, prácu vo dvojiciach a samostatnú prácu žiakov.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečiť využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Predovšetkým sa to týka IKT pre prácu v skupinách a samostatne. Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania. Dbáme na to, aby žiaci učivu porozumeli, pričom často kladenými otázkami budeme žiadať aj zdôvodnenie svojich odpovedí. Účinnou formou na rýchle zopakovanie a upevnenie učiva sú krátke písomné práce na začiatku vyučovacej hodiny. Dôležité je aj priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných cvičení primeraných cvičení. Neoddeliteľnou časťou sú diagnostické metódy hlavne kontrolné metódy – overovanie si vedomostí individuálne aj frontálne, rozbor chýb za účelom individuálneho doplnenia si vedomostí.

Z klasifikačných metód písomné a ústne hodnotenie klasifikačným stupňom (známkou). Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda a projektová metóda (komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešením je vytvorenie určitého projektu. Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného a aplikačného typu).

Učebné zdroje

Neoddeliteľnou súčasťou prípravy každého žiaka je formovanie návykov a zručností. Medzi základné prostriedky, ktoré žiaci používajú, s ktorými sa majú naučiť pracovať, získavať zručností a návyky patria : a, učebnica ruského jazyka b, pracovný zošit ruského jazyka c, rusko-slovenský a slovensko-ruský slovník d, doplnková literatúra, časopisy, tlač e, MG, CD, DVD nahrávky f, IKT – internet

Hodnotenie

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. mája 2011.

Hodnotenie predmet ruský jazyk sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Človek a príroda

Fyzika

Charakteristika predmetu

Základom predmetu fyziky je hľadanie a pozorovanie zákonitostí prírodných objektov a javov, ktoré nás v dennom živote obklopujú. Porozumenie týchto javov si vyžaduje aj úzku spoluprácu najmä s predmetmi chémia a matematika (logické matematické myslenie pri riešení úloh, zručnosti a návyky, poznatky súvisiace s chémiou).

Fyzika umožní žiakom experimentovaním spoznávať vlastnosti pevných látok, kvapalín a plynov, a poznatky o nich môžu žiaci tvorivo využívať v bežnom živote, pretože tieto látky ich všade obklopujú. Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakom možnosť získanie informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom vedy, techniky a so spôsobom života spoločnosti (multikultúrna výchova).

Žiaci sa naučia pomocou komunikácie, spôsobom získavania dát, overovania hypotéz a experimentovaním tvorivo pristupovať k riešeniu problémov a rôznych situácií. Žiaci si prostredníctvom fyziky a ostatných prírodovedných predmetov osvoja, že neexistujú bariéry medzi úrovňami organizácie prírody, osvoja si poznatky o prírodných javov a na základe nich môžu aktívne prispievať k ochrane prírody návrhom vhodných opatrení (environmentálna výchova).

Časová dotácia

- ▶ 6. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

Ciele predmetu

Žiak by mal získať schopnosť:

- vedieť vysvetliť prírodné javy,
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov,
- získavať informácie, spracovávať ich, vyhodnocovať závery,
- obhájiť svoje rozhodnutia a argumentovať ich na dôkazoch,
- porovnávať vlastnosti kvapalných, plynných, pevných látok a telies,
- v bežnom živote využívať jednotky fyzikálnych veličín,
- pripraviť, uskutočniť a vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- kreatívne a tvorivo riešiť fyzikálne úlohy

Kľúčové kompetencie

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti):

- myslieť logicky, používať stratégiu: experiment- potvrdenie (nepotvrdenie) predpokladu,
- uskutočňovať jednoduché fyzikálne experimenty,
- správne používať fyzikálnu terminológiu,
- čítať z grafov, zhotovovať tabuľky,
- uplatňovať získané vedomosti o fyzikálnych javoch prebiehajúcich v prírode v bežnom živote,
- chápať súvislosť predmetu fyzika s ostatnými prírodovednými predmetmi.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej komunikačnej kompetencie sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- zaznamenať pozorovanie, merania a hodnoty fyzikálnych veličín do tabuliek,
- rozumieť grafom a znázorňovať ich,
- zakresliť jednoduchý fyzikálny experiment,
- pri spoločnej práci komunikovať s ostatnými na dosiahnutie vytýčeného cieľa,
- samostatne vyhľadávať a spracovávať informácie potrebné k svojej práci.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k učeniu sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vytvárať si komplexný pohľad na fyziku a ostatné prírodovedné predmety,
- vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce druhých,
- spolupracovať v skupine,
- z volených zadaní poznať zmysel osvojovaných postupov pre bežný život.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k riešeniu problémov sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- používať stratégie riešenia problémov: predpoklad – experiment – potvrdenie (nepotvrdenie) experimentu,
- vyjadrovať stanoviská a závery na základe zistených výsledkov a pozorovaní,
- vedieť výsledky obhajovať a argumentovať,
- využiť svoje poznatky o procesoch prebiehajúcich v prírode, meradlách, fyzikálnych veličinách a jednotkách v bežnom živote.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<i>Skúmame vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať pozorované javy pri skúmaní vlastností látok a telies, • overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti kvapalín, plynov a tuhých telies, • rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti látok a telies, • odmerať hmotnosť, dĺžku, objem telesa vhodne vybraným meradlom, spresňovať meranie opakovaním merania a vypočítaním priemeru z nameraných hodnôt, • zaznamenať namerané údaje správnym zápisom, • prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, • rozlíšiť termíny fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka, značka jednotky, • zostrojiť graf lineárnej závislosti a zistiť hodnoty z grafu, • použiť postup riešenia problémov: predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu, • rozlíšiť termíny látka a teleso, • porovnať a určiť spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies, • vytvoriť a prezentovať projekt priradený obsahu vyučovania. 	vlastnosti kvapalín: nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť účinky pôsobenia vonkajšej sily na hladinu kvapaliny v uzavretej nádobe, Pascalov zákon využitie vlastností kvapalín meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom, kalibrácia objemu, značka V, jednotka objemu ml, l vlastnosti plynov: stlačiteľnosť, tekutosť, rozpinavosť, deliteľnosť využitie vlastností plynov tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka fyzikálnej veličiny, značka jednotky látka a teleso, vlastnosti tuhých látok a telies: krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť meranie hmotnosti tuhých, kvapalných a plyných telies hmotnosť, značka m, jednotky hmotnosti g, kg, t odhad dĺžky, meradlo, stupnica meradla (najmenší dielik, rozsah) dĺžka, značka d, jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km objem tuhých telies, jednotky objemu cm ³ , dm ³ , m ³ , určenie objemu pravidelných telies nepravidelných telies pomocou odmerného valca rozdielne a spoločné vlastnosti kvapalín, plynov a tuhých telies
<i>Správanie telies v kvapalinách a plynoch</i>	
• riešiť problémy postupom: formulovanie problému – vyslovenie	plávajúce, vznášajúce a potápajúce sa telesá vo vode, meranie ich

<p>hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov a meraní,</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, • určiť hustotu tuhých telies a kvapalín z nameraných hodnôt ich hmotnosti a objemu, • zostrojiť graf závislosti hmotnosti od objemu pre telesá z homogénnej látky, • vyhľadať hodnoty hustoty látok v tabuľkách, • riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hustoty, • vysvetliť vybrané javy správania sa telies v kvapalinách a plynov pomocou hustoty, • vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky. 	<p>hmotnosti a objemu hustota, značka ρ, jednotka hustoty g/cm^3, vzťah $\rho = m/V$ vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky hustota kvapaliny vytlačený objem kvapaliny plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami telesami vytlačenej kvapaliny porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou telesami vytlačenej kvapaliny vplyv teploty na hustotu správanie sa telies (bubliniek) vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch hustota plynov</p>
---	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <i>Skúmame vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať pozorované javy pri skúmaní premen skupenstva látok, • navrhnúť k meraniam tabuľku, • Zaznamenať časový priebeh teploty pri premenách skupenstva látok do tabuľky a grafu, analyzovať záznamy z meraní, • objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce vyparovanie (počiatočná teplota, veľkosť voľného povrchu kvapaliny, prúdenie vzduchu), • objaviť z výsledkov experimentu rozdiel medzi vyparovaním a varom, charakteristiky varu, • modelovať experimentom zostrojenie teplomera, vznik dažďa, • vyhľadať hodnoty teploty varu, teploty topenia (tuhnutia) látok v tabuľkách, • zrealizovať a vyhodnotiť meteorologické pozorovania a merania, • prezentovať výsledky aktivít pred spolužiakmi. 	<p>meranie teploty, modelovanie zostrojenia Celsiovoho teplomera, kalibrácia teplomera teplota, značka t, jednotka teploty $^{\circ}\text{C}$ meranie času, meranie teploty v priebehu času, graf závislosti teploty od času, využitie PC pri zostrojení grafov čas, značka t, jednotky času s, min, h premena kvapaliny na plyn, vyparovanie, podmienky vyparovania, vlhkomer var, teplota varu, graf závislosti teploty od času pri vare vody, tlak vzduchu a teplota varu premena vodnej pary na vodu, kondenzáciu, teplota rosného bodu destilácia, modelovanie dažďa premena tuhej látky na kvapalnú, kvapalnej látky na tuhú, topenie tuhnutie, teplota topenia a tuhnutia pre kryštalické a amorfné látky, graf závislosti teploty od času pri topení a tuhnutí meteorologické pozorovanie</p>
<p><i>Teplota</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • opísať historický prístup k chápaniu pojmu teplo, • overiť experimentom fyzikálnu vlastnosť látok – tepelná vodivosť, • opísanie šírenia tepla vedením, prúdením, žiarením, • opísať využitie tepelných vodičov a tepelných izolantov v praxi, • dodržať podmienky experimentu, • odhadnúť výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou, • overiť experimentom odovzdávanie tepla kovmi vode, • objaviť z výsledkov: experimentu faktory ovplyvňujúce veľkosť prijatého a odovzdaného tepla, • vyhľadať hodnoty hmotnostnej tepelnej kapacity látok v tabuľkách • riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla, • overiť postup stanovenia energetickej hodnoty potravín, • posúdiť negatívne vplyvy spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby eliminácie týchto vplyvov. 	<p>historické aspekty chápania pojmu teplo, staršia jednotka tepla cal teplo a pohyb častíc látky, tepla šírenie tepla vedením, prúdením a žiarením tepelné vodiče a tepelné izolanty odovzdávanie a prijímanie tepla telesom, kalorimeter výsledná teplota pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou výsledná teplota pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode, rozdiel dvoch teplôt (Δt) tepelná rovnováha hmotnostná tepelná kapacita, značka c, jednotka $\text{J/kg}^{\circ}\text{C}$ teplo, značka Q, jednotka tepla J, vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ teplo a premeny skupenstva energetická hodnota potravín</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <i>Svetlo</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • overiť experimentom premenu svetla na teplo a vypočítať vzniknuté teplo, • porovnať zdroje sveta – Slnko a žiarovku z hľadiska šírenia 	<p>svetelná energia a jej premena na teplo, výpočet tepla svetelný lúč, rovnobežné a rozbiehavé svetelné lúče zdroj svetla, Slnko a žiarovka ako zdroje svetla</p>

<p>svetelných lúčov,</p> <ul style="list-style-type: none"> • overiť experimentom priamočiare šírenie svetla, • rozlíšiť termíny – odrazené, priepustné a absorbované svetlo, • overiť experimentom rozklad svetla na spektrum, • overiť experimentom skladanie farebných svetelných lúčov, • navrhnúť a zrealizovať experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla, • overiť experimentom lom svetla, • znázorniť obraz premetu vytvorený spojkou a rozptylkou, • vysvetliť princíp použitia okuliarov pri korekcii chýb oka, • určiť aplikácie základných zákonov optiky v technickej praxi, • tvoriť nové informácie z pozorovaní a zovšeobecniť závery, • vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje a informácií. 	<p>dôkazy priamočiareho šírenia sveta odrazené, prepustené a absorbované svetlo, rozklad svetla, farby spektra absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby, svetlo a fotosyntéza skladanie farebných svetelných lúčov odraz svetla, zákon odrazu lom svetla, vznik dúhy zobrazovanie šošovkami optické prístroje – lupa, fotoaparát chyby oka, okuliare svetelné znečistenie</p>
<p>Síla a pohyb. Práca. Energia</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť silu ako mieru vzájomného pôsobenia telies, • odmerať silu vhodne vybraným silomerom, určiť jeho rozsah a chybu merania, • znázorniť sily v konkrétnej situácii a určiť telesá, na ktoré tieto sily pôsobia, • skladať sily pôsobiace na teleso v jednej priamke, • objaviť praktickou činnosťou rovnováhu na páke, • určiť ťažisko vybraných telies a chápať jeho význam, • rozlíšiť termíny tlaková sila a tlak, • riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku, • riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hydrostatického tlaku, • analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia, • zmerať silomerom veľkosti trecej sily vo vybraných situáciách, • zostrojiť graf závislosti dráhy od času pre rovnomerný pohyb, • zistiť hodnoty (rýchlosť, čas, dráha) z grafu, interpretovať grafické závislosti rýchlosti od času a dráhy od času pre rôzne pohyby, • riešiť úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný pohyb, • riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet mechanickej práce. 	<p>vzájomné pôsobenie telies, sila, značka F, jednotka sily N gravitačná sila, značka F_g, vzťah na výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu $F_g = g \cdot m$, gravitačné zrýchlenie, značka g, gravitačné pole meranie sily, silomer, kalibrácia silomera, chyba merania skladanie síl, rovnováha síl, otáčavé účinky sily ťažisko telesa a jeho určenie tlaková sila, tlak, značka p, jednotky tlaku Pa, hPa, kPa, MPa, vzťah $p = F/S$ hydrostatický tlak, značka p_h, vzťah $p_h = h \cdot \rho_k \cdot g$ atmosférický tlak, barometer, normálny atmosférický tlak trenie, trecia sila, meranie veľkosti trecej sily pohyb telesa, pohyb rovnomerný a nerovnomerný rýchlosť rovnomerného pohybu, značka v, jednotky rýchlosti m/s, km/h, km/s; vzťah $v = s / t$, priemerná rýchlosť v_p dráha rovnomerného pohybu, značka s, vzťah $s = v \cdot t$ grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase mechanická práca, značka W, jednotka práce J, vzťah $W = F \cdot s$ výkon, značka P, jednotky výkonu W, kW, MW</p>
<p>Síla a pohyb. Práca. Energia – pokračovanie tabuľky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť na príkladoch vzťah medzi mechanicou prácou a teplom, medzi mechanicou prácou a polohovou alebo pohybovou energiou telesa, • vysvetliť na jednoduchých príkladoch vzájomnú premenu foriem energie a zákon zachovania energie, • vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií. 	<p>pohybová energia telesa, značka E_k, jednotky pohybovej energie J, kJ, MJ polohová energia telesa, značka E_p, jednotky polohovej energie J, kJ, MJ, vzťah $E_p = m \cdot g \cdot h$ vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa, zákon zachovania mechanickej energie energia v prírode</p>

Učebné zdroje: učebnice Fyziky pre základné školy, encyklopédie, internetové stránky, pracovné listy, prezentácie v programe PowerPoint.

Metódy a formy práce: výkladová metóda, experiment, pozorovanie, referát, projekt, frontálna práca, skupinová práca, samostatná práca, didaktická hra, tajnička, riadený rozhovor.

Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. mája 2011.

Hodnotenie predmetu fyzika sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Chémia

Charakteristika

Vyučovacia predmet chémie má bádateľský a činnosťný charakter, žiaci vlastnou činnosťou objavujú vlastnosti látok, zákonitosti ich správania vzájomného pôsobenia. Obsah vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakovi a sú dôležité v živote každého človeka. Tvoria ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti, ktoré vyúsťujú do zvládnutia viacerých prvkov vedeckej činnosti, z ktorých najdôležitejší je experiment. Vykonávaním vlastných „vedeckých“ činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobiť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery.

Ciele

Žiaci

- sa zoznámia so základnými poznatkami o látkach dôležitých pre život,
- porozumejú chemickým javom a procesom,
- používajú odbornú terminológiu na opísanie chemických javov a procesov,
- rozumejú pokynom na realizáciu praktických činností a dokážu ich podľa návodu uskutočniť,
- plánujú a realizujú pozorovania, merania a experimenty,
- spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní,
- získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov,
- osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami,
- vyhľadávajú v dostupných zdrojoch poznatky o použití rôznych látok v priemysle, poľnohospodárstve a v živote z hľadiska významu pre človeka, vplyvu na životné prostredie a ľudské zdravie,
- využívajú poznatky a skúsenosti získané v predmete chémie pri ochrane zdravia a životného prostredia.

Časová dotácia

▶ 7. ročník

▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

▶ 8. ročník

▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Miesto realizácie

▶ trieda

▶ počítačová učebňa

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
Látky a ich vlastnosti	
<ul style="list-style-type: none">• získať návyky systematického pozorovania vlastností látok,• určiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok,• rozlíšiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok,• rozlíšiť základné piktogramy označujúce nebezpečné látky,• roztriediť príklady látok na zmesi a chemicky čisté látky,• uviesť príklady rovnorodých a rôznorodých zmesí,• rozlíšiť pojmy roztok, rozpustná látka, rozpúšťadlo,• vypočítať hmotnostný zlomok zložky v roztoku; hmotnosť rozpustenej látky, rozpúšťadla a roztoku,• pripraviť roztoky daného zloženia podľa daného návodu,• pripraviť (jednoducho, bez výpočtu) nasýtený roztok,• dodržiavať zásady správneho a bezpečného zaobchádzania s laboratórnymi pomôckami,	<p>pozorovanie vlastností látok: skupenstvo, farba, zápach, rozpustnosť, horľavosť na modelovej skupine látok (cukor, kuchynská soľ, piesok, modrá skalica, sklo, parafín, plast, voda, etanol – lieh, ocot)</p> <p>príklady chemicky čistých látok a zmesí</p> <p>rovnorodé a rôznorodé zmesi</p> <p>roztoky: rozpúšťadlo, rozpustená látka</p> <p>vodný roztok, nasýtený roztok</p> <p>plynné a kvapalné roztoky, tuhé roztoky (zliatiny)</p> <p>hmotnostný zlomok zložky v roztoku</p> <p>základné laboratórne pomôcky a zariadenia</p> <p>spôsoby oddeľovania zložiek zmesí: odparovanie, usadzovanie, kryštalizácia, filtrácia, destilácia</p> <p>voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda)</p>

<ul style="list-style-type: none"> realizovať postupy na oddeľovanie zložiek zmesí podľa návodu (usadzovaním, odparovaním, filtráciou, kryštalizáciou), vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd, uviesť príklady rôznych druhov vôd, posúdiť význam vody pre život z hľadiska príčin a dôsledkov ich znečistenia, vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody, skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd, modelovať jednoduchými pokusmi postupy čistenia vôd, vymenovať základné zložky vzduchu, chápať význam vzduchu pre život. 	<p>voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová) úprava pitnej vody čistenie odpadových vôd vzduch ako zmes látok zdroje znečistenia vzduchu: prach, výfukové plyny, splodiny horenia a priemyselné splodiny</p>
--	---

Premeny látok

<ul style="list-style-type: none"> uviesť príklady prakticky dôležitých chemických reakcií, rozlíšiť reaktanty a produkty v chemických reakciách, uskutočniť podľa návodu jednoduché pokusy na chemické zlučovanie a chemický rozklad, vymenovať príklady exotermických a endotermických reakcií známych zo života, uskutočniť pokusy na meranie tepelných zmien pri chemických reakciách, zaznamenať výsledky pokusov do tabuliek a interpretovať ich, zdôvodniť zásady pokusov do tabuliek a interpretovať ich, zdôvodniť zásady hasenia látok na modelových príkladoch zo života, oddržiavať zásady bezpečnej práce s horľavinami, navrhnuť s pomocou učiteľa modelový pokus na hasenie, rozlíšiť pomalé a rýchle reakcie, uskutočniť a vyhodnotiť experimenty o vplyve rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie. 	<p>pozorovanie chemických dejov (chemická reakcia, reaktant, produkt) zákon zachovania hmotnosti chemické zlučovanie, chemický rozklad tepelné zmeny pri chemických reakciách (exotermické a endotermické reakcie) zápalná teplota horľavina požiar hasenie látok rýchlosť chemických reakcií príklady pomalých a rýchlych reakcií faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií</p>
--	---

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:

Zloženie látok

<ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina, rozlíšiť pojmy atóm, molekula a ión, vysvetliť pozorované zmeny sprevádzajúce rozpúšťanie látok na základe poznania ich časticového zloženia, pozorovať vlastnosti látok. 	<p>makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina) mikroskopický pohľad na látky (časticový model látky (atóm, ión, molekula) stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce) pozorovanie vlastností iónových, kovalentných a kovových látok (lesk, tvrdosť, kujnosť, elektrická a tepelná vodivosť, magnetizmus) chemické väzby v niektorých látkach (kovalentná a iónová väzba)</p>
--	--

Významné chemické prvky a zlúčeniny

<ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v periodickej tabuľke prvkov (ďalej len PTP), vyvodiť možné vlastnosti prvkov a ich zlúčenín podľa ich umiestnenia v PTP, uplatniť základné pravidlá názvoslovia halogenidov a oxidov s využitím PTP, pozorovať vlastnosti vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, posúdiť vplyv vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí na životné prostredie, uviesť príklady použitia vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie, 	<p>opis periodickej tabuľky prvkov (ďalej len PTP) vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP vodík, kyslík (ozón) železo alkalické kovy (sodík, draslík) halogény (fluór, chlór, bróm, jód) vzácne plyny oxidy (oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid siričitý, oxid sírový, oxid vápenatý, oxid kremičitý, oxidy dusíka) kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina uhličitá, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý) soli (chlorid sodný, chlorid draselný, síran vápenatý, síran meďnatý, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, hydrogenuhličitan</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v stupnici pH, • určiť pomocou indikátora pH roztoku, • uviesť príklady využitia neutralizácie, • overiť prakticky priebeh, prejavy a výsledky neutralizačných a oxidačno-redukčných reakcií. 	<p>sodný)</p> <p>pozorovanie kyslých a zásaditých vlastností látok (indikátor, kyselina, zásada, neutralizácia, pH stupnica)</p> <p>pozorovanie oxidačných a redukčných vlastností látok (oxidačno-redukčné reakcie)</p>
--	--

Stratégie vyučovania:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe chémie využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa s ukážkami
- rozhovor s ukážkami, pozorovanie
- demonštračná metóda (demonštračné pokusy)
- experimentálna činnosť, problémová metóda
- kooperatívne vyučovanie (práca v skupinách, laboratórne cvičenia)
- samostatná práca žiakov (s odbornou literatúrou, s pracovným listom, s internetom)
- tvorba projektu, prezentačná metóda
- heuristická metóda, brainstorming (diskusia, riadená diskusia o riešení nových problémov)

Kompetencie a spôsobilosti:

k učeniu

- plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení
- využívať rôzne stratégie učenia
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracovávať a využívať pri svojom štúdiu a praxi

v oblasti komunikačných schopností

- vecne, správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov (IKT, knižné zdroje)
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť

- analyzovať vybrané problémy
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy
- logicky spájať poznatky z rôznych predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh
- prijímať svoju zodpovednosť za riešenie problémov
- dokázať sa poučiť z vlastných chýb a chýb iných

v oblasti sociálnych kompetencií

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení
- prijímať ocenenie, radu a kritiku, čerpať poučenie pre svoju ďalšiu prácu

v oblasti získavať, osvojiť si a rozvíjať manuálne zručnosti

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky

občianske kompetencie

- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a noriem
- chápať základné environmentálne a ekologické súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca a spoločnosti
- byť pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti

Učebné zdroje:

- učebnice Chémie pre 6. – 9. ročník, Pracovné zošity z chémie pre 6. – 9. ročník, DVD, internet, odborná literatúra

Hodnotenie predmetu

100% - 90% = 1 89% - 80% = 2 79% - 55% = 3 54% - 35% = 4 34% - 0% = 5

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. mája 2011.

Hodnotenie predmetu chémiu sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Biológia

Charakteristika

Vyučovací predmet biológia je na základnej škole zameraný na poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako celku. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť a konať, ako aj pre upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ areál školy

Ciele

Žiaci

- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopia prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získajú informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzujú, interpretujú, triedia a hodnotia informácie o organizmoch a prírode,
- používajú správnu terminológiu na opísanie procesov a javov v živej a neživej prírode,
- plánujú, uskutočňujú, zaznamenávajú a vyhodnocujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- diskutujú o význame a praktických dôsledkoch vybraných vedeckých objavov,
- aplikujú osvojené spôsobilosti a vedomosti na podporu svojho zdravia,
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje,
 - plánujú a realizujú jednoduché projekty v oblasti biológie,
- prezentujú a obhajujú výsledky svojej práce

Kompetencie v oblasti biológie:

- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka.
- Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických aktivít, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov.
- Rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach.
- Identifikovať a správne používať základné pojmy.
- Objektívne opísať základné znaky biologických objektov a procesov.
- Vedieť vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov.
- Predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.
- Aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov

➤ *v oblasti komunikačných schopností:*

- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry.
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

➤ *v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:*

- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh,
- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,

➤ *v oblasti sociálnych kompetencií:*

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

➤ *v oblasti získavať, osvojiť si a rozvíjať manuálne zručnosti:*

- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky.

Vzdelávací štandard

Príroda a život

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
rozlíšiť na príklade živé a neživé časti prírody, ☐ rozhodnúť, ktoré informácie získajú pozorovaním	príroda, živé a neživé časti prírody, organizmy pozorovanie, pokus lupa, mikroskop, ďalekohľad

a ktoré pokusom, ☐ vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny, ☐ pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou.	mikroskopický preparát, podložné sklo, krycie sklíčko, pinzeta, preparačná ihla
---	---

Spoločenstvá organizmov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ rozlíšiť spoločenstvá podľa zastúpenia organizmov, ☐ rozhodnúť o zaradení vybraných organizmov do lesného, vodného, poľného, lúčneho a vysokohorského spoločenstva, ☐ rozlíšiť organizmy podľa vonkajšej stavby, ☐ pozorovaním zistiť spoločné a rozdielne znaky skupín organizmov, ☐ vysvetliť prispôbenie sa organizmov danému prostrediu, ☐ zdôvodniť potravné vzťahy medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve, ☐ zostaviť jednoduchý potravný reťazec pre každé spoločenstvo, ☐ zhodnotiť význam organizmov v prírode a pre človeka, ☐ argumentovať, prečo musia byť niektoré rastliny a živočíchy chránené, ☐ vyhľadať informácie, ktoré rastliny alebo živočíchy v ich regióne sú chránené, ☐ nájsť príklady poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka v okolí školy, ☐ rozhodnúť, ktoré zásady správania sa v prírode sú bezpečné z hľadiska ochrany vlastného zdravia, ☐ akceptovať zásady zberu húb a liečivých rastlín z prírody, ☐ zhodnotiť význam kyslíka rozpusteného vo vode pre život vodných organizmov, ☐ zdôvodniť škodlivosť a príčiny premnoženia niektorých druhov organizmov pre lesné a poľné spoločenstvo, ☐ zhotoviť záznam z pozorovania (nákres a popis), ☐ vyhľadať neznáme organizmy pomocou atlasu, ☐ spracovať doplňujúce informácie o jednotlivých spoločenstvách vyhľadané z rôznych zdrojov, ☐ prezentovať vlastné práce (plagáty, modely, prezentácie).	spoločenstvo lesa, vody, poľa, lúky, vysokohorské baktérie, huby, rastliny, živočíchy potravový reťazec dreviny, stromy, kry, byliny vonkajšia stavba tela rastlín a húb (drevín, bylín, húb s plodnicou) vrstvy lesa dreviny ihličnaté a listnaté machy, paprade, prasličky rastliny chránené, liečivé, jedovaté podzemné zásobné orgány huby jedlé, jedovaté lišajníky, spolužitie vonkajšia stavba tela živočíchov (bezstavovce, stavovce) parazity, inštinkt ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce koža, šupiny, perie, srst' bylinožravce, mäsožravce, všežravce vtáky stále, sťahovavé, dravce, sovy, spevavce voda stojatá, tečúca, kyslík, teplota vody planktón, riasy jednobunkové, mnohobunkové, sinice živočíchy jednobunkové, mnohobunkové plávacie blany, mastné perie, vtáky krmivé, nekrmivé hustá srst', silný chvost, hlodavé zuby, hlodavce lúka, pasienok, pole, medza, remízka trávnaté porasty, hospodárske plodiny obilniny, krmoviny, okopaniny, olejnin pohlavná dvojtvarosť, hniezdenie

Život s človekom a v ľudských sídlach

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
	ľudské sídlo, zdomácnovanie, šľachtenie, odroda,

<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť špecifiká spoločenstva vznikajúceho v ľudských sídlach a v ich okolí, ☐ zhodnotiť vplyv človeka na prostredie organizmov, ☐ vysvetliť, aký význam majú pre človeka mikroorganizmy, pestované rastliny a živočíchy žijúce v ľudských sídlach a v ich okolí, ☐ navrhnúť a realizovať projekt na poznávanie organizmov žijúcich v okolí svojho bydliska alebo školy, ☐ prezentovať výsledky z projektu. 	<p>plemeno mikroorganizmy (baktérie, plesne, kvasinky) zelenina cibulová, hlúbová, koreňová, plodová, strukoviny rastliny hospodárske, ovocné včela, včelstvo, včelárstvo, ryby, rybárstvo, rybnikárstvo zvieratá hospodárske, domáce škodcovia, parazity vonkajšie, vnútorné, prenášače nákazy, prevencia, premnoženie hlodavcov, hmyzu dezinfekcia, dezinsekcia, deratizácia biologická ochrana, spevavce</p>
--	---

Živé organizmy a ich stavba

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť rastlinnú a živočíšnu bunku podľa stavby, ☐ vymenovať základné funkcie častí bunky, ☐ pozorovať bunky mikroskopom, ☐ pripraviť prezentáciu o vírusových a bakteriálnych ochoreniach a ich prevencii, ☐ zostaviť schému všeobecnej stavby a organizácie tela <p>mnohobunkovej rastliny a živočícha,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ porovnať časti tela machu a kvitnúcej rastliny na ukážke, ☐ vysvetliť základné funkcie orgánov tela kvitnúcej rastliny, ☐ porovnať stavbu tela húb s plodnicami a bez plodníc, ☐ pozorovaním zistiť odlišnosti vonkajšej stavby tela jednotlivých skupín bezstavovcov, ☐ kategorizovať zástupcov prhlivcov, ploskavcov, hlístovcov, mäkkýšov, obrúčkavcov a článkonožcov na ukážke, ☐ navrhnúť a zaznamenať pozorovanie vybraného bezstavovca, ☐ spracovať a prezentovať výsledky pozorovania rôznymi formami. 	<p>bunka, bunkové organely vírusy, baktérie organizmus jednobunkový, mnohobunkový pletivo, tkanivo, orgán, orgánová sústava, organizmus stavba rastlín vonkajšia, vnútorná (koreň, stonka, list, kvet, plod, semeno) vlákno, podhubie, výtrusnica životný cyklus parazitov stavba tela bezstavovcov vonkajšia, vnútorná (sústava tráviaca, obehová, dýchacia, nervová, zmysly) rozmnožovanie a vývin bezstavovcov</p>

Stavba a funkcie tela stavovcov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť pojmy orgán a orgánová sústava, ☐ identifikovať jednotlivé orgánové sústavy stavovcov pomocou obrázkov, ☐ pomenovať základné orgány orgánových sústav 	<p>stavovce orgán, orgánová sústava orgánové sústavy stavovcov, sústava krycia, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, nervová, zmysly</p>

<p>stavovcov pomocou obrázkov,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vysvetliť význam orgánových sústav pre život stavovca, ☐ zdôvodniť adaptáciu orgánov opornej, dýchacej a obehovej sústavy stavovca vzhľadom na jeho prirodzené prostredie a spôsob života, ☐ zdôvodniť odlišnosti orgánov tráviacej sústavy v závislosti od potravy, ☐ porovnať vonkajšie a vnútorné oplodnenie, ☐ analyzovať rozdiely vo vývine jedinca rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov, ☐ naplánovať a uskutočniť sledovanie správania stavovcov, ☐ prezentovať svoje zistenia rôznymi formami, ☐ pozorovať kožné útvary stavovcov a zhodnotiť ich význam, ☐ vytvoriť prezentáciu o význame vybranej orgánovej sústavy stavovcov. 	<p>rozmnožovanie a vývin stavovcov oplodnenie vonkajšie, vnútorné, vývin jedinca mimo tela samice, v tele samice životné prejavy a správanie stavovcov</p>
--	--

Človek a jeho telo

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ porovnať spoločné a odlišné znaky ľudského a živočíšneho organizmu, ☐ pomenovať na ukážke orgány ľudského tela, ☐ vysvetliť význam procesov a štruktúr v ľudskom tele, ☐ objasniť prepojenie orgánových sústav, ☐ zistiť, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe (namáhavej práci), ☐ demonštrovať jednoduché zručnosti potrebné k poskytnutiu prvej pomoci, ☐ aplikovať osvojené spôsoby boja proti nákazlivým ochoreniam, ☐ zhotoviť plán pozorovania a skúmania ľudského tela, ☐ orientovať sa v informáciách súvisiacich so zdravým životným štýlom a ochranou zdravia, ☐ naplánovať a uskutočniť projekt v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka. 	<p>znaky ľudského organizmu, ľudské spoločstvo rasizmus stavba a funkcia orgánových sústav: koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, regulačné sústavy výživa, zložky potravy, potravinová pyramída, stravovacie návyky krvné skupiny, darcovstvo krvi, transfúzia vývin jedinca, starostlivosť o dieťa antikoncepcia, plánované rodičovstvo ochorenia orgánových sústav, úrazy zásady predlekárskej prvej pomoci infekčná choroba, choroboplodné mikroorganizmy, inkubačná doba prevencia, imunita, očkovanie zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, stres, hygienické zásady, intímna hygiena, alkoholizmus, obezita, hladovanie, fajčenie psychoaktívne látky (legálne a nelegálne drogy), závislosť</p>

Základné životné procesy organizmov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť odlišnosť stavby a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky, • zhodnotiť význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov, 	<p>bunka rastlinná a živočíšna bunkové organely a ich funkcie výživa organizmov, živiny organizmy parazitické, saprofytické, symbiotické</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť pojmovú mapu vzťahov orgánových sústav živočíchov, • porovnať životné procesy rastlín a živočíchov, • naplánovať pozorovanie základných znakov a procesov organizmov rôznymi zmyslami a rôznymi spôsobmi, • uskutočniť jednoduchý pokus alebo pozorovanie na skúmanie životných procesov organizmov, • formulovať závery z uskutočneného pozorovania alebo pokusu. 	baktérie rozkladné, kvasné, mliečne, hľuzkové výživa rastlín, fotosyntéza výživa živočíchov, trávenie, vstrebávanie, dýchanie organizmov, rozklad organických látok, uvoľnenie energie vylučovanie živočíchov dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín a živočíchov regulácia hormonálna, nervová delenie bunky rozmnožovanie organizmov pohlavné a nepohlavné rast, vývin, životný cyklus organizmov.
---	--

Dedičnosť a premenlivosť organizmov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizovať uloženie genetickej informácie v bunke, • opísať stavbu chromozómu, • monitorovať dedične podmienené znaky svojej rodiny, • vysvetliť príčinu tvorby kópie nukleovej kyseliny a význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek, • schematicky znázorniť prenos určitého znaku z rodičov na potomkov, • rozlíšiť na príklade dedičnú a nededičnú premenlivosť, • zhodnotiť význam dedičnosti a premenlivosti, • zdôvodniť podstatu šľachtenia, • diskutovať o dedičných chorobách, ich vplyve na život človeka a možnosti využitia genetického poradenstva, • posúdiť využitie vedeckých poznatkov genetiky. 	Genetika dedičnosť, premenlivosť, potomstvo genetická informácia jadro, chromozóm, nukleová kyselina, DNA, dvojzávitnica gén, znak, vlastnosť kópia DNA alela dominantná, recesívna bunka telová, pohlavná, oplodnená, kríženie, schéma kríženia premenlivosť nededičná, dedičná šľachtenie, odroda, plemeno dedičná choroba genetické poradenstvo

Životné prostredie organizmov a človeka

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • zistiť, ako pozitívne a negatívne človek zasahuje do zložiek životného prostredia, • monitorovať znečistenie ovzdušia, vody, pôdy v okolí školy a bydliska, • zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie, • zhodnotiť dôsledky znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy na život, • argumentovať o pozitívach a negatívach priemyslu, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, ťažby nerastných surovín, • určiť chránené rastliny, živočíchy a chránené územia Slovenska, • analyzovať možnosti zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov, ozónovej diery, hromadenia odpadov, • zhodnotiť význam recyklácie druhotných surovín a alternatívnych zdrojov energie, • dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody, • zorganizovať aktivity na šetrenie vody alebo energie vo svojom okolí, • vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov organizmov a prostredia, • navrhnuť jednoduchý projekt zameraný na riešenie 	životné prostredie zložky životného prostredia človeka ekológia, environmentalistika podmienky života priemysel, doprava, energetika, poľnohospodárstvo znečistenie vzduchu, vody, pôdy globálne environmentálne problémy odpad, skládky, spaľovanie, recyklácia starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka ochrana prírody, zákon o ochrane prírody, chránené druhy, chránené územia obnoviteľné zdroje energie

Učebné zdroje

K učebným zdrojom patria: pracovné listy, učebnica, mikroskop, internet, encyklopédie, didaktické prostriedky, príroda.

- učebnice Biológie pre základné školy
- Veľký atlas rastlín a živočíchov,
- Mapa národných parkov SR, mapa životného prostredia SR,
- potreby a pomôcky na mikroskopovanie: mikroskop, mikroskopické preparáty, lupa,
- internet: www.zborovna.sk, www.e-ucebnice.sk

Hodnotenie

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1.mája 2011

Hodnotenie predmetu biológia sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Človek a spoločnosť

Dejepis

Charakteristika

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie continuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu na základnej škole sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasť rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávanía ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etníc. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských skupín. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

Ciele

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase,
- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore,
- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto

- prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti.
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou.

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

s historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne,
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.

s historickým priestorom

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti v historickom priestore,
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti.

s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci aplikujú svoje otázky v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrowaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch – stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania, napríklad **písomného úryvku z prameňa, mapy, grafu, diagramu,**
- pri vytvorení plánu skúmania, napríklad **fotografie, historického obrazu,**
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania, napríklad **pástného klinu, nástroja pomocou zmyslov, v múzeu, archíve,**
- pri vytvorení záznamu zo skúmania, napríklad **o ľuďoch, predmetoch a veciach na karikatúre, verbálneho textu. pri vyhľadávaní relevantných informácií**
- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, z webových stránok,
- z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie.

pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty

- vyberaní informácií, napríklad z **úryvku písomného prameňa, z učebnice, z internetu,**
- organizovaní informácií, napríklad **prostredníctvom poznámok, kľúčových pojmov, pamäťových máp, obrazového materiálu,**
- porovnávaní informácií, napríklad **podobnosti a odlišnosti, porovnať staré a nové, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo,**
- rozlišovaní a triedení informácií, napríklad **rozlíšiť fakt, fikciu prostredníctvom karikatúry, legendy, povesti, spomienky,**
- zaraďovaní informácií, napríklad **na časovú priamku historické udalosti, do tabuľky, grafu, diagramu,**

- kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napríklad **zhodnotením viacerých webových stránok na jednu tému.**

pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu

- zoradení výsledkov, napríklad **na časovú priamku, do Vennovho diagramu, do tabuľky, do schém, rozpoznaní podstatného od nepodstatného, napríklad určovaním kľúčových pojmov, postupným vymedzovaním, historických pojmov v texte, zostavovaním pojmov do pamäťovej mapy,**
- integrovania výsledkov do chronologického a historického rámca, napríklad **prostredníctvom chronologickej tabuľky,**
- vyhodnocovaní správnosti postupu, napríklad **overovaním historických faktov,**
- tvorbe súboru vlastných prác, produktov (portfólio), napríklad **obrazového materiálu, plagátu, letáku, nákresu, kresby.**

„Učenie o histórii začína vtedy, keď žiak zameria svoju pozornosť, napríklad na základe otázky, záujmu či vonkajšieho podnetu vo vzťahu k histórii ako celku a vníma z nej vybrané primerané materiály z minulosti. S týmto materiálom potom pracuje pomocou vecnej analýzy. Ďalším jeho krokom je interpretácia popísaného a hľadanie vzťahov k iným historickým svedectvám. Následne žiak hľadá historický i osobný význam, vytvára hodnotový súd. Ten sa potom stáva východiskovým bodom pre proces komunikácie s ostatnými a podnecuje ďalšie otázky vo vzťahu k minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Môže rovnako tak viesť ku konaniu, vytváraniu produktov žiakovej činnosti, k vlastnému zobrazeniu a výkladu histórie, čo možno tiež chápať ako určité rozšírenie histórie ako celku. Všetky tieto naznačené kroky možno zhrnúť do nasledujúcich špecifických kompetencií učenia sa o histórii. **1. pozorovanie 2. analýza 3. interpretácia 4. hodnotenie 5. produkcia.**“

Uvedený komplex predmetových kompetencií sa konkretizuje vo vzdelávacom štandarde.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Človek v premenách času a priestoru

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času, ✓ zakresliť na časovú priamku časové kategórie od blízkych po vzdialené, ✓ preskúmať okolie svojho bydliska, ✓ rozpoznať staré od nového ✓ rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života, ✓ zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti, ✓ rozlíšiť jednotlivé generácie vo svojej rodine, ✓ rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov, ✓ rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou, ✓ zostaviť obrazový materiál o pohybe ľudí v minulosti a prítomnosti, ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku. 	<p>minulosť, prítomnosť, budúcnosť deň, mesiac, rok, dátum, letopočet kalendár desaťročie, storočie, tisícročie bydlisko, obec, región, Slovensko rodinný album, fotografia generácia, rodomstrom</p> <p>historické pramene (písomné, obrazové, hmotné)</p> <p>múzeum, knižnica, archív, školská kronika</p> <p>mapa</p> <p>vyst'ahovalectvo, prist'ahovalectvo, stretávanie kultúr základné analytické otázky:</p> <p>Kto je autorom prameňa? Kedy bol napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa? Komu bol prameň určený? Aký bol zámer autora prameňa?</p>

Človek a komunikácia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ rozlíšiť jednotlivé druhy komunikácie medzi ľuďmi,✓ prerozprávať príbeh z minulosti svojho regiónu,✓ identifikovať dôsledky konfliktov a vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije,✓ zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti,✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.	<p>jazyk, písmo, kniha, noviny, rozhlas, televízia, internet</p> <p>náboženstvo</p> <p>legendy, mýty, povesti</p> <p>konflikt, vojna, detský vojak, mier, obeť</p> <p>detská práca</p>

Obrazy pravekého sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov,✓ porovnať výhody a nevýhody kamenných a kovových nástrojov, resp. zbraní,✓ zdôvodniť oddelenie remeselníkov od roľníkov,✓ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	<p>zberač, lovec, roľník</p> <p>kameň, meď, bronz, železo, oppidum</p>

Obrazy starovekého sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov,✓ rozlíšiť jednotlivé vrstvy spoločnosti v mestskom štáte,✓ identifikovať poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes,✓ určiť hlavné znaky aténskej demokracie,✓ vymedziť hlavné znaky rímskej republiky,✓ zdôvodniť premenu rímskej republiky na ríšu,✓ rozpoznať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž Dunaja,✓ zhromaždiť informácie o prítomnosti Rimanov na našom území,✓ zhrnúť príčiny zániku Rímskej ríše,✓ zhodnotiť prínos antickej kultúry pre našu prítomnosť,✓ zostaviť turistického sprievodcu o divoch starovekého sveta,✓ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	<p>riečne civilizácie, deľba práce</p> <p>mestský štát</p> <p>polis,</p> <p>aténska demokracia, olympijské hry</p> <p>repub, cisárstvo, Limes Romanus, judaizmus, kresťanstvo, Biblia, islam, Korán</p>

Obrazy stredovekého sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasniť fungovanie stredovekej spoločnosti na základe vazalských vzťahov, ✓ identifikovať spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti, ✓ vysvetliť fungovanie stredovekého mesta, ✓ zdôvodniť význam kláštora pre hospodárstvo a kultúru, ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia. 	<p>kráľ, léno, vazal, lénny systém, šľachta, duchovenstvo</p> <p>poddaní, mestské obyvateľstvo</p> <p>hrad, dedina, mesto, kláštor, univerzita</p>

Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť kľúčové udalosti z obdobia Veľkej Moravy, ☐ rozpoznať kultúrny odkaz Veľkej Moravy, ☐ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia. 	<p>Samova ríša, Franská ríša, Byzantská ríša</p> <p>Veľká Morava</p> <p>byzantská misia</p>

Slováci v Uhorskom kráľovstve

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť kľúčové udalosti stredovekého Uhorska, ☐ rozpoznať mnohonárodnostný charakter Uhorska, ☐ zdôvodniť politický a hospodársky rozmach Uhorska, ☐ vytvoriť turistického sprievodcu po banských mestách, ☐ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia. 	<p>Uhorsko</p> <p>dynastie</p> <p>kolonizácia</p> <p>banské mestá</p>

Obrazy novovekého sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozpoznať dôsledky vynálezu kníhtlače na človeka a spoločnosť, ☐ vymedziť hlavné príčiny a dôsledky námorských objavov, ☐ porovnať proces výroby v cechu a manufaktúre, ☐ zovšeobecniť hlavné myšlienky reformácie, ☐ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia. 	<p>mešťan, humanizmus a renesancia</p> <p>kolónie, kolonializmus</p> <p>remeselník, cech, manufaktúra</p> <p>reformácia, protestant, katolík</p>

Habsburská monarchia na prahu novoveku

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozpoznať hlavné zmeny v Uhorsku po roku 1526, ☐ vystihnúť spoločné znaky protihabsburských povstaní v Uhorsku, ☐ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického 	<p>Moháč, Turci</p> <p>Bratislava</p> <p>Habsburgovci</p>

obdobia.	protireformácia
----------	-----------------

Zrod modernej doby

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/ dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • zhrnúť základné myšlienky osvietenstva, • rozpoznať viedenský kongres ako medzník vo vývoji európskych dejín, • porovnať proces výroby v cechu, manufaktúre a továrni, • vystihnúť základné znaky priemyselnej revolúcie, • zdôvodniť vplyv zjednotených štátov na mocenské pomery v Európe, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia. 	Osvietenstvo Veľká francúzska revolúcia priemyselná revolúcia tovareň, podnikateľ, robotník národný štát, nacionalizmus, militarizácia

Moderný slovenský národ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/ dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť význam osvietenských reforiem, • rozpoznať ciele slovenského národného hnutia, • vystihnúť, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v postavení Slovákov po revolúcii, • určiť príčiny a dôsledky vystáhovalectva z Rakúsko-Uhorska, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia. 	tereziánske a jozefínske reformy spisovný jazyk revolučný rok 1948/49 Slovenská národná rada, Matica slovenská Rakúsko-uhorské vyrovnanie modernizácia, industrializácia maďarizácia

Stratégia vyučovania dejepisu

Vyučovanie dejepisu bude vychádzať z tendencie umožniť žiakom získať kompetencie, ktoré im vytvoria podmienky na aktívny prístup k pátraniu a skúmaniu minulosti. Získané spôsobilosti umožnia žiakom vyhľadávať a pátrať, pýtať sa na jednotlivé historické javy a procesy a tým spôsobom neprístupovať k histórii len ako k uzavretej minulosti.

Na hodinách dejepisu sa budú aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov z uplynulých období. Je to proces, v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna), a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa umožní žiakom získať nové poznatky, ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Budú sa vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu v rámci celej triedy. Učiteľ bude zabezpečovať historický materiál a umožní žiakom prístup k rôznym dôkazovým materiálom alebo bude informovať žiakov o tom, kde priliehavý historický materiál je možné nájsť. V tomto procese bude učiteľ skôr radcom a usmerňovateľom.

Metódy a formy práce

Voľba metód a foriem práce bude závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Používať sa budú metódy

- **motivačné:** motivačný rozhovor, motivačné rozprávanie, motivačný problém, motivačná demonštrácia, dramatizácia/hranie rolí,
- **expozičné:** rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, problémové úlohy, heuristická metóda, projektová metóda, praktické aktivity, situačná metóda, diskusia, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie, skupinová práca,
- **fixačné:** metódy opakovania a precvičovania, rozhovor, beseda, pracovné listy, kvízy, tajničky,
- **diagnostické a klasifikačné:** písomné a ústne skúšanie, testy.

Učebné zdroje

učebnice, historické pramene, dejepisné čítanky, dejepisné atlasy, dejepisné mapy, odborné historické časopisy, texty verbálne, obrazové, grafické a kombinované, pracovné zošity, populárno-vedecká

literatúra a historická beletria, slovník cudzích slov, webové stránky, výučbové programy, múzeá, archívy, hrady, zámky

Hodnotenie žiaka

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie predmetu dejepis sa vykonáva v 5. - 8. ročníku klasifikáciou.

Geografia

Charakteristika

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania.

Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa
- ▶ krajina v okolí školy

Ciele predmetu

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne kombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Ziaci

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- používajú a interpretujú mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a iné),
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväčším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitú krajinu a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

Ciele geografie v 6. ročníku:

- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Všimnúť si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny
- Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta
- Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, turistická a internetová mapa
- Pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme – vyhľadať potrebné informácie a použiť ich pre praktické potreby v bežnom živote
- Rozumieť grafom, diagramom
- Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho)
- Diskutovať o návrhoch
- Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť.

Ciele geografie v 7. ročníku:

- získať základné vedomosti o Európe, geografických charakteristikách svetadiela;
- rozvíjať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich;
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych štátoch;
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnej a tvorivej práci žiakov spracúvaním referátov; žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine;
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch; geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám; kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie;
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, automapa, mapy na internete, orientovať sa na mape podľa súradníc;
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť;
- získavať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať, vypracovať projekt (referát) a odprezentovať ho;
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych;
- získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti:

Ciele geografie vo 8. ročníku:

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Medzi všeobecné ciele patria:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).
Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie.
- Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale ja odborné a populárno-vedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujem za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.
- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.
- Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.).

Vzdelávací štandard:

Planéta Zem

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, ✓ opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), ✓ vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, ✓ určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, ✓ uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, ✓ vysvetliť striedanie ročných období, ✓ rozpoznať na glóbose (mape) svetadiely a oceány na Zemi. 	<p>vesmír, slnečná sústava (Slnko a osem planét, Mesiac) guľatý tvar Zeme dopad slnečných lúčov otáčanie Zeme sklon zemskej osi severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa obeh Zeme okolo Slnka priklonenie severnej a južnej pologule časové pásma svetadiely, svetový oceán</p>

Zobrazovanie Zeme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť na glóbose jednotlivé zemské pologule, ✓ určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, ✓ porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, ✓ identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), ✓ vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách. 	<p>glóbus nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky východná a západná pologuľa geografická sieť mapa, obsah mapy (mapové znaky, grafická mierka mapy) GPS</p>

Cestujeme po Zemi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí, • vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí, • zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi, • zdôvodniť usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitosť), ✓ Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť vznik riek a jazier, • opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády, ✓ Porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárných krajín: <ul style="list-style-type: none"> • zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou, • vysvetliť vznik usporiadania rastlinstva a živočíšstva na Zemi do pásiem (šírkovú pásmovitosť), • priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam dva typické rastlinné druhy a dva druhy živočíchov, • na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbusu). 	<p>pohoria, nížiny sopky, zemetrasenia doliny (kaňony), rieky, vodopády, jazerá podnebné pásma (teplé, mierne, studené), ovzdušie, oblaky výšková stupňovitosť, šírková pásmovitosť typy krajín (tropické dažďové lesy, savany, púšte, subtropická krajina, stepi, listnaté lesy mierneho pásma, ihličnaté lesy mierneho pásma, tundra, polárna krajina, vysokohorská krajina) ochrana prírody</p>

<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom: <ul style="list-style-type: none"> • porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, • na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbusu). 	<p>mestá, vidiecke sídla prírodné a kultúrne pamiatky zapísané v zozname UNESCO</p>
--	---

Geografické exkurzie a vychádzky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovné opísať jej priebeh, ✓ odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúro-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim, ✓ pomocou prístroja GPS (mobily) nájsť zaujímavé miesto. 	<p>turistické vybavenie, turistická mapa orientácia mapy, kompas členitosť terénu, nadmorská výška, zaujímavé body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník Geocaching, GPS</p>

Afrika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), ✓ zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští, ✓ vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva v Afrike, ✓ porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky, ✓ uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky, 	<p>Afrika</p> <p>Madagaskar, Somálsky polostrov</p> <p>Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv</p> <p>rovník, obratníky</p> <p>panvy, pohoria, plošiny, púšte</p> <p>Sahara, Namib, Atlas, Kilimandžáro</p> <p>pasáty</p> <p>Níl, Kongo, Niger</p> <p>rastlinné pásma, živočíchy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky, ✓ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky, ✓ uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike, ✓ vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách, ✓ v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie 	<p>oblasti Afriky</p> <p>Káhira, Lagos, Johannesburg, Kinshasa</p> <p>Juhoafrická republika</p> <p>Keňa</p> <p>Egypt</p> <p>Nigéria</p> <p>rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia</p> <p>národnostné zloženie</p>
<ul style="list-style-type: none"> oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), ✓ zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky, ✓ uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky, ✓ zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape. 	<p>hospodárstvo a nerastné suroviny</p> <p>problémy obyvateľstva Afriky</p> <p>pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>

Ázia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), ✓ opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy), ✓ uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie, ✓ zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“), ✓ vysvetliť prúdenie monzúnov, ✓ identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnni ovplyvňované, ✓ zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie, ✓ objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie, ✓ vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmori a bezodtokových oblastí, ✓ identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a cunami, 	<p>Ázia</p> <p>Filipíny, Japonské ostrovy, Kamčatka, Veľké Sundry, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Cyprus</p> <p>Suezský prielav, Červené more, Beringov prieliv, Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero</p> <p>Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong, Jenisej, Ganga, Brahmaputra, Eufrat, Tigris</p> <p>Himaláje, Tibetská náhorná plošina, Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural</p> <p>Západosibírska nížina, Indogangská nížina, Veľká čínska nížina</p> <p>monzúny, tajfúny, cunami</p> <p>typy krajiny</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike, ✓ uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii, 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie, ✓ zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené, ✓ uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie, ✓ pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie, ✓ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie, ✓ pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy), ✓ zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov, ✓ uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie, ✓ popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy, 	<p>obyvateľstvo Ázie</p> <p>Bombaj, Šanghaj, Dillí, Beijing (Peking), Soul, Tokio</p> <p>kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus</p> <p>hospodárstvo Ázie</p> <p>Čína</p> <p>India</p> <p>Japonsko</p> <p>Indonézia</p> <p>Turecko</p> <p>Izrael</p> <p>ázijské tigre, elektronika, ropa</p> <p>pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii, ✓ zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete, ✓ uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie, ✓ odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape. 	

Európa

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), ☐ identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, ☐ vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, ☐ vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí, ☐ zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, ☐ vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, ☐ porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi, ☐ vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na 	<p>Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov, Balkánsky polostrov</p> <p>Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia</p> <p>Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Kaspické more</p> <p>Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán</p> <p>nultý poludník, severný polárny kruh</p> <p>Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna</p> <p>Východoeurópska nížina, Panónska panva</p> <p>povodie, úmorie, rozvodie</p> <p>Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe</p>

<p>pôvodnú prírodnú krajinu v Európe,</p> <p>☐ uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy,</p>	<p>kontinentalita ľadovec podnebné pásma typy krajín</p>
<p>☐ zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy,</p> <p>☐ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy,</p> <p>☐ zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy,</p> <p>☐ vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva,</p> <p>☐ zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve,</p> <p>☐ vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy,</p> <p>☐ v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy),</p> <p>☐ porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy,</p> <p>☐ na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ,</p> <p>☐ zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy,</p> <p>☐ zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape,</p> <p>☐ zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete,</p> <p>☐ rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia,</p> <p>☐ usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy,</p> <p>☐ vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy.</p>	<p>Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím</p> <p>rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie hospodárstvo, nerastné suroviny problémy Európy oblasti Európy Česko Poľsko Nemecko Francúzsko Spojené kráľovstvo Švédsko Taliansko Rusko pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>

Slovensko

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma), („čítanie mapy“) • identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska, • vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska, • zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska, • vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek, • vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska, • v tematickej mape rozlišovať oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody, • odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku, • uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch, • v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku (čítanie mapy), 	<p>Karpaty Tatry, Nízke Tatry, Slovenské Rudohorie, Štiavnické vrchy, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Veľká Fatra, Malá Fatra, Poľana, Pieniny, Vihorlat, Slanské vrchy, nízke Beskydy, Podunajská nížina, Záhorská nížina, Hornonitrianska kotlina, Považské podolie, Žilinská kotlina, Juhoslovenská kotlina, Košická kotlina, Východoslovenská nížina Dunaj, Váh, Hron, Orava, Hornád, Poprad, Ondava jazerá, plesá, umelé vodné nádrže minerálne a termálne pramene klimatické oblasti vegetačné (rastlinné) stupne chránené oblasti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska, • vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska, • zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska, • na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe, • vysvetliť príčiny mien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, • porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, • v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska (čítanie mapy), • zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, • zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska, • zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, • vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá, • porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, • usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, • porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve. 	<p>história obyvateľstvo, mestá, vidiecke sídla Bratislava, Trnava, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Žilina, Nitra, Trenčín, Poprad, Martin hospodárstvo a nerastné suroviny administratívne členenie cestovný ruch problémy Slovenska regióny Slovenska pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>
---	---

Kľúčové kompetencie v predmete

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti:

- vedieť formulovať a vyjadriť svoje chápanie problému,
- vedieť vyjadriť a obhájiť svoj názor,
- vedieť vyjadriť a obhájiť výsledky svojej práce.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti:

- vedieť pracovať samostatne a využívať už získané poznatky a zručnosti v praxi,
- vedieť konštruktívne diskutovať a polemizovať o úlohách, problémoch a ich riešeníach,
- vedieť pracovať s partnerom alebo ako súčasť tímu na jednotlivých úlohách.

Schopnosti tvorivo riešiť problémy:

- vedieť analyzovať problém,
- vedieť posúdiť možné riešenia z hľadiska správnosti, zložitosti a dostupných možností,
- vedieť vybrať a realizovať riešenie, ktoré sa mu javí ako najvhodnejšie,
- vedieť zhodnotiť výsledok a prijať závery z riešenia problému,
- vedieť korigovať prípadné nesprávne riešenie.

Pracovné spôsobilosti (sebauplatnenie):

- vedieť využiť získané vedomosti a zručnosti pri cestách na dovolenku – v praxi.

Spôsobilosť využívať informačné technológie

- vedieť pri príprave na vyučovanie a na vyučovaní využívať všetky dostupné zdroje prostredníctvom IKT (vyhľadávanie informácií, fotografií, tvorba projektu a možnosti prezentácie vytvorených projektov).

Spôsobilosť byť demokratickým občanom:

- vedieť rozvíjať právne povedomie a etiku,
- vedieť rešpektovať práva ostatných členov spoločnosti,
- naučiť sa spoznávať svoju vlasť a osvojiť si úctu a lásku k nej.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

1. *Motivačné metódy:*

- *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia),
- *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

2. *Expozičné metódy:*

- *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- *beseda* (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov, modelov).

3. *Problémové metódy:*

- *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

4. *Prácu s knihou a textom* (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

5. *Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie* (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

6. *Aktivizujúce metódy:*

- *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
- *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- *brainstorming*.

7. *Fixačné metódy:*

- *metódy opakovania a precvičovania*, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

8. *Práca s mapou* (v tlačenej a digitálnej podobe).

Učebné zdroje

- Učebnice a atlasy: učebnica Geografie pre 5. a 7. ročník, geografický zošit pre 5. a 7. ročník, Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta,
- ONDREJKA, K: *Rekordy Slovenska – príroda*. Bratislava. Slovenská Grafia, 2000.
- NAUDIN, C - BELEVOINOVÁ: *Živá planéta Zem*. Bratislava. Mladé letá, 1998.
- VARLEYOVÁ, C.- MILESOVÁ, L.: *Zemepisná encyklopédia*. Bratislava. Mladé letá, 1996.
- DOHERTY, G.: *Geografia pre všetkých*. Bratislava. Matys, 2005.
- GOLDSMICH, M.: *Encyklopédia vesmíru*. Bratislava. Svojtka, 2012.
- POKORNÝ, Z.: *Vesmírne objekty*. Bratislava. Computer Press, 2004.
- Edícia: Glóbus: *Planéta Zem*. Bratislava. IKAR, 2004.
- BECKLAKE, S.: *Vesmír*. Martin. OSVETA, 1999.
- LACIKA, J. a kol: *Zemepisná čítanka, 1. diel*. Bratislava. GEOTEXT, 1995.
- KOLEKTÍV: *Školský atlas sveta*. Harmanec. VKÚ, 2003.
- Nástenné mapy: Zemské pologule, Svet, Typy krajín na Zemi.

- Edukačný softvér: Google Earth, Editor máp 2
- Výučbové DVD: Geografická kartografia
- Digitálna knižnica: <http://geografiapreziakov.webnode.sk>, <http://www.lepsiageografia.sk>, <http://www.youtube.com>, <http://www.mojevideo.sk>, <http://www.maps.google.com>, <http://www.zborovna.sk>
- odborné časopisy: National geographic, GEO, Ľudia a Zem, Historická revue, Cestovateľ, ..
- DVD filmy a výukové programy: Zázračná planéta, Didakta Zemepis Európska únia, ďalšie podľa priebežnej ponuky
- internet: Program Albert, Hot potatoes, Kartičky, internetové geografické portály, interaktívne cvičenia.

Hodnotenie predmetu

Povinné hodnotenie: verbálna forma

- 2/polrok z jednotlivých prebratých tém.

- 1/polrok žiak preukáže svoje zručnosti pri orientácii a práci s mapou, glóbusom a atlasom.

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu:

- **4 tematické testy** v trvaní 15-20 min na konci tematického celku alebo skupiny podobných tém, zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Otázky budú mať bodové hodnoty, výsledky sa budú hodnotiť známku (stupeň 1 – 5) podľa počtu získaných bodov za správne odpovede v súlade so stupnicou. Ak žiakovi z dôvodu absencie chýba niektorý z tematických testov, vyučujúci môže žiakovi dať náhradný termín na písanie testu,

- **projekty** - žiak vypracuje projektovú prácu (1 x za polrok) na tému vopred zadanú vyučujúcim a jednu projektovú prácu (1 x za polrok) vypracuje na tému, ktorú si zvolí sám a učiteľ mu tému schváli. Hodnotený bude známku (stupeň 1 – 5) podľa obsahovej i prezentačnej úrovne projektu.

- **zošit** – ku koncu polroku (žiak je oboznámený s termínom) je hodnotený žiakov zošit. Hodnotená je celková úprava zošita, kontroluje sa úplnosť poznámok jednotlivých učív a vypracovanie zadávaných domácich úloh (zväčša ilustrácie, mapy, geografické hry...)

V procese hodnotenia budeme uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi a humánny prístup. Zohľadníme aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka. Využijeme aj slovné hodnotenie (klady a nedostatky práce žiaka) a motivačné hodnotenie. U žiakov budeme rozvíjať správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Pri hodnotení a klasifikácii sa budeme riadiť metodickými pokynmi pre hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie predmetu geografia sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Občianska náuka

Charakteristika

Predmet občianska náuka prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vede ich k spoznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakovi pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakovi základné vedomosti z oblasti štátu a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

Časová dotácia

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa
- ▶ blízke okolie školy

Ciele

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- * podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti;
- * utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí;
- * realistickému sebaopoznávaniu a sebahodnoteniu;
- * akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí;
- * vytváraniu pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu;
- * rozpoznávaniu stereotypných názorov na postavenie muža a ženy;
- * obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv;
- * aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie;
- * úcte k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam;
- * pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločností;
- * budovaniu kladného vzťahu ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám;
- * získaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti;
- * vytváraniu schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- * uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov, postojov;
- * rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Predmet veku primerane oboznamuje žiakov s vybranými poznatkami z oblasti sociológie, psychológie, politológie, práva a ekonómie, ktoré ich vedú k poznávaniu seba a iných, chápaniu personálnych, interpersonálnych, sociálnoprávnych a ekonomických vzťahov medzi jednotlivcami a spoločnosťou. Podieľa sa na mravnom, občianskom a intelektuálnom rozvoji žiakov.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

V rámci predmetu občianska náuka sa kladie dôraz na rozvoj týchto kľúčových kompetencií:

➤ **kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa:**

- žiakov vedieme k pochopeniu významu celoživotného vzdelávania a osobného rozvoja;
- žiaci dokážu kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať;
- kriticky hodnotia svoj pokrok, prijímajú spätnú väzbu a uvedomujú si svoje ďalšie rozvojové možnosti

➤ **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti):**

- žiaci dokážu využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu;
- majú adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie;
- efektívne využívajú dostupné informačno-komunikačné technológie;
- vedia prezentovať samých seba a výsledky svojej práce na verejnosti;

- chápu význam a uplatňujú formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti

➤ **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy:**

- žiaci sa snažia riešiť problémové situácie využitím analyticko-kritického a tvorivého myslenia;
- na obhájenie svojich výsledkov dokážu formulovať argumenty a dôkazy;
- dokážu spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomujú si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika;
- majú predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov

➤ **kompetencie (spôsobilosti) občianske:**

- zvyšujú angažovanosť v prospech komunity, ktorej sú sami súčasťou (napr. škola);
- žiaci by si mali uvedomovať a aktívne presadzovať princípy demokracie;
- vyzdvihovať u žiakov hodnoty tolerancie a humanizmu a potláčať extrémne formy nacionalizmu a xenofóbie;
- sú otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- uprednostňovať angažovanosť žiakov v prospech znevýhodnených skupín ako sú zdravotne postihnutí a sociálne odkázaní ľudia;
- žiaci majú rozumieť občianskym a politickým otázkam a angažovať sa v spoločenskom a politickom živote ako predpoklad fungovania demokracie;
- vyvážené chápu svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti;
- uvedomujú si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispievajú k naplneniu práv iných

➤ **kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne:**

- žiaci dokážu na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku;
- vedia si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami;
- naučia sa osvojiť si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomujú si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokážu tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov;
- dokážu odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch

➤ **kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:**

- žiaci dokážu inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote

V predmete občianska náuka sa využívajú okrem tradičných metód vyučovania a netradičné – tímová práca, situačné a rolové metódy, tvorba žiackych projektov.

Vzdelávací štandard

Moja rodina

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ určiť typy spoločenstiev, v ktorých žije, ☐ uviesť typy spoločenských rolí, ktoré vo svojom živote zohráva/bude zohrávať, ☐ vysvetliť pomocou príkladov päť základných funkcií rodiny, ☐ charakterizovať základné znaky rodiny, ☐ porovnať rozdiely vo fungovaní harmonickej a rozvrátenej rodiny, ☐ uviesť na príkladoch fungovanie pravidiel v rodine, ☐ zostaviť rebríček práv a povinností detí v rodine, ☐ navrhnúť zoznam piatich práv a povinností rodičov v rodine,	rodina, poslanie a funkcie rodiny vzťahy v rodine normy a pravidlá práva a povinnosti (detí a rodičov) medziľudské vzťahy viacgeneračné spolunažívanie príbuzní, priatelia, susedia

☐ určiť vzťahy medzi členmi svojej širšej rodiny, ☐ uviesť na príkladoch fungovanie vzťahov medzi príbuznými, priateľmi, susedmi.	
--	--

Moja rodina

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ určiť typy spoločenských rolí, ktoré vo svojom živote zohráva/bude zohrávať, ☐ vysvetliť pomocou príkladov päť základných funkcií rodiny, ☐ charakterizovať základné znaky rodiny, ☐ porovnať rozdiely vo fungovaní harmonickej a rozvrátenej rodiny, ☐ uviesť na príkladoch fungovanie pravidiel v rodine, ☐ zostaviť rebríček práv a povinností detí v rodine, ☐ navrhnúť zoznam piatich práv a povinností rodičov v rodine, ☐ určiť vzťahy medzi členmi svojej širšej rodiny, ☐ uviesť na príkladoch fungovanie vzťahov medzi príbuznými, priateľmi, susedmi.	rodina, poslanie a funkcie rodiny vzťahy v rodine normy a pravidlá práva a povinnosti (detí a rodičov) medziľudské vzťahy viacgeneračné spolunažívanie príbuzní, priatelia, susedia

Moja trieda, moja škola

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ vypracovať individuálny návrh práv a povinností žiaka v školskej triede/škole, ☐ zdôvodniť vybrané práva a povinnosti žiaka zo školského poriadku, ☐ vysvetliť na príkladoch pozitívne a negatívne vzory pre život v triede/v škole, ☐ zdôvodniť úlohu a význam fungovania žiackej školskej rady, ☐ vytvoriť prehľad mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti/aktivity v škole, obci a okolí.	školská trieda triedna samospráva školská samospráva mimovyučovacia činnosť mimoškolská činnosť

Moja vlasť

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
zdôvodniť vlastnými slovami význam občianstva pre človeka, ☐ vytvoriť na základe získaných informácií prezentáciu obce, mesta, regiónu, ☐ predstaviť činnosť vybraných významných osobností obce/regiónu, ☐ prezentovať pozitívne tradície svojho regiónu, ☐ vysvetliť spôsoby používania štátnych symbolov Slovenskej republiky, ☐ rozlíšiť na príkladoch štátne sviatky, dni pracovného	občan obec región Slovenská republika štátne symboly Európska únia

pokoja a pamätné dni v SR, ☐ prezentovať vyhláadané základné informácie o vzniku, význame a základných inštitúciách EÚ.	
---	--

Postavenie jednotlivca v spoločnosti

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ simulovať v rolových hrách základné typy osobnosti podľa temperamentu, ☐ rozpoznať prejavy kladných a záporných charakterových vlastností konkrétneho človeka, ☐ porovnať rôzne spôsoby učenia sa, ☐ zhodnotiť prínos spolupráce a súťaženía v sociálnej skupine, ☐ rozpoznať pozície a roly jednotlivcov v sociálnych skupinách, ☐ identifikovať jednotlivé životné štýly, ☐ zdôvodniť svoj výber vhodných a nevhodných spôsobov trávenia voľného času.	osobnosť človeka socializácia jednotlivca sociálna komunikácia učenie sociálne skupiny sociálne vzťahy zdravý životný štýl

Sociálne vzťahy v spoločnosti

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ analyzovať štruktúru spoločnosti podľa veku, pohlavia, náboženstva, vzdelania, národnosti, ☐ určiť hlavné príčiny sociálnych zmien v spoločnosti a ich dôsledky, ☐ uviesť príklady rozmanitosti kultúr v Slovenskej republike, ☐ rozpoznať prejavy šikanovania, extrémizmu, vandalizmu, ☐ vysvetliť príčiny rôznych konfliktov v spoločnosti, ☐ navrhnúť konkrétne formy pomoci pre zdravotne postihnutých a starých ľudí v okolí.	spoločnosť sociálne zmeny v spoločnosti sociálne a politické napätia – konflikty, vojny, extrémizmus tolerancia dobrovoľníctvo charitatívna činnosť

Štát a právo

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ analyzovať články Ústavy SR, týkajúce sa znakov štátu a štátnej moci, ☐ zhodnotiť význam Ústavy SR pre občana, ☐ vysvetliť na príkladoch vybraných štátov funkcie štátu, ☐ porovnať na príkladoch vybraných štátov rôzne formy vlády, ☐ zdôvodniť potrebu deľby štátnej moci, ☐ vystihnúť rozdiely medzi priamou a nepriamou demokraciou, ☐ rozlíšiť parlamentné, prezidentské a komunálne voľby, ☐ vytvoriť hierarchiu právnych predpisov, ☐ rozpoznať na príkladoch znaky protiprávneho	Ústava Slovenskej republiky štát, jeho znaky a funkcie forma vlády deľba štátnej moci demokracia voľby právo právne normy právna spôsobilosť spôsobilosť na právne úkony trestná zodpovednosť prezumpcia nevinu

Učebné zdroje**6. a 8. ročníku**

- Učebnica: Občianska náuka pre 6.ročník ZŠ, Alena Drozdíková, SPN, 2012
- Učebnica: Občianska náuka pre 7.ročník ZŠ, Alena Drozdíková, SPN, 2012
- Učebnica: Občianska náuka pre 8.ročník ZŠ,
- Odborné časopisy, DVD, CD, internet, mapa sveta, Európskej únie, SR, dejepisná mapa – starovek
- Ústava SR
- Dokumenty: Všeobecná deklarácia ľudských práv a slobôd, Školský poriadok.

Hodnotenie

Predmet je klasifikovaný známkami klasifikačnej stupnice (1, 2, 3, 4, 5). Pri hodnotení predmetu sa bude postupovať podľa Metodického pokynu č. 8/2009-R. Vo výchovno-vzdelávacom procese uskutočňujeme klasifikáciu priebežnú a celkovú (I. a II. polrok). Na kontrolu vedomostí a zručností slúži písomné a ústne skúšanie. V každom klasifikačnom období žiaci vypracujú dve písomné práce v rozsahu 20 minút. Súčasťou hodnotenia je aj vypracovanie samostatného a skupinového projektu. Učiteľ prihliada na teoretické vedomosti, úroveň osvojenia si základných informácií, ako i na záujem o problematiku a najmä schopnosti aplikovať získané vedomosti v praxi. Okrem známkovania priebežné hodnotenie umožňuje využívať aj slovné hodnotenie výkonov žiaka.

Človek a hodnoty

Náboženská výchova - katolícka

Charakteristika

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v nižšom strednom vzdelávaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

Ciele predmetu

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľadujú si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitom poslaní Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,

- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať jeho posolstvo vo svojom okolí.

5. ročník:

Téma roka: Poznávanie cez dialóg.

Cieľ roka: Spoznávať spôsoby komunikácie Boha s ľuďmi. Nadchnúť sa pre komunikáciu Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova. Prostredníctvom komunikácie sa približovať k Bohu a k ľuďom.

6. ročník:

Téma roka: Poznávanie pravdy.

Cieľ roka: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť nemeniteľnosť pravdy pochádzajúcej z Božej múdrosti. Orientovať svoj život na život v pravde. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

7. ročník:

Téma roka: Sloboda človeka.

Cieľ roka: Poznať hranice osobnej slobody. Vnímať oslobodzujúcu silu Ježiša Krista. Osvojiť si návyky kresťanského životného štýlu.

8. ročník:

Téma roka: Dôstojnosť človeka.

Cieľ roka: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka, interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

Vzdelávací štandard

Boh hovorí človeku

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientovať sa v pojmoch: Biblia, Sväté pismo, Starý zákon, Nový zákon, ✓ vymenovať základné delenie SZ a NZ, ✓ vymenovať evanjeliá, ✓ hľadať podľa súradníc daný text vo Svätom Písme, ✓ reprodukovat' tri výroky Ježiša Krista, ✓ opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda, ✓ vysvetliť prínos misie sv. Cyrila a Metoda pre Slovensko, 	<p>Sväté pismo – posvätná kniha</p> <p>Byzantská misia na území Veľkej Moravy</p> <p>žiaci vierozvestov – sv. Gorazd a sv. Bystrík</p>

Dialóg Boha a človeka

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť formy modlitby, ✓ prerozprávať časti biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, ✓ charakterizovať stručne jednotlivé prosby modlitby Otče náš, ✓ zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život, ✓ vymenovať tri vlastnosti (charakteristiky) dobrej modlitby, 	<p>modlitba ako dialóg</p> <p>modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka</p> <p>tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba</p> <p>miesto a čas modlitby v živote človeka</p>

Náš dialóg s Bohom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť úlohu a zmysel symbolov,✓ vymenovať základné časti liturgického roka,✓ priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu,✓ uviesť päť prikázaných sviatkov,✓ určiť základné časti chrámu,✓ vymenovať päť liturgických úkonov a predmetov,	<p>komunikácia prostredníctvom symbolu</p> <p>náboženské symboly</p> <p>potreba slávenia v živote človeka</p> <p>liturgický rok</p> <p>miesto slávenia – posvätné miesta</p>

Obeta Božieho ľudu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ opísať prostredníctvom príkladu zo života zmysel obety,✓ uviesť príklady obety druhých ľudí,✓ vysvetliť jednoduchým spôsobom sprítomnenie Ježišovej obety pri sv. omši a potrebu sa jej zúčastniť,✓ nájsť analógiu medzi baránkom v SZ a Božím baránkom v NZ,✓ rozlíšiť časti sv. omše,✓ charakterizovať symbolický význam obetných darov chleba a vína pri sv. omši,	<p>obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka náboženský význam</p> <p>slova obeta</p> <p>židovský a kresťanský obetný kult</p> <p>obeta Ježiša Krista</p> <p>sv. omša</p> <p>osobná obeta</p>

Dialóg cez službu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vymenovať formy pomoci Cirkvi chudobným a biednym v dejinách a v súčasnosti,✓ vymenovať troch svätcov, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným,✓ porovnať možnosti angažovanosti chlapcov a dievčat v službe rodine a spoločstvu,✓ oceniť službu rodičov pre rodinu,✓ poukázať na úlohu kňaza ako Božieho služobníka,✓ vysvetliť potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a zasväteného života z pohľadu služby.	<p>Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých)</p> <p>starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť)</p> <p>služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti</p> <p>sviatosti služby spoločstvu (sviatosť manželstva a kňazstva)</p>

Pravda ako hodnota

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Ziakov na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť príbeh o Jakubovi a Ezauovi (vzhľadom na klamstvo),✓ rozlíšiť v konkrétnej situácii pravdu od klamstva,✓ posúdiť pravdu v masmédiách na základe novinových článkov,✓ sformulovať zásady pre správne fungovanie medziľudských vzťahov,	<p>potreba pravdy</p> <p>Jakub a Ezau,</p> <p>sila slova – šírenie informácií (pravda v etike, v médiách, zachovanie tajomstva, posudzovanie, čestnosť, ohováranie, osočovanie)</p> <p>8. Božie prikázanie</p>

Hľadanie pravdy o svete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ charakterizovať inšpiráciu a pravdivosť Svätého písma,✓ porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a starovekými mýtmi,✓ zhodnotiť potrebu hľadania pravdy v súvislosti so stvorením sveta,	<p>cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti</p> <p>mýtický obraz sveta</p> <p>vedecké hľadanie pravdy</p> <p>stvorenia sveta – biblický príbeh stvorenia</p>

Hľadanie pravdy o sebe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť biblický príbeh o stvorení človeka,✓ vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz a potrebu úcty,✓ vyjadriť pravdy vyplývajúce z biblického príbehu o páde človeka,✓ diskutovať o dôsledkoch prvotného hriechu, hriechu a slabosti človeka v dnešnej dobe,✓ vnímať svoje vlastné hranice,✓ vysvetliť pojem svedomie (mravný zákon),	<p>pôvod človeka</p> <p>biblický obraz stvorenia človeka (Boží obraz, hodnota každej ľudskej osoby)</p> <p>pád človeka (prvotný hriech, hriech)</p> <p>hranice človeka (svedomie, pocit viny, mravný zákon)</p> <p>sviatosť zmierenia – kresťanská nádej</p>

Ohlasovatelia pravdy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť význam ohlasovania pravdy,✓ opísať povolanie proroka Ezechiela a Izaiáša ako ohlasovateľov pravdy,✓ vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše áno, nech je áno a vaše nie, nech je nie“ (Mt 5, 37),✓ vyjadriť potrebu prítomnosti Ducha Svätého pri ohlasovaní pravdy (sviatosť birmovania),✓ opísať poslanie sv. Petra, sv. Štefana, sv. Pavla,✓ uviesť príklad ohlasovateľov v dnešnej dobe,	<p>proroci Ezechiel, Izaiáš</p> <p>Ježiš Kristus – učiteľ pravdy, ohlasovanie pravdy v podobenstvách apoštoli, ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)</p>

Konať v pravde

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť význam „Zlatého pravidla“ (Mt 7,12),✓ oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky,✓ porovnať ho s podobnými pravidlami v iných náboženstvách,✓ sformulovať príklady skutkov telesného i duchovného milosrdenstva,✓ posúdiť na konkrétnych situáciách postoj spoločnosti k pravde, láske a spravodlivosti,✓ vysvetliť pojem sociálneho hriechu.	<p>zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky („zlaté pravidlo“)</p> <p>Ježišov príkaz lásky (morálky)</p> <p>skutky lásky (skutky telesného a duchovného milosrdenstva)</p> <p>spravodlivosť a pravda v spoločnosti</p> <p>sociálny hriech</p>

Sloboda človeka

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">☐ opísať exodus Hebrejov z otroctva v Egypte,☐ porovnať na konkrétnej životnej situácii život v slobode a v otroctve hriechu,☐ posúdiť potrebu Božieho zákona a jeho vplyv na slobodu človeka,☐ opísať pojem slobody a jej zneužitie,☐ uviesť príklady závislostí a ich nebezpečenstvá,☐ rozlíšiť rôzne spôsoby chápania slobody človeka v zmysle Desatora,	<p>chápanie slobody a povolanie k nej</p> <p>Exodus – cesta k slobode</p> <p>hranice slobody – Desatoro</p> <p>práva človeka</p> <p>otroctvo človeka (druhy závislostí ako prejav hriechu)</p>

Sloboda a rozhodnutie

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">☐ posúdiť niektoré biblické príbehy o slobodnej voľbe človeka a jej dôsledky,☐ poukázať na dopad rozhodnutí človeka na jeho osobný	<p>slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby a jej pravidlá)</p> <p>sloboda a zodpovednosť</p>

život, život spoločnosti i na večný život, ☐ uviesť príklady, ktoré ilustrujú heteronómnu a autonómnu morálku, ☐ oceniť pravidlá v osobnom i spoločenskom živote,	princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)
---	---

Boh oslobodzuje človeka

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ opísať vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, ☐ sformulovať biblický pohľad na vinu a odpustenie, ☐ uviesť príklady odpustenia v rodine a škole, ☐ vysvetliť sviatosť pokánia a spôsob jej prijímania, ☐ uviesť príklady sviatostných i mimo sviatostných foriem pokánia,	vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky kresťanský pohľad na vinu a odpustenie chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné a mimo sviatostné)

Rešpektovanie vierovyznaní

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ rozlíšiť medzi náboženstvom a sektou, ☐ vysvetliť pôvod kresťanstva ako zjaveného náboženstva, ☐ rozpoznať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev, ☐ opísať svetové náboženstvá a ich prínos pre život v spoločnosti, ☐ zhodnotiť prínos kresťanstva,	rozdielne cesty hľadania Boha – hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus náboženstvo, sekta kresťanstvo – zjavené náboženstvo putovanie po ceste predkov - kresťanské korene

Láska ako princíp slobody

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ vyjadriť dôležitosť príslušnosti k Cirkvi, ☐ zdôvodniť dôležitosť autority v spoločnosti i Cirkvi, ☐ vysvetliť, kto patrí do hierarchie Cirkvi, ☐ rozpoznať hranice osobnej slobody, ☐ uviesť diecézy Katolíckej cirkvi na Slovensku, ☐ interpretovať blahoslavenstvá.	sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) láska ako cesta k slobode - blahoslavenstvá hierarchia Cirkvi (autorita – služba) sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, v Cirkvi)

Kto som?

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojmy: sebaúcta, seba prijatie, pocit menejcennosti, uviesť biblické súvislosti na túto tému, vymenovať vlastné talenty a dary a poukázať na zodpovednosť za ich využívanie, sformulovať modlitbu vďaka za prijaté dary, 	seba poznávanie a sebaúcta (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) zodpovednosť za prijaté dary a talenty seba prijatie, komplexy menejcennosti

Kto je človek?

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> poukázať na dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma, 	byť človekom

<ul style="list-style-type: none"> • opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a porovnať ho s kresťanským učením, • oceniť napĺňanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu vyjadreného v Desatore 	dôstojnosť človeka stvoreného na Boží obraz človek ako muž a žena (dôstojnosť muža a ženy) rozdiely medzi mužom a ženou pre vzájomné dopĺňanie sa
--	---

Ludskosť

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o príčinách a zmysle ľudského utrpenia, • uviesť príklady o neľudskom konaní človeka, • skúmať možnosti objavenia Boha ukrytého v biede sveta, • poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých, • posúdiť nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, • napláňovať si pomoc núdznym, 	odvrátená tvár (konflikty, zneužívanie a zločiny proti ľudskosti) človek sa pýta „prečo“ (hľadanie odpovedí na otázku utrpenia v Starom zákone) ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji spoločnosti) zmysel utrpenia (Boh ukrytý v biede sveta) objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)

Dôstojnosť a výkon človeka

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, • porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti, • diskutovať o zachovávaní a nerešpektovaní 7. a 10. Božieho prikázania, • oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikali milosrdenstvom, • poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých, 	„mať“, alebo „byť“ hodnota ľudskej práce a dôstojnosť človeka Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva, základné princípy sociálnej náuky Cirkvi) utrpenie – sviatosť pomazania chorých

Kultúra života

Vzdelávací štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť hodnotu každého človeka od počatia až po prirodzenú smrť, • podporiť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, • poukázať na význam 5. Božieho prikázania pre celú spoločnosť, • diskutovať o dôležitosti spoločného dobra a solidarity. 	kultúra – rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti hodnoty kultúry života a kultúry smrti ľudskosť – kresťanský postoj ku kultúre života

Výučba má byť zaujímavá a stimulujúca. Má žiakov učiť riešiť praktické otázky osobného a spoločenského života na základe morálnych princípov, ktoré sú nemenné. Výučba má žiakov aktivizovať a pripraviť na život v spoločnosti, ktorá môže kultúrne rásť len aktivitou uvedomelých a zodpovedných občanov s vysokým morálnym kreditom.

Učebné zdroje

- Poznávanie cez dialóg. Pracovný zošit pre 5. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Poznávanie cez dialóg. Učebnica náboženskej výchovy pre 5. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 5. ročník zákl. škôl, Katol. Pedagogické centrum, Spišská Nová Ves, 2008
- Poznávanie pravdy. Pracovný zošit pre 6. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Poznávanie pravdy. Učebnica náboženskej výchovy pre 6. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 6. ročník zákl. škôl, Katol.

- Sloboda človeka. Pracovný zošit pre 7. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Sloboda človeka. Učebnica náboženskej výchovy pre 7. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 7. ročník zákl. škôl, Katol.
- Dôstojnosť človeka. Pracovný zošit pre 8. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Dôstojnosť človeka. Učebnica náboženskej výchovy pre 8. ročník základnej školy (katolícke náboženstvo - západný obrad)
- Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 8. ročník zákl. škôl, Katol. Pedagogické centrum, Spišská Nová Ves, 2008
- Pedagogické centrum, Spišská Nová Ves, 2008
- Slovník biblickej teológie, Dobrá kniha, Trnava 2015
- Sväté písmo, SSV, Trnava 2007
- Úvod do SZ, Návrat domu, Praha 2003
- iné: Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Pri hodnotení a klasifikácii sa budeme riadiť metodickými pokynmi pre hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie predmetu náboženská výchova sa vykonáva v 5. – 8. ročníku slovné.

Náboženská výchova - evanjelická

Charakteristika

Predmet náboženská výchova –Evanjelická cirkev augsburského vyznania je povinne voliteľný predmet v nižšom sekundárnom vzdelávaní. Náboženská výchova plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať im Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom. Žiaci sa hlbšie oboznámia s biblickými pojmami, biblickými príbehmi a vyvodzujú z nich Boží odkaz pre dnešného človeka. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárňovať svoj život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, Cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne
- ▶ 6. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne
- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodiny týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

Ciele premetu

Žiaci:

- prehľadia si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi,
- získajú záujem o Slovo Božie – Bibliu, modlitbu, duchovnú pieseň, o duchovné hodnoty a aktívny kresťanský život v Cirkvi,
- nadobudnú spôsobilosť lepšie sa orientovať v zložitých morálnych, sociálnych, ekonomických a politických situáciách,
- získajú informácie o spleti náboženských a ezoterických prúdov v dnešnej globalizovanej spoločnosti,
- získajú nevyhnutné poznatky dogmatiky, všeobecných kresťanských dejín, dejín ECAV na Slovensku,
- získajú pozitívny vzťah k prírode z pohľadu viery ako k Božiemu stvoreniu a sú motivovaní k zodpovednosti,
- nadobudnú povedomie potreby angažovať sa za spoločné dobro v cirkvi a v spoločensťve, v ktorom žijú.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie k učeniu sa

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu

Kompetencie k riešeniu problémov

- pochopí a snaží sa riešiť problém s dôrazom na etický princíp
- plánuje riešenie problému
- vie zhodnotiť výsledky svojich činov

Kompetencie komunikačné

- formuluje svoje myšlienky
- zapája sa do diskusie, obhajuje svoj názor
- využíva rôzne druhy komunikačných prostriedkov a informačné technológie

Kompetencie sociálne a interpersonálne

- účinne spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- prispieva k diskusii v skupine a chápe potrebu spolupráce pri riešení danej úlohy
- vytvára si pozitívny obraz o sebe a podporuje zdravý seba rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie, váži si seba aj druhých

Kompetencie občianske

- rešpektuje, chráni a oceňuje kultúrne a historické dedičstvo
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty a uplatňuje princípy demokracie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

Kompetencie pracovné

- vytvára si pracovné návyky a prácu prijíma pozitívne
- je flexibilný a schopný prijať rôzne zmeny

Kompetencie existencionálne

- objavuje zmysel pravdy a spravodlivosti
- chápe zmysel života a pozitívne hodnotí svoj život

- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov, priateľstva, rodiny, manželstva a pod.
- objavuje hranice života – smrť a kresťanský pohľad na večný život

TEMATICKÉ CELKY

1. TC Kniha kníh

- Najvzácnejšia kniha pre veriaceho kresťana, Božie slovo, rozdelenie Biblie a knihy Biblie
- Kto je autorom kníh Biblie, o čom hovoria jednotlivé knihy a príbehy Biblie

2. TC Preddejiny SZ

- Príbeh stvorenia, život prvých ľudí a pád človeka do hriechu
- Pán Boh trestá hriech a hriešnikov a zachraňuje tých, ktorí v Neho veria

3. TC Svedkovia viery v Starej zmluve

- Príbehy Abraháma, Izáka, Jáкова a Jozefa a ich vzťah k Pánu Bohu
- Vzťahy v rodinách svedkov viery a ich životné cesty ako príklad pre nás

4. TC Kresťan a modlitba

- Význam modlitby v živote veriaceho človeka a jej podstata
- Vzor modlitby – Otčenáš a jej prosby

5. TC Cirkev – Božia rodina

- Úloha a význam cirkvi, jej vznik, úlohy
- Budovanie pozitívneho vzťahu k cirkvi a jej symbolom a prejavom

6. TC Cirkevný rok

- Rozdelenie cirkevného roku – hlavné okruhy
- Rozdelenie jednotlivých okruhov a ich význam

Obsah tematických celkov

1. TC Kniha kníh

- Biblia – Kniha kníh
- Vznik a rozdelenie Biblie
- Preklady Biblie
- Ako čítať Bibliu

2. TC Preddejiny SZ

- Stvorenie sveta
- Človek a pád
- Kain a Ábel
- Nóach /stavba korábu a potopa/

3. TC Svedkovia viery v Starej zmluve

- Izák a Rebeka
- Ezav a Jákob
- Jákob u Lábana
- Jákobov návrat
- Jozef a jeho bratia
- Jozef otrokom v Egypte
- Jozef správcom Egypta

4. TC Kresťan a modlitba

- Podstata a obsah modlitby
- Čas, miesto a forma modlitby
- Modlitba Pánova

5. TC Cirkev – Božia rodina

- Vznik cirkvi
- Úlohy cirkvi
- Služby Božie
- Evanjelický spevník
- Evanjelický kostol
- Kresťanské symboly

6. TC Cirkevný rok

Rozdelenie cirkevného roka – Vianočný kruh

- Veľkonočný kruh
- Svätodušný kruh
- Bezslávnostná časť cirkevného roku

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Kniha kníh

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci na konci 5. ročníka základnej školy: <ul style="list-style-type: none">✓ zhodnotia, prečo je Biblia pre nás dôležitá,✓ opíšu, ako vznikla Biblia,✓ poznajú jej rozdelenie, materiály, na ktorých bola písaná, najdôležitejšie preklady, pisateľov,✓ ovládajú biblické skratky,	Biblia Boh Kniha kníh vznik, delenie, materiál, preklady, autori pamäť, myslenie, proces

Preddejiny SZ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ ovládajú chronológiu stvorenia podľa biblického rozprávania,✓ popíšu biblický proces stvorenia človeka,✓ uvedomujú si svoju zodpovednosť za stvorenie,✓ uvedomujú si dôležitosť poslušnosti voči Pánu Bohu,✓ rozoznávajú, čo je to pokušenie, hnev a závisť,✓ poznajú význam dôvery Bohu a jeho starostlivosť o človeka,✓ urobia si plán pomoci pre svoju širšiu rodinu,	stvorenie, poriadok, slovo prví ľudia Adam a Eva vzťahy – rodina, súrodenci poslušnosť – neposlušnosť rešpekt satan, hriech Kain a Ábel Nóach

Svedkovia viery SZ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ objasnia, aké je dôležité dôverovať Pánu Bohu,✓ popíšu vzájomnú lásku ako dôležitý pilier pre manželstvo a rodinný život,✓ obhája potrebu dobrých súrodeneckých vzťahov,	manželstvo, rodičia Izák a Rebeka súrodenci Ézav a Jákob, klamstvo, dedičstvo, prvorodenstvo, nenávisť, útek

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú, že klamstvo a podvod zraňujú, vedú k hanbe a úteku pred ľuďmi a Bohom, ✓ vysvetlia, ako možno cez odpustenie nachádzať cestu k sebe, ✓ vymenujú, niektoré biblické postavy, ktoré si odpustili, ✓ uvedú príklady, ako si môže širšia rodina pomáhať, ✓ obhája, že pomsta nie je správna voľba na riešenie konfliktov, ✓ zahrajú scénu o súčasnom Ézavovi a Jákobovi, 	<p>služba, úspech – neúspech zrada – pomsta Jozef viera nespravodlivosť odpustenie</p>
--	---

Kresťan a modlitba

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ opíšu dôležitosť modlitby v živote kresťana, kedy, kde a prečo sa modlíme, ✓ uplatňujú a prehľbujú svoj modlitebný život, ✓ vysvetlia jednotlivé prosby Modlitby Pánovej, 	<p>modlitba rozhovor dôvera</p>

Cirkev – Božia rodina

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíšu, čo je cirkev, ako a prečo vznikla, ✓ poznajú, kto je jej hlavou a kto sú jej predstavitelia, ✓ určia, čo je centrom Služieb Božích, a čo patrí do ich poriadku, ✓ vysvetlia slová: liturgia, evanjelium, Krédo, ✓ ovládajú orientáciu v Evanjelickom spevníku, ✓ popíšu, čo je súčasťou evanjelického kostola, ✓ určia, načo slúži kostol, aké ďalšie bohoslužobné výkony, okrem služieb Božích, sa dejú v chráme, 	<p>cirkev, hlava cirkvi spoločenstvo Krédo služby Božie liturgia Evanjelický spevník Kostol, chrám kresťanské symboly</p>

Cirkevný rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenujú, čím sa začína a končí cirkevný rok, aké je jeho základné rozdelenie, ✓ zapamätajú si sviatky a nedele vianočného kruhu, ✓ popíšu biblické udalosti, ktoré sa spájajú s Vianocami, ✓ popíšu udalosti a význam sviatkov Veľkej Noci, 	<p>cirkevný rok sviatky nedele Vianoce Veľká Noc</p>

Dejiny – svedkovia viery SZ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka ZŠ vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať základné životopisné údaje biblických osobností ✓ Abrahám, Jozef, Mojžiš, ✓ poukázať na Božiu vernosť na základe Jozefa, ✓ zahrať scénu a situáciu zo života biblických osobností podľa vlastného výberu, 	<p>biblická osobnosť, životopis Abrahám, veriaci človek, poslušnosť Jozef, dôvera Mojžiš</p>

Etika - Dekalóg

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ rozpovedať príbeh prijatia Desatora na Sinaji,✓ reprodukovať 10 Božích prikázaní spolu s aktuálnym vysvetlením,✓ rozpoznať rozdiel medzi odkazom dvoch tabúl Desatora,✓ rozpovedať príbeh stvorenia,✓ vystihnúť, že Boh stvoril tento svet pre človeka (1M 2:17),	10 Božích prikázaní Malý katechizmus Stvoriteľ

Dejiny Starej zmluvy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť nebezpečenstvá pri odchode od Hospodina,✓ vysvetliť silu modlitby na príklade Samuelovej matky,✓ zdôvodniť význam utrpenia v živote človeka,✓ vymenovať zariadenia Evanjelickej diakonie,✓ vysvetliť pojem prorok v biblickom význame,✓ rozlíšiť medzi povoláním a poslaním jednotlivých prorokov,✓ orientovať sa v biblických príbehoch a v ich odkaze pre život človeka i cirkvi (Daniel, Mudrochaj a Háman, Jonáš),✓ vysvetliť význam židovského sviatku Púrim,	Izraelci Sudcovia, králi, proroci Dávid Hriech a pokánie Rozhodnutie Modloslužba Utrpenie zajatie

Dogmatika - Sviatosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť príbeh lásky a starostlivosti pri vyhnaní ľuďí z raja,✓ aplikovať príbeh Ježišovej obete na odpustenie hriechov,✓ prezentovať sviatosti Evanjelickej cirkvi a. v. a ich potrebu,✓ rozlíšiť medzi vyjadreniami „smrť starého Adama“ a „Nové stvorenie v Kristu“,✓ vysvetliť pojmy: krst, konfirmácia, Pánova večera, spoveď, pokánie,✓ orientovať sa vo význame, príprave, podmienkach a v spôsobe vysluhovania sviatostí,	Božia láska odpustenie hriechov sviatosti: krst, večera Pánova konfirmácia 1. Božie prikázanie

Etika – Dekalóg – Povinnosti voči Pánu Bohu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ opísať vlastnosti milujúceho Boha a Jeho lásku k človeku,✓ rozpoznávať Boha ako svojho Stvoriteľa, osobného Záchrancu a Pomocníka v každodennom živote,✓ rozlíšiť medzi pojmi – Boží zákon a „svedomie sveta“,✓ uviesť biblické príbehy prijatia a posvätenia,✓ vysvetliť pojmy – morálka, zdravie, striedmosť pokora, konzum,✓ zdôvodniť životný štýl založený na Božích zákonoch,✓ pomenovať krásu i nebezpečenstvá v živote dospelých,✓ doložiť Biblickou a ľudskou skúsenosťou pojmy Agapé a Eros,✓ zdôvodniť význam 1. Božieho prikázania,✓ uviesť príklady previnení voči 1. Božiemu prikázaniu,✓ orientovať sa v aktuálnych modlárstvách dnešnej doby (okultizmus, sekty, ezoterika, závislosti),✓ rozpoznať rozdiel medzi cirkvou a sektou,✓ zdôvodniť význam 2. Božieho prikázania✓ uviesť príklady jeho zneužívania,✓ zdôvodniť význam 3. Božieho prikázania,✓ Poznať základný priebeh služieb Božích,	Božie vlastnosti Vyvolenie Morálka zdravie konzumný život Agapé a Eros modlárstvo závislosti, sekty, okultizmus, ezoterika Božie dieťa

Povinnosti voči blízkym

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zdôvodniť na základe Biblie slobodu jednotlivca v právach i povinnostiach, ☐ uviesť príklady pravidiel kresťanského spolužitia z listov apoštolov, ☐ vysvetliť pojmy – pacifizmus, rasizmus, nacionalizmus, tolerancia, xenofóbia, ☐ zdôvodniť význam 4. Božieho prikázania, ☐ vyjadriť dôvody pre zachovanie rodiny, manželstva, rodičovstva, ☐ zdôvodniť význam 5. Božieho prikázania, ☐ vysvetliť dôležitosť zodpovednosti za ochranu ľudského života, ☐ zdôvodniť význam 6. a 10. Božieho prikázania, ☐ opísať zásady zodpovedného prístupu k sexualite, ☐ vysvetliť pojmy: rodičovstvo, adopcia, rozvod, nevera, promiskuita, prostitúcia, homosexualita, ☐ pomenovať riziká predmanželského sexuálneho spolužitia, ☐ zdôvodniť potrebu žiť vo vzťahoch, ktorých základom je Boh, ☐ zdôvodniť význam 7. a 9. Božieho prikázania, ☐ vysvetliť význam pojmov – osobné vlastníctvo, duševné vlastníctvo, krádež, lúpež, podvod, korupcia, ☐ rozlíšiť medzi pojmi – charita, misia, humanita v kresťanskom kontexte Ježišovej lásky, ☐ zdôvodniť význam 8. Božieho prikázania, ☐ vysvetliť pojmy – lož, omyl, zavádzanie, „svätá lož“, 	<p>spolužitie kresťanské spoločenstvo ľudské práva povinnosti rasizmus, nacionalizmus, tolerancia, xenofóbia hodnota ľudského života počatie a prirodzená smrť manželstvo, rodičovstvo, adopcia, rozvod nevera, promiskuita, prostitúcia misia, charita, humanita ľudskosť sebecstvo duševné a osobné vlastníctvo pravda, lož, omyl, zavádzanie „svätá lož“</p>

Dogmatika – Druhý článok Kréda - VVK

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vymenovať niekoľko historických faktov, ktoré potvrdzujú existenciu osoby Ježiša Krista, ☐ poznať biblické i mimo biblické pramene, ktoré vypovedajú o Ježišovi, ☐ orientovať sa v Biblii pri vyhľadávaní textov o Ježišovi, ☐ vymenovať evanjelistov, ☐ reprodukovať znenie druhého článku VVK, ☐ uviesť biblické príklady nadprirodzených schopností Ježiša, ☐ vyhľadať v evanجليách miesta, ktoré poukazujú na ľudskú stránku Ježišovej osobnosti (radosť, hnev, smútok), ☐ zdôvodniť súvislosť medzi neschopnosťou hriešneho človeka získať večný život a dokonalou obeťou Ježiša Krista, ☐ orientovať sa v Ježišových podobenstvách a v ich odkaze, ☐ zdôvodniť potrebu osobného vzťahu s Ježišom, ☐ uviesť Ježiša Krista ako vzor kresťanských postojov a služby, ☐ uviesť možnosti stretávania sa s Ježišom – modlitba, Písmo Sväté, sviatosti, spoločenstvo, 	<p>Ježiš Kristus Rímska ríša vzkriesenie ľudský problém telesné potreby bolesť, strach, utrpenie, smútok Spasiteľ podobenstvá osobný vzťah modlitba slovo Božie</p>

Dejiny – Svedkovia viery NZ a v rannej cirkvi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">☐ orientovať sa na mape Palestíny,☐ vymenovať základné životopisné dáta biblických osobnosti Petra, Štefana a Pavla,☐ zdôvodniť príčiny prenasledovania kresťanov,☐ orientovať sa v základných politických okolnostiach zrovnoprávnenia kresťanstva s pohanstvom,☐ vysvetliť príčiny vzniku pustovníctva a mníšstva,☐ vymenovať základné životopisné údaje historických osobností pápežov Leva Veľkého a Gregora Veľkého,☐ vymenovať základné životopisné údaje historických osobností Konštantína a Metoda,☐ vysvetliť dôvody uplatnenia byzantskej misie na Veľkej Morave,☐ poznať základné životopisné dáta Františka z Assisi.	Palestína pokánie apoštol Peter diakon Štefan apoštol Pavol prvý cirkevný zbor pohanstvo Nicejský koncil pustovníctvo a mníšstvo pápeži – Lev Veľký a Gregor Veľký Konštantín a Metod František z Assisi

Dejiny – Predreformácia – až do r. 1918

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">• vysvetliť pojem pravda v biblickom význame (Ján 14),• vysvetliť pojmy: ospravedlnenie z viery, sloboda svedomia,• popísať hlavné línie svetovej reformácie a jej členenie,• zhodnotiť zmenu situácie pre život ECAV po prijatí Tolerančného patentu,• zhodnotiť význam Štúrovcov aj ako cirkevných predstaviteľov v dobe maďarizácie,	život v pravde reformácia Tolerančný patent ECAV v období maďarizácie Štúrovci

Dogmatika Tretí článok Kréda - VVK

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">• charakterizovať osobu Ducha Svätého ako Posvätiťa, Radcu, Darcu, Utešiteľa, Pomocníka,• vyjadriť presvedčenie, že živá viera prináša ovocie Ducha Sv.,• orientovať sa v textoch, ktoré hovoria o vzniku a vývoji prvej cirkvi, o zakladaní a živote prvých cirkevných zborov,• vysvetliť pojmy – viditeľná a neviditeľná cirkev,• charakterizovať ich základné úlohy a ich aplikovanie v každodennom živote,• identifikovať sa s cirkvou ako svojim duchovným domovom,• rozpoznať rôzne spôsoby misie vo svete,	úloha a zodpovednosť viditeľná a neviditeľná cirkev úlohy cirkvi misia - služba

Diakonia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">• vysvetliť pojmy: diakonia, služba a skutok lásky,• reprodukovať základné životopisné dáta o sestrách Royových,• vymenovať niektoré zariadenia Evanjelickej diakonie na Slovensku,• zdôvodniť význam diakonie v službe cirkvi a svetu• zostaviť zoznam služieb, ktoré vidí vykonávať členov miestnej diakonie.	diakonia sestry Royové

Religionistika Kresťanstvo

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	

<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné učenie ECAV, • popísať učenie a prax Rímskokatolíckej cirkvi, 	učenie a prax ECAV učenie a prax Rímskokatolíckej cirkvi
---	---

Religionistika - Sekty

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné charakteristiky siekt, • rozpoznať spôsoby agitácie, učenie a mechanizmus fungovania, • prezentovať ich nebezpečenstvo a spôsob ako sa im brániť, • simulovať situácie získavania nových členov do sekty a ich odmietanie. 	sekty mechanizmus agitácia odmietnutie ponuky

V prípade časovej rezervy bude opakovanie učiva, aktivity, prechádzky (exkurzie), tvorba projektov, žiackych prác a pod.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

- metódy: čítanie Biblie, výklad, vysvetľovanie, názornosť,
- postupy: analýza, syntéza, dedukcia, indukcia,
- formy práce: individuálna, frontálne vyučovanie, skupinová práca, práca vo dvojiciach.

Učebné zdroje

- Život a viera. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- Pracovný zošit k učebnici náboženskej výchovy Život a viera pre 5. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- Svedectvo viery. Náboženská výchova pre 6. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- Pracovný zošit k učebnici náboženskej výchovy Svedectvo viery pre 6. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- Viera v živote kresťana. Náboženská výchova pre 7. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- Pracovný zošit k učebnici náboženskej výchovy Viera v živote kresťana pre 7. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- Život v cirkvi. Náboženská výchova pre 8. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- Pracovný zošit k učebnici náboženskej výchovy Život v cirkvi pre 8. ročník základných škôl (evanjelické a. v. náboženstvo)
- iné: Biblia, Biblický slovník, internet.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Pri hodnotení a klasifikácii sa budeme riadiť metodickými pokynmi pre hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie v predmete náboženská výchova sa vykonáva slovne..

Matematika a práca s informáciami

Matematika

Charakteristika

Predmet matematika v nižšom strednom vzdelávaní je prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Vyučovanie musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s výrazným zastúpením propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií.

Časová dotácia

- 5. ročník
- 5 hodiny týždenne/ 165 hodín ročne

- 6. ročník-
- 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne

- 7. ročník
- 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne

- 8. ročník
- 4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne

Miesto realizácie

- trieda
- počítačová učebňa
- blízke okolie školy

Ciele predmetu

Žiaci

- získajú schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote,
- rozvíjajú svoje logické a kritické myslenie,
- argumentujú, komunikujú a spolupracujú v skupine pri riešení problému,
- spoznávajú matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- čítajú s porozumením primerané súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívajú pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, vedia matematizovať reálnu situáciu a interpretovať výsledok,
- vyhľadávajú, získavajú a spracúvajú informácie z primerane náročne spracovaných zdrojov vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,

- osvoja si základné primerané matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- rozvíjajú zručnosti, ktoré súvisia s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným učením sa.

Vzdelávací štandard

Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ prečítať a zapísať prirodzené čísla, ☐ rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu, ☐ zložiť prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu, ☐ rozlíšiť párne a nepárne čísla, ☐ porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión, ☐ zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ..., ☐ zobrazíť prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne, ☐ doplniť čísla do danej neúplne označenej číselnej osi, ☐ vysvetliť vlastnými slovami, že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká, ☐ poznať základné rímske číslice a čísla, ☐ prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami, ☐ vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy).	☐ prečítať a zapísať prirodzené čísla, ☐ rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu, ☐ zložiť prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu, ☐ rozlíšiť párne a nepárne čísla, ☐ porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión, ☐ zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ..., ☐ zobrazíť prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne, ☐ doplniť čísla do danej neúplne označenej číselnej osi, ☐ vysvetliť vlastnými slovami, že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká, ☐ poznať základné rímske číslice a čísla, ☐ prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami, ☐ vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy).

Počtové výkony s prirodzenými číslami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla, ☐ zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo, ☐ porovnať čísla rozdielom, ☐ písomne aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov, ☐ pohoťovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní, ☐ že čísla sa dajú sčítať v ľubovoľnom poradí, ☐ že od daného čísla sa dajú čísla odčítať v ľubovoľnom poradí, ☐ spamäti vynásobiť a vydeliť primerané prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\,000 : 9$ a pod.),	počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, ... poradie počtových výkonov, úloha zátvoriek propedeutika záporných čísel (napr. model farebné čísla) propedeutika pomeru, priamej a nepriamej úmernosti (slovné úlohy) propedeutika distributívnosti

<ul style="list-style-type: none"> ☐ písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom), ☐ písomne vynásobiť prirodzené číslo dvojciferným alebo trojciferným číslom, ☐ písomne vydeliť dvojciferným číslom, ☐ zmenšiť alebo zväčšiť prirodzené číslo daný počet krát, ☐ porovnať čísla podielom, ☐ pohoťovo použiť kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel (aj so zvyškom), ☐ že čísla sa dajú násobiť v ľubovoľnom poradí, ☐ vynásobiť pomocou sčítania a vydeliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti, ☐ správne určiť poradie početných výkonov v úlohách s prirodzenými číslami, ☐ počítať správne so zátvorkami, ☐ použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie, ☐ vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami, ☐ vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím početných operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru a priamej a nepriamej úmernosti). 	
--	--

Geometria a meranie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník, ☐ narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky ich strán ☐ zostrojiť kružnicu s daným polomerom, ☐ rozlíšiť priestorové útvary – kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa, ☐ poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu, ☐ narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky), ☐ narysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti, ☐ odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, ☐ odhadnúť vzdialenosť na metre, ☐ premeniť jednotky dĺžky v obore prirodzených čísel, ☐ vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku, ☐ vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, ☐ vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s 	<p>priamka, bod, úsečka, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa pravítko, kružidlo, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné strany, protíahlé strany, vodováha, olovnica dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km</p> <p>kocka, kváder, stena, vrchol a hrana kocky a kvádra</p> <p>náčrt, nákras, plán, kódovanie</p> <p>štvorcová sieť, obsah, propedeutika jednotiek obsahu cm², mm² v štvorcovej sieti</p>

<p>celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá,</p> <p>☐ zväčšiť a zmenšiť útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete,</p> <p>☐ postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak,</p> <p>☐ určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu).</p>	
---	--

Súmernosť v rovine (osová a stredová)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<p>☐ pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je osovo súmerný podľa danej osi,</p> <p>☐ identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa osi,</p> <p>☐ nájsť (nakresliť/zostrojiť) os súmernosti dvojice bodov, úsečky,</p> <p>☐ nájsť (nakresliť/zostrojiť) osi súmernosti osovo súmerného útvaru,</p> <p>☐ pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je stredovo súmerný podľa daného stredu,</p> <p>☐ identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa stredu,</p> <p>☐ nájsť (nakresliť/zostrojiť) stred súmernosti dvojice bodov,</p> <p>☐ nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov,</p> <p>☐ zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej a v stredovej súmernosti,</p> <p>☐ pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi vo štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich.</p>	<p>súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov, stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, osová súmernosť, útvary osovo a stredovo súmerné, vzor, obraz</p> <p>konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti</p>

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<p>☐ prečítať údaje z jednoduchej tabuľky,</p> <p>☐ zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje),</p> <p>☐ znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom,</p> <p>☐ rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť,</p> <p>☐ zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života,</p> <p>☐ zistiť počet vypisovaním všetkých možností,</p> <p>☐ pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu,</p> <p>☐ analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desatinných čísel, zlomkov a priamej úmernosti.</p>	<p>dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram, štatistika</p> <p>možnosť, počet možností, zisťovanie počtu možností</p> <p>zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov</p> <p>hry, pokusy a pozorovania, stratégia riešenia</p> <p>získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov</p>

Počtové výkony s prirodzenými číslami, deliteľnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ovládať základné operácie v obore prirodzených čísel, ☐ rozložiť zložené číslo na súčin menších čísel v obore malej a veľkej násobilky, ☐ zistiť podľa dodaného návodu, či je dané číslo deliteľné číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100, ☐ rozhodnúť o správnom poradí počtových operácií pri riešení úloh, ☐ vyriešiť úlohy, v ktorých sa nachádza viac operácií napr. $2 \cdot 6 + 20 : 4$ (aj na kalkulačke). 	<p>objav deliteľnosti dvoma, piatimi, desiatimi a stomi</p> <p>práca podľa návodu – kritériá deliteľnosti číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100</p> <p>propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami</p> <p>sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (propedeutika rovníc)</p> <p>propedeutika výpočtu objemu kvádra a kocky ako súčin príslušných celočíselných rozmerov – prirodzených čísel, propedeutika jednotiek objemu: mm³, cm³, dm³, m³</p>

Desatinné čísla, počtové výkony (operácie) s desatinnými číslami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ prečítať a zapísať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla, ☐ uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote a pracovať s nimi v uvedenom kontexte, ☐ správne zobrazíť desatinné číslo na číselnej osi, ☐ zistiť vzájomnú vzdialenosť desatinných čísel na číselnej osi, ☐ porovnať, usporiadať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhliť podľa zadania desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, ..., nahor, nadol aj aritmeticky, ☐ sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky, ☐ vynásobiť a vydeliť kladné desatinné čísla mocninami čísla 10 spamäti, ☐ desatinné číslo vydeliť prirodzeným a správne zapísať zvyšok (aj na kalkulačke), ☐ vypočítať jednoduchý aritmetický priemer desatinných čísel, ☐ vyriešiť slovné úlohy s desatinnými číslami, ☐ využiť vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti, ☐ porovnať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporiadať ich podľa veľkosti vzostupne a zostupne. 	<p>desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, ..., rád číslice v desatinnom čísle, číselná os, vzdialenosť čísel na číselnej osi</p> <p>porovnávanie, usporiadanie desatinných čísel</p> <p>znaky =, >, <</p> <p>zaokrúhľovanie nadol na ..., zaokrúhľovanie nahor na ..., zaokrúhľovanie na ...</p> <p>aritmetický priemer</p> <p>objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel, perióda, periodické čísla</p> <p>sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc)</p> <p>jednotky dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a ich premena v obore desatinných čísel</p> <p>propedeutika zlomkov na rôznych kontextoch:</p> <p>celok,</p> <p>časť celku,</p> <p>zlomok ako časť celku,</p> <p>znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom)</p> <p>propedeutika nepriamej úmernosti (riešenie slovných úloh)</p>

Obsah obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka v desatinných číslach, jednotky obsahu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ určiť približný obsah rovinného útvaru v štvorcovej sieti, ☐ vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika v obore desatinných čísel, ☐ vypočítať obsah pravouhlého trojuholníka ako polovicu obsahu obdĺžnika, ☐ premeniť základné jednotky obsahu s využívaním vlastností desatinných čísel, ☐ zanalyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov z hľadiska možností výpočtu ich obsahu a obvodu, ☐ vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov, ☐ vyriešiť úlohy z praxe na výpočet obvodov a obsahov útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. 	<p>rovinné útvary, štvorec, obdĺžnik, mnohoúholník, obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete</p> <p>jednotky obsahu, premena jednotiek obsahu: hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový (ha, a, km², m², dm², cm², mm²)</p> <p>slovné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a pravouhlého trojuholníka</p>

Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch, ☐ narysovať pomocou uhlomera uhol s danou veľkosťou, ☐ primerane odhadnúť veľkosť uhla, ☐ premeniť stupne na minúty a naopak, ☐ zostrojiť os uhla pomocou uhlomera, ☐ porovnať uhly podľa ich veľkosti numericky, ☐ pomenovať trojuholník podľa veľkosti jeho vnútorných uhlov, ☐ vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla trojuholníka, ak pozná veľkosť jeho dvoch vnútorných uhlov v stupňoch, ☐ rozlíšiť vrcholové uhly a susedné uhly, ☐ vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla k danému uhlu, ☐ sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch), ☐ využiť vlastnosti uhlov pri riešení kontextových úloh. 	<p>uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer</p> <p>ramená uhla, vrchol uhla</p> <p>os uhla a jej vlastnosti</p> <p>porovnávanie uhlov</p> <p>priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, uhol väčší ako priamy uhol</p> <p>vnútorné uhly trojuholníka, objav vzťahu pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka</p> <p>pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník</p> <p>vrcholový uhol, susedný uhol</p> <p>sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov</p>

Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozlíšiť základné prvky trojuholníka, ☐ vypočítať veľkosť vonkajších uhlov trojuholníka, ☐ vyriešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov trojuholníka, ☐ rozhodnúť o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine, 	<p>trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly)</p> <p>ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník</p> <p>náčrt, konštrukcia</p> <p>zhodnosť dvoch trojuholníkov, veta sss, sus, usu</p> <p>konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus,</p>

☐ zostrojiť trojuholník podľa slovného postupu konštrukcie s využitím vety sss, sus a usu, ☐ opísať slovne postup konštrukcie trojuholníka, ☐ narysovať pravidelný šesťuholník, ☐ vetu o trojuholníkovej nerovnosti, ☐ na základe vety o trojuholníkovej nerovnosti rozhodnúť o možnosti zostrojenia trojuholníka z troch úsečiek, ☐ opísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich základné vlastnosti (veľkosti strán a uhlov, súmernosť), ☐ presne a čisto narysovať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník, ☐ zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhľom, tupouhľom a pravouhľom) a ich priesečník.	usu trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$ rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, základňa, hlavný vrchol rovnoramenného trojuholníka objav základných vlastností rovnoramenného a rovnostranného trojuholníka (veľkosť strán, veľkosť uhlov); pravidelný šesťuholník výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka
---	--

Kombinatorika v kontextových úlohách

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu, ☐ z daných prvkov vybrať skupinu prvkov s danou vlastnosťou a určiť počet týchto prvkov, ☐ pokračovať v danom systéme usporiadania/vypisovania, ☐ zvoliť stratégiu riešenia kombinatorickej úlohy, ☐ zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou a diagramom.	usporiadanie prvkov (s opakovaním, bez opakovania) dáta, údaje, tabuľka, diagram kontextové úlohy s kombinatorickou motiváciou propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov)

Zlomky, početné výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ správne chápať, prečítať a zapísať zlomok, ☐ chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov, ☐ v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare, ☐ kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel, ☐ graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku, ☐ správne znázorniť zlomok na číselnej osi, ☐ porovnať a usporiadať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$, ☐ vykrátiť a rozšíriť zlomok daným číslom, ☐ krátením upraviť zlomok na základný tvar, ☐ sčítať a odčítať zlomky s rovnakými aj nerovnakými	celok, zlomok ako časť z celku znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) znázornenie zlomkov na číselnej osi zlomok ako číslo zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku rovnosť zlomkov krátenie (zjednodušovanie) zlomkov, rozširovanie zlomkov základný tvar zlomku zmiešané číslo porovnávanie zlomkov ($>$, $<$, $=$) sčítanie zlomkov, odčítanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo násobenie zlomkov, delenie zlomkov

<p>menovateľmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ nájsť niektorého spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa), ☐ pri počítaní dodržať dohodnuté poradie operácií, správne používať zátvorky, ☐ písomne vynásobiť a vydeliť zlomok prirodzeným číslom a zlomkom, ☐ vypočítať zlomkovú časť z celku, ☐ pomocou kalkulačky prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať so zlomkami, ☐ prečítať a zapísať desatinné zlomky, ☐ previesť zlomok na desatinné číslo, ☐ zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest), ☐ určiť pri prevode zlomku na desatinné číslo periódu v zápise výsledku, ☐ zmiešané číslo previesť na zlomok, zlomok, kde je čitateľ väčší ako menovateľ, zapísať v tvare zmiešaného čísla, ☐ vyriešiť jednoduché slovné úlohy so zlomkami. 	<p>zlomková časť z celku prevrátený zlomok desatinný zlomok, periodické číslo, perióda, periodický rozvoj (kladné) racionálne číslo propedeutika kladných a záporných čísel riešením úloh: číselná os, kladné a záporné číslo, navzájom opačné čísla, usporiadanie čísel</p>
---	---

Percentá, promile

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu, ☐ rozlíšiť, určiť a vypočítať základ, ☐ rozlíšiť, určiť a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent, ☐ vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent, ☐ vypočítať základ, keď poznajú počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent, ☐ uplatniť vedomosti o percentách pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života, ☐ že ak je rôzny základ, rovnakej časti zodpovedajú rôzne počty percent (napr.: číslo 50 je o 25 % väčšie ako číslo 40, ale číslo 40 je o 20 % menšie ako číslo 50 a pod.), ☐ vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu, ☐ vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami, ☐ vypočítať 10 %, 20 %, 25 %, 50 % bez prechodu cez 1 %, ☐ prečítať údaje súvisiace s počtom percent / promile z diagramov (grafov), ☐ zapísať znázornenú časť celku počtom percent /promile, ☐ znázorniť na základe odhadu (počtu percent /promile) časť celku v kruhovom diagrame, ☐ porovnať viacero častí z jedného celku a porovnanie 	<p>percento (%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent promile (‰) kruhový diagram, stĺpcový diagram istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera, pôžička, úver, vklad štatistické údaje, tabuľka, graf, diagram</p>

<p>zobraziť vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram na základe údajov z tabuľky, ☐ vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere, ☐ vypočítať hľadanú istinu, ☐ vyriešiť primerané slovné (podnetové, kontextové) úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch, ...). 	
---	--

Kváder a kocka, ich povrch a objem v desatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, ☐ vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky, ☐ načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky, ☐ zostaviť na základe náčrtu alebo opisu teleso skladajúce sa z kociek a kvádrov, ☐ zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek, ☐ nakresliť nárys, bokorys a pôdorys telies zostavených z kvádrov a kociek, ☐ vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$, ☐ premeniť základné jednotky objemu, ☐ vypočítať povrch a objem kvádra a kocky, ak pozná dĺžky ich hrán, ☐ vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu / objemu kvádra a kocky aj s využitím premeny jednotiek obsahu / objemu. 	<p>priestor, vzor, obraz, náčrt voľné rovnobežné premietanie, perspektíva kocka, kváder, viditeľné a neviditeľné hrany teleso, jednoduché a zložené teleso nárys, bokorys, pôdorys sieť kvádra, sieť kocky, ... povrch kocky a kvádra, jednotky povrchu objem kocky a kvádra, jednotky objemu: meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, kilometer kubický, liter, deciliter, centiliter, mililiter, hektoliter ($\text{m}^3, \text{dm}^3, \text{cm}^3, \text{mm}^3, \text{km}^3, \text{l}, \text{dl}, \text{cl}, \text{ml}, \text{hl}$), premena jednotiek priestorová predstavivosť a úlohy na jej rozvoj</p>

Pomer, priama a nepriama úmernosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zapísať a upraviť daný pomer a postupný pomer, ☐ rozdeliť dané číslo (množstvo) v danom pomere, ☐ zväčšiť / zmenšiť dané číslo v danom pomere, ☐ vyriešiť primerané slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy, ☐ rozhodnúť, či daný vzťah je alebo nie je priamou / nepriamou úmernosťou, ☐ vyriešiť úlohy (aj z praxe) s využitím priamej a nepriamej úmernosti (aj pomocou jednoduchej alebo zloženej trojčlenky). 	<p>pomer, prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátенý zápis jednoduchých pomerov, rozdeľovanie celku v danom pomere plán, mapa, mierka plánu a mapy priama a nepriama úmernosť trojčlenka (jednoduchá, zložená) tabuľka priamej a nepriamej úmernosti kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierku</p>

Kombinatorika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vypísať (všetky) možnosti podľa určitého systému, ☐ vytvoriť systém (napr. strom možností) na vypisovanie možností, ☐ systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov), ☐ vyriešiť primerané kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu. 	<p>objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností</p> <p>systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností</p> <p>počet usporiadaní, počet možností</p> <p>úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet z oblasti hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií)</p> <p>propedeutika základných modelov kombinatoriky</p>
---	--

	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Kladné a záporné čísla, početové výkony s celými a desatinnými číslami, racionálne čísla	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady využitia kladných a záporných celých čísel v praxi, ✓ prečítať a zapísať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov), ✓ určiť k danému číslu číslo opačné, ✓ vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi), ✓ porovnať celé a racionálne čísla a usporiadať ich podľa veľkosti, ✓ správne zobrazíť celé čísla na číselnej osi, ✓ priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi, ✓ zobrazíť kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi, ✓ určiť absolútnu hodnotu celého, desatinného čísla a racionálneho čísla, ✓ sčítať a odčítať celé a desatinné čísla, ✓ vyriešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných), ✓ jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď, ✓ spamäti, písomne a na kalkulačke vynásobiť a vydeliť záporné číslo kladným číslom, ✓ vyriešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel. 	<p>číselná os</p> <p>kladné a záporné číslo, celé číslo</p> <p>navzájom opačné čísla</p> <p>kladné a záporné desatinné číslo</p> <p>absolútna hodnota čísla</p> <p>usporiadanie čísel</p> <p>porovnanie čísel</p> <p>pojmem racionálneho čísla</p> <p>súčet, rozdiel, súčin a podiel celých, desatinných a racionálnych čísel</p>

Premenná, výraz	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané číselné výrazy, ✓ rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici bez formalizácie do podoby rovnice, ✓ zapísať postup riešenia slovnej úlohy, ✓ overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy, ✓ rozlíšiť číselný výraz a výraz s premennou, ✓ zostaviť podľa slovného opisu jednoduchý výraz s premennou, ✓ určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej, ✓ určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej, ✓ sčítať a odčítať výrazy s premennou, ✓ vynásobiť a vydeliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly, ✓ vyjadriť neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 4 \cdot a$), ✓ zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine, ✓ vyznačiť body v pravouhle sústave súradníc v rovine podľa súradníc, ✓ určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhle sústave súradníc. 	<p>číselný výraz, rovnosť a nerovnosť číselných výrazov nerovná sa, je rôzne od, znaky =, \neq hodnota číselného výrazu výraz s premennou (algebraický výraz) dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné rovnica dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch koeficient, premenná, člen s premennou, číslo (člen bez premennej) neznáma veličina vo vzorci vzorec (skrátenejší zápis vzťahov), vzorce na výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca vynímanie pred zátvorku riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením priama a nepriama úmernosť ako príklady závislosti veličín pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf propedeutika riešenia lineárnych rovníc s jedným výskytom neznámej propedeutika</p>
------------------------	--	---

	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Rovnoбеžník, lichobežník, obvod a obsah rovnobežníka, lichobežníka a trojuholníka	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnobežky), ktoré sú preťaté pričkou, ✓ určiť súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých pričkou, ✓ vyriešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov, ✓ načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, ✓ rozlíšiť a vysvetliť rozdiel medzi pravouhlými a kosouhlými rovnobežníkmi, ✓ narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky, ✓ zostrojiť a odmerať v rovnobežníku (štvorci, kosoštvorci, obdĺžniku, kosodĺžniku) jeho dve rôzne výšky, ✓ načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné 	<p>rovnobežnosť, rovnobežné priamky (rovnobežky), rôznobežky, priečka, rovnobežky preťaté pričkou súhlasné a striedavé uhly a ich vlastnosti štvoruholníky, rovnobežníky, štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, lichobežník a ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku) strany, veľkosti strán, vnútorné uhly rovnobežníka (štvoruholníka), dve výšky rovnobežníka, uhlopriečky, priesečník uhlopriečok rovnobežníka, vlastnosti rovnobežníka súčet vnútorných uhlov štvoruholníka</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prvky, ✓ zostrojiť ľubovoľný lichobežník (všeobecný, pravouhlý, rovnoramenný) podľa daných prvkov a na základe daného konštrukčného postupu, ✓ vyriešiť primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka a s využitím poznatkov o rovnobežníkoch a lichobežníkoch, ✓ vypočítať obvod a obsah štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika, lichobežníka a trojuholníka, 	$(\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ)$ základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, všeobecný lichobežník, pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník obvod a obsah rovnobežníka (kosoštvorca, kosodĺžnika), lichobežníka a trojuholníka (objavovanie výpočtu obsahu týchto útvarov)
Premenná, výraz	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané číselné výrazy, ✓ rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov, ✓ vyriešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici bez formalizácie do podoby rovnice, ✓ zapísať postup riešenia slovnej úlohy, ✓ overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy, ✓ rozlíšiť číselný výraz a výraz s premennou, ✓ zostaviť podľa slovného opisu jednoduchý výraz s premennou, ✓ určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej, ✓ určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej, ✓ sčítať a odčítať výrazy s premennou, ✓ vynásobiť a vydeliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly, ✓ vyjadriť neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 4 \cdot a$), ✓ zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine, ✓ vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc v rovine podľa súradníc, ✓ určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. 	číselný výraz, rovnosť a nerovnosť číselných výrazov nerovná sa, je rôzne od, znaky =, \neq hodnota číselného výrazu výraz s premennou (algebraický výraz) dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné rovnica dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch koeficient, premenná, člen s premennou, číslo (člen bez premennej) neznáma veličina vo vzorci vzorec (skrátенý zápis vzťahov), vzorce na výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca vynímanie pred zátvorku riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením priama a nepriama úmernosť ako príklady závislosti veličín pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf propedeutika riešenia lineárnych rovníc s jedným výskytom neznámej propedeutika

	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Kruh, kružnica	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zostrojiť kružnicu s daným polomerom alebo s daným priemerom, ✓ vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice, ✓ určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky, ✓ zostrojiť dotyčnicu ku kružnici v určenom bode ležiacom na tejto kružnici, ✓ zostrojiť dotyčnicu ku kružnici z daného bodu, ktorý leží 	kružnica, kruh, medzikružie stred kruhu (kružnice) polomer a priemer kruhu (kružnice) a ich vzťah vzájomná poloha kružnice a priamky sečnica, nesečnica, dotyčnica ku kružnici, tetiva, ich vlastnosti, vzdialenosť stredu kružnice od tetivy Tálesova kružnica

	<p>mimo tejto kružnice,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ slovom opísať postup konštrukcie dotýčnice ku kružnici približnou metódou aj pomocou Tálesovej kružnice, ✓ vyznačiť na kružnici kružnicový oblúk a kružnicový oblúk prislúchajúci danému stredovému uhlu, ✓ vyznačiť v kruhu kruhový výsek a kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu, ✓ vyznačiť v kruhu kruhový odsek, ✓ určiť a odmerať stredový uhol prislúchajúci k danému kružnicovému oblúku alebo kruhovému výseku, ✓ vypočítať obsah a obvod kruhu a dĺžku kružnice, ✓ vyriešiť slovné úlohy, ktoré využívajú výpočet obsahu alebo obvodu kruhu, alebo dĺžku kružnice. 	<p>kružnicový oblúk, stredový uhol, kruhový výsek, kruhový odsek Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty π 3,14 obsah a obvod kruhu, dĺžka kružnice,</p>
Premenná, výraz	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ načrtnúť kocku, kváder a hranol (trojboký, štvorboký) vo voľnom rovnobežnom premietaní, ☐ opísať hranol a identifikovať jeho základné prvky, ☐ určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola, ☐ zostrojiť sieť kolmého hranola, ☐ použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, kvádra, hranola), ☐ vypočítať objem a povrch kocky, kvádra, hranola, ☐ vyriešiť slovné úlohy s využitím objemu alebo povrchu kocky, kvádra a hranola. 	<p>teleso, kocka, kváder, vrcholy, hrany, steny hranol (kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký, ...) sieť, podstava, plášť a ich vlastnosti povrch, objem, vzorce na ich výpočet jednotky povrchu (mm², cm², dm², m², ...) a objemu (mm³, cm³, dm³, m³, ...)</p>
Pravdepodobnosť, štatistika	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty, ✓ posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti (javy), ✓ rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchej udalosti, ✓ vypočítať relatívnu početnosť udalosti, ✓ spracovať, zhromaždiť a roztriediť údaje v experimente, ✓ vytvoriť zo zhromaždených údajov štatistický súbor, ✓ vypočítať aritmetický priemer z údajov v tabuľke alebo grafe, ✓ zaznamenať a usporiadať údaje do tabuľky, ✓ prečítať a interpretovať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu, ✓ znázorniť údaje z tabuľky kruhovým a stĺpcovým diagramom a naopak. 	<p>udalosť, pravdepodobnosť pokús, početnosť, relatívna početnosť možné a nemožné udalosti porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti štatistika, štatistický súbor, štatistické zisťovanie jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer tabuľka, kruhový diagram, stĺpcový diagram</p>

Metódy a formy práce

- Na splnenie cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať motivačné a aktivizujúce vyučovacie metódy, akceptujúce vekové zvláštnosti a aktuálnu úroveň vedomostí a zručností žiakov, ich skúsenosti, prostredie, v ktorom žijú.
- Z motivačných a aktivizujúcich metód budem využívať rôzne didaktické hry, inovačné metódy ako sú mapy mysle, brainstorming, zhľukovanie, práca v dvojiciach, využívanie IKT.

- Pri opakovaní a precvičovaní učiva budem využívať aj prácu v skupinách homogénnych aj heterogénnych, formálnych aj neformálnych. Podľa možností budem realizovať kooperatívne a projektové vyučovanie, riešenie problémov a kontextových úloh.
- Pri riešení úloh budem akceptovať vývinovú úroveň žiakov, ich skúsenosti, záujmy a potreby súvisiace s prípravou pre štúdium na stredných školách. Úlohy budú gradované od jednoduchších k zložitejším vyžadujúcich využitie vyšších myšlienkových operácií.
- Samostatnú prácu a stimulovanie objektívneho sebahodnotenia a sebakritiky budem podporovať zadávaním domácich úloh, ktorými si žiak zároveň precvičí učivo na základnej úrovni.
- Talent a nadanie žiakov budem stimulovať prípravou a zapájaním žiakov do predmetových súťaží triednych, školských, organizovaných štátnymi organizáciami ako aj inými subjektmi, majúcimi kompetencie v tejto oblasti a zadávaním úloh z banky úloh z tejto oblasti.

Učebné zdroje

- Pre vyučovanie matematiky budú používané učebnice a pracovné zošity od autorov Mgr. Zuzana Berová, Doc., RNDr. Peter Bero, PhD.
- Pri vyučovaní budem používať aj svojpomocne vytvorené písomky, testy, krížovky, pracovné listy, prezentácie a iné svojpomocne zhotovené pomôcky; rôzne vhodné publikácie a časopisy.
- **Materiálne učebné prostriedky:** IKT, PC, dataprojektor, interaktívna tabuľa, výukové programy.
- **Ďalšie zdroje:** internet

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Pri hodnotení a klasifikácii sa budeme riadiť metodickými pokynmi pre hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie predmetu matematika sa v 5. – 8. ročníku vykonáva klasifikáciou.

Informatika

Charakteristika

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Ciele

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,

- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť, ktoré sa vykytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov.

V predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie.

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni ZŠ smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním.
- rozumeli pojmom algoritmus a program
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o seba vzdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Vzdelávací obsah pre 2. stupeň základnej školy

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

1. Informácie okolo nás

2. **Komunikácia prostredníctvom IKT**
3. **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie**
4. **Princípy fungovania IKT**
5. **Informačná spoločnosť**

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové aj pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT.

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci:

1. sa naučia pracovať s elektronickou poštou,
2. majú pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. majú získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy),
4. majú poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod),
5. si majú uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania:

1. jednoduchého hardvéru,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. úlohami operačných systémov (napr. práca so súbormi a priečkami),
4. lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali

1. sa oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Vzdelávací štandard premetu 5. – 6. ročník

Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií, ✓ hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií, ✓ kombinovať rôzne typy zdrojov grafiky, ✓ skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p><i>Pojmy:</i> oblasť, animácia</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> obrázok ako štvorcová mriežka, priehľadnosť, obrázok v rastru, animácia ako postupnosť obrázkov, dĺžka trvania (dĺžka zobrazenia obrázkov na obrazovke)</p> <p><i>Procesy:</i> kreslenie základných geometrických tvarov, používanie nástrojov na kreslenie, otáčanie, preklápanie a zmena veľkosti oblasti, zmena veľkosti papiera, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie, zmena poradia, vloženie a odstránenie obrázka z animácie</p>

Reprezentácie a nástroje - práca s textom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, ✓ voliť vhodný nástroj na prácu s textom, ✓ používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu, ✓ posudzovať vplyv formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom, ✓ skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p><i>Pojmy:</i> schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, obrázok ako súčasť textu, skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázok ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii)</p> <p><i>Procesy:</i> presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s prezentáciami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií, ✓ skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p><i>Pojmy:</i> snímka, prezentácia, rozmiestnenie, pozadie, prechod medzi snímkami</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie – prezentácia</p> <p><i>Procesy:</i> vytváranie prezentácie, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázku, spustenie a zastavenie prezentácie</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s tabuľkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami. 	<p><i>Pojmy:</i> tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky</p> <p><i>Procesy:</i> pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie</p>

Reprezentácie a nástroje – informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, ✓ dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, ✓ vyhľadávať a ziskávať informácie v informačnom systéme a databáze (knížnica, elektronicky obchod, rezervácie lístkov...), ✓ ziskávať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...), ✓ vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov). 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk)</p>

Reprezentácie a nástroje – štruktúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií,✓ organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, ...),✓ interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami.	<p><i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, význam postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, predchodca, nasledovník, sused, význam tabuľky</p> <p><i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ získavať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektuje autorské práva),✓ posúdiť účel webovej stránky.	

Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií,✓ organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, ...),✓ interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami.	<p><i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, význam postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, predchodca, nasledovník, sused, význam tabuľky</p> <p><i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,✓ hľadať a zobraziť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,✓ pripojiť prílohu správy, zobraziť prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,✓ zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.	<p><i>Pojmy:</i> príloha, adresár</p> <p><i>Procesy:</i> dodržiavanie netikety, preposlanie e-mailu, priloženie prílohy, odoslanie e-mailu viacerým adresátom naraz</p>

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvažovať o obmedzeniach, ktoré súvisia s riešením úlohy, ✓ identifikovať opakujúce sa vzory, ✓ uvažovať o hraničných prípadoch (na úrovni cyklov), ✓ rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), ✓ vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, ✓ popísať vzťahy medzi informáciami vlastnými slovami, ✓ uvádzať kontra príklad, v ktorom niečo neplatí, nefunguje, ✓ uvažovať o rôznych riešeniach. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne)</p> <p><i>Procesy:</i> krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia</p>

Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chybný zápis, konštrukcie jazyka ako postupnosti príkazov</p> <p><i>Procesy:</i> zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu</p>

Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, ✓ aplikovať pravidlá konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov, ✓ interpretovať postupnosť príkazov, ✓ hľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju. 	<p><i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov</p> <p><i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>

Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému, ✓ rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu, ✓ stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty, ✓ riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní, ✓ zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka, ✓ interpretovať algoritmy s cyklami. 	<p><i>Pojmy:</i> opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí počet opakovaní s výsledkom</p> <p><i>Procesy:</i> zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní</p>

Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> jazyk – vykonanie programu</p> <p><i>Procesy:</i> krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe</p>

Algoritmické riešenie problémov – hľadanie, opravovanie chýb

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznať, že program pracuje nesprávne, ✓ hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju, ✓ interpretovať návod, v ktorom je chyba, ✓ diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho), ✓ diskutovať o rôznych postupoch a výstupoch riešenia (porovnať riešenia konkrétneho problému od rôznych žiakov z hľadiska dĺžky výsledku, trvania, veľkosti kódu/zápisu), ✓ doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, ✓ navrhnúť vylepšenie riešenia. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme</p> <p><i>Procesy:</i> hľadanie chyby</p>

Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ukladať produkt do súboru, ✓ otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru, ✓ orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov, ✓ použiť nástroj na manipuláciu so súbormi a priečinkami, ✓ presúvať, mazať, premenúvať súbory. 	<p><i>Pojmy:</i> súbor, priečinok</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš</p> <p><i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov</p>

Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov</p> <p><i>Procesy:</i> používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou</p>

Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracovať s pamäťovými zariadeniami – prenášať, ukladať, kopírovať informácie. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov), klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií,</p>

Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ orientovať sa v konkrétnych miestach v sieti, ✓ použiť nástroje na zdieľanie (kopírovanie, prenášanie) súborov v rámci počítačovej siete, ✓ rozlíšiť súbory, ktoré sú uložené na sieti a súbory vo vlastnom počítači, ✓ ukladať súbory do svojho počítača z internetu, zo sieťového disku, ✓ nahrávať súbory na sieťový disk, ✓ rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu. 	<p><i>Pojmy:</i> sieť</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> lokálne súbory vo vlastnom počítači a súbory na sieti, sieťovom disku, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť</p> <p><i>Procesy:</i> sťahovanie a posielanie súborov</p>

Softvér a hardvér – práca proti vírusom a špehovaniu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ akceptovať, že nemajú sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok</p>

Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ diskutovať o rizikách na internete, ✓ aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, aplikácii (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu, ✓ diskutovať o počítačovej kriminalite, ✓ diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach</p> <p><i>Procesy:</i> šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov</p>

Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, ✓ diskutovať taktiež o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> spoločnosť a sociálne siete, digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, navigáciu, doma, v škole, v práci rodičov, v obchode, digitálne technológie a hry, film, hudba</p> <p><i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie</p>

Informačná spoločnosť – legálnosť používania softvéru

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu, legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií (texty, obrázky, hudba, filmy, ...)</p>

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU 7. – 8. ročník

Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ digitalizovať grafickú informáciu, ▣ zvoliť vhodný formát súboru pre uloženie obrázkov rôznych typov, ▣ zakódovať a rozkódovať podľa pokynov rastrový obrázok, ▣ navrhnuť postupnosť daných grafických operácií pre dosiahnutie stanoveného výsledku. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> obrázkov v rastrí, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku</p> <p><i>Procesy:</i> kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s textom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom, ▣ použiť nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu, ▣ rozlíšiť neformátovaný a formátovaný text, ▣ posúdiť vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií. 	<p><i>Pojmy:</i> odrážky a číslovanie, tabuľka</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázok ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t.j., obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaníach)</p> <p><i>Procesy:</i> vkladanie tabuľky</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s prezentáciami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu, ▣ rozhodnúť sa pre správne zariadenie pre zaznamenanie zvuku a obrazu, ▣ skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p><i>Procesy:</i> manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu, ▣ rozhodnúť sa pre správne zariadenie pre zaznamenanie zvuku a obrazu, ▣ skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p><i>Pojmy:</i> klip, efekt, prechod, strihanie, časová os</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázkov, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom</p> <p><i>Procesy:</i> vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s tabuľkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami, ▣ zvoliť a používajú funkcie pre jednoduché výpočty, ▣ skúmať nové nástroje v konkrétnom editore. 	<p><i>Pojmy:</i> tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami</p> <p><i>Procesy:</i> pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie</p>

Reprezentácie a nástroje - informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ diskutovať o vlastnostiach jednoduchej informácie rôzneho typu, ▣ voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie, ▣ zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, ▣ dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, ▣ posúdiť kvalitu informácie rôzneho typu na jednoduchej úrovni, ▣ posúdiť vlastnosti súborov rôznych typov (rôzne typy textov, rôzna grafika, zvuk, video), ▣ vyhľadať a získať informácie v informačnom systéme a databáze (knížnica, el. obchod, rezervácie lístkov...), ▣ získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...), ▣ rozhodnúť sa pre nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov), ▣ vyhľadať informácie (v texte, v encyklopédií, v slovníku, v tabuľke, ...). 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklo-pédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)</p>

Reprezentácie a nástroje - štruktúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií, ▣ organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel,...), ▣ interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodiť existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami. 	<p><i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka)</p> <p><i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ získať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektovať autorské práva). 	

Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ vyhľadať rôzne typy informácií na webe, ▣ posúdiť správnosť a kvalitu vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania). 	

Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ komunikovať prostredníctvom konkrétneho nástroja i aplikácie na neinteraktívnu komunikáciu, ▣ porovnať klady i zápory komunikácie prostredníctvom chatu a e-mailu. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chat ako internetový rozhovor, je to iný typ komunikácie ako e-mail</p> <p><i>Procesy:</i> prijatie a odoslanie správy, výber adresáta, odoslanie viacerým adresátom naraz</p>

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▣ identifikovať opakujúce sa vzory, ▣ rozpoznávať miesta, kde sa treba rozhodovať, 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> aký informatický problém je v zadaní úlohy, platí – neplatí, a/alebo/nie</p>

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vlastnými slovami sformulovať plán riešenia, ☐ rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, ☐ uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje, ☐ uvažovať o rôznych riešeniach. 	(neformálne) <i>Procesy:</i> idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia
---	---

Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikujú pravidlá, konštrukcie jazyka, ☐ použiť matematické výrazy v jazyku na zápis algoritmov. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus – výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako: postupnosť príkazov, cyklus s pevným počtom opakovaní, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov <i>Procesy:</i> zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu

Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vyriešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, ☐ aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov, ☐ interpretovať postupnosť príkazov, ☐ vyhľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju. 	<i>Pojmy:</i> parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov <i>Procesy:</i> zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)

Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému, ☐ rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu, ☐ stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty, ☐ riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní, ☐ zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka, ☐ interpretovať algoritmy s cyklami. 	<i>Pojmy:</i> opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí počet opakovaní s výsledkom <i>Procesy:</i> zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní

Algoritmické riešenie problémov – pomocou vetvenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozpoznať situácie a podmienky, keď treba použiť vetvenie, ☐ rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, v rámci a po skončení vetvenia, ☐ zostaviť a zapísať podmienku, ☐ vyriešiť problémy, ktoré vyžadujú vetvenie s jednoduchou podmienkou (bez logických spojok), ☐ zapísať riešenie problému s vetvením pomocou jazyka, ☐ interpretovať algoritmy s vetvením. 	<i>Pojmy:</i> vetvenie, podmienka <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> konštrukcia vetvenia s jednoduchou podmienkou, pravda, nepravda – splnená a nesplnená podmienka <i>Procesy:</i> zostavovanie, upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky, vyhodnotenie podmienky

Algoritmické riešenia problémov – pomocou premenných

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ identifikovať údaje zo zadania úlohy, ktoré musia byť zapamätané, resp. sa menia, a vyžadujú si použitie premenných, ☐ aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre nastavenie a použitie premennej, 	<i>Pojmy:</i> premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej <i>Procesy:</i> nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty

<ul style="list-style-type: none"> ▫ vyriešia problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty, ▫ zovšeobecniť riešenie tak, aby fungovalo nielen s konštantami, ▫ interpretovať algoritmy s výrazmi a premennými. 	(použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami
--	---

Algoritmické riešenie problémov – pomocou nástrojov na interakciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ rozpoznať situácie, keď treba čakať na vstup, ▫ zapísať algoritmus, ktorý reaguje na vstup, ▫ interpretovať zapísané riešenie, ▫ vytvoriť hypotézu, ako neznámy algoritmus spracuje zadaný vstup. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu <i>Procesy:</i> čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, ná-sledný efekt

Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa, ▫ vyjadriť princíp fungovania návodu – objaviť a popísať vlastnými slovami princíp fungovania jednoduchého algoritmu, ▫ vyhľadať vzťah medzi vstupom, algoritmom a výsledkom. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> jazyk – vykonanie programu <i>Procesy:</i> krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe

Algoritmické riešenie problémov – hľadanie a opravovanie chýb

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ rozpoznať, že program pracuje nesprávne, ▫ hľadať chybu vo vlastnom, nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju, ▫ zistiť, pre aké vstupy, v ktorých prípadoch, situáciách program pracuje nesprávne, ▫ diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho), ▫ rozlíšiť chybu pri realizácii od chyby v zápise, ▫ doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, ▫ navrhnúť vylepšenie. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajú-ci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) <i>Procesy:</i> hľadanie chyby

Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ orientovať sa v štruktúre priečinkov počítača, ▫ presúvať, mazať, premenúvať priečinky, ▫ vyhľadať súbor alebo priečinok, ▫ navrhnúť štruktúru priečinkov, ▫ preorganizovať súbory do danej štruktúry priečinkov, ▫ zistiť parametre súborov, priečinkov. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (sú-bor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), cesta k súboru a priečinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a priečinku v štruktúre priečinkov

Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ vypnúť nereagujúcu alebo chybnú aplikáciu, ▫ ovládať operačný systém na používateľskej úrovni, ▫ preniesť informácie medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky, ▫ použiť nástroje na prispôsobenie si (pracovného) prostredia v počítači, ▫ skúmať nové možnosti operačného systému, ▫ použiť rôznych aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku. 	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov, operačný systém ako softvér, aplikácia ako softvér <i>Procesy:</i> nastavenie zvuku, pracovnej plochy, klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie

Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ orientovať sa v lokálnej počítačovej sieti, ▫ pracovať so sieťovými zariadeniami (napr. tlačiareň, skener), ▫ diskutovať o výhodách a nevýhodách práce v počítačovej sieti. 	<p><i>Pojmy:</i> program, procesor, pamäť <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> počítač ako zariadenie s procesorom a pamäťou, pamäť si pamätá programy a údaje, pamäť v počítači ako zariadenie na (krátkodobé) uchovanie informácií, disk v počítači ako zariadenie na dlhodobé uchovanie informácií, procesor vykonáva programy (program ako návod pre procesor), tlačiareň, reproduktor/slúchadlá ako zariadenia sprostredkovanie výstupu, skener, digitálny fotoaparát, kamera, mikrofón ako zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom</p>

Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ orientovať sa v lokálnej počítačovej sieti, ▫ pracovať so sieťovými zariadeniami (napr. tlačiareň, skener), ▫ diskutovať o výhodách a nevýhodách práce v počítačovej sieti. 	<p><i>Pojmy:</i> sieť, doména <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, zariadenie alebo údaje v sieti, vlastnosti priechovkov a prístupové práva v sieti, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť, štruktúra webovej adresy, štruktúra mailovej adresy</p>

Softvér a hardvér – programy proti vírusom a špehovaniu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ akceptovať, že nemá sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie, ▫ pracovať s mechanizmami na odhaľovanie a odstraňovanie vírusov. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok, antivírus ako softvér na zisťovanie a odstraňovanie škodlivého softvéru a blokovanie škodlivých činností, obmedzenia antivírusových programov (antivírus je tiež iba program, a nemusí odhaliť najnovší nebezpečný softvér) <i>Procesy:</i> v počítači môže bežať antivírusová ochrana a môže kontrolovať (takmer) všetko, čo robíme.</p>

Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ diskutovať o rizikách na internete, ▫ zhodnotiť, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím, ▫ aplikovať pravidlá pre zabezpečenie prístupu do e-mailu, do komunity, do počítača a proti neoprávnenému použitiu, ▫ posúdiť riziká práce na počítači so škodlivým softvérom, ▫ diskutovať o počítačovej kriminalite, ▫ diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe, ▫ diskutovať o rizikách kriminálneho a nelegálneho obsahu. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach <i>Procesy:</i> šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov</p>

Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> ▫ diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam, ▫ diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p>

Informačná spoločnosť – legálnosť používania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- ▣ diskutovať o dodržiavaní základných princípov autorských práv,
- ▣ diskutovať, či bolo dielo legálne nadobudnuté, a o tom, ako sa dá ďalej používať,
- ▣ diskutovať o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela,
- ▣ diskutovať o právnych dôsledkoch publikovania kriminálneho a nelegálneho obsahu.

Pojmy: texty, obrázky, hudba, filmy, ...)

Vlastnosti a vzťahy: autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér
Procesy: legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií

Didaktická technika a materiálne prostriedky

Počítače s pripojením na internet, interaktívna tabuľa, dataprojektor, skener, tlačiareň, digitálny fotoaparát, čítačka pamäťových kariet, USB kľúč, mobilný telefón, internet.

Formy a metódy

Projektové vyučovanie, Brainstroming, hromadná a skupinová práca, práca vo dvojici a individuálna, motivačný rozhovor, demonštračná ukážka.

Učebné zdroje

- Tvorivá informatika: 1. zošit o práci s textom
- Tvorivá informatika: Informatika okolo nás
- Tvorivá informatika: 1. zošit o obrázkoch
- Tvorivá informatika: 1. a 2. zošit s internetom
- Tvorivá informatika: 1. zošit z programovania
- Programovanie v prostredí Imagine
- Informatika pro základní školy, základy práce s PC 1
- internetové zdroje: www.zborovna.sk, www.datakabinet.sk, www.naucytesaviac.sk, www.infovek.sk, www.bezpecnainetnete.sk, www.ovce.sk, ai.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku. Pri hodnotení a klasifikácii sa budeme riadiť metodickými pokynmi pre hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie predmetu informatika sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Človek a svet práce

Technika

Charakteristika

Učebný predmet vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých človek prichádza do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach a prostredníctvom technických vymožeností chráni svet a kultúrne pamiatky.

Predmet musí byť založený predovšetkým na praktickej činnosti. Jeho náplň sa cielene zameriava na zručnosti a návyky pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. Je založený na tvorivej myšlienkovj spoluúčasti a spolupráci žiakov.

Náplň učebného predmetu je určená všetkým žiakom bez rozdielu pohlavia. Žiaci sa učia pracovať s rôznymi materiálmi a pomôckami a osvojujú si základné pracovné zručnosti a návyky, rozvíjajú tvorivé technické myslenie. Pri navrhovaní výrobkov v oblasti dizajnu a pracovných postupov spájajú praktické zručnosti s tvorivým myslením. Základné vzdelávanie obohacuje o dôležitú zložku tým, že kladie základy z oblasti techniky, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie štúdium a uplatnenie človeka v reálnom živote. Žiaci sa učia plánovať, organizovať a hodnotiť pracovnú činnosť samostatne i v skupine. Sú vedení k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny pri práci. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ areál školy
- ▶ dielne
- ▶ počítačová učebňa

Ciele

Žiaci

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;

- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu a používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na seberealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

Vzdelávací štandard

Vzdelávací štandard učebného predmetu technika sa člení na dva tematické okruhy technika a ekonomika domácnosti, pričom každý z nich sa ďalej člení na jednotlivé tematické celky. Dôraz sa kladie na tematický okruh technika.

Človek a technika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržiavať pravidlá BOZP, hygieny a správania sa, ✓ vysvetliť pojem technika v užšom a širšom zmysle slova, ✓ uviesť príklady pozitívnych a negatívnych vplyvov techniky na človeka, prírodu a spoločnosť, ✓ zdôvodniť na príkladoch potrebu pozitívneho prístupu človeka k tvorbe techniky, ✓ vypracovať projekt na tému z ochrany prírody. 	<p>školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni</p> <p>technika</p> <p>prostredie technické – prírodné – spoločenské, vzťahy medzi nimi</p> <p>ochrana, príroda, negatívne vplyvy techniky</p>

Človek a výroba v praxi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať profesie remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, ✓ vysvetliť pojem výrobok, ✓ opísať proces vzniku jednoduchého výrobku, ✓ vyhľadať príklady výrobkov, pracovných nástrojov a pracovného náradia remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, ✓ vyhodnotiť priebeh tematickej exkurzie z výroby, ✓ prezentovať návrh a zhotovenie vlastného jednoduchého výrobku z dostupných prírodných materiálov v danom regióne. 	<p>remeslo, remeselník, pracovný nástroj, pracovné náradie, remeslá v minulosti a v súčasnosti</p> <p>výrobok, vznik výrobku: myšlienka – proces výroby – výrobok</p> <p>návrh výrobku človeku spriemernujúceho život</p>

Úžitkové a darčkové predmety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoríť náčrt jednoduchého výrobku, ✓ vybrať technické materiály a nástroje na zhotovenie výrobku, ✓ navrhnuť postup práce pri zhotovení výrobku, ✓ zhotoviť navrhnutý výrobok, ✓ prezentovať výsledky svojej práce. 	<p>surovina, materiál, polotovary, darčekový a úžitkový predmet</p> <p>myšlienka, návrh, náčrt, rozmery, nástroje a nástroje, postup práce</p> <p>materiál: špajdlia, vetvička, gaštan, plastelína, kôra, latka, tenký drôt, alobal, kartón a pod.</p> <p>výrobky: náhrdelník; náušnice; náramok; zvieratko; počítadlo; svietnik; kvet; stojan na pero; stojan na „mobil“ a pod.</p>

Človek a technika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť vlastnými slovami rozdiely medzi vynálezom, patentom a objavom, ✓ opísať proces vzniku výrobku. 	<p>školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni</p> <p>významné etapy v dejinách vývoja techniky v Európe a vo svete</p> <p>vynález, patent, objav a ich spoločenský význam</p> <p>proces vzniku výrobku: myšlienka – konštruovanie – výroba – použitie výrobkov – likvidácia a recyklácia</p>

Grafická komunikácia v technike

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poukázať na základné rozdiely medzi technickým zobrazovaním a kresbou, ✓ uviesť príklady uplatnenia piktogramov, ✓ vytvoríť vlastný návrh piktogramu, ✓ vybrať vhodný pohľad na zobrazenie telesa, ✓ uviesť príklad zobrazenia telesa na jednu priemetňu – nárysňu, ✓ porovnať význam základných druhov čiar na technickom náčrte a výkrese, ✓ určiť z technického výkresu rozmery zobrazeného telesa, ✓ narysovať zobrazenie jednoduchého telesa v jednej priemetni, ✓ priradiť kóty k zobrazenému jednoduchému telesu, ✓ vypracovať projekt na porovnanie rôznych druhov zobrazení. 	<p>zobrazovanie v technike</p> <p>návrh, náčrt, technický náčrt, piktogram, technický výkres</p> <p>kóta, kótovanie, druhy čiar, mierka</p> <p>zobrazovanie telies na jednu priemetňu – nárysňu</p> <p>čítanie jednoduchého technického výkresu</p> <p>vlastný jednoduchý výrobok</p> <p>odporúčané výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku</p>

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovnať vlastnosti rôznych drevín, ✓ zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania dreva podľa technického výkresu, ✓ rozlíšiť základné druhy kovov, ✓ porovnať vlastnosti kovov, ✓ vysvetliť princíp spracovania kovov na polotovary, ✓ uviesť príklady využitia kovov v praxi v závislosti od ich vlastností, ✓ zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plechu a drôtu podľa technického výkresu, ✓ rozlíšiť základné druhy plastov, ✓ uviesť príklady použitia plastov v praxi, ✓ zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plastov podľa technického výkresu. 	<p>drevo – stavba, štruktúra, rozdelenie, vlastnosti, drevo – ťažba, surovina, spracovanie, druhy reziva, polotovary, použitie, pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, rašpľovanie,</p> <p>pilovanie, brúsenie, vrtanie, lepenie, spájanie klincami a skrutkami, povrchová úprava, výrobok z dreva výrobky: krmidlo pre vtáčikov (do klietky; do exteriéru);</p> <p>stojan na varešky; počítadlo; rámik na obraz; krabička na šperky; stojan na „mobil“ a pod.</p> <p>výroba železa a ocele, surovina</p> <p>kovy – rozdelenie, vlastnosti, polotovary, použitie</p> <p>pracovné postupy: meranie a obrysovanie, vyrovnávanie, strihanie, štikanie, ohýbanie, pilovanie, prebíjanie, vysekávanie, povrchová úprava, samostatná práca, výrobok z kovu</p> <p>výrobky: ozdobná brošňa alebo retiazka; kvet; košík;</p> <p>stojan na písacie potreby; oplietané vajíčko; zvonkohra a pod.</p> <p>plasty – rozdelenie, vlastnosti, druhy, výroba plastov, surovina, použitie, likvidácia a recyklácia</p> <p>pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, pilovanie, vrtanie,</p>
	<p>leštenie a matovanie, lepenie, spoj skrutkou,</p> <p>samostatná práca, výrobok z plastu</p> <p>výrobky: prívesok na kľúče; stierka na cesto; kvet; hodiny; škrabka na okno; pokladnička; ozdoba na vianočný stromček;</p> <p>veľkonočný svietnik a pod.</p>

Elektrická energia, elektrické obvody

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť rozdiely medzi monočlánkom, batériou a akumulátorom, ✓ znázorniť prvky jednoduchých elektrických obvodov, ✓ zapojiť jednoduchý elektrický obvod na stavebnici, ✓ zdôvodniť zber nebezpečného odpadu, ✓ opísať hlavné zásady postupu poskytnutia prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, ✓ zapojiť samostatne ďalšie elektrické obvody na el. stavebnici podľa schémy. 	<p>elektrická energia, výroba – premena energií, zdroje, využitie</p> <p>v priemysle a v domácnosti, šetrenie elektrickou energiou elektrické obvody</p> <p>prvky a schematické značky, schémy elektrických obvodov</p> <p>elektrotechnická stavebnica</p> <p>nebezpečný odpad – jeho zber a separovanie (monočlánky, batérie, akumulátory)</p> <p>účinky elektrického prúdu</p> <p>prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom</p>

Jednoduché stroje a mechanizmy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady využitia jednoduchých strojov, mechanizmov a prevodov v praxi, ✓ porovnať niektoré druhy prevodov v mechanických hračkách. 	<p>jednoduché stroje, mechanizmy</p> <p>prevody – druhy a princípy, využitie (mechanické hračky, mechanické prístroje a zariadenia v domácnosti a v praxi)</p>

Grafická komunikácia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">☐ určiť jednotlivé priemety na technickom výkrese,☐ doplniť chýbajúci priemet telesa na technickom výkrese,☐ uviesť príklady reálnych predmetov, ktoré je potrebné zobrazit' viacerými priemetmi,☐ narysovať jednoduchý technický výkres výrobku v troch priemetoch,☐ vysvetliť rozdiel medzi technickým výkresom a technickou dokumentáciou,☐ naprojektovať tvar, rozmery, materiál a pracovný postup na vlastný jednoduchý výrobok.	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni zobrazovanie telies na tri priemety, technická dokumentácia výrobku návrh, technický výkres vlastného jednoduchého výrobku z dreva (kombinovaného výrobku) výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku; návrh výrobku (polotovár, pracovné postupy... usmerňuje učiteľ) má byť realizovateľný v rámci nasledujúceho tematického celku

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<p>porovnať vlastnosti vybraných druhov technických materiálov,</p> <ul style="list-style-type: none">☐ vykonať jednoduchý experiment na porovnanie vybranej vlastnosti materiálov, vlastnosť aplikujú na príkladoch v praxi,☐ uviesť príklady využitia vybraných druhov technických materiálov v praxi,☐ navrhnuť technologický postup zhotovenia vlastného výrobku,☐ zrealizovať na výrobkoch vybrané pracovné postupy ručného obrábania podľa technického výkresu.	technické materiály – kovy, drevo, plasty, keramické materiály, sklo, guma, textil, kompozitné materiály, vlastnosti a využitie pracovné postupy obrábania dreva: rezanie, dlabanie, vrtanie, lepenie, spájanie skrutkami, spájanie dreva plátovaním, povrchová úprava pracovné postupy obrábania kovov: rezanie, pilovanie, vrtanie, nitovanie, ohýbanie pracovné postupy obrábania plastov: vrtanie, lepenie, ohýbanie, tvárnenie, spájanie skrutkami samostatná práca, výrobok kombináciou materiálov výrobky: otvárač na veká fliaš; vianočný svietnik; značkovač záhradného záhonu; hviezdicová miska pod kvetináč; dopravná značka; netradičný privesok; forma na odlievanie panáčka /autička; kyprič pôdy a pod.

Stroje a zariadenia v domácnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">☐ charakterizovať stroje a zariadenia používané v domácnosti,☐ zdôvodniť výhody a nevýhody využitia strojov a zariadení na rôzny pohon,☐ vyhľadať na internete návod na obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení,☐ identifikovať nebezpečenstvo pri práci so strojmi a zariadeniami,☐ prezentovať bezpečné postupy používania vybraných mechanických strojov a zariadení v domácnosti,☐ vypracovať projekt na tému obsluhy a údržby vybraného domáceho stroja (zariadenia).	stroje a zariadenia – mechanické, plynové, benzínové, elektrické stroje a zariadenia – charakteristika, návody na obsluhu a údržbu, bezpečné používanie

Grafická komunikácia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none">☐ orientovať sa v pracovných činnostiach vybraných profesií.	trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, pracovných prostriedkov, pracovných objektov, charakter a druhy pracovných činností, kvalifikačné, zdravotné a osobnostné požiadavky, rovnosť príležitostí na trhu práce možnosti vzdelávania – náplň učebných a študijných

	odborov, prijímacie skúšky, informácie a poradenské služby zamestnanie – pracovné príležitosti v obci (región), spôsoby hľadania zamestnania, písanie životopisu, motivačného listu, pohovor u zamestnávateľa, problémy nezamestnanosti, úrady práce, práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov
--	--

Elektrické spotrebiče v domácnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> opísať princípy činnosti vybraných elektrických spotrebičov, ovládať pravidlá použitia vybraných elektrických spotrebičov v domácnosti, vypočítať spotrebu elektrickej energie vybraných spotrebičov v domácnosti s využitím energetického štítku, porovnať finančné náklady na prevádzku niektorých elektrických spotrebičov v domácnosti, zdôvodniť zber, triedenie a likvidáciu vyradených elektrických spotrebičov, zrealizovať prieskum projekt na kúpu elektrického spotrebiča do domácnosti. 	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni, BOZP elektrické spotrebiče v domácnosti, druhy elektrických spotrebičov princíp činnosti elektrických spotrebičov pravidlá bezpečného používania a obsluhy ekonomika domácnosti, energetický štítok (energetická trieda) elektrických spotrebičov spotreba elektrickej energie

Technická elektronika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> zapojiť diódu v prípustnom a nepripustnom smere, vysvetliť využitie diódy a tranzistora v elektrickom obvode, vyhľadať na internete príklady využitia snímačov v bežnom živote, uviesť spôsoby regulácie elektrických prístrojov a zariadení v domácnosti, pracovať samostatne s virtuálnou elektronickou stavebnicou, opísať princíp prenosu telekomunikačných signálov. 	dióda, tranzistor, integrovaný obvod, mikročip logické obvody snímače a regulačné prvky prenos signálov, telekomunikačná technika virtuálna elektronická stavebnica (Edison)

Technická tvorba

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> vytvoriť technickú dokumentáciu k vlastnému jednoduchému výrobku v elektronickej podobe, vytvoriť reklamný leták s cenovou ponukou na predaj vlastného výrobku, navrhnuť vlastný výrobok, zrealizovať na svojom výrobku pracovné postupy ručného obrábania materiálov s využitím zapájania elektrických obvodov, vypracovať projekt vlastného jednoduchého kombinovaného výrobku, 	konštruktér, technológ, konštruovanie, technológia výroby návrh a tvorba technickej dokumentácie, dizajn marketing PC, kresliace programy Výrobky: stolový ventilátor na solárny pohon, solárne osvetlenie záhradného chodníka; ochrana bytu/domu – pohybový snímač so zvukovým signálom; štedrovečerný stolový blikajúci (LED) stromček; z nefunkčného „mobilu“ autičko; netradičný šach a pod.

Svet práce

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> posúdiť svoje možnosti pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania profesijnej prípravy, využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber 	voľba profesijnej orientácie – základné princípy, sebapoznávanie, osobné záujmy a ciele, telesný zdravotný stav, osobné vlastnosti a schopnosti, sebahodnotenie,

<p>vhodného vzdelania,</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť plán a časový rozvrh pre dosiahnutie kariérových cieľov, vrátane požiadaviek na vzdelanie a odbornú prípravu, náklady a možné zadĺženie, • vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá), • uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora), • použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy. 	<p>vplyvy na voľbu profesijnej orientácie, informačná základňa pre voľbu povolania, práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb</p>
--	---

Učebné zdroje

- Technika pre 5. ročník ZŠ - pracovný zošit
- Technika pre 6. ročník ZŠ – pracovný zošit
- Technika pre 7. ročník ZŠ – pracovný zošit
- Technika pre 8. ročník ZŠ – pracovný zošit
- pracovné listy, učebnica,
- internet: <http://ucebnicatechnika.sk/clovek-a-technika-2/>

Hodnotenie

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1.mája 2011.

Hodnotenie predmetu technika sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Pestovateľské práce

Charakteristika

Predmet využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch, rozvíja pracovné zručnosti, oboznamuje žiakov so správnym pestovaním zeleniny a okopanín.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o postupe pestovania rastlín. Vytvára základy pre kladný vzťah k prírode, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia a tvorí pozitívny postoj k riešeniu ekologických problémov.

Časová dotácia

- ▶ 6. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ skleník
- ▶ školské políčko
- ▶ školský sad
- ▶ kvetinové záhony

Ciele učebného predmetu:

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativity a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia,
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť),
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznaniu významu pôdy a jej vlastností,
- osvojeniu si základných poznatkov o osive a sadive,
- poznávaniu základných druhov zeleniny,
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, význame pre zdravie človeka,
- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaní pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní okrasných rastlín,
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní rastlín.

Kľúčové kompetencie

1. Schopnosť uvedomiť si význam tvorby a ochrany životného prostredia.
2. Schopnosť rozvoja kladného vzťahu k svojej práci.
3. Schopnosť estetického vnímania svojho okolia – životného prostredia.
4. Vytvárať pomocou vlastnej kreatívnej práce estetické školské prostredie.
5. Schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť tvoriť a vyjadrovať vlastný názor.
6. Schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie.

Pracovné kompetencie

1. Schopnosť poznávať kvalitu a vlastnosti pôdy
2. Schopnosť poznávať základné druhy zeleniny, ich vlastnosti a použitie
3. Schopnosť poznávať na ukážkach osivo, sadivo
4. Schopnosť využívať znalosti a skúsenosti získané v prírodovedných predmetoch v záujme vlastného rozvoja.
5. Schopnosť praktického osvojenia práce podľa návodu.
6. Schopnosť spolupráce vo dvojici a v malej skupine.
7. Schopnosť správne a bezpečne používať nástroje a materiály.

Sociálne a personálne

1. Osvojuje si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine.
2. Dokáže si budovať vlastnú samostatnosť k celoživotnému učeniu.
3. Dokáže zhodnotiť informácie, ich zdroj a dokáže ich využívať.
4. Prijíma spätnú väzbu.

Riešiť problémy

1. Využíva vhodné metódy založené na analyticko – kritickom a tvorivom myslení.
2. Je otvorený pri získavaní inovatívnych postupov.
3. Schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady.

Obsah učebného predmetu

→ v 5. ročníku je rozdelený:

1. Náradie a pomôcky
2. Pôda
3. Osivo a sadivo
4. Zelenina
5. Okopaniny
6. Praktické práce

Metódy a formy práce - stratégie vyučovania

Učebné osnovy sú koncipované voľne. To predpokladá tvorivú prácu učiteľa a vytvára možnosti voliť optimálny výber teoretických poznatkov a praktických činností podľa záujmu žiakov a materiálnych podmienok školy. Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu je starostlivosť o školský areál a kvetinovú výzdobu školy.

Vyučovací proces sa rozvíja na základe obsahu stanovenom učebnými osnovami tak, aby sa dosiahli ciele uvedené na začiatku, ale aj konkretizované pri každom tematickom celku. Najdôležitejším snažením by mal byť ústup od reprodukčných činností, viac sa zameriavať na rozvoj tvorivosti žiakov.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Vyučovacie metódy:

názorného ukážky fyzickej práce, motivačné rozprávanie, rozhovor, motivačná demonštrácia, vysvetľovanie, rozhovor, diskusia, pokus a pozorovanie, manipulácia s prírodninami a pracovnými nástrojmi didaktická hra, práca s knihou, časopismi a textom, problémové metódy - brainstorming, heuristické metódy, využívanie IKT, opakovania a precvičovania, praktické aktivity a tvorba projektu.

Formy práce:

V organizovaní vyučovacieho procesu sa uprednostňuje tímová práca žiakov. Práve tímová práca sa využíva pri riešení rôznych problémov v bežnom živote. Žiaci sa majú naučiť vzájomne komunikovať v tíme, spoločne pracovať, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa od ostatných, niesť zodpovednosť za prácu celého tímu.

Učebné zdroje:

- Učebnice - Pestovateľské práce pre základné školy
- Odborná literatúra
- Staráme sa o izbové rastliny, internet, časopis Záhradkár, Včelár a i.,
- materiály vydávané mimovládnyimi ekologickými organizáciami OZ Tatry a i.
- výučbové CD programy.

Hodnotenie

Žiak je hodnotený podľa platných predpisov na hodnotenie žiakov ZŠ. Hodnotenie pôsobí na žiaka motivačne. Žiakov hodnotíme (jednotlivcov, skupiny) počas hodiny priebežne i na konci vyučovacej hodiny. Pri hodnotení a klasifikácii sa budeme riadiť metodickými pokynmi pre hodnotenie a klasifikáciu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie predmetu pestovateľské práce sa vykonáva v 6. a 7. ročníku klasifikáciou.

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

Charakteristika

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií).

Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície.

Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ areál školy

Hlavný cieľ

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania.

Ciele predmetu

Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,

- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- spoznávajú a slovné pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

Cieľové kompetencie

Žiak má po absolvovaní nižšieho sekundárneho vzdelania tieto vedomosti, zručnosti a postoje:

➤ *formálne zručnosti:*

- dokáže zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
- dokáže vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika),
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobneninou (filmový trik, kulisa, maskovanie, mimikry),
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry,
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu,
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty,
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť,
- vo svojom vyjadrovacom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.

➤ *technické zručnosti:*

- dokáže zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru – balenie, obliepanie, obväzovanie, odrôtovanie,
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez, linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží,
- zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

➤ **mentálne spôsobilosti:**

● rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia;

● vedieť odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobrazit') alebo hľadiska (dôležité – nepodstatné, zaujímavé – nezaujímavé),

● chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti,

● vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektur – uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky),

● uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie, (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov) matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia),

● pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo.

➤ **postoje:**

● hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor.

● otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,

● otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),

● v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,

● náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),

● tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,

● aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

● vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ich so svojím štýlom,

● hľadať vlastné cesty sebvýjadrenie; budovania vlastného vkusu a tváre (imidžu),

● spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov.

Vzdelávací štandard

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ použiť výrazové možnosti rôznych kvalít čiar, tvarov, plôch – povrchov, farieb a farebných kombinácií, ✓ usporiadať rôzne prvky do kompozície.	pozitív a negatív na ploche – šablóny z obrysového tvaru (figúra, predmet) dynamické zobrazenie pohybu opakovaním obrysového tvaru pozitív a negatív v priestorovom tvare: otláčanie predmetov do mäkkej modelovacej hmoty (figuratívna alebo abstraktná kompozícia) – odlievanie do sadry

Možnosti zobrazovania videneho sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ nakresliť približné tvary a proporcie pozorovaných predmetov,✓ vymodelovať približný tvar videneho predmetu.	<p>základné proporcie predmetov</p> <p>analytické pozorovanie predmetov (celok a časti)</p> <p>kreslenie predmetu podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií); vyjadrenie približného tvaru a modelácie tieňovaním, šrafovaním, lavírovaním</p> <p>modelovanie tvaru predmetu podľa videnej skutočnosti s dôrazom na základy výstavby proporcií (budovaných od geometrických tvarov k približnej modelácii predmetu), viacpohľadovosť plastického tvaru</p>

Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ použiť geometrizáciu tvarov (v maľbe, alt. v kresbe zátišia, krajiny alebo portréty),✓ vytvoriť fantastickú kompozíciu skladaním rozmanitých tvarov,✓ sloвне opísať kubistické dielo,✓ sloвне opísať surrealistické dielo.	<p>geometrizácia tvarov predmetov (napr. zátišie)</p> <p>kompozícia (obraz) z takto „rozložených“ predmetov – kubistický princíp</p> <p>fantastické kombinácie tvarov (napr. častí predmetov, ľudských a zvieracích postáv ...)</p> <p>surrealistické umenie</p> <p>kubistické umenie</p> <p>porovnanie zobrazujúceho a nezobrazujúceho (abstraktného) umenia</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ pomenovať typické prvky mozaiky,✓ tvorivo použiť (transformovať) princíp mozaiky.	<p>mozaika (z papiera alebo rôznych materiálov) alebo maľba (vlastný motív žiaka, formálna inšpirácia z dejín umenia)</p> <p>umenie neskorkej antiky – mozaiky</p> <p>byzantské umenie – ikony</p> <p>uvedenie do dobovej situácie – príbeh umelca neskorkej antiky (Byzancie), ranokresťanské umenie</p>

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ vymenovať typické znaky vybraných druhov umenia,✓ vymenovať druhy výtvarného umenia.	<p>výtvarná interpretácia vybraného umeleckého diela podľa videnej reprodukcie (alebo diela v galérii)</p> <p>výtvarné dielo (o rozmeroch, autorovi, dobe vzniku, technike, námete)</p> <p>orientácia v galérii (príp. virtuálnej galérii) – vyhľadávanie diel, ich slovná interpretácia</p> <p>možnosti prezentácie umenia: galéria, múzeum, výstava, vernisáž, knihy a časopisy o umení</p> <p>druhy výtvarného prejavu: obraz, socha, grafika, objekt, inštalácia</p>

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ charakterizovať exteriér a interiér v architektúre,✓ výtvarne vyjadriť vlastnú predstavu fubovného architektonického priestoru.	<p>odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov v ňom – tvorba priestorových modelov odrážajúcich tvar alebo funkciu napr. proporcií postavy, pohybov, polôh tela pri rôznych činnostiach</p> <p>modely „schránok“ na bývanie, na pohyb pre človeka alebo pre živočíchov</p> <p>návrh zariadenia vlastného priestoru (napr. brlôžtek, jaskyňa, hniezdo, nora, detská izba, karavan, trieda, spáľňa)</p> <p>exteriér a interiér</p>

Podnety fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ poznať základné úkony fotografovania s digitálnym fotoaparátom (záber – rámovanie, približovanie – vzdďaľovanie, uloženie fotografie),✓ využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní.	<p>základy práce s digitálnym fotoaparátom</p> <p>fotografia (digitálna)</p> <p>hľadanie záberu – výsek (rámovanie) pohľadu na skutočnosť, rôzne výseky rovnakého námetu v hľadáčiku (napr. drobné predmety)</p> <p>rôzne možnosti pohľadu na predmet (motív) - celok a detail</p> <p>hry s približovaním (zoomom)</p> <p>rovnaký námet s rôznou expozíciou</p> <p>režim makro</p> <p>uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači</p> <p>vznik fotografie</p>

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ poznať základné úkony pri nakrúcaní videa.	<p>záber (kompaktný digitálny fotoaparát alebo mobilný telefón, videokamera)</p> <p>veľkosť, kompozícia a dĺžka záberu, uhol pohľadu, osvetlenie, farebné naladenie</p> <p>voľba témy, výber/priprava scény a aktérov, vyjadrenie miesta</p> <p>spájanie záberov a obrazov (sekvencia, statický záber), plynutie času</p> <p>základné pojmy a ich praktické ozrejenie, prostredníctvom výtvarných činností</p> <p>informácie o vzniku filmu (ukážky prvých filmov)</p>

Elektronické médiá

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ vytvoriť jednoduchú animáciu pomocou pečiatok alebo vlastnej kresby,✓ naskenovať vlastnú kresbu (maľbu) predmet, alebo časť tela.	<p>animácia (digitálne pečiatky, nástroj priesvitka, fázy animácie pomocou digitálnej pečiatky, vytváranie a úprava fáz animácie, kompozícia v animácii, čas v animácii, uloženie animácie)</p> <p>pohyby a procesy v animovanej kresbe (lineárna animovaná kresba, kolorovaná lineárna animovaná kresba)</p> <p>skenovanie a uloženie naskenovaného obrázka</p> <p>nástroje v počítačovom programe</p>

Podnety dizajnu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ vytvoriť jednoduché znaky,✓ slovné opísať významy použitých znakov.	<p>zásady tvorby, znaku a značky</p> <p>návrh loga, značky, (pre udalosť, firmu, klub, obec, výrobok), alebo návrh ex libris pre svoje knihy (možnosti zapojenia písmena, ornamentu, geometrického tvaru, vymysleného znaku)</p> <p>alternatívne návrh obalu (skatule) na konkrétny predmet s použitím loga, značky</p>

Tradície a podnety remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ modelovať nádoby podľa vlastného návrhu,✓ vytvoriť ornamente s tradičnými prvkami,✓ navrhnuť svojské ornamente.	výtvarné reakcie (inšpirácie, interpretácie, kombinácie) na rôzne typy regionálnych ornamentov alebo ornamentov rôznych kultúr aplikácia a aktualizácia navrhnutého ornamentu (napr. na súčasný úžitkový predmet, časť odevu, žiakom vymodelovaný predmet) podnety hĺbkárstva návrh a modelovanie nádoby (príp. novotvaru), z mäkkej modelovacej hmoty použitie rôznych spôsobov povrchovej úpravy (napr. vlyš, špagátová technika, vryp) možnosti farebnej úpravy a aplikácie dekoru/ornamentu možnosti odrôtovania tvaru mäkkým drôtom stručná história hĺbkárstva a drotárstva

Synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ vytvoriť svojský zápis hudby.	grafická partitúra: zápis hudby (do notovej osnovy alebo do vlastného vymysleného systému) prostredníctvom zobrazovacích znakov, vlastných grafických symbolov, geometrických tvarov, koláže, asambláže z predmetov... (dôraz na význam, tvar znakov, ich farbu, ich umiestnenie) pokus o zvukovú interpretáciu

Podnety poznávania sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ výtvarne zareagovať na témy dejepisu alebo zemepisu.	výtvarné hry s problematikou dejepisu a /alebo zemepisu (napr. mapa/cestovný poriadok/orientačná schéma svojej biografie – dejepisu svojho života alebo života predkov, symboly pre jednotlivé udalosti; alebo trojrozmerné zobrazenie historickej udalosti – možnosť kolektívnej práce) reflexia dobového dizajnu, módy, dopravných prostriedkov (napr. doby mladosti svojich rodičov, starých rodičov, prastarých rodičov – podľa ukážok)

6. ročník

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ kresbou vyjadriť základné vzťahy predmetov v priestore,✓ vyjadriť vzťahy farieb v priestore pri zobrazovaní exteriéru (krajinu).	mierka a proporčné vzťahy operácie s mierkou zobrazovania: zmenšovanie – zväčšovanie, vzdďľovanie – približovanie pozorovanie vzťahov podľa skutočnosti operácie s proporciami: približný pomer častí videnej a kreslenej predlohy farebné budovanie priestoru v obraze: blízkosť a vzdialenosť

Možnosti zobrazovania videneho sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ vyjadriť približné proporcie pri kreslení postavy,✓ vyjadriť približné proporcie pri modelovaní postavy.	proporcie postavy (človek, zvieratá) analytické pozorovanie postavy kreslenie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, pohybu) modelovanie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, častí vo vzťahu k celku, pohybu)

Podnety moderného súčasného výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ rozpoznať princípy op-artu a kinetického umenia,✓ nachádzať súvislosti a rozdiely medzi rôznymi umeleckými štýlmi.	op-art: inšpirácia vybraným princípom op-artovej tvorby (mihotavý efekt, ilúzia priestorovosti, svetelný a farebný kontrast, séria, mriežka...) kinetické umenie: jednoduchý kinetický objekt optické klamy, ilúzie a dvojznačné zobrazenia

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ rozpoznať typické znaky gotického umenia a architektúry,✓ tvorivo použiť (transformovať) historický motív.	gotické umenie a architektúra (katedrála, hrad, odev) uviedenie do dobovej situácie – hra na umelca gotiky výtvarná interpretácia dobovej výtvarnej formy (napr. vitráž z papiera alebo rôznych materiálov – vlastný motív žiaka, alebo knižná iluminácia, návrh gotického rytierskeho brnenia, odevu a pod.)

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ slovné interpretovať subjektívny dojem zo zmyslového (synestetického) vnímania umeleckého diela.	vnímanie výtvarného diela (v galérii alebo podľa reprodukcie) – reakcie rôznych zmyslových modalít; obraz pre päť zmyslov (vcítanie sa do diela na základe jeho pozorovania; priradovanie chuti, vône, zvuku a hmatového pocitu – farbe, tvaru, povrchu, svetlosti, motívu) interpretácia vybraného výtvarného diela na základe synestetického vnímania (napr. čo zobrazuje abstraktné umenie?)

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ rozlíšiť prvky a funkcie časti zástavby mesta alebo dediny,✓ vytvoriť jednoduchý plán usporiadania urbánneho celku (mesto, dedina, osada, časť) podľa svojej predstavy.	urbanizmus: nadhľad, pôdorys, plán plán mesta (dediny), štruktúra zón, doprava, uzly; vzájomné vzťahy, vzťah ku krajine porovnanie: mesto a dedina fantastické priestory, fantastické funkcie, utópia

Podnety fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ nafotografovať inscenovanú situáciu,✓ využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní.	inscenovaná fotografia práca s materiálmi – príprava inscenovaného prostredia (inštalácie), fotografického terénu (napr. z papiera, plastelíny, rôznych priehľadných a polopriehľadných materiálov), využitie povrchov (textúr), umiestnenie predmetu v inscenácii osvetlenie, nasvietenie s farebným svetlom fotografovanie s rôznymi uhľami pohľadu – celok, detail

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">✓ pomenovať vzťah obrazu a zvuku vo videu alebo vo filme z hľadiska výrazu.	vzťah obrazu a zvuku vo videu a filme ozvučenie krátkej ukážky (experimentovanie s ozvučením s použitím vybraného obrazu a zvuku v počítačovom programe) hudba, hlas a ruchy

Elektronické médiá

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vytvoriť koláže z vlastných digitálnych kresieb, fotografií, malieb, alebo písma, ✓ vytvoriť varianty digitálneho obrazu pomocou operácií v počítačovom programe.	digitálna úprava farieb obrazu digitálna úprava svetlosti, sýtosti, kontrastu farieb; rozostrenie, zaostrenie, voľná transformácia digitálne filtre, farebné filtre, krivky farieb digitálna obrazová koláž/koláž z obrazu a písma

Podnety dizajnu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ navrhnuť odevy alebo doplnky podľa svojich predstáv.	odevný dizajn odev, časť odevu, doplnok história odievania odevný dizajn

Tradicie a podnety remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ tvorivo variovať tradičnú techniku.	podnety košíkárstva pletenie objektu z prútov (napr. papier, kartón, bužirka, drôt, drevo...) výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov...)

Synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ použiť zvukové vlastnosti materiálov a objektov.	objekt vydávajúci zvuk – hudobno-vizuálny nástroj, ozvučené povrchy (textúry: napr. vrúbkovaný papier, plech...) zvuková performancia s vlastnými zvukovými objektmi (nástrojmi vydávajúcimi zvuky, ruchy, šumy) zvukové objekty, autorské a hudobné nástroje

Podnety poznávania sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ výtvarne reagovať na témy biológie.	podnety biológie: výtvarné interpretácie prírodných štruktúr (napr. makrosnímky rastlinných a živočíšnych tkanív, minerálov, pozorovanie mikroskopom, röntgenové snímky, snímky geologických vrstiev, kryštálov, tepelné snímky povrchu Zeme, kozmické snímky, pozorovaná štruktúra listov ...)

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ☐ vytvoriť rôzne typy kompozície zo zvolených prvkov.	poriadok a chaos – usporadúvanie prvkov v kompozícii náhodná a konštruovaná zostava kompozícia symetrické – asymetrické usporiadanie, rytmus – arytmia, zámerná – náhodná kompozícia (automatizmus, improvizácia, neporiadok), geometrická a lyrická abstrakcia, akčná maľba

Možnosti zobrazovania videného sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ zobraziť jednoduché priestorové vzťahy v perspektíve.	zobrazovanie priestoru lineárna perspektíva pozorovanie a konštrukcia interiér zobrazenie architektonického tvaru v krajine – exteriér lineárna kresba kolorovanie renesančné zobrazenia perspektívy(F. Brunelleschi, Massacio, P. della Francesca, L.da Vinci...)

Podnety výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ rozpoznať podstatné znaky umenia pop-artu, ☐ pomenovať súvislosti a rozdiely medzi vybranými umeleckými štýlmi.	dadaizmus a pop-art (obrazy, objekty, asambláže) dadaistický text, dadaistický objekt ready-made - kompozícia z nájdeného predmetu pop-art – výtvarné hry s reklamou(ikonografia každodennosti, masmédií, reklamy), zväčšeninou, zmnožením, materiálou zmenou(napríklad mäkká plastika) nový realizmus (dekoláž, konkrétna poézia, kompresia, akumulácia...)

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ poznať typické znaky renesančného maliarstva, sochárstva a architektúry, ☐ rozpoznať typické prvky vybraných umeleckých slohov – ich súvislosti a rozdiely.	renesančné umenie (maliarstvo, sochárstvo, technické návrhy, architektúra) výtvarné reakcie žiakov (napr. renesančná móda, doplnky, stroje, stavby...) o dobovej situácii – príbeh renesančného umelca

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ slovné a výtvarne interpretovať videné výtvarné dielo.	slovo a obraz (porovnanie slovného opisu a zobrazenia toho istého motívu) výtvarná interpretácia umeleckého diela podľa slovného opisu inej osoby a podľa vlastného videnia diela v galérii (alebo reprodukcie) vlastný opis (námetu, témy, príbehu výtvarného diela v galérii - na reprodukcii)

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ rozlíšiť charakteristické funkcie architektonického priestoru, ☐ rozlíšiť výraz architektonického priestoru, ☐ nakresliť návrh architektúry vybraného typu.	návrhy architektúr s rôznou funkciou a účelom charakteristika členenia, tvaru a výrazu funkcie architektonického priestoru: priestor pre sústredenie, učenie sa, výtvarné činnosti, pohyb, odpočinok ...; spoločný a súkromný priestor, sviatočný (posvätný) a všedný priestor, vonkajší a vnútorný priestor výraz architektonického priestoru:(napr. stiesnený, smutný, chladný, intímny, príjemný, veľkolepý, slávnostný, veselý...) typy architektonických priestorov

Podnety fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ použiť pri fotografovaní vhodnú expozíciu a režim.	fotografovanie krajiny, premeny denného svetla formát, výrez, približovanie, detail a celok ukážky krajinárskej fotografie

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ pripraviť krátky scenár a storybord videa.	scenár, príprava videa, klipu (námet, akcia, dej) rozkreslenie kľúčových scén – storybord návrh postáv (výzor, kostým) návrh filmovej scény, kostýmu ku scenáru

Elektronické médiá

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ nakresliť telesá v 3D programe, ☐ vytvoriť vlastnú kompozíciu spájaním 3D telies v grafickom programe.	telesá v 3D programe (nástroje, Rectangle, Circle, Move, Copy, Push/Pull, Select, Line, Arc, Eraser, Zoom, PaintBucket) kompozície z kvádrov, kociek a valcov, alebo architektúra kopírovanie, spájanie, telies vyfarbovanie telies a priradovanie textúr ukladanie modelov do formátu skp export do formátu jpg

Podnety dizajnu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ navrhnuť tvar úžitkového predmetu.	návrh dizajnu výrobku (napr. automobil, bicykel, domáci spotrebič, počítač, športové náradie ...) tvar vo vzťahu k funkčnosti a vizuálnej zaujímavosti dizajn výrobkov a transportdizajn (dizajn dopravných prostriedkov)

Tradicie a podnety remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ výtvarne interpretovať vybrané typické zvyky alebo pamiatky svojho regiónu.	legendy a história regiónu (obce, sociálnej skupiny) pamiatky regiónu a ich príbehy miestne zvyky miestne remeselné tradície, ich história výtvarná interpretácia regionálnych legend, histórie, pamiatok, remeselných tradícií

Synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ výtvarne vyjadriť subjektívnu vizuálnu predstavu chuťového vnemu.	vyjadrenie chutí výtvarnými prostriedkami (zobrazujúcim alebo abstraktným spôsobom) koreniny, bylinky, čaje, jedlá a ich farebné (tvarové, materiálové, gestické ...) vyjadrenie

Podnety poznávania sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
☐ vytvoriť grafické znázornenie gramatických pojmov alebo vzťahov, ☐ porovnávať súvislosti, vzájomné vzťahy medzi výtvarnými znakmi (zobrazovaniami) a slovami.	výtvarné interpretácie gramatických tvarov (napr. slovných druhov, vetných členov, homonym, synonym, opozít ...) priraďovanie výtvarných znakov ku slovám vizuálna poézia (náhrada slov grafickými znakmi, obrazmi, fotografiami, prírodninami alebo objektmi alt. predmetmi) <i>pozn. téma súvisí s tematickými celkami: podnety výtvarného umenia (dadaizmus)</i>

Synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<i>Výtvarné vyjadrovacie prostriedky</i> • štylizovať motív,	transformácia vybraného motívu do niekoľkých tvarových štýlov (napr. geometrizácia, znejasnenie, vyskladanie z iných tvarov, redukcia na obrys, vyjadrenie linkou, bodmi, vyjadrenie plasticity...)
<i>Možnosti zobrazovania videneho sveta</i> • zobraziť charakteristický výraz rôznych emócií prostredníctvom portrétu (karikatúry).	zobrazovanie výrazu tváre karikatúra podľa fotografických portrétov (prepojené s tematickým radom podnety fotografie) subjektívne transformovanie videnej reality, nadsadenie a štylizácia foriem umocňujúca výraz, expresionistické portréty, výrazové hlavy
<i>Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia</i> • vymenovať podstatné znaky umenia inštalácie, • predviesť perormanciu na vlastnú tému.	umenie inštalácie: inštalácia (alebo: pre konkrétny priestor/z konkrétnych predmetov/z vytvorených rekvizít/z prírodnín...), fotodokumentácia umenie performancie a happeningu: perormancia (samostatná – symbolika gesta, postoja, pohybu); happening (skupinový; napr. zorganizovaný nevšedný zážitok)
<i>Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia</i> • rozpoznať typické znaky barokového maliarstva, sochárstva a architektúry.	barokové umenie (barokové maliarstvo, sochárstvo, architektúra, odievanie, typografia ...) výtvarné reakcie žiakov na vybraný barokový artefakt
<i>Škola v galérii</i> • diskutovať o videnej výstave, alebo prehliadke	umenie v galérii, rozdiel medzi múzeom umenia a výstavou krátka slová (písomná) reflexia („recenzia“) výstavy alebo virtuálnej galérie

virtuálneho múzea na internete.	časopisy o súčasnom umení/dizajne/architektúre
Podnety architektúry <ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť funkcie a výraz interiéru a exteriéru, navrhnuť vonkajší a vnútorný priestor ľubovoľnej stavby. 	interiér a exteriér (špecifiká a vzájomné vzťahy) výraz a funkcie vnútorného a vonkajšieho priestoru tvaroslovie a materiály návrh vnútorného a vonkajšieho usporiadania vybraného typu architektúry
Podnety fotografie <ul style="list-style-type: none"> rozlišovať rôzne spôsoby komponovania portréту. 	fotografovanie portréту (osvetlenie, výraz, formát, výrez, profil, trištvrté profil, en face, pohľad, nadhľad) portrétna fotografia <i>pozn. prepojenie s tematickým celkom: zobrazovanie skutočnosti</i>
Podnety videa a filmu <ul style="list-style-type: none"> rozlišovať základné filmové žánre. 	video a film – spoločné znaky a rozdiely žánre filmu (dokument, komédia, horor, detektívka, sci-fi, seriál ...) charakteristické znaky jednotlivých žánrov napodobnenie vybraného žánru (napr. na úrovni scenára, storyboardu, krátkého videa), alebo zostrih klipu z ukážky vybraných žánrov <i>pozn.: možnosť prepojenia s TC: elektronické médiá</i>
Elektronické médiá <ul style="list-style-type: none"> poznať zásady strihania videa. 	zostrih – montáž z častí (krátkych ukážok) filmov (napr. stiahnutých z portálu youtube) alebo z vlastných videozáberov strihanie, výber častí, spájanie, inštalácia zvuku výber hudby/zvuku, ruchu k danej scéne (napr. z internetových zdrojov) - spájanie obrazu a zvuku v počítačovom programe <i>Pozn.: možnosť prepojenia s tematickým celkom: podnety filmu a videa</i>
Podnety dizajnu - zhotoviť jednoduchý reklamný produkt, - objasniť zámery reklamy	reklama vybraná forma reklamného dizajnu: návrh (plagát, reklamný nápis, banner, billboard, svetelná reklama, reklamný predmet...) návrh a zalomenie reklamného sloganu, textu, plagátu (billboardu) – vzťah obrazu a textu reklama na vlastný produkt (napríklad výrobok, dizajn...) alebo akciu/event/koncert/športové podujatie/školský večierok... tvorba reklamnej kampane reklamný dizajn <i>pozn.: možnosť prepojiť s predmetom informatika</i>
Tradície a podnety remesiel <ul style="list-style-type: none"> poznať tradície svojho prostredia, výtvarne interpretovať typický podnet svojho sociálneho (rodinného) prostredia. 	tradície a súčasnosť charakteristické prvky (tradície, zvyky, slávnosti, jedlá ...) vlastnej rodiny (sociálnej skupiny) charakteristické znaky svojho domova rodinné rituály, náboženské rituály, rituály vekových skupín, školské a triedne rituály subkultúry <i>pozn. možnosť prepojiť s TC: podnety moderného a súčasného výtvarného umenia – performancia, happening</i>
Synestetické podnety <ul style="list-style-type: none"> výtvarne interpretovať hmatové pocity. 	hmatové pocity vnímanie kvality povrchu: teplo – chlad, hladkosť – drsnosť, vlhkosť – suchosť, mäkkosť – tvrdosť, slizkosť ... vnímanie tvaru: hranatý – zaoblený, tupý – ostrý, jednoduchý – zložitý... vnímanie váhy, veľkosti, dotyku, bolesti, pohybu... vyjadrenie hmatového pocitu (perfomačné, farebné, tvarové, prostredníctvom symboly, motívu alebo subjektívne abstraktného zobrazenia)
Podnety poznávania sveta <ul style="list-style-type: none"> nachádzať analógie medzi matematikou a výtvarným vyjadrovaním, kompozíciou. 	výtvarné vyjadrenie matematických úkonov (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie...), náhrada čísel tvarmi, farbami, grafickými prvkami, zobrazeniami motívov variácie, kombinácie, transformácie, rady a série vybraných prvkov plynulé a pretržité, rastúce a klesajúce...

Formy a metódy vyučovania:

- pri voľbe vyučovacích metód prihliadame na obsah učiva, ciele vyučovacej hodiny, vekové osobitosti žiakov a materiálno-technické vybavenie školy
- na vzbudenie záujmu žiakov využívame:

- vysvetľovanie,
- rozhovor,
- demonštračnú metódu,
- pozorovanie,
- manipuláciu s predmetmi,
- inštruktáž

-pre zaktivizovanie žiakov využívame metódu kooperatívneho vyučovania (skupinovú prácu založenú na vzájomnej závislosti členov)

Učebné zdroje

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka. Časť vedomostí o výtvarnom umení sa utvára počas motivačnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi

- edukačné DVD

- knihy a časopisy zamerané na výtvarné umenie

- návšteva galérií a výstav s primeranou tematikou

- návšteva špecifických kultúrnych pamiatok

- pozorovanie charakteru okolitej krajiny, obce, svojho bydliska, všímať si architektúru a porovnávať

Hodnotenie predmetu

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva vlastný prístup žiaka k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich osobných symbolických reprezentácií skutočnosti (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta).

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi. Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Orientačný opis naplnenia kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia výtvarnej výchovy:

Výborný	<p>Žiak spĺňa kritériá (a – d) na vynikajúcej úrovni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, ● žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, ● žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ● žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, ● žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, ● žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), ● žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, ● žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.
chválitebný	<p>Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.</p>
Dobry	<p>Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.</p>

dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.
nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.

Hodnotenie predmetu:

- celkový a komplexný prístup žiaka k predmetu
- snaživosť, usilovnosť, aktivita na vyučovaní
- samostatnosť a iniciatíva

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.

Hodnotenie v predmete výtvarná výchova sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.

Hudobná výchova

Charakteristika predmetu

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa. Hudobnú edukáciu možno vymedziť tromi prvkami:

hudobné umenie – obsah,

hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ

hudobné činnosti – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia.

Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

Časová dotácia

▶ 5. ročník

▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

▶ 6. ročník

▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

▶ 7. ročník

▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

▶ 8. ročník

▶ 1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

Miesto realizácie

▶ trieda

▶ počítačová učebňa

Ciele predmetu

Možno ich rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele.

Špecifické hudobné ciele:

Žiaci:

- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity:

- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionalita, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,

Sekundárne ciele:

- nadobudnú (prehlbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia

Vzdelávací štandard

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra,• hlasom improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám,• intonovať, rytmizovať, zapisovať a čítať výšku a dĺžku tónu v obmedzených tónových okruhoch,• rozoznať elementárne hudobné nástroje podľa ich zvuku, vzhľadu i názvu,	<p>Hlasové činnosti</p> <p>ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikuláčne cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom pomocné rytmické a intonačné prostriedky</p> <p>cvičenia zamerané na správne držanie tela, dychové cvičenia, artikuláčne cvičenia, hlasové cvičenia</p> <p>metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu, grafická notácia, klasická notácia</p> <p>tónové okruhy napr. s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d; a i.; rytmické slabiky (tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-riti-ri; a i.)</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>elementárne hudobné nástroje a zdroje zvuku, ktoré sú k dispozícii:</p> <ol style="list-style-type: none">a) ľudské telo (tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie)b) okolité predmety a prírodné materiály vydávajúce zvukc) vlastnoručne zhotovené nástrojed) Orffove nástroje rytmické (chrastidlo/hrkálka/rumba gule, marakas, ozvučné drievka/claves/drevené paličky, drevený blok, rúrový bubienok, drhlo/škrabadlo/reco-reco/guiroe) Orffove nástroje melodické (zvonkohra, xylofón, metalofón, zobcová flauta)f) slovenské ľudové nástroje (napr. píšťalka, píšťalka-dvojačka, fujara, gajdy, korytkové husličky, citara, cimbal, ozembuch)g) dostupné nástroje iných kultúr (napr. bicie nástroje z Afriky, Južnej Ameriky – kongo, bongo) <p>držanie nástrojov, tvorba tónu</p> <p>skladby iných autorov vlastná elementárna improvizácia a elementárna kompozícia:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • technicky správne hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • reprodukovat' a produkovať hudbu na nástrojoch, • vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a hrať na nich, • počúvať sústredene a pozorne, • vnímať okolité zvuky, opísať ich účinky, • poznať riziká poškodenia sluchu, • vedome počúvať ticho, • z okolitých zvukov komponovať zmysluplné celky, (zvukové koláže), • rozlíšiť základné vyjadrovacie prostriedky hudby, • aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby, • verbalizovať atmosféru (charakter) hudby, • vyjadriť hudbu pohybom, • identifikovať základné estetické kategórie v hudbe, • pohybovo improvizovať, • syntetizovať svoje hudobné schopnosti, zručnosti a vedomosti do dramatického celku • nájsť atraktívnu tému, pripraviť scenár, samostatne tvoriť, alebo vyberať z učiteľovej ponuky hudbu, pohyb, tanec, scénu, kostýmy, rekvizity, • koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobnopohybové predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom. 	<p>a) inštrumentálny sprievod k piesni na princípe burdonu b) ostinata, základných harmonických funkcií c) predohra, medzihra, dohra k piesni d) zvukomalebna a scénicka hudba</p> <p>jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách</p> <p>Aktívne počúvanie hudby</p> <p>zvuky, šumy, ruchy, hluky, tóny, súzvuky okolitého sveta</p> <p>vyjadrovacie prostriedky hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>hudba krásna, vznešená, smutná, veselá a ďalšie estetické kategórie blízke životnej skúsenosti žiakov</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby improvizácia pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, básne, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p> <p>rôzne dramatické žánre, napr. divadlo s hercom, bábkové divadlo, tieňové divadlo, divadlo v maskách návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod., alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu</p>
--	---

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym držaním tela, technikou správneho dýchania, zreteľnej artikulácie, s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra ✓ tvorivo pracovať s hlasom – textom, rečou, zvukmi, ✓ hlasom realizovať rytmické a melodické modely, ✓ spievať piesne spamäti, ale i s podpornými pamäťovými prostriedkami (gestá tzv. „ukazovačky“, obrázky, grafická notácia, klasická notácia), ✓ správne používať elementárne hudobné nástroje so správnym použitím hracieho aparátu s dôrazom na kvalitu tónu, ✓ hrať na klasickom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji, ✓ na nástroji zahrať tóny podľa notového zápisu, ✓ vlastnoručne zhotoviť elementárny nástroj a hrať na ňom, ✓ aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby, ✓ pri počúvaní hudby spoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, ✓ podľa počutia skladby slovne vyjadriť odlišnosti dvoch štýlových období dejín hudby, ✓ verbalizovať atmosféru hudby, ✓ hudbu vyjadriť pohybom, ✓ identifikovať, pomenovať a charakterizovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky a základné formotvorné prvky podľa počutia, ✓ rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v tzv. klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v tzv. populárnej hudbe, ✓ poznať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, ich názvy, mená autorov v kontexte iných druhov umenia a všeobecných dejín, ✓ pohybom reagovať na počutú hudbu, ✓ zapamätať si jednoduché choreografie, ✓ pohybovo improvizovať, ✓ realizovať hudobno-dramatické činnosti, ✓ realizovať hudobno-dramatický projekt podľa 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikuláčnej cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom</p> <p>metódy na rozvoj sluchovo-intonačných schopností obrázky, grafický i notový záznam piesne</p> <p>Inštrumentálne činnosti elementárne hudobné nástroje</p> <p>hra na jednom klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) – začiatočnícka úroveň jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách</p> <p>Aktívne počúvanie hudby skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti) skladby aspoň z dvoch rozličných štýlových období dejín hudby</p> <p>tempo, dynamika, kantiléna, harmónia, kontrast, opakovanie dielov formy</p> <p>napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe vybrané skladby významných skladateľov s ukázkami hudobných štýlov v ich typickej podobe, integrácia s literatúrou, výtvarnou výchovou, dejepisom zoznam vypočutých skladieb v triede napr. na nástenke</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p>

princípov tvorivej dramatiky s vkladom vlastnej tvorivosti, fantázie, imaginácie, improvizácie v skupinovej spolupráci.	Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika
---	--

7. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<p>Hlasové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym držaním tela, technikou správneho dýchania, zreteľnej artikulácie, s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, ☐ spievať rytmicky a intonačne čisto v hlasovom rozsahu primeranom veku, ☐ tvorivo pracovať s textom, rečou, ☐ tvorivo pracovať s hlasom, ☐ hlasom realizovať rytmické a melodické modely, ☐ hlasom realizovať rytmickú polyfóniu, ☐ ovládať jednohlasný spev i elementárne formy viachlasného spevu, ☐ improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, ☐ správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát, ☐ hrať na tzv. klasickom jednom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji, ☐ dodržať správny spôsob hry na nástroji, ☐ zahrať na nástroji tóny, motívy, frázy, piesne podľa notového zápisu, ☐ tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom), ☐ zaradiť hudobné nástroje do základnej klasifikácie, 	<p>Hlasové činnosti</p> <p>ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikuláčn e cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom</p> <p>deklamácia, artikulácia</p> <p>rozšírená hlasová technika – tóny, ruchy, zvuky, efekty</p> <p>súčasn e znenie rozličných rytmických modelov a celkov napr. kánon, quodlibet, burdon, ostinato, spievanie v terciách, v sextách)</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>elementárne hudobné nástroje</p> <p>hra na jednom tzv. klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.)</p> <p>jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne</p> <p>elementárna improvizácia, kompozícia</p> <p>Sachsova-Hornbostelova klasifikácia, nástrojové skupiny symfonického orchestra</p>

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a použiť ich v hudobnom procese ☐ aktívne počúvať hudbu, ☐ pri počúvaní hudby rozpoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, ☐ z počutej skladby odvodiť a slovne vyjadriť hudobné špecifiká konkrétneho štýlového obdobia, ☐ pri počúvaní hudby odlišiť od seba dve rozličné štýlové obdobia, ☐ vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory venované hudbe vo svojom regióne, ☐ vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá vo svojom regióne, ☐ pohybom reagovať na počutú hudbu, ☐ zapamätať si jednoduché choreografie, ☐ navrhnuť pohyb k hudbe, ☐ navrhnuť jednoduché choreografie, ☐ pohybovo improvizovať, ☐ podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, ☐ tvorivou dramatikou zobrazovať 	<p>jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách</p> <p>Aktívne počúvanie hudby skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti)</p> <p>identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia budovanie triednej databázy odpočutých skladieb – aspoň tri štýlové obdobia návšteva koncertov a iných hudobných podujatí kritické myslenie, vkus, hodnoty</p> <p>stretnutia s umelcami domáceho regiónu</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela pohybové stvárnenie hudobno-vyjadrovacích prostriedkov hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma</p> <p>zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku</p> <p>pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika, integrácia s výtvarnou výchovou, literatúrou, príp. inými predmetmi</p>
--	---

charakteristické prvky konkrétneho štýlového a historického obdobia.	integrácia s dejepisom
--	------------------------

8. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
<ul style="list-style-type: none"> • spievať intonačne čisto, • tvorivo pracovať s hlasom, 	<p>Hlasové činnosti ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenie, intonačné cvičenia, hry s hlasom</p> <p>syntéza zručností, vedomostí a návykov z ročníkov 5 – 7</p>
<ul style="list-style-type: none"> • správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát, • hrať na jednom klasickom štandardizovanom hudobnom nástroji, • podľa sluchu a podľa notového zápisu hrať melodickú líniu, • tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom), • prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč, alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach, 	<p>Inštrumentálne činnosti hra na elementárnych hudobných nástrojoch</p> <p>hra na klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.)</p> <p>elementárna improvizácia, kompozícia</p> <p>vystúpenie pred obecnosťou (pred spolužiakmi, rodičmi)</p> <p>školské hudobné teleso, kapela (schol band)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať hudbu, • rozoznať podľa farby zvuku ľudské hlasy • rozoznať podľa farby zvuku, vzhľadu i názvu klasické hudobné nástroje, • rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v populárnej hudbe, • identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora, • sluchom rozoznať a slovné vyjadriť najdôležitejšie štýlové odlišnosti stredovekej, renesančnej, barokovej, klasicistickej, romantickej hudby a hudby 20. storočia • rámcovo poznať periodizáciu dejín európskej hudby, • sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname, • orientovať sa v ponuke koncertov a hudobných podujatí vo svojom regióne i na Slovensku • vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory 	<p>Aktívne počúvanie hudby skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov</p> <p>soprán, alt, tenor, bas, detský hlas, ženský zbor, mužský zbor, zmiešaný zbor, detský zbor</p> <p>nástroje relatívne bežne používané v stredoeurópskej kultúre: napr. flauta, hobo, klarinet, fagot, trúbka, lesný roh, pozauna, tuba, husle, viola violončelo, kontrabas, klavír, organ, gitara, harfa, cimbal, bežné bicie nástroje</p> <p>napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe</p> <p>skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti), podľa triedneho zoznamu vypočutých diel z 5. – 8. ročníka</p> <p>identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia</p> <p>notové záznamy skladieb pre sólo, pre rôzne komorné zoskupenia i ukážka jednoduchej partitúry pre orchester</p> <p>názvy štýlových období – gotika, renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, hudba 20. storočia, súčasná hudba</p>

<p>venované hudbe vo svojom regióne i na Slovensku</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá slovenskej a svetovej hudobnej kultúry, 	<p>meno jedného skladateľa z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu a žijúceho skladateľa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pohybom reagovať na počutú hudbu, • navrhnuť pohyb k hudbe, • navrhnuť hudbu k pohybu, • navrhnuť jednoduché choreografie, • pohybovo improvizovať, • zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov, 	<p>Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby</p> <p>zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku</p> <p>pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p> <p>valčík, polka, tango, príp. niektoré ľudové párové tance,</p>
<ul style="list-style-type: none"> • podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, • príp. zhotoviť a spolupracovať videozáznam projektu, • diskutovať o vlastnom hudobno-dramatickom projekte, • koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybové predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o tom 	<p>Hudobno-dramatické činnosti syntéza hlasových, inštrumentálnych, hudobno-pohybových a hudobno-vizuálnych činností</p> <p>kamera, mikrofón, zvukové reproduktory, počítač, projekcia</p> <p>kritické myslenie</p> <p>návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod. v profesionálnom divadle, alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu</p>

Kľúčové kompetencie

	Cieľ	Téma
Sociálne komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadruje sa súvisle a výstižne ústnou formou adekvátnou sekundárnemu stupňu vzdelávania, - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor, - uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, - rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať, - chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, 	<p>Tvorba a prezentácia projektu</p> <p>Práca s IKT</p>
Kompetencia uplatňovať základ matem. myslenia a zákl. schopnosti poznávania v oblasti vied a techniky	<ul style="list-style-type: none"> - používa základné matematické myslenie pri pochopení tónového systému v hudbe - je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré - smerujú k systematizácii poznatkov, 	<p>Schopnosť pochopiť tónový systém v hudbe.</p>
Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, - dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete, - vie používať rôzne vyučovacie programy, - chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, 	<p>Tvorba projektov, inovatívne metódy, didaktické hry, testy, postery, referáty...</p>
Kompetencia k celoživotnému učeniu sa	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov, - vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach, 	<p>Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, technických alebo</p>

		iných výtvorov ľudí.
Kompetencia riešiť problémy	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení, - rozvíjať bádateľské schopnosti, pátrať po príčinách, po hlbších okolnostiach a súvislostiach - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika, - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov, - pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia - problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo - nových problémoch, - pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným - a spolupracujúcim) spôsobom, 	Multikultúrna výchova
Kompetencie občianske	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, - vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti - uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti, - dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, 	Posúdiť život človeka v priestore tvorený vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a spoločnosťou. Skupinová práca, tvorivé úlohy.
Kompetencie sociálne a personálne	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/ nezávislosť ako člen celku, - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami, - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine- uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov, - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny vo vzťahoch, - uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti 	Riešenie problémových úloh Prezentácia projektov
Kompetencie pracovné	<ul style="list-style-type: none"> - má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, - dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri - spoločnej práci, - uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním - prispieva k dobrým medziludským vzťahom, 	Práca so zdrojmi
Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyhľadať a triediť získané informácie, inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh 	Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získavajú spracovaním projektov.
Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom - umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov, - dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na - úrovni sekundárneho vzdelávania), - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové 	Hudobná výchova učí si vážiť iné kultúry, pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám.

	tradície, - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový - postoj, - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, - má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.	
--	--	--

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Bude realizovaná v súlade s Metodickými pokynmi č.22/2011 od 1.5. 2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie a to nasledovným spôsobom:

- priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav, rešpektuje sa výkonový štandard a kľúčové kompetencie v jednotlivých oblastiach, používajú sa sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka. Pri hodnotení sa uplatňuje voči žiakom primeraná náročnosť pričom sa budú zohľadňovať ich individuálne osobitosti. Dôraz sa kladie na nonkognitívnu zložku výchovno – vzdelávacieho procesu, na sebauvedomovanie, sebauvedomovanie a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.
- celkové hodnotenie** žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete, nie je to matematický priemer získaných známok.

Povinné - ústne odpovede

- propagačný materiál
- prezentácia
- zapájanie sa do tvorivých aktivít

Nepovinné

- aktuálny týkajúce sa učiva
- projekt
- účasť na speváckych, tanečných a pod. súťažiach

System kontrol a hodnotenia žiakov pri verbálnej komunikácii – kritériá hodnotenia:

Pri verbálnej komunikácii uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu – **hodnotiť známku**. Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kľúčovými kompetenciami.

Učiteľ u žiaka hodnotí **primerane veku**:

a) priebeh vytvárania postojov:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,

- orientácia v grafickom zázname jednohlasej melódie,
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,
- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií,
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
- integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobnodramatických činností,
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,

c) priebeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie.

Hodnotenie predmetu:

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.

Hodnotenie v predmete hudobná výchova v 5. – 8. ročníku sa vykonáva klasifikáciou.

Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova

Charakteristika

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Časová dotácia

- ▶ 5. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 6. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 7. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

- ▶ 8. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ telocvična
- ▶ školské ihriská
- ▶ veľké futbalové ihrisko

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.

- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľnočasových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Obsah

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch **modulov**.

- 1. Zdravie a jeho poruchy**
- 2. Zdravý životný štýl**
- 3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť**
- 4. Športové činnosti pohybového režimu**

Ciele jednotlivých modulov

Zdravie a jeho poruchy

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.

Zdravý životný štýl

- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie.

Zdatnosť a pohybová výkonnosť

- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností,
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu

- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti,
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

Základom obsahu telesnej výchovy v škole je učivo. Štruktúru učiva tvoria tematické celky (ďalej len TC), ktoré sú rozdelené na základné a výberové. V ročnom cykle sa počíta vo všetkých ročníkoch so 66 vyučovacími hodinami.

Ciele modulu 1 a čiastočne modulu 2 sa plnia prostredníctvom obsahu tematického celku Poznatky z telesnej výchovy a športu, ciele modulov 3 a 4 prostredníctvom všetkých ostatných tematických celkov.

Obsah základných TC je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov.

V ročnom pláne učiva odporúčame, aby základné tematické celky Poznatky z telesnej výchovy a športu a Všeobecná gymnastika sa vyučovali ako súčasť každej vyučovacej hodiny telesnej výchovy a boli dotované 15 % času vyučovacej hodiny. Ostatné základné tematické celky odporúčame vyučovať v dvoch alternatívach. Prvá alternatíva – v každom ročníku sa vyučuje každý tematický celok. Druhá alternatíva – v každom ročníku sa odučia aspoň tri tematické celky. Pritom každý tematický celok musí byť odučený počas školskej dochádzky aspoň dvakrát s výnimkou Plávania. Tematický celok Plávanie sa zaraďuje do vyučovania aspoň raz za 5 rokov. Tematický celok sa považuje za odučený, ak má v ročnom pláne minimálne 6 hodinovú dotáciu z celkového počtu vyučovacích hodín.

Aspoň jeden výberový TC je povinný v každom ročníku. Výberové TC rozširujú základné TC o pohybové činnosti, ktorých výber umožňuje rešpektovať podmienky školy, záujmy žiakov, záujmy učiteľa, miestne tradície a pod. Vyučovanie výberových TC musí rešpektovať plnenie cieľov telesnej výchovy a bezpečnosť pri cvičení.

Obsah výberových TC sa využíva na doplnenie základného učiva a na motiváciu žiakov, na rozvoj ich pohybových schopností so zreteľom na skupinové záujmy, individuálne predpoklady žiakov a podmienky školy.

Učiteľ môže zaradiť do programu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho pregraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, alebo certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov. V záujme každého učiteľa telesnej a športovej výchovy by malo byť zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania učiteľov a postupné získavanie potrebnej kvalifikácie k chýbajúcim športovým činnostiam.

PREHĽAD TEMATICKÝCH CELKOV

A. Základné tematické celky

<i>Poznatky z telesnej výchovy a športu</i> - priebežne na každej hodine
<i>Všeobecná gymnastika</i> - priebežne na každej hodine
<i>Atletika</i>

Základy gymnastických športov
Športové hry
Plávanie - 4 dňový kurz v 6. Ročníku
Sezónne činnosti - lyžiarsky výcvik v 7. ročníku, cvičenie v prírode každoročne
Povinný výberový tematický celok – hádzaná, bedminton
Testovanie
S P O L U 66 hodín

B. Výberové tematické celky

Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry – hádzaná, bedminton

Pozn.: pozri kapitolu PROCES

Výstupný vzdelávací štandard

POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU

V telovýchovnom procese sú poznatky základným predpokladom uvedomelého osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovy charakterových a iných vlastností osobnosti. Majú dôležitý význam pri vytváraní postojov k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností. Delia sa na **všeobecné a špecifické**. Špecifické poznatky sa dotýkajú každého tematického celku.

KOMPETENCIA

Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem,
- poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Všeobecné poznatky:

- základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.),
- úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich športovcov na OH, MS, ME,
- olympijská výchova so zameraním na poznatky o Medzinárodnom olympijskom výbore, Slovenskom olympijskom výbore (poznať jeho symboliku), o olympijských hrách, kalokagatii a fair-play,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach.

Špecifické poznatky:

- odborná terminológia vo všetkých TC,
- technika, taktika a metodika osvojovaných pohybových činností,
- pravidlá súťažení v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu.

I. VŠEOBECNÁ GYM NASTIKA

KOMPETENCIA:

Žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne a skupinovo, podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosahuje tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary;
- vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie,
- vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny,
- vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch,
- vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela,
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela,
- základné názvoslovie telesných cvičení,
- pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,
- štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,
- prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity,
- pozitívny životný štýl.

Na základe týchto a ďalších vedomostí je možné u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti,
- technicky správne polohy a pohyby hlavy, trupu, nôh, paží, lokomócie, cvičenie na- a s náradím, s náčiním, tyče, aeróbne činky, expandre, netradičné), výrazová estetika rytmických a aerobikových pohybov vykonávania všeobecných gymnastických činností,
- cvičebný program na zlepšovanie stavu pohybového a oporného aparátu tela s cieľným rozvojom pohybových schopností a zručností,
- formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

1. Kondičná gymnastika - posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieľným zameraním na jednotlivé časti tela:

- kľuky v kľaku, kľuky vo vzpore stojmo vpredu, vzadu, kľuky vo vzpore ležmo vpredu, vzadu znožmo, roznožmo,
- výpony, poskoky, skoky odrazom obojnožne, jednoožne,
- záklony trupu v ľahu vpredu; sed – ľah vzadu,
- zhyby vo vise, vo vise stojmo, vise ležmo na rebrine, hrazde, kruhoch, bradlách.
Podľa cieľa rozvoja kondičných, kondično-koordinačných schopností:
- *tonizačný program* zameraný na držanie tela v správnom napätí svalov v ľahu, kľakoch, sedoch, podporoch, postojoch bez náčinia, náradia, s náčiním (fit lopty, over baly, dynabandy, ..), náradím, na náradí,
- *všeobecný kondičný program* s obsahom statických, dynamických cvičení,
- *plyometrický program* zameraný na rozvoj dynamickej sily nôh,
- *vytrvalostno-silový program*, cvičenia paží, nôh, trupu, brucha, bokov (kľuky, zhyby vo vise stojmo, prednosy v sede, vo vise, mierne záklony v ľahu, dvíhanie trupu, nôh v ľahu na boku).

2. Základná gymnastika

Akrobatické cvičenie:

- ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; sed roznožmo, hlboký predklon; sed znožmo predklon; - kotúle vpred, kotúle vzad s rôznou východiskovou a výslednou polohou, väzby kotúľov so skokmi a obratmi,
- stojka na rukách oporou rúk na lavičku, stojka na rukách s dopomocou o rebrinu (stenu), stojka na rukách s polohou nôh bočne, čelne,
- premet bokom s dopomocou, premet bokom samostatne,
- podpor stojmo prehnute vzad (most na hlave, most vo vzpore na rukách).

Skoky a obraty:

- skoky odrazom obojnožne – znožmo, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom o 180° - 360°,
- obraty obojnožne v postojoch – prestupovaním, krížením, prísunom. Obraty jednoožne prednožením o 180°- 360°.

Cvičenie na náradí a s náradím:

- rebriny: rúčkovanie v podpore ležmo, vo vise prednosy skrčmo, prednosy, postupovanie po rebrinách, výdrž v zhybe, odrazom z nôh zhyby,
- lavičky, nízka kladinka: chôdza vpred, vzad, bokom; beh; poskoky, skok striedavo strižný; váha predklonmo; obrat znožmo o 180° v drepe, podrepe, stoji; zoskok odrazom obojnožne – znožmo, roznožmo čelne, skrčmo prípäťmo, skrčmo prednožmo. Väzby, zostava (1 - 2 – 3 dĺžky náradia),
- preskok: opakované odrazy z mostíka pri opore (rebrina, spolu cvičiaci), nadväzné odrazy z viacerých mostíkov, letová fáza znožmo, roznožmo čelne, skrčmo prípäťmo, skrčmo roznožmo s doskokom na žinenky (medzi mostíkmi krátky beh); odrazom z mostíka výskok do vzporu drepmo, vzporu roznožmo; skrčka, roznožka, odbočka,
- hrazda: zhyb stojmo, zhyb; vis vznesmo, vis strmhlav, vis vznesmo roznožmo bočne; výmyk; prešvihy únožmo vpred, vzad; zoskoky - prekot vpred, zákmihom doskok na podložku,
- tyč (lano) : šplhanie.

Cvičenie s náčiním:

- švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednoožne, skrižmo, striedavonožne. Väzby, zostava, pohybová skladba,
- tyč – priamivé cvičenia, cvičenia zvyšujúce rozsah pohyblivosti kĺbov, chrbtice, elasticitu svalov,
- plná lopta, lopta – kotúľanie, hádzanie a chytanie,
- šatka – oblúky, kruhy osmy, vlnenie, hádzanie a chytanie. Väzby, zostava, pohybová skladba, rope skipping.

Relaxačné a dychové cvičenie:

- aktívna kinetická relaxácia,
- pasívna kinetická relaxácia,
- cvičenie prehĺbenia nádychu a výdychu v stoji, vo vzpore kľáčmo, v sede, drepe, predklone.

Poradové cvičenie:

nástup, pochod, povely.

3. Rytmická gymnastika:

- cvičenie na taktovanie (tlieskanie, tamburínka), hudbu - pérovanie, pohupy, kroky, chôdza, behy, rovnováhové cvičenie, obraty, skoky s pohybmi hlavy, paží, trupu vo vysokých a nízkych polohách v 2/4, 3/4 a 4/4 takte bez náčinia, s náčiním. Prísunný, poskočný, premenný (polkový) krok v 2/4 takte; prísunný, valčíkový, mazurkový v 3/4 takte. Rytmické cvičenie navzájom spájať,
- pohybová skupinová skladba na 32 – 64 dób na hudbu.

4. Kompenzačné cvičenia:

- odstraňovanie a korigovanie telesných a pohybových nedostatkov spôsobených jednostrannou sedavou činnosťou,
- cvičenia kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov, pasívne – sed roznožmo, predklon; ľah vznesmo; pohyby ľahom – v ľahu prednožiť skrčmo P/L nohu, chytiť za predkolenie a ťahať k trupu; aktívne – švihanie nohy v ľahu, stojí do prednoženia, unoženia, zanoženia,
- cvičenia posilňovacie zamerané lokálne na problematiku časti tela.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- mať pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam, ako potreby ich celoživotného vykonávania,
- vedieť účelovo využiť voľný čas s cieľom podporiť zdravie, zdatnosť,
- pestovať pozitívne spoločenské vzťahy medzi ľuďmi všetkých vekových kategórií,
- využívať bohatý pohybový obsah gymnastických cvičení na dosiahnutie fyzickej výkonnosti, zdravotne orientovanej zdatnosti, pozitívnych psychických, emocionálnych a estetických pocitov z pohybu,
- mať vytvorený pozitívny postoj k správneho životného štýlu so snahou o sebzdokonaľovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu,
- prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu.

ATLETIKA

KOMPETENCIA:

Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať,
- poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite,
- poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží,
- poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia,
- poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- základná terminológia a systematika atletických disciplín,
- technika atletických disciplín,
- základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží,
- organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),
- zásady fair-play,
- bezpečnosť a úrazová zábrana,
- zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- základy racionálnej techniky pohybových činností (atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, šprint, vytrvalostný beh, štafetový a prekážkový beh, skok do diaľky skrčmo a kročmo, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, vrh guľou),
- rozvoj kondičných a koordinačných schopností,
- základné (pomocné) funkcie rozhodcu a organizátora atletických súťaží,
- využitie základných atletických lokomócií pri rozvoji telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie nasledovných postojov u žiakov:

Postoje:

- mať trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia,
- preukazovať pozitívny postoj k súťaženiu,
- preukazovať pozitívny vzťah k súperom,
- dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny,
- vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov,
- prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, vytrvalosť, cieľavedomosť.

II. ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV

KOMPETENCIA:

Žiak v tematickom celku „základy gymnastických športov“ dosahuje takú úroveň osvojenia činností gymnastického športu, že je schopný predviesť individuálne alebo v skupine zostavu podľa daných pravidiel.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ
- vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary,
- vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport,
- vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny,
- uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch,
- vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu,
- dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch,
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD**Vedomosti:**

- význam a zmysel vykonávania gymnastických športov,
- zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov,
- terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov,
- disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov; športového aerobiku, modernej gymnastiky, gymteamu,
- prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby,
- zásady motorického učenia v gymnastických športoch, organizácia pretekov,
- zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení,
- zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity,
- pozitívny životný štýl.

Na základe týchto a ďalších vedomostí je možné u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti,
- prípravné a imitačné cvičenia, polohy a pohyby častí tela, lokomočné pohyby, akrobacia, cvičenie na- a s náradím, s náčiním, výrazovo-estetické prostriedky gymnastických a aerobikových pohybov,
- kondičná zložka, technická zložka gymnastických športov.

1. Športová gymnastika – prostné, hrazda, preskok, kladina - D, kruhy – CH:

Prostné – zostava na páse (žinenkách), 1 - 2 rady.

Akrobacia:

- ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohy, kotúľové väzby,
- stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách – kotúľ vpred,
- premet bokom, väzby s kotúľom vpred, vzad, stojkou na rukách -kotúľ vpred,
- podpor stojmo prehnute vzad.

Skoky a obraty:

- skoky odrazom obojnožne – znožmo, skrčmo pripätmo, skrčmo, roznožmo čelne, bočne, s obratom o 180° - 360°. Skok odrazom jednonožne s prednožením striedavonožne (nožnice), upažiť,
- obraty obojnožne v postojoch.

Rovnovážne cvičenie – váha predklonmo.

Cvičenie kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov – sed roznožný.

Hrazda po ramená, zostava minimálne 4 cvičebné tvary:

- výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok.

Preskok, koza na šírku D, na dĺžku CH, skrčka, roznožka, odbočka.

Nízka kladina D (do 110 cm) - zostava 2 dĺžky náradia:

- chôdza, tanečné kroky, predskok, 2 skoky, rovnovážny cvičebný tvar, obrat jednonožne o 180°; ľah vznesmo/kotúľ vpred, zoskok odrazom obojnožne s roznožením čelne, skrčmo prednožmo.
- kmihanie vo vise, vis vznesmo, vis strmhlav, zhyb vo vise.

2. Moderná gymnastika dievčatá – švihadlo, lopta, šatka:

švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednonožne, skrižmo, striedavonožne; krúženie – kruhy, osmičky; kmihanie; hádzanie a chytanie,

lopta – kotúľanie a prevaľovanie; odrážanie; hádzanie a chytanie; vyvažovanie,

šatka (závoj) – oblúky, kruhy osmičky, vlnovky, hádzanie a chytanie.

- Zostava, spoločná pohybová skladba s náčiním na hudbu 30 – 60 sekúnd.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- mať vytvorený trvalý pozitívny vzťah ku gymnastickým športom, ako predpokladu pre ich celoživotný záujem,
- preukázať kladný postoj k účelnému zameraniu využitia voľného času, k udržaniu fyzického a psychického zdravia,
- preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému a športovému procesu, s kladnou motiváciou k súťaženiu v rámci pretekov,
- mať vyformované estetické cítenie pri formovaní telesných proporcií a kultivovaného prejavu osobnosti žiaka,
- pestovať pozitívne spoločenské vzťahy medzi ľuďmi všetkých vekových kategórií,
- využívať bohatý cvičebný obsah gymnastických športov na dosiahnutie pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovanej zdatnosti, pozitívnych psychických, emocionálnych a estetických pocitov,
- prejaviť pozitívny postoj k správneho životného štýlu so snahou o sebazdokonaľovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu, zdravé sebedovetomie,
- prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu, zásady fair-play,
- **reálne prijímať víťazstvá a prehry v športovej súťaži i v spoločenskom prostredí.**

ŠPORTOVÉ HRY

KOMPETENCIA:

Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy,
- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier,
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím,
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- systematika herných činností, základná terminológia,
- technika herných činností jednotlivca,
- herné kombinácie a herné systémy,
- herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu,
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch,
- základné pravidlá vybraných športových hier,
- organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
- zásady fair-play.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- kondičná príprava, základné kondičné a koordinačné schopnosti,
- popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca:
 - basketbal** – prihrávka jednou rukou od pleca, dribling, strel'ba zhora z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou.
 - futbal** – prihrávka, tlmenie lopty, strel'ba, dribling, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou.
 - hádzaná** - prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, strel'ba zhora z miesta, skokom do bránkoviška, obsadzovanie útočníka bez lopty s loptou.
 - volejbal** – odbitie horné na mieste, po pohybe, nad seba, pred seba, odbitie pod uhlom, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka nad seba.

Iné vyučované športové hry,

- plniť úlohy (funkcie) súvisiace s realizáciou hry v stretnutí: hráčske funkcie, funkcie rozhodcov, jednoduché organizačné funkcie,
- efektívne plniť taktické úlohy družstva v hre (stretnutí),
- poznať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovým hrám ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- súťažením v športových hrách preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu

- mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi,
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá,
- dodržiavať zásady fair-play,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť,
- mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,
- vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.

PLÁVANIE

KOMPETENCIA:

Žiak - **plavec** – dokáže preplávať technicky správne s príslušným štartovým skokom a obrátkou 200 m jedným alebo viacerými plaveckými spôsobmi.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne vykonať a prakticky ukázať základné plavecké pohyby zo zvoleného plaveckého spôsobu v plaveckom bazéne, plaveckej učebni,
- vedieť pomenovať a popísať základné obrátky pri zvolenom plaveckom spôsobe,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá plaveckých pretekov,
- vedieť správne používať plavecké okuliare a nadľahčovacie pomôcky.
- Preplávať technicky správne s príslušným štartovým skokom a obrátkou :
 - a) **minimálna úroveň : 50 m** jedným plaveckým spôsobom
 - b) **pokročilá úroveň : 200 m** jedným alebo viacerými plaveckými spôsobmi.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- základné poznatky o TC,
- základné hygienické pravidlá, otužovanie, disciplína,
- technika plaveckých spôsobov ,
- bezpečnosť, úrazová zábrana, uvedomelá pomoc v núdzi,
- zdravotný význam plávania,
- plávanie v životnom štýle súčasného človeka,
- vedenie rozcvičenia na suchu pred zahájením plávania ,
- základná terminológia, názvy plaveckých spôsobov,
- plavecký výstroj , príprava a starostlivosť o výstroj, bezpečnosť pri plávaní a pohybe v bazénových a vedľajších priestoroch,
- základné pravidlá žiackych plaveckých pretekov.

Zručnosti a schopnosti:

Obsah základného plaveckého nácviku :

1. Hry vo vode. Nácvik hrúbika, lovenie predmetov.
2. Nácvik a zdokonaľovanie splývania s dýchaním
3. Nácvik práce dolných končatín pri plaveckých spôsoboch K, P, Z
4. Zdokonaľovanie práce dolných končatín K, Z,P+ dýchanie do vody
5. Individuálne odstraňovanie chýb
6. Nácvik práce paží K, Z, P
7. Zdokonaľovanie práce paží P, K, Z v súhre s dýchaním do vody
8. Nácvik súhry zvoleného plaveckého spôsobu K, Z alebo P
9. Zdokonaľovanie súhry: K, Z, P
10. Štafetové súťaže . Dopomoc unavenému plavcovi.

Obsah zdokonaľovacieho plaveckom výcviku :

1. Kraulové a znakové dolné končatiny (DK) s dosku + dýchanie, (resp. prsia)
2. Kraulové a znakové paže s doskou medzi (DK) + dýchanie (resp. prsia/)
3. Súhra (PS) kraul, znak, prsia + dýchanie Odstraňovanie nedostatkov
4. Lovenie predmetov so skokom

5. Štafetové súťaže
6. Zdokonaľovanie súhry. Plávanie K, Z, P/50m vzdial./
7. Plavecké obrátky
8. Plávanie pod vodou
9. Dopomoc vo dvojici
10. Štartový skok

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- emotívnosťou vodného prostredia získať trvalý pozitívny vzťah k plávaniu v bazéne a aj v prírode (pod dozorom).
- mať trvalý vzťah k plaveckým a iným vodným športom
- v pravidelnej pohybovo-rekreačnej činnosti využívať plávanie,
- mať pozitívny vzťah k ostatným účastníkom vykonávajúcim plavecké aktivity

SEZÓNNE ČINNOSTI

KOMPETENCIA:

Žiak vo vybraných sezónnych činnostiach dosahuje primeranú úroveň osvojenia jednotlivých techník zjazdového a bežeckého lyžovania.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne vykonať a prakticky ukázať základné pohyby na lyžiach s prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde,
- vedieť pomenovať a popísať základné techniky jednotlivých jázd, oblúkov, brzdení a pod.,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných sezónnych činností,
- vedieť správne vykonať základné bezpečnostné techniky – pády, pri vykonávaní sezónnych činností,
- zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupiny cvičencov) pred začiatkom jednotlivých sezónnych aktivít,
- vedieť správne prispôbiť výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností.
- plniť úlohy (funkcie) súvisiace s pretekmi v jednotlivých sezónnych činnostiach – funkcia rozhodcu, organizátora a pod.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti :

- techniky jednotlivých pohybových činností z oblasti sezónnych činností,
- výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výbroje,
- organizácia základná terminológia, názvy pohybových zručností
- práce a bezpečnosť pri vykonávaní sezónnych činností,
- základné pravidlá vybraných sezónnych činností,
- organizácia jednoduchých pretekov v sezónnych činnostiach.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti:

Zručnosti a schopnosti:

- Kondičná príprava, základné kondičné , koordinačné a pohybové schopnosti,
 - popísať a prakticky ukázať správnu techniku sezónnych činností:
1. **Zjazdové lyžovanie** – postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, pády a vstávanie, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky-v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti.
 2. **Bežecké lyžovanie** – chôdza, základný, striedavý beh, beh s odpichom súpaž, korčuľovanie, výstupy, obraty, brzdenie, odšliapávanie.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- emotívnosťou jednotlivých sezónnych činností získať trvalý pozitívny vzťah k sezónnym činnostiam a pobytu v prírode resp. k zimnej prírode,
- mať trvalý vzťah k týmto sezónnym činnostiam
- vykonávať pravidelnú pohybovo-rekreačnú činnosť s využitím sezónnych činností,
- formovať morálno-vôľové vlastnosti s cieľom zoznamovať sa s prírodou,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť a vytrvalosť,
- pestovať pozitívny vzťah k ostatným účastníkom vykonávajúcim sezónne činnosti.

3. Cvičenia v prírode

KOMPETENCIA:

Žiak dosahuje takú roveň nadobudnutých vedomostí a zručností, ktoré mu umožnia aktívne a bezpečne sa pohybovať a táboriť vo voľnej prírode a zároveň vytvoria predpoklady pre uplatnenie tejto aktivity v jeho ďalšom živote.

V Ý K O N O V Ý Š T A N D A R D

- vedieť sa orientovať v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov,
- absolvovať súvislý presun v teréne presunovým prostriedkom podľa výberu,
- vedieť opísať a vysvetliť základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúce k jeho ochrane,
- poznať historické a kultúrne pamiatky v okolí svojho bydliska a regiónu,
- vedieť poskytnúť adekvátnu prvú pomoc,
- vedieť organizovať pohybové hry v prírode,
- poznať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti

- základy odbornej turistickej terminológie,
- základy pre výber, prípravu a likvidáciu táboriska,
- základné vedomosti o ochrane a tvorbe životného prostredia,
- základy úrazovej zábrany a bezpečnosti,
- základy odbornotechnických vedomostí a zručností z turistiky
- základy pravidiel cestnej premávky pre chodcov a cyklistov – ovláda dopravné značky.

Zručnosti a schopnosti:

- presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok,
- cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach,
- nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.)
- orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu,
- orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu,
- výber, prípravu a likvidáciu ohniska,
- základné pravidlá ochrany životného prostredia, kultúrnych a historických pamiatok,
- praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín),
- jazda na bicykli, zmeny smeru a rýchlosti jazdy, otáčanie, predchádzanie jazdu zručnosti.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- zapájať sa do aktivít súvisiacich s pobytovými a turistickými činnosťami v prírode, ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá nevyhnutné pre presun a pobyt vo voľnej prírode,

- prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť a vytrvalosť,
- mať pozitívny zážitok z vykonávanej pohybovej aktivít.

5. Proces

Predpokladom pre úspešné splnenie cieľov telesnej a športovej výchovy na 2. stupni základnej školy je:

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom;
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva v konkrétnych podmienkach školy (triedy);
- uplatňovanie účelnej organizácie práce, bezpečnosti práce pri výcviku a zásad hygieny;
- všestranné a sústavné využívanie pomôcok a materiálneho vybavenia;
- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov;
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce;
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacieho procesu v telesnej výchove s ďalšími formami pohybovej aktivity a s celým procesom výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo školy a úzku spoluprácu s ostatnými výchovnými činiteľmi.

Na spoznávanie žiakov sa využíva priebežné a systematické sledovanie žiakov na hodinách telesnej a športovej výchovy i mimo nich, štúdium záznamov triedneho učiteľa a školského lekára a konzultácie s ostatnými pedagogickými pracovníkmi, rodičmi a ďalšími výchovnými činiteľmi na škole i mimo nej.

Vyučovacích hodín telesnej výchovy sa zúčastňujú všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny. Pre žiakov zdravotne oslabených je potrebné vytvárať podmienky na samostatné povinné vyučovacie hodiny zdravotnej telesnej výchovy. Obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných učebných osnov. V prípade, že oddelenie zdravotnej telesnej výchovy nie je vytvorené, žiaka ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie. Zásady integrácie na hodinách telesnej výchovy sú uvedené v učebných osnovách zdravotnej telesnej výchovy: Učebné osnovy pre zdravotnej telesnej výchovy I. a II. stupeň základnej školy (ISCED 1,2): schválené: 9.5.2003, č.526/2003-41, platné od 1.9.2003.

5.1 Metodicko-organizačné pokyny na vyučovanie tematických celkov

Základný tematický celok

Poznatky z telesnej kultúry sú v učebných osnovách zaradené ako samostatný TC (všeobecné poznatky) a aj v každom tematickom celku (špecifické poznatky). Nie sú obsahom samostatných teoretických vyučovacích hodín, ale sú zakomponované podľa aktuálnosti do jednotlivých vyučovacích hodín.

Všeobecná gymnastika tvorí pohybový základ pre každú vyučovaciu hodinu. Všetky jej súčasti sa vyučujú priebežne.

Atletika sa do vyučovania zaraďuje v odporúčanom časovom rozvrhu s možnosťou členiť učivo do dvoch TC v jeseni a na jar. Na jej vyučovanie treba využívať predovšetkým vonkajšie a prírodné prostredie.

Základy gymnastických športov (športová gymnastika a moderná gymnastika) sa vyučujú vo všetkých ročníkoch. Modernú gymnastiku sa odporúča vyučovať iba v skupinách dievčat. Ďalšie druhy gymnastických športov (športový aerobik, gymteamy) je možné vyučovať v rámci výberového tematického celku.

Športové hry - basketbal, futbal, hádzaná, volejbal. Volejbal sa do vyučovania zaraďuje až od 7. ročníka.

Športové hry odporúčame vyučovať tak, aby sa žiaci v priebehu základnej školy zoznámili so všetkými uvedenými športovými hrami. Hodiny telesnej výchovy sa v TC Športové hry rozdeľujú na *nácvičné, opakovacie a zdokonaľovacie* a na hodiny určené na *zápasy*. V školách, ktoré nemajú potrebné materiálne podmienky na výučbu hier, možno počty hodín určené na nácvik a zdokonaľovanie herných systémov využiť na nácvik herných činností jednotlivca a kombinácií. Na hodinách určených na zápasy učiteľ vhodne zaraďí súťaže a zápasy v prípravných hrách a zápasy podľa pravidiel zvolenej športovej hry (resp. upravených pravidiel), pričom nehrajúci žiaci sa učia plniť funkciu rozhodcu, zapisovateľa a pod.

Plávanie odporúčame organizovať priebežne v ucelenom 10-hodinovom celku. Školy, ktoré nemajú podmienky na priebežnú výučbu plávania, organizujú ju v 5 - 7-dňových kurzoch s minimálne 10-hodinovým výcvikom.

Tematický celok – podľa podmienok má rozsah 10 vyučovacích hodín

Na začiatku a na konci tematického celku sa overuje plavecká výkonnosť.

Vo vstupnom teste sa zisťuje plavecká zručnosť žiakov v osvojenom plaveckom spôsobe, prípadne v druhom plaveckom spôsobe.

Vyučovaný plavecký spôsob odporúčame zvoliť podľa lepšej úrovne práce dolných končatín v splývavej polohe (prsia, kraul).

Počas celého výcviku je potrebné klásť dôraz na dýchanie.

Na každej vyučovacej hodine je potrebné venovať pozornosť návniku i zdokonaľovaniu plaveckých spôsobov.

Do každej vyučovacej hodiny je potrebné zaradiť krátke teoretické vstupy učiteľa, ktorých obsahom sú poznatky o vyučovanej problematike doplnené o poznatky o bezpečnosti a zdravotnom vplyve plávania.

Hodnotenie sa vykoná na základe porovnania vstupných a výsledných testov plaveckých zručností.

Do sezónnych činností je zaradené zjazdové a bežecké lyžovanie a cvičenia v prírode, ktoré je súčasťou základného učiva v predmete telesná a športová výchova na základných školách. Uskutočňuje sa formou lyžiarskeho výcviku na zjazdových alebo bežeckých lyžiach. Lyžiarsky výcvik žiakov sa organizuje ako lyžiarsky výcvik s dennou dochádzkou alebo formou lyžiarskeho zájazdu.

Lyžovanie sa na školách, ktoré nemajú vhodné terénne a klimatické podmienky na lyžiarsky výcvik v mieste alebo v najbližšom okolí, organizuje formou 5 - 7-denných lyžiarskych kurzov (zájazdov). Žiaci, ktorí nemajú potrebné vybavenie na zjazdové lyžovanie, môžu výcvik absolvovať na bežeckých lyžiach, pričom škola vytvorí na to príslušné organizačné a metodické podmienky.

Obsahom sa lyžiarsky výcvik zameriava na zvládnutie základných pohybových štruktúr a špeciálnych pohybových zručností v zodpovedajúcich terénnych a snehových podmienkach, na rozvoj základných pohybových schopností, na osvojovanie určených poznatkov.

Zvládnutie obsahu učiva napomáha celkovému telesnému rozvoju a zvyšovaniu všeobecnej pohybovej výkonnosti žiakov, napomáha osvojovaniu nových poznatkov a je veľmi účinným prostriedkom na výchovné pôsobenie. Výraznými činiteľmi pri lyžiarskom výcviku sú aj špecifické prostriedky, najmä zimné prostredie a premenlivosť prírodného prostredia.

Cvičenia v prírode sa organizujú v rozsahu štyroch hodín v 5. a 6. ročníku a v rozsahu päť hodín v 7. a 9. ročníku. Podľa miestnych podmienok sa využívajú areály zdravia. Pri presunoch na miesta cvičenia na bicykloch a pri jazde na bicykloch v podmienkach cestnej premávky v rámci cvičenia sa odporúča spolupracovať s miestnym orgánom Policajného zboru. Za cvičenia v prírode sa nepovažujú výlety s prevažne kultúrnou poznávacou činnosťou, ani osobitnou smernicou určené celoškolské cvičenia zamerané na precvičovanie učiva "Ochrana človeka a zdravia".

Všeobecnú pohybovú výkonnosť a telesný rozvoj odporúčame kontrolovať a hodnotiť v závere každého školského roka, okrem 5. ročníka, kedy sa koná aj na jeho začiatku ako vstupná kontrola a hodnotenie.

Testovanie všeobecnej pohybovej výkonnosti slúži aj na posúdenie jej aktuálneho stavu v priebehu štúdia na 2. stupni základnej školy.

Termíny kontroly a hodnotenia všeobecnej pohybovej výkonnosti:

1. 5. ročník ZŠ - začiatok školského roka (vstupné testovanie)
2. 5. ročník ZŠ - koniec školského roka
3. 6. ročník ZŠ - koniec školského roka
4. 7. ročník ZŠ - koniec školského roka
5. 8. ročník ZŠ - koniec školského roka
6. 9. ročník ZŠ - koniec školského roka, výstupný test

Hodnotenie vykonajte pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et al. (1996, 1990), kde nájdete aj popis testov:

T E S T Y CHLAPCI DIEVCATÁ	Chlapci	Dievčatá
----------------------------	---------	----------

	A	B	C	A	B	C
1. Člnkový beh 10 x 5 m (s)	26	21	16	28	23	18
2. Skok do diaľky z miesta (cm)	135	185	235	110	150	190
3. Lah – sed (počet za 30 sekúnd)	28	39	50	20	31	40
4.a) Beh za 12 minút (m)	1580	2210	2840	1310	1830	2350
4.b) Člnkový vytrvalostný beh (počet 20 m úsekov) - test je alternatívou testu behu za 12 minút	44	61	78	24	33	42
5. Výdrž v zhybe (sekúnd)	22	30	38	9	13	17

Legenda: A = minimálny základný štandard

B = priemerný štandard

C = nadpriemerný štandard

6. Výberový tematický celok

Do výberového tematického celku je možné zaradiť pohybové činnosti, na ktoré má škola podmienky, o ktoré majú žiaci záujem a pri ich vyučovaní sú dodržané bezpečnostné predpisy. Pri zaradení netradičnej pohybovej aktivity do vyučovania telesnej výchovy sa vyžaduje od vyučujúceho kvalifikácia pre príslušnú pohybovú aktivitu získaná v rámci pregraduálneho štúdia, v metodicko-pedagogickom centre alebo najnižšia trénerská alebo cvičiteľská trieda.

Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry Medzi takéto aktivity sme zaradili hádzanú a bedminton, na ktoré má škola podmienky.

Rozpracovanie učebných osnov telesnej a športovej výchovy podľa záujmu žiakov a podmienok školy.

Učebné osnovy z telesnej a športovej výchovy sú rozpracované na základe Štátneho vzdelávacieho programu na počet hodín 66.

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- pochopiť miesto zdravia v hodnotovom systéme,
- dodržiavať zásady správnej výživy,
- využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- poznať základné cvičenia na odstránenie únavy,
- vedieť pomocou čoho sa diagnostikuje pohybová výkonnosť,
- vedieť uplatniť športové pravidlá vo vykonávanej športovej činnosti,
- mať dobrý pocit počas a po vykonaní športovej činnosti,
- správať sa v duchu fair-play v športovej i mimo športovej činnosti.

Cieľ a kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Konkrétne príklady v praxi	Výkonový štandard	Odporúčany počet hodín
Vedieť hrať bedminton podľa upravených pravidiel	<i>Športové hry - bedminton</i>	Držanie rakety – forhendové a bekhendové, Strehové postavenie hráča, Pohyb hráča po ihrisku, Podanie, Príjem podania, Obranné údery – príjem smeča, Útočné údery – smeč, drajv, Pohybové hry a iné prostriedky vytrvalostného charakteru, Turistika – súvislý pochod minimálne 1 hodinu, Preskoky švihadla súvisle 5 – 10 minút, Pohybové hry a iné prostriedky rýchlostného charakteru, Preskoky švihadla opakovane maximálny počet za 10 – 15 sekúnd, Hody rôznym náčiním na cieľ i na diaľku, Pohybové hry so skákaním, preskakovaním a zoskakovaním,	Súťažné stretnutia hráčov, Využitie vo voľnočasových aktivitách	Podat' forhendom, Horný úder forhendom, Spodný úder forhendom i bekhendom , Smeč,	16

		<p>Kondičné cvičenia na rozvoj dynamickej sily veľkých svalových skupín, Prekonávanie prekážkovej dráhy, Akrobatické cvičenia, Aerobik, Koordinačné cvičenia s využitím rakety a bedmintonového košíka, Základná terminológia bedmintonu, Pravidlá bedmintonu, Účinnok bedmintonu na rozvoj osobnosti – zdravotný účinok, pôsobenie na charakterové vlastnosti, kreativitu, samostatnosť v rozhodovaní, sebavedomie, úcta k spolu i protihráčom, Diagnostika pohybovej úrovne žiakov</p>		<p>Popísať pravidlá hry</p> <p>Hrať s prispôsobenými pravidlami,</p>	
--	--	--	--	--	--

Cieľ a kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Konkrétne príklady v praxi	Výkonový štandard	Odporičaný počet hodín
Vedieť hrať hádzanú podľa upravených pravidiel	<i>Športové hry - hádzaná</i>	<p>Herné činnosti jednotlivca: základné postavenie hráča, pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, trojtakt, zaujatie obranného postavenia, bránenie hráča bez lopty, s loptou, osobne, priestorovo, prihrávky od pleca, zhora s veľkým náprahom, streľba zhora z miesta, skokom do bránkoviška,</p> <p>Herné kombinácie: dvaja proti jednému, hod' a bež, protiútok skupiny hráčov, preberanie po križovaní,</p> <p>Herné systémy: osobná obrana, priestorová obrana 0-6, základný útočný systém v rade, útočný systém proti osobnej obrane,</p> <p>Štarty z rôznych polôh, beh na 10 – 15 m z vysokého štartu, pohybové hry s krátkymi bežeckými úsekmi, opakované prihrávky o stenu s maximálnou rýchlosťou,</p> <p>Opakované hody na vzdialenosť 10 – 15 m, pohybové hry s využitím skokov, hody s 1 kg loptou,</p> <p>Prihrávky na cieľ, žonglovanie s loptou,</p> <p>Pravidlá hádzanej, poznatky o technike herných činností, osobná hygiena, správanie sa k súperovi,</p> <p>Formovanie postojov a hodnôt: trvalý a pozitívny vzťah k pohybovej aktivite, k edukačnému procesu, súťaženiu, k zásadám fair-play, dodržiavať prijaté normy a pravidlá, vedieť víťaziť i prijať prehru</p>	<p>Súťažné stretnutia hráčov,</p> <p>Využitie vo voľnočasových aktivitách</p>	<p>Správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať a v hre uplatniť základné herné činnosti jednotlivca,</p> <p>Pomenovať a popísať základné pravidlá hádzanej</p> <p>Vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, zapisovateľa, časomerača,</p> <p>V behu 10x5 m dosiahnuť čas 21,0 – chlapci a 21,5 s – dievčatá, v skoku do diaľky z miesta dosiahnuť výkon 185 cm chlapci, 165 cm – dievčatá,</p> <p>Vedieť vysvetliť základné pravidlá hádzanej, charakterizovať zásady fair – play, popísať hráčske funkcie a povinnosti rozhodcov, zapisovateľov, časomeračov,</p> <p>Prejaviť pozitívny postoj k pohybovej aktivite, uplatniť zásady fair-play v súťaži, prejaviť snahu o sebazdokonalenie</p>	16

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Metódy a postupy: názorné ukážky, individuálny prístup, využívanie učebných pomôcok, praktické činnosti (individuálne, vo dvojiciach, skupinách, družstvách), povzbudzovanie, zapájanie do súťaží, tímová spolupráca, hodnotenie (využívanie pozitívnej slovnej motivácie), osobný príklad, vzor športovca, nácvičné hodiny, opakovacie hodiny

Metodické formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, výklad, diskusia, postup činnosti, samostatné štúdium, práca s IKT.

Sociálne formy: metódy frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, projekty.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: odborné publikácie k daným témam, webové stránky s témou telesnej výchovy, materiálno-technické a didaktické prostriedky, trénerské metodiky, ktoré má naša škola k dispozícii.

Literatúra:

- Bešlan,P. a kol.: Telesná výchova pre 5. až 8. ročník základnej školy, metodická príručka pre učiteľov.Bratislava,1980
- Hrčka,J.- Kos,B.: Základná gymnastika. Bratislava,1972
- Adamčák,Š.- Kollár,R. – Baisová,K.: Pravidlá vybraných športových hier. Banská Bystrica,2002
- Michal,J.: Teória a didaktika plávania. Banská Bystrica,2002
- Adamčák,Š.-Novotná,N.: Hry v telocvični a základná gymnastika.EDIS,2009
- Brklová,D.: K činnosti záujmových útvarov basketbalu- metodická príručka. Bratislava,1986
- Moravec,R.-Kampmiller,T.-Sedláček,J a kol.: Eurofit- telesný rozvoj a pohybová výkonnosť školskej populácie na Slovensku. Bratislava, 1996

Hodnotenie

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Základné ukazovatele hodnotenia žiaka:

- vzťah k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie
- rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí

Hodnotenie sa realizuje na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorom si učiteľ všíma jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale i jeho aktivity a angažovanosť v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov sa využívajú testy VPV a štandardy.

Počas školského roka sa používa najmä priebežne verbálne hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiaka. Pre mnohých, a to osobitne pre dievčatá, je dôležitým a často silnejším motivačným činiteľom.

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.

Hodnotenie v predmete telesná výchova sa vykonáva v 5. – 8. ročníku klasifikáciou.